U. B. BERGEN
Ms. 167/76

U. B. BERGEN
Ms. 167/76

No 7.

Kobbersmedelauget's Kontraktsbog

mellem Mestre og Lærlinge.

1743 - 1867.

Copie af Salve Pedersens Contract

№ 1. ÷ 1743

Jeg undertegnede Joachim Schram Borger og Raadmand for Byen Bergen, som og tilliger for Landet for Laurdsdrengs Fogderie Kiøb Christi Kirke talet, bekiender herved med dette 2de Brev, at vedkommende oprettet Contract Dato 3die Januarii mellem Hr Jens Rennow og Hr Christen Tymboe, saa vel som de øvrige Comitterede paa Kiøbstæd og Landstand forstandere, paa den ene og forbemeldte Discipel Hr Salve Pedersen, at han skal være hos mig som Borger Raadmand samt Kiøbmand udi 7 aar, som angaar fra indeværende aar 1743 Michaelis tiid, og endes naar Skud Uhr er paa Slottet Anno 1750 Michaelis, i midlertiid forbinder Jeg mig at giøre min Yderste flid at være ham mon alt hvad til Professionen hører kan vide Nytteligt Igiennem Kiøbmands Land saa og under Søefart med nødtørftig Kiøst og Klæder, samt Cost penge Salarium ind- og ud Skiør til Bestand, og naar Endelig Vaar aar er til ende skal han være pligtig at giøre sin Mester troskab, forbinder Mester og Discipel sig under Straf og Ansvar for Landstandige Vaar Ret: Joachim Schram i forbemeldte 7 aar, og imidlertiid med Lydighed og flittig Fuldtroelig udrette alt hvad han mon befalis, saavelig i alle maader som Kiøb og Salg som det kan tilbørlig og troe tienere vel tilkommer og anstaar, og derimod naar ellers Dag udgiør tilladelse bliver, at denne Contract saaledes paa begge sider holdes skal, sætte vi vores samtlige underskrifter, som sker efter Hr Joachim Schram skal have, og den Segl lydende Copie paa sidstpaagiældende Contract med dreet

Bergen d 28 Septr: 1743

Joachim Schram

Rennow Raadmand
Frid: Ebler, Joh: Br: von der Lippe

N.B. Efter samme Contracts Forrevelse har Salve Pedersen Bergen og Kiøbt udi Vaar Kiøbstæd Anno 1749 d 30 April

3.

Copie af Johan Friedrich Treublers Contract

No 1. 1744.

Udj Den Hellig Treenigheds naun Amen Vi undertegnede
med Vitterlighed om Vore Arvinger Eftermænd og Arvinger
at Dog Jacob Reimers Borgemester og mester Cornelius Sagen
saavel Carel Lenart Søn Johan Friedrich Lenart Salig
og Borgerlig mand mester Povel Svane Laubersvend og
endnu Ungkarl her i Bergen, Som at Carel Lenart Salig
Borgerlig Laubersvend arbeyde, og staa Hans Herre Mester
Hans Caare udj 5 aar, Som skal begynde eller angaae fra
første Pintze Merkels dag som er d 29 November 1745, og
siden Dette mellem Dem Indgaaede Contineere endnu for bemelte 5 aar
er forløben, saaledes skal bemelte Dog forbemelte mester Povel
Svane at være med Dette Dog Johan Friedrich Lenart, skal Caare Hans
Herre, Skikkelig og Ærlig, og at Caare Hellig og Sig tog udj Hans Caare,
naar skal Caare udj Hans mesters Huus, uden Vid Hans mesters
eller mesterindes Villie og Samtøcke, uden at gaae eet aar
tilbage af Hans Caare aar, Saadant skal Forfølge Sig
endnu Hans Caare aar ere ude, ogsaa Sig i alt maader at For-
holde imod Sin mester og mesterinde Samt Børner, som er
Hans Caare Dog Egen og anstaar, Derimod Dog
Povel Svane Forbød Obligerer mig og Forpligter Dog mig
til med alle Flid at skal Caare bemeldte Johan Friedrich Lenart
udj Forbemelte Sine Caare aar Det Collige Laubersvend
Profes at arbeide, og med største Flid Saavelsom Dog udj at
Informere og undervise, saa vidt Hans Skiel tilsiger
og rører, og Ham mig Hans Salter i alle Maader, og Holder
Hannem med Mad og Drikke, Klæder og Linned til nødtørftig,
Sund adferd Sine, Samt Holde Ham til gudfrygt og Christelig
Dyder, og naar Hans Sine Caare aar Forløber udstaaet da
Ham Skikkeligt Caare Brev om Hand det er Begiærendes at
For Skaffe Dog paa Hans Dygtig Beskaffenhed, at Forbemelte Laubersvend
af os paa begge Sider skal holdes og Vitterlemens Forvarer Vi Dennem
Contract over Slet mellem os, Hvor af Den eene een gienpart
Copie Beholdt, med Dygtig Hand under Skrevet og Forsegling
Tilligemed Dennes Forbedrere Vitterlig

Bergen d 29 September
Anno 1745

Jacob Reimers
Jacob Cristian Sag
Henrich Olsen
Paul Svane

N.B. Mester Hans Forskrifts attest er Hans Lærebrev udj Bergen
og Dets Nye Laugs 1729 d 16 November.

Copie af Anders Aslachsens Contract. D. 4.

N:1 ½ 16
1744

Udj denne sellig Dreifoldigheds naun. tre dag Siri Pedersdatter
Lunden udj forretning med Salagte Sal: Joelem Schram
borgere og Laabrsmedt her udj Staden, om mein Søn
Anders Aslachsen at lære hos Jomfrun det Konglige Laabre.
Smedt Handverck udj Aar, som angaar fra indeværende
aar 1744. St. Hans dag, og Vedkommer til St. Hans dag
1752. og i Vidnesbyrd dette Contract, at Jomfrun
Jomfru Lærer mester, Lærer og skikkig, forsigtig og Gydig udj ord
og gierninger baade indvendig og udvendig Christi, som en from
og Gydig Lærer Jomfru Pel tegner og anstaar, ved guds
naadige bistand, og det Jomfrun Pel Kand at forstaa Jomfru
Aslachsen forbydes ikke til Christendom, og skeer bemelte
mein Søn Jomfru Lærer aar uden aar og skeer forløb
saa forbinder sig mein Jomfru Jomfru hos sin husbond at for-
staa, og om Jomfru en nat uden sin husbonds Villie og
Tilladelse af Jomfrun blifver, da skal Jomfru Pel
dette ett aar længere saa og for den mister utroskab
Jomfrun begaar og saa at dette ett aar længere, foruden alt
dets skade Jomfrun kand komme mein Kiøbmand
Capt: Desarmeé Ole Wessle, og mein Søn Torkel Aslachsen.
Soldat for Ved Garnisonen, som denne Contract med mig
under Skrevet og Forseglet Jomfru, bliver og forpligter
sig Jomfrun at holde og efterkomme, saa vidt mig
Joelem Schram bliver mig Christ skiedt at anvende
Jomfrun Laabrsmedt Handverck, forbemelte Anders
Aslachsen, at lære og under Vise, saa vidt Jomfrun med
Gudts kundskab, samt Lad Jomfrun lære at læse og skrive, der
tiegnet at forstaa Jomfrun nu Kristelig under holdning
Jomfrun og Sidder samt Klæder ulden og lienet og Christ
Jomfrun ind og udskrivning, saa og at Vedholder Jomfrun til
Gudfrygt og tilbørlig disciplin, og naar Jomfru Lærer aar
ne ved ske Jomfrun Kundskab, at dette saaledes
af ob saa bliver sider holdes skal, have vi samtlig denne Contract
under Skrevet og Forseglet.

Joelem Schram
Siri Knudsdatter
D. Wessle. Torkel Aslachsen

Bergen d 24 Juny
1744

N: Efter Jomfrun Fødsels attest, er Jomfru Pel i Vogndahls
Præstegield og Kiøbt paa Eganger d 14 March 1729

5.

Copie af Sveder Carstendichs Contract

No 1. Dec 1745.

Undertegnede ere underskrevne i Førstedet nærværende af Jacob Contract af følgende Conditioner

Det ere undertegnede Petter Bechenkan, Borger og Vaabenslager her udi Bergen, saavel antaget af Hr: Reinert Carstendichs Søn Sveder Carstendich, som er født paa Fader og Moder side af ærlig ægte Fød udi Bergen, da om gud vorder ved Liv og Helbred Lover dog at vel Caver samme Mr Carstendich Vaabenslager sandskyldig som dog for gud agter at være anstandig og Kyndig, og Mr dig 6 aar, som er at regne fra d 22 april 1744 og indtil samme Dato d 22 april 1750, da samme Caver skal være udlærdt, og passere for en dygtig og forstandig Vaabenslagersvend og skulder saaledes samme Caver aare Vagtere for, pligter dog mig at forsyne samme med syv Aarlig maal og Klæder, samt Kost og Logis Klæder som er samme skal dog selv holde Kost Lønn, Klæder, Vadsæk, Grubaster Sæt samt ind og udskrivning angaaende, de skal betale i alt paa samme Lyon Opholdning, Dernemod lover dog og tilforpligter mig det min Søn Sveder Carstendich i mere bemeldt Tid og i seer Caver aare skal være samme mester, og omstrender i alle maader Lydig og Lydig samt Huld og Troe og aldrig undtage sig at være nogen nat af sin mester Huus, uden det er med samme mester eller omstrenders Vidende og tilladelse, ikke heller skal dog indstaa og Betaler til det min Søn imedens samme Caver aare varer ider skal Løber af sin Caver, og imod Forsaabning saadant skiedt er, skal dog indestaa mester Petter Bechenkan for alle d Pretensioner samme i saa maader med billig Fod Penge for mere og saa længe min Søn er i Caven, skal dog og skal være pligtig at holde samme ulden og Linnen Klæder imod Sæbe og Vand Lys og Kost samt Retmæssig Fod og Klæder Lov er aare samme til gudstjenest, og skiedelig Tid, skal samme med gudelig Flid skal vise sig ydmyg mester og omstrender, som det er troe og ærlig Caver dienter sømmer og anstaar, at Lov om meldt Contract Paaskrevet som Selskabet Vaaner dog paa begge sider vederlig skal holde, Nels Ide og ikke bemeldt, da saae vi med egen Hænder underskrevet og forseglet, samt Penningen om bedt d 2den maaned Aar: Nels Helle Hellemand, og Richard Dahl, denne Contract med ovenmeldte Vitterlighed at underskriver og forsegle. Actum Bergen d 24 april 1745

Reinert Rustendich — Petter Bechenkan

Lund Vitterlighed Peter Hellemand, — Richard Dahl

Nb: efter samt Søfsler attest er samme født her udi Bergen og dobt udi dom Kirken d 20 May 1729

Copie af Niels Svendsens Contract

№ 1. ÷ 5te
1744

Udj den Salig Allerhøyeste Straffe tør vi underskrevne
om Allerhøyeste Øvrighed forordnede nemlig Ajer Lyder Bramer
samt Jens Andersen Strøm nærværende Niels Svendsen forelæst tør
haver og modtaget fra Hr. Johannes Foss Laugsmand for at
lære Hans Laugs Haandværks profession udj 9 aar, som
begynder og angaar fra underskrivt dato, endtil bemelte
aar tør forløbne, hvilken tiid Lærlingen tør udj lære for,
sidstnævnte Hr. skal mønstre ærlig at Lærlingen skal være tro
flittig og lydsommelig, og sig ej nøgt eller dag uden Hans mønstre
tilladelse eller Lovlig aarsag begiver, skulde Lærlingen
imod forhaabning begaar nogen slags utroskab Hans mønstre
til nogen del da naar det kommer for Lovlig øvrighed
dog efter denne Contracts indhold skal straffes, saa at
Lærlingen skal i alle maader skyldig som en tro og tyglig
Lærdreng opføre, hvimod forpligter sig
Johannes Foss mig det at lære oftnævnte Niels Svendsen
udj ofte melte 9 aar med slig beskaffenhed, at Hans
skal forskaffe en dygtig Mand at lære, Hr. sig skal forsyne
Hans med Klæder Saa længe Hans er udj lære hos mig, mad
og drikkelse Hans vel tilbørligt og Christelig Herre-
og Lærdrengen imod og ildsted for om bemelte tiid
saa vidt Egen erfaring, naar Hans lære aar er til ende
da skal jeg give Hans en Ærlig Ledning, og saaledes
forestaar mig med Hans som melt er saa lydelig i alle maader
og at forbemelte Contract i bedste ligen efterkommes
skulde skal, Saa have vi denne Contract med vore egne
Hænder underskrevet og forsegler tegnet ved bedre
hvoraf sig Lyder Bramer en gienpart Copie tilskrives
Allerunderdanigst forbliver.

Bergen d 22 Juny 1744. Johannes Foss
Lyder Bramer

Til ydmygst forbemelte
Carl Prom Feldtscher

Bekræftes herved attest at Hans Jørgen udj Bergen
og døbt i Hans Lighed d 25 april 1731.

7.

Copie af Cristian Jørgen Neümans Contract

№ 1. 2 Sk.

1745. Udi den salig Herrefoldigste Navn, Amen. Vi underskrevne med
sinanden om efterfølgende Vilkaar, nemlig at Jeg Cristen
Bigum mester og borger her i Bergen paa Laabysmed profession
efter begiæring saaer antaget enn ung person nemlig Cristian
Jørgen Neümand. Som er Sal: Cristian Neümans og Maria
Cristensdaatter Ekteb dom. Udi min tieneste for at lære
sam det ærlig og Laugelig Laabysmed profession, og skal sam
dienne mig i den Lære udi 7 aar, som begynder den sidste
Septembr nyt aar 1746 til samme Septembr 1753
Imidlertid saaer Cristian Jørgen Neümand ey udi sin Lære
aar forsømme, bør skal Jeg sam at opLære og informere udi det
same sandferdig og professions Videnskab Land Vedkommer, samt
at holde sam en gudfrygtig og sam anstændig Christelig Dyder
sam og ellers enhver fromb sam med Dermelig Ydmyghed
og Vedder, i alle Stycker at vise sam sam det enn ærlig amtt,
mester med sin Lærling Vel sømmer og bør, og efter Vidstanden
Lære aarsager, om sand er til sinds dog efter at Lære for
Byen bør Vidstand da at giøre sam den Løn som andre Mestere
for Ærlig mester bliver Lovet, Holder dog Cristen Bigum
forbunden samme accorderede aarsager Ved Døden afgaar, da er
min efterlatte Enkestue forpligtet samme Contract at holde
og dennem ey skulle at Lære hos sig længer men Enkestue Vil
Bruge sandferdighed men er stand forpligtet til først for ac-
corderede aar at blive, for imod forpligter dog mig Marie
Cristensdaatter Sal: Cristian Neümands paa denne min Dom
Stigne nemlig Cristian Jørgen Neümands Arbeyde at sandskee
udi forbemelte sam Lære aar efter ald skyldig flid imodforbemelte
sam Lære mester sam og sam Enkestue, og dog for ald dienstagtighed
troskab, flittighed, er Leg forfølde som et Byen mand og administered
Lære Lering i alle maader Vel Gunter og anstaar, og segt ey udaf
sin Lære aar begiær før end sam Lære aar er expirerede, Vil
og ald den skyldige flid som sam Kongl Majt: forordninger gior
befalet, og naar forbemelte min Dom Lære aaringer er expireret
og sand er antagen for Dend. da at Lære sin Lære mester for den
Løn som andre Mestere nyde for et slig mester, Dan slutter denne
Contract, hvor af skal være en eensluydende Copie bekommer, med Eyen
sam underskrevet, tilligemed forbemelte Herr Knud
Rødberg og Hr: Diderik Schlömer, som og til Vitterlighed er begiært
at underskrive.

Cristen Bigum

Bergen d 22 Septembr: 1745

Marie Sal: Cristian Neümand

Knud Rødberg. Diderik Schlömer

NB: Ovenskrevne attest er sam skeed her udi Bergen og Indført
i dombogen d 30 Novembr: 1732.

Copie af Jens Hagelsteens Contract

No: 2de 1746

Udj dend Sallig Christoldigheds naam tør Jeg Undertegnede Commen udj ten Ehrlig Forretning med Madame Anna Margrete Sahl: Valentin Schrams efterlatte Enke, Børge og myndinde udj det Corlige Laabrev med amt for udj Bergen, om mes Sahl: Ofteraagt ed Gottfried Hagelsteens Søn Jens Hagelsteen at fører sammen for sig og Cører sammen det Corlige Laabrev med sandstred udj 4 aar, som angaar og begynder d 31 July Ao 1746 og continuerer dend aarsdagen 1750. Hvorudj bekloster Jeg bemelte Jens Hagelsteen med nødtørftig Cæder uklæder og Linnen, Øer og seng dyrlig beklæder, saa vel dagligt for skaf og under føde, saa og at betale sand end og udstrivning, samt grebyhrlig beter med Cider som dis samme end og udstrivning beføres, og Coster Jeg gifte mutter saa vel som sandfred at sand skal deme udj sin Cære Enke Øer og flittig, førrig og lydig udj alt og gierninger og alle Lider Nødtørftig saa sin myndinde gaar og bester Cand enden og uden fenfred, som en Øer og lydig Cører Jeg skal tegne og anstaar udj alle maader mit gyldt naadigt bistand Jeg Anna Margrete Sahl: Valentin Schrams beklæder og forlyster mig ved de Betinger Jeg beramte udj mit fuus dend bedst flid at anvende, samme Laabrev sandstred mest dend allerhøyeste skrifter forbemelt Jens Hagelsteen at Cære og under: hvilken ikke saa dagelig med alt fød af Profession dependerer saa vidt som dertegnede eyemum Faderland, som Jeg for gud og ommiskelig vil answare, Sidstlig at forsikkre sammen med dørftig mad og drick og tilbørlig dieplicht at holde sammen udj som sand skal vær vidt Eyet barn, og naar forbemelte Cører aaret er expirered, skal sand Jens skrifter at Jeg eller ethvis Øer og naar sammen skrefstyster, at dette forestaaer af ob saa begge sidder saalenge skal holdes og efterkommes som staaer skr, da saaer vidner med Eyen sand underskrevet og Corsd Segnet for skrift, samt Stadigen ombedt Sr: Gerdt von der Ohe og Sr: Anders Gaarman dette med ob at underskriver og forestyrke

Actum Bergen d 31 July 1746.

Anna Margrete Sahl: Valentin Sk. — Johan Schilling

Efter begier underskriver

Gerdt von der Ohe. Andreas Garman

NB: Afdødes attest er sand født udj Trundhiem og døbt udj Domkirken i Trundhiem d 14 Juny

9. Copie af Hans Nielsen Holts Contract.

No: 1ste
1746

Udi den Hellig Treenigheds naven, tee Jeg Anna Frantzdatter Wulf
Pomter udi Trolig Forbindelse med Mad: Lilie Sal: Michel Schiermands
Laubtersvend Enke, om mig Den Hans Nielsen Holt, at Lære skiønder
det Laubterslegt Haandtverck udi 4 aar, som anguar Sta Ende Ca,
Stunder Aar 1746. Michaeli Tiid, og Tiidsluttes til Michaeli 1750, og i
Cet Stund Tiid Lover Jeg at Fand Skal Cet Sand Lærepiige ind Stor
oprettig, Fliitig og Lydig, udi ord og gierninger Baade inden og uden
Huset, som tee Stor og Fliitig Lærte Dreng Sel tegner og anstaar
Ligerledes at Forholde mig imod Dstenden efter sin pligt, alt med
Gud naadige Bistand, og Skal Jeg Forskaffe Sammen Cærer i Cet Stund
sine Cærtaar, og skiee Stemelt mig Den Same Fand Lære aar
uden aarsag Fuld Forløber, saa binder Jeg mig Som eyer Sig Fand
Lærepiige ind at Forskaffe, og om Fand Den nødt Eder Stunder
Villie og tilladelse af Stunder Huset udblieve, da Skal Fand Jeg
Forlænge Det aar Længere, saa og for Den mine Betroyskab
Fand begaar, Feilt Jeg Forskaffe saa Skeer mig Forbudet Sex:
Daniel Erpecom og Johan Stolt Som denne Contract med
mig Haver underskreven ret og Forstyldt, bekiender og Forpligter os
i Sylderligen at Fold Det Skal.

Forbemeldte Enke Lilie
Sal: Michel Schiermands Bekiender Sig denne Dette Stiid
Bestyldt at antage at Lære og undervise Forbemeldte
Hans Nielsen Holt, alt Hvad Same Laubtersvendt profession
Ved kommer saa vidt Jeg tryggest kiender Fand Lære
Samt under Fold Sam med nødtørftig mad og Drik, og Cad
Sam i Sære ind og udskiære, ictem Fold Sam med Sor nødt
Sor, Samt og at Fold Sammen Skal gudfrygt og Erbarlig
Disciplin, at Sette Saa vidt af os staar Betydeder Foldes Skal
Saa vi Samtlig denne Contract underskrever og Forstyldt

Bergen d 27 Septembr:
1746

Anna Frantzdatter Wulf
Som Lærepiigens

Jo Tiedeman

D Erpecom
Senior
Johan Stolt

NB: Hendes Fold Sels attest Forevist med tee Fand Sord Fra
udj Bergen, og Døbt i Domkirken d 22d Juny 1730.

Copie af Hans Jacob Rynnings Contract

№ 1: 4de
1747.

Udj Guds Hellig Treefoldighed Naun, Amen. Vi underskrevne
vitterliggiør herved for alle Mand, at Aar efter Vor Herres
og Frelsers Jesu Christi Fødsel Eet Tusind Syv Hundrede
Syv og Fyrretyve Aar, den Tredie Dag i Pintze Høytiid,
som var den 23de Dag Junij Maaned, er imellem Os
Hans Berssvendsen Rynning, som Fader og Værge for
sin myndige Søn Hans Jacob Hansen Rynning, udj Eet
Part, og Mester Johannes Tosk, Kaabersslager, Borger
og Amts Mester sammesteds, udj Anden Part, saaledes
forligt, forenet og forbundet, at Bemeldte Hans Jacob
Rynning skal hos Bemeldte Mester Johannes Tosk, Kaaber-
slager Profession, saavel den Smeltin- og Afgiøre-
som Forretning, lære og lære, fra Dato Dags Dato
at regne, indtil Sanct Hans Dag 1747. Som er 24 Junij, og
skal Bemeldte Hans Jacob Rynning forbinde sig til
Pintze Tiid 1753. Som er 24 Junij, at tiene Bemeldte
Mester Johannes Tosk, saa vel om Natten som Dagen,
i alle Maader, som en tro Dreng bør at gjøre, uden
Bemeldte Mester Johannes Tosk, Hans Rynning, for-
bemeldte Hans Jacob Rynning, for Kost og Klæder
skal lære, tro, flittig og lydig at være, og ingen
Ting at giøre, som Bemeldte Mester Johannes Tosk
ham befaler, som Kaaberslager Profession kand
medføre, uden paa nogen Maade at forlade sin
Mester, men sig i alle Maader imod sin Lærmester
saaledes at forholde, som en tro Dreng bør at giøre;
Saa vel som Bemeldte Mester Johannes Tosk herved
forbinder sig og forpligter sig til Bemeldte Hans Jacob
Rynning udi forbemeldte Aar den Kaaberslager Profes-
sion at undervise og med Flid saavidt det Hans Jacob
Rynning udi forbemeldte Aar kand lære, at indskjærpe
og under Øine saa vidt Kundskab til Lærer og Ny-
ttig og Ja mig forresatte sin Profession med Bønner
Tugtelighed og Ydmyghed, og med Tugtelig Mad og Drik
Klæder og Skotøy, at forsyne og underholde, samt at holde
sin Lærdreng ligesom sine egne Børn, og Christelig Øyne,
Sygdom skal holdes og afvarties, saa vel Vi denne Contract,
af den ene, en gienpaa Copie bekiende, med Hver sin under
underskrevet, dilligt med Bemeldtes forbundne Hr: Peder
Andersen Brose, og Hr: Friedrich Antoni Vahl, som og
forsikring er begiæret at underskrive

Bergen d 23 Junij 1747.

Hans Berssvendsen Rynning
Johannes Tosk

Jeg vitterligt
Peder Andersen Brose, Friedrich Antoni Vahl

Nr. forbemeldt attestere med, er fød for udj Bergen
og døbt udj Domkirken d 30 May 1731.

11

Copie af Niels Nielsens Contract

№ 1: 2de 1748

Udj dend salig Thorboldsyster graven, er dog Anne Pedersdatter
Pommern udj Forstning med Slagt Hr. Joachim Schram
Borgter og Raadmand for udj Staden, dem meis Søn
Niels Nielsen, at Lære hos samtem det Corpliger Laabsmerd
Sandfærd udj 6 aar, som angaar indt Kiøbstad aar 1748. St. Hans Tiid,
og til Laabsætter die St. Hans Tiid 1754. og i Kiøbstad Tiid blifver dog at Sandskal Stimr
Sand Lærer mester Flor og flittig, strig og Lydig udj
ord og gierninger baade inden og uden Huuses, som en
Flor og Lydig Lær Dreng vel tigter og anstaar nest
guds naadiger Bistand, og Hans Ehrel dem Søn samer
Sand Lær aar uden aarsag skiild forlob, saa forbinder dog mig sam ejer
og om saa en nat Luden sen, saa forbinder Viller og Klads
af Sand Huus udt blifver, da skal San derfor Stimr
tid aar Længer, Skiekt alt dog saa vel som meir
Forbinder Slagt borgter Hr: Knud Aandisk og Hr.
Johan Casper Hann, som denne Contract med mig under
skrefet og forskyldt Sandre, blifver og for Lægter og
Ugiendeligen at Holde og efter Komme, saa imod dog
Joachim Schram Bliver, mein best Skiid at an Stande
samer Laabsmerd Sandfærd for Ehrel Niels Nielsen
at Lære og undervise, saa vidt Dreng vel samer Sand
samt at forskaffe Sam nødtørftig underholdning i mad og Klæ
der Klæder uden og Linnen, saa og at Holde samtem til
Guds Frygt og Tilbørlig Dicipelin, at Hver saa trider
af og saa begge sider Holdes skal, saa vi samtlig denne
Contract under skrefet og forskyldt

Bergen d 24 Juni 1748

Joachim Schram
Anne Pedersdatter

Knud Aaberg. Johan Casper Hann

Nb: efter Forskrift attests forommeldte Sand forster udj Bergen og døbt i dom Kirken d 26 decemb 1720.

Nr: 2 Nr
1749

Copie af Petter Stüvitz Contract.

Vdj dend Høylig Treenighed naun, tør Vi Underskrevne
med hin anden om nøyagtig følgende Forening, nemlig at
Hr Johan Christopher Hancke, mester og Borgertør i Bergen
paa Taubersmeed professionen, nøyagtig lærer antaget
en ung person nemlig, Petter Stüvitz, som tør Sal: Petter
Stüvitz og Marie Heimsk. Ekte født Søn udj min Lemsa
for at lære sam det ærlig og Lovlig Taubersmeed profession
og skal saaledes mig udj sin Lære udj 7 ½ aar, som
begynder fra første Vornemmelig nøyde aar 1750 d 13 Januarij
til samme Dag Vornemmelig Aarende 1757. d 6 April, i mellem
tiid skal Petter Stüvitz tør udj sin Lære aarlig os mig bekoster
Hr sam at os lære og informere udj det same saaledes
og profession Vidskab Kand kand vinne, samt at holde sam
til Guds Frygt og sam anstændig Christelig Dyder, saa og
alle tvende under hold sam med sømmelig Lyst stycke ligt for
og Rader, i modsiger at til brande sam, som det tør ærlig
samt mester med sin Lærling til skiønt og bør, mon Vild
Hr Johan Christopher Hancke for inden same accorderede aar,
ingen tid døden af gaar, da tør min nøyagtig Søster for
pligted same Contract at holde, og derimod tør Petter at lære
fri, saa længe min Søster ikke bryder samme Contract mere
Hr finder forpligted til sist for accorderede aar at bliver
for inod forpligter Hr mig Magdalen Sal: Harendt Stüvitz
kinder paa den Vorne min Søns Vegne med: Petter Stüvitz
Vegen, at same skal udj sin Tvende same Lære aar nøyagtig ald
flidighed, imod sin Tvende same Lære mester, saa og same Søster
og der hos ald tienstagtighed, Troskab, flidighed, ærlig Forhold
som det sig tyn mandt og admitered Lærer sig i alle maader
pligter og anstaar, og sig til udj sin Lære aar begiver
for tvende same Lære aar tør expirerede, til og ald den flidighed
som same Kongl Majst: for ordninger gior befalet, og naar for
Tvende min Søn Søns Lære aar tør expirerede, og tør
antagted for Svend, da at skiøn sin Lære mester for den
Løn som andre Svende nøyde for Svend same, saa skulle denne
Contract, for af den tvende tre gienpart Copie Brev mere
med egne Hænder under skrevet, til liger med Vidner forlovere
Hr Peter Mortensen. Hr: L Kielland, som og til flitter ligted
tør begiert ret at Underskriven

Magdalen Ab
Johan Christopher Hancke

Bergen d 29 decembr: 1749

Petter Mortensen L: Kielland

NB: ester attest tør same Lauter født her i Bergen, døbt og Confd
og død her, og same moder Ester tvende og Over her i Bergen

13.

Copie af Casper Arentsens Contract

Nr: 1/2 Skr:
1749

Vidt skal skelig Bekiendtgiørt naar ved dette Arent Hansen Bønder udi Sørfinning med Sognefoged Sr: Joachim Schram, borgere og Kaabersmed der udi Staden, om vi don Casper Arentsen at lære hoslagen det kiøbelige Kaabersmed handtverck udi Aar som angaar fra ind værende aar 1749 Michelj, og herefter til 1757. Michelj, og i Værtmod skiød Skiøtter fra, at han skal lære sand Lærer mester Dreng og Skiøtj, Flittig og Lydig udj ord og gierninger, baade inden og udenhuuses, som en Dreng og Lydig Lærer Dreng skal tiener og anstaar, mest gudt naadige Bistand, og skeer bemelt min Søn samme sand Lære aar uden aarsag Skiuldforløber, saa forbinder Jeg mig saa ligen hoslagen Sønnesøn at forestaa, og om saa ten nat uden sin forbundne Villie og Tilladelse af sand Lære ud bliver, da skal han derfor lære ett aar længere, foruden alt dog Skiøtter og forpligter mig ubryggeligen at holde og rette dem mer fornemmelig Joachim Schram Skiøtter min Søn skal anstande, samme Kaabersmed handtverck, forbemelt Casper Arentsen at lære og undervise, saa vidt Jeg skiønner mig mer fødder kand, samt at forskaffe ham nødtørftig underholdning i mad og Drick, Klæder uldten og linnet, samt ett Dannemes Klædning med Silkebaand, naar sand Lære aar ere tilende, saa og tilholde ham med gudt Frygt og Skiøbelig Disciplin, til bedrifftes, at alt skeer trudj mellem, ubryggeligen af os, saa bygger Skiøtter skal holdes og rette bemeldt, sætter vi dem vor Contract, skrev af den anden ligelydende og Copie bekommer med dem af os dem rigtig gienpart og Copie bekommer med vore egne Sønder underskrevet, og Kortes Tegnet forklaret til videre Vitterlighed om alt foreindbemelt ere Skiøtter bygtsmænd at de Skiøtter ham mer Stemmer Sr: Willads Sanchers og Sr: Laurits Paasche, dette tilligemed ob Vild underskrifter og Segler

Bergen d 30 Septbr:
1749

Arent Hansen
Joachim Schram

Til vitterlighed efter bygtes
Willads Sanchers. Lars paasche

NB: efter Forældres attest forbemeldt Casper Arentsen født udj Bergen og døbt i Sancte Mari Kirke d 30 octobr. 1737

Copie af Heinrich Janssen Wulffs Contract.

№ 1. 2 Bo: 1750.

Vidi Den Hellig Trefoldighed Navn tr[ykkes] Jeg Frantz Wulff Borger udi Bergen vitterlig gior for mig og mine Arfvinger, at Jeg Andres Schram Borger og Laabtsmand udi Staden om min broder Dom Heinrich Janssen Wulff, at Lære hos Salig Mester Laabtsmand udi 8 aar, som anfangen fra endskabt aar 1750 paaskedag og Fredvarer til 1758. samme dag, og i Lærende tid Lovet og tilsagt skal skee Jeg skal Lære min Mester Ærlig og flittig, Lydig og Lydig udi ord og gierninger Laaden og uden fuldkommen dette tiden Lydig Lære Dreng Veltienter og antager mest gud naadige Stand, og for Lærende min Broder Dom samme Laabtsmand Lære aar uden aarsag Fraløber, Da forbinder Jeg mig Samt egen Hus sen for Borgen at forfatte skadet alt Jeg Lovet og forpligter mig Uvyggerligen at holde og vedtkomme. Hvor imod Jeg Andres Schram Lovet min Kiere Broder at antage Laabtsmand profession, for Lærende Heinrich Janssen Wulff at Lære og under vidse saa vidt Dreng med mer Laabtsmand Samt at forskaffe Samme nødtørftig underholdning i mad og drik, Samt Klæder alden og Lemen udi Lære aar, saa og til Sold Samme til gud Lydig og tilbørlig Discipelen. Til bekræftelse at alt dette Fra mig med mer Uvyggerligen af ob paa begge sider skal holdes og vedtkommes, Sætter vi vore Contract: Hvorlig den ene af ob den anden gienpart og Copie Lovet med vore Egne Hænder under skrevet og vore Signeter fod trykte. Til videre lighed om alt foreindbemelte ere vi tilbøielige begiærende, at de Velfor ordne Herrer Seingr. Willas Danckers og Jacob J. v: Erpecom ædle tilligr med ob Vilde under skrive og forsegle.

Bergen d 4 April A: 1750.

Frantz Wulff

Til vitterlighed

Andres Schram

Willas Danckers. Jacob v. Erpecom

Ovenskrifvelse attestes forrettet, tr[ykkes] Jan Sød for i Bergen og Sødt udi Domkirken d 19 May. 1750.

15.

1750

Copie af Johan Paas Contract

Vdi Dend Herlig Trenighed Vaare Herre Jesu Christi Naade Lader Vi undertegnede Provster med Hinanden indgaae følgende Contract angaaende Den Dimittendus Johan Paas af Skolen Christi Kirkes Caldet / Jeg Johan Friderich Treublerberg og Mester Raader Hermed for mig Saavel for Mine Forstandere mig for Vred at lade Dreng i Lov vdi 6te og for Sandhed at Lade Hans Den Salige Raabrs Vund Profession / Som Hand begynder fra Nytaar vnder Kiøbenhavn aar 1750 og Hand Varer til Vdgangen Aprilis Maaneds 1757 Vaar til vdj Hans Alder og Skole Alderen og Lindrer Hans Skole og Kirke Gang saa fuldt og tilliger Hand den Tid Hand Lever Hans Sandhed og alleene for Ingrement Nytte Den til Borgerlig Vlyst Pleyer / vden og at Hand Hans Vaar Christendom Bliver Obser saa og at Lade Hans Bruge Catechisationen i Skolen efter Fundatens Foreskrevne 3die Capitel 4de Art og Naar Hand Hans Tid aar Hand Hans Lader Contractens Lydende Forpligter vdj Haand / da at Forskaffe Hans at Lade Hans Bruge Lydelsning og Lig at Lade Hans paa vden Lydelsning Hver Sondag vdj Kirken. Hvor imod Vi vnderskrevne Provster og Forstandere Bruder og Forpligter os at Vnderholde Dreng Skal vdj Saa Maade Lader Vi aar og Dag Nytter og Mesterlig Vdkast ald Lydighed og Troeskab og Sig Intet vnderdrage Vidre at Vidende Hvor Nogen vnder Vs Kiøbenhavn Skraf i Skiel Hver imod Forbydning vagnes saa grov Last af Drukkenskab Otters Saar Vaar Lig Skal Vi Hinanden Lydelig Straf at Forvnøje Hvis Lov naar alle Saa andre Maade at vdfinde / Saa Hafter og Vdrygger Forvolder Vndlyg alle Tider at Holde Ser og Forbinder Hans Lydelse Naar Nødig gjøres at Denne Contract Saaledes paa begge Sider Skal Holdes Vi Denne Samtlig under Skrevet og Forsiglet Bergen d. 2 Decemb 17

Johan Friderich Treubler Hannover Schmn Schram

Hans Henrich Stamer Joh: Br: Zond: Schr Peter Stama

Vi Efter Skreven Saavist Forordner Hand Skal Hans Vdgive Bergen d. 13 Aprilis 1757

og Lade i Haand Reise Den d. 16 April 1757

№ 1 ½ Kp 751

Copie af Christen Tensen Contract

Udi Den Hellig Trefoldigheds Nafn Gier Vi Nu for Under
Skrefne mid Vre andre om eftre Skrefne Contract berem
melde, at Ig Sr Jens Jochersen saftr Ret min Søn Chris
ten Tensen i Lære og Mester Sr Lamert Trofast Raaber
Klagre anbrøjt og skal Tiene Hannem for Sand Lønn
udi 7 og 3 Kiørings aar, saasom skal begynde eller anguar
ra nu Michæli Dag D: 29 September 1751 og under denne
Dreng sin Lære aar da for binder ieg mig Jens
Jochersen at denne Contract at min Søn Christen Tensen
skal Lære sin Mester tro, Lydig flittig og Lydig og
Lære skillig, og ej udi Hans Lære aar skal Lære und
af Hans Mester sig uden Ved Hans Mester eller
Mester inde, Heller ej samtøjde, uden at gaa ret Hals vaar
tilbage af Hans Lære aar Saadan skal for holde sig
imidel Hans Lære tid und. unne sig i alle Maader at for
holde sig i mod sin Mester og Mesters inde og denne Hans
Egen Kone Dreng Ligger og anstaar; I stor imod
ieg Lauer Trofast for Ret obligerre og for pligter ieg
mig, til med alfleid at skal Lære denne mig Dreng Chris
tensen udi for bemelte sinne Lære aar det Loflige
Raaber Klagre Profes at arbeijde, og med største fleid
Hannem Lære udi det und sine Vine Vil Hand vil sætte
og vænne og Lære mig skal holde i gaa Klagrig og ieg
skal holde Hannem med mad og Drikke uden og Klæder
og Klog med al Vis og behøfte udi Hans Lære aar til ald
Nød Lærlighed at for sinne Landsmend samt holde Hannem til
gode Kost og Lig Helig Comfor massion og Christelige Nider
og Naar Hans sinne Lære aar saftr udstaar da at Hun skal Hafte
En Skiellig Dimme Klædning som skal Være i gaa Klagrig
at for bemelte Contract sin Ende at ad gaa Begge sider skal
holde og rette Kaare saftr Vi denne Contract at ere med
som og saftr at denne ene behalder gaat og den anden Hans og denne
Contract saftr Vi med Vor Egen Hand under Skrefne og for Tryk te
Hellige med Pegnet for Vor Bergen D: 29 September 1751
Lamert Trofast Jens Togersen Sic Vitterlig fød ieg underskrefne
Sic Vitterlig fød under Skrefne ole Bege Hans Berzenden Kiøning

17.

№ 1 – 2½ Sk.

Copie af Ole Block Contract

№ 1752

Vide Dend Jrelig Forfatteligjørd Naadtr ung Hindrich Block Borgr ung Mester Raaber Smed Jr udi Bergen, om min Søn Ole Block at lære Jos Jammen dend Ehrlige Raaber Smed Profession udi Gaar, som angaar fra inder Dommende Aar 1752 8te Hans Tid, og Udlærer til, om gud vil til Skrivende Aarder, 1758 Aar Tid, og i Dommende Tid Forlover ung, at Jan skal tiener sin Lær Mester tro og flittig, Jørig og Lydig udi Alt og giørning Haard inden og uden Huses Jan Dets tro og flittig Lær Dreng Alt regnes og anstaar, ret gud naadigr Hielp, og Fliid bruger min Søn Jammen Jans Lær Aar uden aar Jeg skulde forløber saa forbinder ung mig Jamigen for min Jos Haand at Forskaffe, saa og min Jan nogen nat uden for Jos Forbinders Tilladelse udblister da at tiener der for at Gaar Lengen, ligemaade skal Jan og Lær Mester min Jan imod Forg Gaarding nogen Ildrosfuld Skilde Dgaar Fliidet alting Forloster og forpligter mig ærligheden at Holde og efter Komme.

Hvorimod ung Andreas Schram forbinder min best Fliid at anvende, Jammen Raaber Smed Profession, for bemelt Ole Block at Lære og under Viise, saa vidt Drengens natur Tatter Rand, saa og Tilfalde Jammen, til gudfrygt og Tilbørlig Disciplin og Tro Forstand, at alt Fliid Jmellem imell er ærligheden af os, Jan Dregge Tider, Faldes og efter Komer skal, Jatter vi denne Contract i Sten af denne nu Dig gjennemgaat og Copie Forsamm i mod Hver nger Sender underskrevet og Hver Jegnet Forsegle, Jan og Mig Eigen underskrevet Dr Vel Jammen borgem Sr Philipp Hiild og Sr Elias Tuxen, som Cautionisten, Tilligr underskrevet til Vitterlig Fred at underskrive og forsegle. Hindrich Block

Bergen d. 23 Juli 1752

Andreas Schram

som Cautionister underskrevet

Elias Petreus Tuxsen, Philip Jacob Hiill

N: Efter Hosfølgende Copie Forundet Jan Fred Jr udi Bergen og Vidt i Drontheim den 1736 d. 30 Maj.

№ 1 = 1½ Sk. Copie af Henrich Bans Contract

1752/ Vdi Guds Hellig Treenigheds Nafn for vi undertegnede
med hinanden om nestfølgende Leilem forrenter,
Mandl: at jeg Henrich Bans, sætter herved min Søn
Henrich Bans, for vel forrenter Mand Sr Johannes
Foss Raabbefangr Borgr og autoriseret Sr Sammer
Stadz, for at lære Sind Høyligr Raabbefangr Profession,
efter Sædvanlig forrening, at min Søn
Henrich Banses Lære Skal angaar fra Sde Hans-dag
1752 J:24 Juny og Skal endes naar vi Skrifvender kommer
Ao 1758 J:24 Juny som udgiør efter Sammen 6 Aar,
i hvilken Tid jeg Sam skee vil underholde og leilem under
Sædvar, Samt at betale Sam vel og vidskrifning, Samt
Sam Lære bør at betale, Imidlertid paa Begiæret min
Søns Vrigter forsikrer jeg Henrich Bantz for berørt
Mester Johannes Foss, at min Søn Skal lære Sin flittig
og Lær-villig, og sig vj vil at Sam Lære-aar ellers Mesters
Huus, uden billig Aarsag bortgiør, hvorved forberørt
min Søns Lære aar u-paakaldelig er hiemkaldt, og det
saaledes som det kan være Lærdreng, følgelig
articulerne ogsaa og overtaar,
hvorimod jeg Johannes Foss herved obligerer mig, imid
ald Tid at lære berørt Henrich Bans udj Sit Lære-
vært Lære-aar, det høyligr Raabbefangr Profession,
saa vidt som det til forefører og Sans inginum Raad
begriber, Ærligest vedkommelig, Dag og Nød Lærlig
Mad og Klæder at forskaffe og under holde Sam det
holde Sam til gudfrygt og Christelig Dyder: at for-
berørt Sønner ofte og saa longe under Skal holder og
vedtvedommer, Saa vi denne Contract indgaaet og egen Hendig
under Skrevet, hvor af jeg originalen beholder og Sr Henrich
Bans vor lige lydende Copie og forvaret til hiemmet bekommer
med os at under Skrift Sam Drengens forlover Bergen J:26 Juny
1752/ Som forlover under Skrifver

Johannes Foss

Friderich Melker

Henrich Bantz

Johan Hannecken

B: Sk. Sidder Skadet forvaret med Sand Skrift for i bergen og
Skal i Dom Kiøbenhavn den J:21 Oct. 1742.

19

Copie af Mathias Mathiasen Möller Contract

Pol-
1752

Udi den hellig Ehrefoldig Fryd Natten, er ingaaet Ehrbar
Mathias Carlsön Möller Raadmand udi nu Ehrlig Forening
med Madr Anna Margarethe Daf: Valentin Schrams
afdöde Ehrbare, Borgerske og Myndrund udi det Velbyrd
Raadhus Rund ommfar udi Bergen, om nu den Ehr
Mathis Mathiasön Möller, at fatte Jammen for sig,
og Com Jam det Velbyrd Raadhus Rund Handel Ehrd
inde 5 Aar som angaar og begynder S. 8 Dag Aar 1752
og Continuerer til aars Dagen 1757 S. 8 Dag: Hvorved
vil Forbraabring at holde nu den Mathias Mathiasen
Möller i Jamb Com Aar, som Forskrevet staar og
hellig dags Kiöbe samt Cundue og Ærlig Fryd, samt ind
og udbringning med gribende Ehr Pl og om gud Forsagn Vid
Forfald, at bemelt Kalde Madr Anna Margarethe Daf:
Valentin Schrames, da at dette Jam til en anden Mester
skulde Jam Kaldes Mand stal sette til og sin, som
gud Kalder mig imidlertid Fer Jam bliver indlemt, og dette
mig forbrenner, saa vel som Forsagen Brev, at Fund stal finne
udi sin dom tro og flittig, Forsig og Lydig udi alle dag gier,
Fuldgr inden og uden Huses, som nu tro og Lydig
Com dennig Pel Egner og anstaar udi alle maader, mod gud
Naadigr bistand. Fry Anna Margarethe Daf: Valentin
Schrams bekiender og Forpligter mig, med dette Brev mig
bekiender udi mit Fuldt den beste Flid det at anvende, saa Skabe
Rund Handel Vred, ogsa den aller Fögeste Fordeel, for bemelt
Malias Mathiasön Möller at Com og under Fier i vaa Magelig
maade at Fries af Professionen dependerer saa Vidt som Forsagen
ingenium sat. Kand som ig for gud og Menniskan Vil ansvare,
Fresligst at Forstaa Jam Vor Fund Klæder og Flor, samt Nød,
Fordrig Mad og Drikker, og til börlig Disciplin at Falde Jammen udi
som Jeg Paa mit Eget Barn og Maar for bemelte Com aar om
Expirerede, stal Jam sette Fridsmd, at Ingen eller Fiis Flor og Maar
Jammen Fres Kisten, at dette Com Fier med at Forsvaa Bygge Fuldre,
stal Fielde og rette Rente, som Fier Fredt er da sette Fi dette undrge
Fonder under Fier Pel og Fierd Figurer under Forsig og Fredig andre
En stunder Pelagt Nord, som Forsagtes Carsten Mand, med ord at Fulde Fiser
og Forseglet Fraulig Fr. Thomas P. Mus Fr gerd O: Falch Actum Bergen die 1/1752
Anne Margarethe Daf: Valentin Schrams : Mathias Carsten Möller
til Fitter Cap: Fundrofter begier
Thomas Mus gerd Falch

B: Extract Contract atost Forrige Contract Fori Bergen og Ufrid. Thing-Lam
S: 18 April 1740.

№ 1=½ Sh

Copie af Jörgen Smit Contract

1753

Som Vi ovf: Jun Salige trofoldighed Kalde for Vi
underskrevne imod Jinanden os efter følgende Leilem
formelder Kundt: at vi otte Fridrich Smit saltr Jun sal
vim Dom Jörgen Smit Jos Velformuer Mand Sr Johannes
Foss Kaabm slager borger og andst mostr Jor Jaar Stadt,
for at Dom Jun Laatlige Kaabmslagr Professionr efter
Jun ivrigste os gionte formuring at vim Dom Jörgen
Smits Dorr skal angaa fra Mechels=dag 1753 d: 29 Septbr:
og skal mdis Naar Vi skriftlr Vonder Sr 1759 d: 29 Septbr:
som udgiör efter Jinanden 6 daar i Jdelden tid ing
Jen skelvind ældrm og Liemm under Faldr samt at bekost
Jaus ud og ind holdr Samt Jaus Dom=Dr Vak bekost
dis udi Jun paa Kundt vim Dom skyer for skedr vi otte
Fridrich Smit forbinder Mostr Johannes Foss at vim Dom
skal Dom Jnor Elskelig og Dom=Eelig og sig rig ud af Jaus Dom,
daar ller mostrs Jus udi Jun Ehelig aar sag dygtr forbind for
bundt vim Doms Dom=daar u=paaklagelig m og skjelr og skl
saaledis som skl fu skikkelig Dom=Drdig følgelig dgun
og augtaar; forbinder ing Johannes Foss for mdt
obligerer ing mdt ald flid at Dom bundt Jörgen Smit udi
sidst bundt Dom=daar skl Laatlige Kaabm=slagr=Profession
saa vigtst som Jun Sie Jörr og Jaus ingiviorn Kandbgrib
Drstligste mdt Kundlig frid Sang og Mödr forskelig mad og drik Jun
at forskiern og under Faldr Jaus at Faldr=Jaus Sie gud
frygt og Christeligr dgidr, at for bundt hurdt Jau Lydig af os
paa dagr sidr skal Faldis og efter kaares Jatte Vi dett
Contract nidgaard og rigtig Jundig under skrevdt for af
ing originalen bekaldr og otte Fridrich Smit vi ligr lijd
under Copie, og formaat Sie gjedr mere dette Stelse mdt
os at under skrifte Jau Jnnegnus forlaatter

Bergen d: 23 Septbr: Ao 1753 Johannes Foss

Hendrich Vonder Lide otte Fridrich Smit

Christopher Linde

NB: efter foregaar attest forundet Jun Jord fra udi Bergen
og lobet i Jomfrudom d: 23 aug: 1741

19

Copie af Matias Mathiasen Möller Contract

No 1 - 17 Sr

1752

Vi Efterskrevne Borgemestre og Raad i Bergen giör vitterligt, at for os er i dag udi Vor Retsstue lovlig Forfalden Mathias Mathiasson Möller Raadmand udi nu Borgerlig Forening med Madz Anna Margarethe Daf: Valentin Schrams efterlevende Borgerske, Borgerskab og Myndinde udi det Cavalierlige Raadhuus Gaard udi Bergen, om nu Søn Mathis Mathiasson Möller, at faae Fuldmagt for sig, og Vor Fuldmagt det Cavalierlige Raadhuus Gaard til at bruge i 5 Aar som angaar og begynder Sct Hans Dag Anno 1752 og Continuerer til aars Dagen 1757 Sct Hans Dag: Hvorved Vi Overlaaer og at holde min Søn Mathias Mathiasson Möller i Fuldt Leie, saa længe han forbemeldte Søndags og Helligdags Kleder samt Linnen og Sengelig Fød samt andet og videre Forsyning med gebyrlig Bord og andet gode Forsagn Vor Lovs Hold, at bemelte Madz Anna Margarethe Daf: Valentin Schrams, da at holde fuldt Leie om andre Mesteres Gilde Fuldt Fuldt Raadhuus Mandskab til os sjun, som gode Kaldere mig imidlertid for fuldt Leie udlovet, og loven mig ydermere, saa vidt som Omstændighederne kræver, at Fuldmagten Vidre i sin Lovlige troe og flittig Førig og Lydig udi alle dage gjør, Ungere inden og uden Huuses, som nu troe og Lydig Vore Øvrighed Egner og anstaar udi alle maader, nest gudelig Naadigst bistand. Hvorfor Anna Margarethe Daf: Valentin Schrams Overlaaer og forpligter mig, Under Pant og Eed mig bedre udi mit Fuldmagts Gode bedste Flid at anvende, saa Cavalierlige Raadhuus Gaard Vidre, urørt den aller højeste Fiende, forbemeldte Malias Mathiasson Möller at love og under Pine og Straf Lydig und alt Fuldmagt af Professionen dependerer saa vidt som Omstændighederne ingenium sætter kand som jeg for gud og Menigheden Vil ansvare Erligst at forestaae samt Vore Gode Kleder og Klor samt Nødtørftig Mad og Drikke, og til Børlig Disciplinat Fuldmagten i det som Fuldmagten mit Egent Barn og Naar forbemeldte Contract Expirerede, skal Fuldmagten sætte Frihed, at drage eller Hvor Klor og Naar Fuldmagten Vidre Lyster, at sætte som Vore Gode Kleder og Klor samt Nødtørftig Mad og Drikke, som Øvrigheden os da Byder Fuldmagten under Fuldmagts Pant og Eed Under Vort Segl og Vore Signeter under Vores og Byens Segl Actum Bergen d. 18 April 1752.

Vi Efterskrevne Borgemestre og Raad i Bergen giör vitterligt, at for os er i dag udi Vor Retsstue lovlig Forfalden Mathias Mathiasson Möller Raadmand udi nu Borgerlig Forening med Madz Anna Margarethe Daf: Valentin Schrams efterlevende Borgerske, Borgerskab og Myndinde udi det Cavalierlige Raadhuus Gaard udi Bergen, om nu Søn Mathis Mathiasson Möller, at faae Fuldmagt for sig, og Vor Fuldmagt det Cavalierlige Raadhuus Gaard til at bruge i 5 Aar som angaar og begynder Sct Hans Dag Anno 1752 og Continuerer til aars Dagen 1757 Sct Hans Dag: Hvorved Vi Overlaaer og at holde min Søn Mathias Mathiasson Möller i Fuldt Leie, saa længe han forbemeldte Søndags og Helligdags Kleder samt Linnen og Sengelig Fød samt andet og videre Forsyning med gebyrlig Bord og andet gode Forsagn Vor Lovs Hold, at bemelte Madz Anna Margarethe Daf: Valentin Schrams, da at holde fuldt Leie om andre Mesteres Gilde Fuldt Fuldt Raadhuus Mandskab til os sjun, som gode Kaldere mig imidlertid for fuldt Leie udlovet, og loven mig ydermere, saa vidt som Omstændighederne kræver, at Fuldmagten Vidre i sin Lovlige troe og flittig Førig og Lydig udi alle dage gjør, Ungere inden og uden Huuses, som nu troe og Lydig Vore Øvrighed Egner og anstaar udi alle maader, nest gudelig Naadigst bistand. Hvorfor Anna Margarethe Daf: Valentin Schrams Overlaaer og forpligter mig, Under Pant og Eed mig bedre udi mit Fuldmagts Gode bedste Flid at anvende, saa Cavalierlige Raadhuus Gaard Vidre, urørt den aller højeste Fiende, forbemeldte Malias Mathiasson Möller at love og under Pine og Straf Lydig und alt Fuldmagt af Professionen dependerer saa vidt som Omstændighederne ingenium sætter kand som jeg for gud og Menigheden Vil ansvare Erligst at forestaae samt Vore Gode Kleder og Klor samt Nødtørftig Mad og Drikke, og til Børlig Disciplinat Fuldmagten i det som Fuldmagten mit Egent Barn og Naar forbemeldte Contract Expirerede, skal Fuldmagten sætte Frihed, at drage eller Hvor Klor og Naar Fuldmagten Vidre Lyster, at sætte som Vore Gode Kleder og Klor samt Nødtørftig Mad og Drikke, som Øvrigheden os da Byder Fuldmagten under Fuldmagts Pant og Eed Under Vort Segl og Vore Signeter under Vores og Byens Segl Actum Bergen d. 18 April 1752.

Anne Margarethe Daf: Valentin Schrams : Matias Larsen Möller

til Vitterlighed efter begier

Thomas Muus Gerl Falch

No 6 = 2 Sk

1753

Copie af Jörgen Smit Contract

Som Vi ovf. Inr. Salige Forældre Nafne Ere Vi
underskrevne uns Imellem os efter følgende Leilem
kommende Anmk: at jeg Otte Fridrich Smit falder Inr. Sal
min Søn Jörgen Smit Jos Ole Kommer Mand Sr. Johannes
Foss Haabr. slagre Borger og Amts indsitter Inr. Saar Stedf.
for at lære Inr. Laudlige Haabr. slagre Profession efter
Inr. indrullene os giorte Forening at min Søn Jörgen
Smits Lære skal angaa fra Mechels-Dag 1753 d. 29 Septbr: /
og skal vedis Naar Vi skriftlig kunde Ske 1759 d. 29 Septbr
som udgiør efter Imellem 6 Aar i hvilken Tid jeg
Jörgen selv under Ældre og Umyndig Ældre samt at forbinde
Hans ud og ind skriftlig samt Hans Lærer Pak forbinde
dis ud Inr. paa Journalt min Søns Klæder for Sidstnr jeg Otte
Fridrich Smit forbinder Mester Johannes Foss at min Søn
skal lære hos Ham Flittig og Lærelig og sig rig ud af Hans Lære
Aar eller Mester Fos uden Billig Aarsag begifter sig med Jörg
gjennem min Søns Lære-Aar u-paaklagelig og skjelv og ret
saaledis som det en Ærlig Lærer-Dreng følgelig og vel
og ansaar; Hvormod jeg Johannes Foss for mig
obligerer mig med alt Flid at lære gjennem Jörgen Smit udi
sit gjennem Lære-Aar det Laudlige Haabr. slagre Profession
saa vigtigt som det lie kommer og Hans ingivne Landsbyrde
Drøstigste med Flittig Flid Sang og Mødfærdig mad og Drikke
at forskaffe og under Ældre samt at Ældre-Hus lie gud
frygt og Christeligt dyder, at forbinder saa Laudis at os
paa begge sider skal Holdis og efterkommes Saa Vi disse
Contrag. vidgaaet og egne Hændig under skrevet for at
jeg originalen beholder og Otte Fridrich Smit en lige lydende
under Copie, og formaat til ejendommer dette skulle med
os at underskrive Som Indbyrdes forlaabere

Bergen d. 23 Septbr: Ao 1753 Johannes Foss
Otte Fridrich Smit
Hendrich Zonder Zide
Christopher Linde

NB: efter foreskrev attest kommer Jörgen Smit født her udi Bergen
og døbt i Domkirken d. 23 Aug. 1741

21. Copie af Östen Samuelsen Contract

№ 1 = ½ Sk. Anno 1753 d: 24 Decembr er vi underskrevne saa
1753. lydende forrenunt og skiftet Rentelag,

Ved ing Samuel Östensen sætter i sit Navn Søn Östen Samuelsen saa vilaget Borger og Mester Raaber Skagen Sr Lamert Trofast at lære den Voxlig Raaber Skagen Profession udi 4½ aar som skal tage sin begyndelse fra indeværende aar 1753 d: 24 Dec: og ender saa aar maa skriftende Vinder 1758 d: 24 Juny Samt saa dag og belovning Samuel Östensen at holde mein Søn med Mad og Klæder saavel Klæder og andre fornødne Sand med Klæder saa med Skriftefar og ud Skriftefar og alle andre ting under saa Lom aar udi alle Maader lige lydes at sand skal være sin Mester og Mesterinde tro flittig og lydig udi alle Maader baade inden og uden Huus rig eller uden Voxlig aarsag under ligge at skulde være sig saadanne Skade og for Sold Som det kan Lære Inog Helsom og austaar j—

Derimod belaster ing Sr Lamert Trofast at lemde ommeldte Dreng Östen Samuelsen Raaber Skagen Profession saa gaat og Forstandigt Som saa for stand Rand sætter og Skriver, med alt flid og omhyggelighed saa lydes at Maar saa for sætte Lom aar nu til ende bragt som omeldte, at saa for stand Rand Elskr dydig Kiendt, at denne Contract saaledes skal og saa bliver holdes skal staa ved magt Som den nu er given saa Copie bekommet Hafte Vi saa nu til bekræftelse vor egne sandig under Skrevne saa vel med Indsat Vor Vilaget Mond til Vitterlig at under skrift og for siller Bergen d: 24 Dec: Anno 1753. Lamert Trofast Samuel Östensen

til Vitterlig Esther Ingers

H: Elkier Ludvig Lem

NB: Esther skiftet at ost for meldte er Sand fød her i Bergen og døbt i Vor Frue Kirke d: 4 Nov: 1739.—

№ 1 = 2 Rd

Copie af Hans Knudsen Contract

1753 Udi Den Hellig Trefoldigheds Navn Erre Vi Underskrevne
vnd Sætte andre Vitterlig Følgende for Ennder, Kundig at Vi
Johan Christopher Hanicke Mester og Borger her i Bergen
Jac Raaber Kunst Profession Egenrådig Selv antagit
En ung Person Kaldet Hans Knudsen Som er Søn Knud
Hansen og Berte Lemichens Ehrlig Født Søn udi Vinterhuus
for at Lære Kunsten Ret Ehrlig og Redelig Raaber Kunst profession
og Skal Kand Sine ung i sin Lære udi 5 Aar Som angaar
Fra Først Kommende Nyt aar 1754 in Die Mand Twilnde Dorde
1759 inclusive Sagt Hans Knudsen Er ung Sin Lære
aar Forsvig Erlofft Jeg Kand at Lære og Informere
Kunsten udi Det Som Kand Vorde Profesions Viden Skab Kand
Vnd Kunst Kand at Holde Kunsten Die gunst Frygt og Kan
anstændig Gjøre Saa og Kand Vnder Hold Kunsten vnd Sang
lig Kost og Sang i Ofrigt at Vilde Forstaae Som Ret En Ehrlig
Mand Mester vnd sin Lærelig Pel Sønne og Bør vnind Holde
ing Johan Cristopher Hanche Forvnden Kunsten accorderede aar
ligen Vnd Vinden at gaae Da er min Ærlig Lette Kunsten Lær
pligtig Som Contract at Er Saldrag Drengen rig Heller at Lære
Kunsten saa Længe min Kunsten Die Bruger Kand Vorde, men er Kund
Forpligtet Die Kunsten Lære accorderede aar at Skulle Lære i vnd Lær
pligter ing mig Hans Bugge paa Dine min Die Sang Ærgen vnnder
Hans Knudsen at Kand Skal udi Lær Brugelig Kunsten Lær aar
Ærlig ald Skyldig Flid i mod Forbrugelig Kunsten Mester Kunsten og
Kunsten Kunsten og Der Kunsten ald Kunst agtigt Troskab Flid og Flittighed
Erlig Konsolet Kunsten Det Egen Mandt og andenstedig i sin Lære Kunsten
Mandt Vel Gjøre og anstaae og Sig rig vdat Sin Lære aar Begrib Kunsten
Kunsten Lær aar Ær Expederet Die og aldrig Skyldig Kunsten Kunsten Kongelig
Mayst Forordninger gjøre Forfalder og Naar Forbrugelig min Kunsten
Lære Læringen Ær Expederet og Kand Ær anlagt Kunsten Kund Da at Kunsten
Sin Lære Mester Kunsten Lær Kunsten Kunsten Kunsten Kunsten Kunsten Kunsten
Saa Sidder Kunsten Contract Lær af den Kunsten Lær gjøre paa Copie Lige Kunsten
vnd Egen Kand vnder Kunsten Die ligger vnd Kunsten Kunsten Kunsten
Jacob Lemichen Hans Bugge Kunsten Die Vitterlig Kand Kunsten Kunsten
Kunsten Bergen d. 28 Desember 1753 Johan C. Hanche

Die Vitterlig Kand
Jacob Lemichen og H. Bugge

Ovenstaaende Contract er Indført i Bergen og Dette i Rigsarchivet den 30 Dec. 1736.

Copie af Annanias Torsen Contract

No 1-2 1754

Vidj Jnu Hellig Trefoldighed Nafn w ieg Rognel Jansen Kiönne udi Forbindning med Mad: Else Dat: Joachim Schrams om min Stiffsön Annanias Torsen at Lære, fra Hundr: Aar Hundr: Femmer, Ind Laaglig Raabr: Sund Haandtwerd udj 8 Aar, som angaar fra indtræmmende aar 1754 St: Hans tid og Udgaar til 1762 St: Hans tid, og i Hvilken tid Lærlingen, at Jeg skal finne Ham Fuld Mad og Vedkommende Klæder, og skikkelig Seng, og Lydig udj Ord og Gierninger, baade indad og udad Huus, som en Ærlig og Lydig Lærdreng Vedkommer og anstaar: imod gandske Raadelig Bestaand, og skeer Lærlingen min Stiffsön udj Noer Fare Lære aar udi saadan Skiæl forløber, saa Forbinder ieg mig Ham igien at forskaffe og om Ham noe Mat udi den Fuld Mads Klædere udbleve skal Ham derfor finne ret aar Lengre, skiel Dertil ieg selv, saa Vedkom og Hans Forlaatne St: Hans Jensen Sönderop og St: Paulus Hansen Tönder, som denne Contract med mig underskrevet og forseglet hafver, Forlofter og Forpligter os ubrydeligen at holde og opfylde Saavidt ieg Else Dat: Joachim Schrams Forlaatne mandlige Skiel dertil angaar forbemelte Annanias Torsen Ind Laaglig Raabr: Sund Haandtwerd at lade Lære og underskrive, saa skiel Dem Drengene unde Kaar, samt at forskaffe Ham nödtörftig underholdning i mad og Drikke, samt Klæder Uldne og Linnen, saa og at skiel Hans tiil gode Frögt, og tilbörlig Disiplin, alt i Hans Lærtid, saa og Ham ind skrifning Forlofter ieg og at Forbinde, inen Hans ind skrifning og Lære Brev skal Drengene Frelst Forbinde, og at dette saaledes af os Faldes skal, hafver vi Vedkommende denne Contract underskrevet og forseglet

Bergen d: 24 Juny 1754. Else Dat: Joachim Schrams

Rognel Jansen

Til Vitterlighed
Hans Jensen Sönderops

Til Vitterlighed
Paulus Tönder

Bekræfter for Sandfærdigt Laugrettes Eder Sand fød Jurat i Bergen og Dobl i Nyekirke Dom d: 12 July 1741.

№ 1-2 Fr
1754

Copie af Christian Zoofs Contract

Udj Den Frelige Trefoldighed Natten for ing Johanne Dot. Lars Zofsis, Kiønne udj forkning med Sr Andreas Schram borger og Raaber smed her udj Bergen, om vinn Sr Christian Zoofs, at Lære hos hannem den bestige Raaber smed Profession i fyl aar, som angaar fra indkommende Aar 1754 N= Hans tid, og ind Kaarr til: om gud Vil, vi Skrivmåne Norder N= 1761 saaer tid, og 7 Pomuder tid udlover ing, at hand skal tiene sin Lær Mester tro og flittig, førig og lydig udj ord og gierninger baade inden og uden huuses, som en tro og flittig Lær dreng skal sigen og anstaaer ærst gud Naadig bistand, og sit bedste vinn Lær Mester, forbinder ing mig sam igiennem hos sin Husbonde at forskaffe sad og am Klædnogne nak uden sin Husbondes hielad skal klæder, da at tiene der for tol aar lougen, Ligeleds skal hand og Lær lougen, om hand Jnod formadning nagen u-troskabed skulle begaa, skildet alt ing bekoster og forpligter mig u-kiggelegen at holde og rette Lær, Ligeledes ing Andreas Schram bekoster, vinn dette flid at anvende, saaer Profession, forbinder Christian Zoofs, at Lære og under Vise, saa vidt Kiennes vinn Kunst Kand, sad og tie hold hannem tie gud frygt og tilbørlig disciplin. til bekræftelse at alt dette Kiendt vorder u-kiggelegen af os paa begge sider holdes og rettes skal, haffer vi dette Contract: Hvoraf den ene af os vor sigelig giennem skaar Copie bekommer ved vore egne hender underskrevet og vore Segeter for trykt, sad og Vitterligen om bekiender der Ved for vore Borger Sr Peter Johan Norman og Sr Hans Jacob Marten sam Cautionister tiedige ved os til Vitterlighed at underskrive og forsegle, Bergen d: 15 Julij A= 1754.

Andreas Schram Johanne dot: Lars Zofses

efter begier underskrives til Vitterlighed
af P. J. Norman

tie Vitterlighed Hans Martin Jacob,

N: efter Zofses attest er hand født i Bergen og Døbt den 15 Januar 1740.

2.5

№ 1. = ½ Rl

Copie af Hendrich Foss Contract

Peder Zum ober Fogd Skrivet ved Trondhiems Vaabenhus og Johannes Foss Kiøbmand ibm. begge Klager og Borgere udi Staden Bergen.

gjør vitterligt: at Vi efter vedkommende Øvrigheds Bevilling have overdraget og bestilt Hendrich Foss til vor udi den Velbestillede Raadhus Klager Profession for mig Johannes Foss paa følgende Conditioner:

1. Skal vor ældste Hendrich Foss tiene hos mig Johannes Foss udi 6 Aar fra Skal dags dato regnede fra afvigte Paaske Høitid Nytaar 1757 og ender Anno Paaske Høitid Nytaar Dito 1763.

2. Skal jeg Johannes Foss i disse 6 Aaringer unde ham Fri Kost og Logement.

3. Skal jeg Johannes Foss i disse 6 Aaringer undervise ham i den Velædelige Raadhus Klager Profession for at gjøre Hendrich Foss kyndig udi, og med Tiden kunde faa Evnen til den Profession at bemestre.

4. Derimod forbinder jeg Peder Zum mig for mig at være ansvarlig for at Hendrich Foss Skal være mig tro, flittig og lydig, samt for vidt Tid og Leilighed tillader for Professionen med Kommende og vide at forrette for mig og mine Huses Nytte uden videre Ophold og Tidsspilde, og ikke fra mig at løbe, men hos mig at forblive indtil Læretiden ender, og ikke at forandre Kost og Logement.

5. Skal Hendrich Foss efter at have tjent mig i denne Tid som forbemeldt af mig bemeldte sin Mester Ret give fra Juul 1763 til Aars Dagen 1764 for den Løn som da af sin Mester kan forlange at Hendrich Foss Meriterer eller efter Landets Skik og Brug, som da maatte være, og

1757. Vi under=tegnede Een vidi dens Frelige Enfoldighed Nafn
vnd Sindelen om nestes følgende bleffne forenede.
Jeg Hans Monsen Gaffer Jeg fak min Søn Mons Hansen til
Kiøbmand Valentin Wilhelm Beck, Kaabe Slags borgr og
Land=Mester for Sauer=Kræd for at lære den Løblige
Kaabe Slags Profession, nestes den imellem os giorde
Forening, at min Søn Mons Hansen Lære skal angaar fra
Sanct Hans dag d: 24 Juni 1757. og skal endes naar vi Skrifvede
Vorder 1763. d: 24 Juni som udgiør 6 Aar,
Skrifvne Dre Aar; I Hvilken tid jeg forenne skr vnderskrevne
og Lovet Sanct Troligheds vnder Faldes, saa at bekoste Hans
Fød og vd Klæder, og Hans Lære=Herre skal give min
Søns Mester for Skilder jeg Hans Monsen for bemelte Mester
Valentin Wilhelm Beck at min Søn skal være tro, flittig
og Lydig; og sig ej vdaf Hans Lære aar, imellem Mesters Hvis
vden Vellig dar sag Ergier, Forend for bemelte min Søns
Lære=aar Uden Vellig er ophørt; og det saaledes Som
det vnder Kiøbmanden Lære=Brug følgelig Ogsaa og
anstaar.
Dermod Jeg Valentin Wilhelm Beck obligerer mig
vnd ald Vold at Lære bemelte Mons Hansen vdi Kiøb
bemelte Lære=aar det Laabligt Kaabe Slags Profession,
saa vngt som der til Hører og Hans Ingenium Kand Drs
gribe; des Klygste med Flid og Skikkelig Mad og Drik
at forsyne, og vnder Holde Ham til Gud Frygt og Skrift
ligt Lyder, gifve Ham og paa Juleferd, fra Michels dag til
Paaske fra Kloden 5 til 7. at gaar til sin Fornøyelse Informator
Hr Münchhausen at Exercere sig i Ridning og Skrivning og
andre Nyttelige Videnskaber at forbemelte saaledes
af os paa begge sider skal holdes og Holdt Hvorfore Jeg
Vi denne Contract Judgaaet, og egenhendig vnderskrevet
Jeg Valentin Wilhelm Beck Originalen bekiender
og Hr Hans Monsen nu ligger lydende Copia, og forsikrer
til Sidstnævnte Contracts vnd os at vnderskrive Som
Ærligmænd forbinder; Bergen d: 24 Juni 1757.

Hans Monsen
Valentin W: Beck

Denne Contract
er paa begge sider accepteret
vnderskrevet
Münchhausen

Ovenstaaende Copie attest forrettes Hans Sødtøy i Bergen og
Dets Dannemænd d: 21 Dec: 1744.

27 Copie af Martinus Henrichsen Contract

№ 1 — 1757. I Dei Naffn Amen. Vi underskrefne Marie Torkels Datter Bönn udi gode Formyndere for Madr. Anna Margaretha Dat: Valentin Schrams efterlefne Borgerske og Myndlinge udi det Ekteskab som angaar og begyndte d: 2 Januari 1758. og Continuerlig aars dagen 1764 d: 2 Januari. Formedelst vi bleve Klagere for at holde vor Bön Martinus Henrichsen i Huus Kaar, Huus beständig Söndags og Helligdags Ledere, samt Kundne og Omgiengelse, samt rigtig og ustridig betale Rente, og om Gud forlager vor Höjstsalig Madr. Anna Margaretha Dat: Valentin Schrams da at skee kan vor nu anden Myndling, skylder det Huus Kaar vi med skal skaffe sig ved sin, om gud kalder vor nu bemeldte for Tiden bliver udlövet. og Vi vor ing ydermere, saa vel som vi med Flid at see skal sinde at han skal sinde vor, troe og flittig saaledes og Gudelig udi ord og gierninger, inden og uden Huus, som en troe og Gudelig Dreng vel egner og anstaar udi alle maader, ved gudz Naadige Bistand —

Jeg Anna Margaretha Dat: Valentin Schrams bekiender og forpligter mig, med dette mine Hænder, at jeg vil anvende al min flid og omhue, saa vel Kaarets Omgiengelse, som Kostpenge, ved den allerhöjeste Fare, for Barnet Martinus Henrichsen, at lade ham undervise i alle Christelige Dyder, saa vidt som Omstændighederne nogensiedsomhelst kan tillade, som jeg for gud og Myndighed vil kand svare, ligeledes at forskaffe ham vor Höjstbemeldte Ledere og Værger, samt Medlemmer Mad og Dreid, og til börlig Disciplin at holde ham under, som hans Vel maatte kræve, og Naar Barnet kand blive dygtig, og Examineret, skal ham sættes Frihed at dragte efter Arbeide, hvor og Naar ham synes best. Alt dette love vi at holde, som vore Egne Børn, skal holde og efterkomme, som dette og vores Segneter under Pröjsel og Aandelig anbefalet de hvem Ulagt Borgen Mend, som Omgangen kand vise mod os aflinder skrift og Forseglet, actum Bergen d: 2 Januari 1758.

Marie Dat: Henrich Hesens
Anna Margareta Dat: Valentin Schrams

Jeg Undertegnede bekiender at have Examineret Peder Jansing som Confirmeret i Garnisons Kirken under Herr A: Garman

Fød

NB: Efter Födsels attest forvarer han sig i bergen og Döbt i Domkirken d: 22 Marty 1747

№ 1 = 1/2 Spr. Copie af Christopher Pareliis

Vidi Dend Hellige Trefoldighed Navn Vel vi undertegnede vidne Gjendenne ombefatter Følgende Forening, Anno 1743 at ing Johan Christopher Hanche merster og borger i Bergen paa Roaber Hagen Profesion ofte bemeldte Forening saaledes anlagt og ing vor søn ynglig Christopher Pareliis søn vor Bertel Pareliis Klokker til Kinsarvig Prestegield og Hendriche Lechönning vores Egte Søn udi vores tiouerste Tor at lære sam Ærlig og Laudig Roabslagen Profesion og skal sam lide udi nogle Aar Som angaar fra første Nouember Aar 1758 og Endes til Maned Christmesse Nouember 1763, inden tid Sam Christopher Pareliis er udi sin Lær aar saa vidt Sam forbemeldte Forening sam at lære og sin forretning udi det Sam Haandverk og Profesion Videnskab Kand vinde Kunne Samt at holde sam til gods skyld og sam anstandig Christelig Dyd Saa og sellers under holde sam med Sammelig Kost Drug Klæder at forsyne vil besinder sam Sam det Ærlig ambts mester med sin Lærling Vel Sammen og bør mm skulde ing Johan Chr. Hanche forbemeldt Sammen acorderede aarlingen Mr Dödem ofte gaar da er nu ofte bemeldte Christian Forelagt skal Sam Contract at holde og derunder sig selver Vor fri Saa Længe vidre Christian til ærlig Profesions Mon er Imidlertidighed til dette for acorderede aar at [illegible] i hvorimod forpligter ing nu Bertel Pareliis sam Dend vidre sine Søns Egen Meldig Christopher Pareliis at Sand skal udi forbemelt Sans Lær aar ofte aldeles dig Imidlertid forbemelt Sans Lær Mester Saa og Sam Christian og der for at Lemne Sag lig Fuldkommelighed Sam det ergrue Mand og administrere Lær drenge i alle Maader Vel tjene og opfylge udi at Sine Lær aar Egentlig Sammed Sans Lær aar ofte bemeldt Vel og alden skyldig Fred Sam Sans hr. R. M. forordninger giör Vel holde og Maar for bemelte vidre Søns Lær aar tugge for ofte bemeldte og Sam vorantagne forskrevne da at lide sin Lær Mester for den løn Som andre Drenge nyder Sam der for Mester Sam skulle og Sam Contract Skrav at ing Sin egen Hand Copie bekrefter med ofte Sin Sædvanlige under Skrivelse i Bergen d. 9 Nov. 1757. Bertel Pareliis

Johan Christopher Hanche

NB: ofte bemeldte at test forrenævnte Hand skrift i Bergens Stiftsbud Winstrup d. 22 Aug. 1743.

29
№ 1–2 Dr
1758.

Copie af Mechal Højer Contract

Vide Dem salige Forfatterskab Maa Jeg vi underskrevne
vund Jus andre om efter følgende skjøn Formuldsmænd
at jeg Hvilcken Højer haver Jeg sat min Søn Mechal
Højer hos Vel Formumme mand Sr Stefan Knudsen Lem
michen, Daaber slags Borger og andels mester Jus samme
stedz, for at Lov vind lovlige Daaber slags Profession
efter vind indkom os gjorde Formuring, at min Søn
Mechal Højers Lov skal tages fra Pintze dag 1758
d: 14 Maj, og skal endes naar Vi skrive vnds Vorder 176
d: 14 Maj som udgiør efter Jus andre 5 aar, skjelde
Vi jeg Jan selv vind vidne og kiende under skrevne at
at bekaaster Jans vind og vidstrivning sandhaus Lov
Lovs at bekaaster Dis vidne paa vnderskrevne min Søns Brøn
for skrivning Hvilcken Højer, for vndede Mester Ste
Knudsen Lemmichen, at min Søn skal Lov lovs skikkelig
Lovskillig, og sig vj vidat Jans Lov vaar eller Mesters Hus
vdem Vilig daar sag Vgifter førend for vndede min Søns
Lov vaar vpaa Dagelig vis op skjelt, og Dis paabrødes Jan
Dis en Dis klasse Lov vdsag følgelig articulere og sva
og anstaar:

Førstvind jeg Stefan Knudsen Lem
michen Jus vind obligerer mig vnd alt flid at Lov vndede
Mechal Højer vdi tidt otvnvndede Lov vaar Dis Lovlige
Daaber slags Profession saa vrgt som Dis vil sin Fæder
og Jans inginium Land bygger, Dis ligesaa vn vndlige
Dag og Nødtørftig Mad og Klæder at for skaffe og vnder
holde, samt at holde Jam til gud frygt og Christelige
skjelder, at for vndede paabrødis at os paa begge sider
skal holdes og efter kommer Jeg vi denne Contract
vndgaaet og egen Jndsigt vnder skrift Jfor at jeg og
orignalen beholder, og Sr Hvilcken Højer nu ligger
Eyd vnder Copie og for maaer til gjør vnn bekoster
vind os at vnder skrift Jam dennegnes for lovver
Berger d: 13de Maj 1758 Stefen Knudsen Lemmichen
Jam for lovver vnder skrifver Wiliken Højer
Hans Christian Bøsing
Frantz Røring

NB: efter Forespørsel attest forsmedes Jand skrøvet vdi Berger
og Døbt i Jomfrukirken d: 9 Juny 1743.

№ 1–2 Copie af Niels Hansen Paust

1758. Vidi Dei hellig Trenigheds Navn vor vi underskrevne
Borgere udi forbemeldte Stad Else dos: Jochim Schrams
og den unge Person Niels Paust at have forhandlet og sluttet
Kiøb, Aftalelige Raader som Lærling udi 6 aar, som
angaar inde sommer aar 1758 St: Hans tid, og ved Vaare
Lue 1764 St: Hans tid og i Sommer tid Betaler Vi at Jan skal
have sin fuld=Mad og Klæder forrig
og Lidelig udi Arid og gierninger baade inden og uden huus,
saa meget hver og Lidelig Lærdreng ved sligt og anslaar sig best
gior naadige Forstand: og skiøt dennem Lær=dreng udi saa
lang Lær=aar inden aarsag Klæder forløber, saa forbinder vi
hverandre Jan igiennem at forskaffe og Jan nu Nat inden
sin fuld=Moders Tilladelse under skrivne Dag Jan der for
sinner at aare Lrugter, skiøt vi Jans Forældre: Sigr=
Jan Möller og Sigr: Lars Møldrup og som denne Contract under
skrevet og for=meldt satte Betalere og forpligtere os nøyag=
elagen at holde og rette saaner. – hvor imod vi Else dos:
Jochim Schrams Betaler vedlagt skiøt at Dag Jan
forbemeldte Niels Paust skal Lærdreng Raader sund hvandt
arbeide at have og under Vejse, saa vidt Drengens Natur
skatte kan, samt at forskaffe Jan nød=tørftig under=holdning
i Mad og Klæder, saader og at Lide Jan Lige under skrift
og Lide=lig disciplin, imod skad bekostning Jan skal og
Bedrive og ud=stryning paa løber, Vonder for dennem
skader, i nogt skiøt absence rette for anmodning vi under=skrev
skatte ind gaar denne Contract i Lidelig mand Jans Lær=
dreng bekostning: og at dette saaledes af os skal
Blive skatte vi saalydende denne Contract under skrivelse og
forsiglet. Bergen d: 24 Juny 1758. Else dos: Jochim Schrams
Jan Möller junior L: Møldrup

NB: efter Jans attest er Jan fød 1746 d: 9 May

31
№ 1 = ½ Sh
1758.

Copie af Peder Johannesen Düberg Contract

Vdi Guds hellig Trefoldigheds Navn Er imellem Johannes Olsen Age Kiøbmand udi Stavanger under dette Andreas Schram Hans Kongl. Maiest. Justitz Raad, Director i Bergen og Mester Raaberlaug, paa vnge Søn Peder Johannesen Düberg, at lære for Samme Stad Ligl. Raaber Lavs Profession udi 7 aar, som angaar fra vnderskrevne aar 1758. Paaske Eid og Vaar, saa Lie aar 1765 Samme Eid, og i Vornede Tid bekiender jeg at Jan skal sine Sin Læremester ærlig, ærbar og flittig, i alle ord og gierninger baade inden og uden Huses, som en from ærlig Lærdreng vel vigner og anstaar, først gudfrygtig Sinds Christand; og skiøs dennem min Søn Samme Hans Lærepaa vdne gyldig aarsage skulde forløbe; Saa forbinder jeg mig Samme sine Hus Sin Husbonde at forskaffe Skulde vnderdrevne min Søn imod formodning, uden Magen Skal vdinden sin Husbonde stille, ret vdi blive, eller begaar vinder vskabsred, da skal Samme for sine Samme at aare Lønger med forsamnet Lære, skulde alt jeg bekiender mig vtrøggelig at holde og efterkomme

Ydermere jeg Andreas Schram bekiender mig Samme
Første Skrid at antage Samme Raaberlaug Profession for
dennem Peder Johannesen Düberg at lære og vnder Viser, saa vidt
Dennes Kiøn formaar Sand, saa at forskaffe Samme Kiød og
lig Klæder i Mad og Klæder, tilligemed alden og
lig vdi Sands Lære aar, Item tilholde Samme lie gud
frygt og tilbørlig Disciplin, skad Vidre bekiæmring, som
til dennem vdi Sands Lære aar eller naar Samme Lie Item
skal vdstrikes, Sand bekiæmre, bliver mig ganske vbekiæm
mend, men for fadrem eller Dennem skal bekiæm
tilbørlig at skee, Item vdi verden Lie vnderdrevne
af at faa bygge Skrider skal holde og efterkomme, saa vi
denne Contract stor af dem ner af os nu Retlig giennemset
og Copie bekiænt vnderskrevne Sonder vnderskrev Vidne vores
Segnet for trygt Lie Vitterlig gid vor alt forannem
melte er Vi Vnderskrevne bekiender at der Velforne vnder Vores
Sr Johann Reitz og Sr Søren Sørensen dette tilligemed
og Vider vnderskrevne og forsegler a Bergen d. 21 Marty 1758

Andreas Schram
Johannes Olsen Age

№ 1–2 Kr.

1759. Copie af Godfrid Jochumsen Lytkens Contract

Ide Dem Hørlig Ærforldig Fruentimmer, Er jeg undertegnet
Hans olsen Rahn Lønnum udj god forvarelig vinn Mad. Anna
Margrethe Dalig Valentin Schrams afstorbne Borgerske
og Mesterinde udi dett Løvlige Raaberrum Land
Bergen om min Myndling Godfrid Jochumsen Lytken, at haue
hannum for sig, og Lom han dett Løvlige Raaberrum Land
Vorde ide 5 Aar, Lom begynder sig at Vige Sanct
Hans dag udi inde Værende aar 1759. og Endis Naar vi skriver
Vorde 1764. paa Sanct Hans dag. Jeg Lormunder Lidt, bekiender jeg som
forenigder at Holde bemelte min Myndling Godfrid Jochumsen
Lytken i Jeg Lom aar Jeg forbunder Klæder, vnderholt og
Lovlig fød, Dank ind og vdskriuning, Lidlig vinn Skrifter Brød
at forskriue hannum. Og am Madame Dal. Valentin Schrams vnd
Døden skulde bortkalde da at sætte hannum Lige en anden anseet Mester
i sin Profession, hvilken det Jeg Rætter Mend vinn ville skal
sette og sige og Lover jeg ydermere, saa vel som drengen skal, at
hand skal Lære udi sin Lære ever og flittig, hørig og Lydig ind
og giveringer vinden og vden skiønst Dom en Lro og Lydig Lær-
Dreng Vel regiert og anstaar vde alle Maader skyl gud Velig
hielpe og bistande. Derimod Lover og forpligter jeg mig
Anna Magretha Dal. Valentin Schrams vnd de Hinner jeg dr,
Raaberrum i dett hiemst den bedste flid at anvende saa Raaber
Lunds Land Vorde. Først den alle højeste hielp for bemelt
Godfrid Jochumsen Lytken: at Lære og vnder Vieses hannum i saa
Klagelig vnd alt hvis at Professionen dependerer, saa vel dreng,
sens forstand Land bogstaber, som jeg for gud og vnderskrin
Vie anstaar, saa og at Holde hannum vnd Nødtørftig Mad og Klæder
og dreng ypaa Klagelig i alle Maader og Naar forbemelt Lær
aar Er expireret, Vel hand selv Lette Leilighed at skiøte hvor hand
Vil og Naar hannum Løster at dette for skrefne aar og paa
begge sider sander dis skal holdes og efterkommes dom skrevet
er. da sætte Vi dette vnd vore Hender vnderskrefne Vidne og for
segling, og Vnderlig anbefalde Lil Gud Velagt Mond vnd er at
vnderskriue og forsegle. Bergen d. 27 Sept. 1759

Hans olsen Rahn. Ane Magrethe Dat. V. Schrams

Ved Vitterlig for vnderskrevne

H. Garman.

Th. Hitte

33

N:1=2B

Copie af Thommas Noels Contract

:1760:

Jeg Jens Halbig Wrangeldig Lands Høiere Over Inden-
Fogeds med Fiendske vor Efterskrevne Bergmester
Navnlig af Kong Thomas Noel med vare Egne Jer Vitterlig
Gandtsiger Jeg vor got Befindning at have Antaget
Mand Fr. Steffen Lemmechen Kaabersmand Borgere og
Mestre Jer Hammer Stad, for at Lære Jen Forbige Kaabersmed
Profession, saaltes Jemmer i Mellem os giorde Forening af Kong
af Kong Thommes Noels Lærer skal angaae Jeg vil Vitterlig at Jeg
: 9 Juni : 1760 : og skal Lemmes Naar vidskrevne Tids
Jr. 9 Juni 1764, Jeg vil gior Efterskrevne 4 aar,
Jeg vil Jen Lemmechen at skal være Jeg Efterskrevne Kong Forbemelte
Steffen Lemmechen at skal være Jeg Efterskrevne Kong Lydig Lydig og Lærvillig
Jeg og Kong Ær og Min Lærer vaar, efter Mesterens Kong Vidskrevne
vaarsag begiær, Jeg Kong Min Lærer agter Ingaaelagelig vor
og Efterskrevne og at Jeg vil Jeg Efterskrevne Lærer Kong Efterskrevne
Articulere Agter og Efterskrevne

Forimod Kong Steffen Lemmechen Jeg vil Jeg obligerer mig
vil alle Jeg at Lære Jemmelte Kong Thommes Noel Jeg vaar
" Bemeldte Lære vaar at Jeg Forbige Kaabersmeds Profession Jeg vaar
Mueligt Jeg vil Jeg Jer Jeg, og Jeg Jeg Jeg Jeg Jeg Jeg
" Jer, Jeg Jeg Jeg Jeg Jeg Jeg Jeg Jeg Jeg Jeg Jeg Jeg
Jeg Jeg Jeg Jeg Jeg Jeg Jeg Jeg Jeg Jeg Jeg Jeg Jeg
Jeg Jeg Jeg Jeg Jeg Jeg Jeg Jeg Jeg Jeg Jeg Jeg Jeg
Jeg Jeg Jeg Jeg Jeg Jeg Jeg Jeg Jeg Jeg Jeg Jeg Jeg
" Jeg, Jeg Jeg Jeg Jeg Jeg Jeg Jeg Jeg Jeg Jeg Jeg
Copie, og Jeg vil Jeg Jeg Jeg Jeg Jeg Jeg Jeg Jeg
Jeg Jeg Jeg Jeg Jeg Jeg Jeg Jeg Jeg Jeg Jeg Jeg

Bergen Jr. 9 Juni
Ao 1760

Steffen Lemmechen
Thommas Noel

Til Vitterlighed Jeg Efterskrevne Jeg Anders Pedersen Brose
Til Vitterlighed Jeg Efterskrevne Jørgen Mathisen

B Efterskrevne Jeg vil Jeg Jeg Jeg Jeg Jeg Jeg Jeg Jeg Jeg
Jeg Jeg Jeg Jeg

N= 1½ A

Copie af Lars Larsens Contract

1761

Vidi Dnn Synlig Ermeldig Sads navne / Ehrn vor Underskrevne
Mend Sorn anden Ens Efterfølgende / Nemlig Stiftamtmand
Johan: Christopher Blanche myndig og Borger Sorn i Bergen paa
Kaabervsund Profession Efterer Egenr Sorsvr Autagende Mand
Person Nemlig Lars Larsen Sonn Efr Salig Johannes:
Larsen og Kiersten Hendrichs Datter Ægte Sön vidi
min Eenerfte Sor at Lære Sam det Ærlige og Loflige Kaaber
Fundt Profesion og skal Sand Ynder mig i Sin Lære vidi:
4½ Aar Som nu Aargaar fraa Paaske 1761 indtil Mandskrivendag
Anno 1765 Mandagsdag / Imidlertid Samme Lars Larsen Sor
vidi Sin Lære vor Sor mig bekoster ing Sam det Lære og indforstaar
vidi det Sammen Sandvnnde Profesion Videnskab Kand ivrigkeen
Sormaar at Holde Til Hvide Ærlige og Sammaatendige Dyder Saa
og at undertholde Sam med Kost og Klæd / i øvrige at Vise
Behandle Som det Sig Ærlig Tienende Mester med Sin Lærling
vel Sömmer og Bør / Men Sidstnde ing Johan. C: Blanche
Sor rinder Sammen Accorderede Aaringer vel Sömmer at Holde da Ser
Min Efterlatte Sinstrin Sorpligtet Sammen Contract at Holde
og Dennem ej Falbyde at Svige Sin Sa Længe Min Sinstrin
vil Længe Sandvnnet / Men Ser Sinde Sorpligtet Til fidste
Sorreconderede vor at Blive / Ser imod Sorpligter ing mig
Kiersten Hendrichs Datter Saa Sinder Men Sön Sengen Myndig
Lars Larsen at Sand Skal vidi Bemeldte Sams Lære vor Sasther
Skyldig Sind i mod ~~Contract~~ Sorbemeldte Sams Lære Mester og Saa
Sams Sinstrin og Der Sor Skiönsagtig Sind Troskab Sind og Lydighed
Enrig Sor Sold Som det Ergen Mands og ave Underleg i Sin Lære i
Alle 4 Aar Mad Egnen og anstaar og dig Sin vidi Sin Lære
vor Begien Sörne Sams Lære vor Ener Efterlevet vil og Alder
Skyldig Sind Som Hans Kongelige Mayst: Sorordninger gröner
Bestaffet / Saa Skulles Denne Contract Svor og Ord Ener Ene
gienspaaet Copie Endnu med nogen Smuldigt Underskrivelse Segl
med Dennegaves Hosliggere Sr Jörgen Blanche Diderich Giersing
Som Ener Ert Vaatterlig Sad begiert at Underskrive
Johan. C: Blanche
Bergen d: 25 Marts 1761
Ert Vaatterlig Sad Jörgen Blanche. Diderich Giersing.

NB: Ovenstaaende Contract Sor med Ener Sand Skrevet i Bergen
og Dobet i Nyen Kiendte d: 10 Decembr 1745

N=1=2A.

1761

Copie af Tyge Fuhrman Contract

Vidi dne Salige Embedsbrødre Nævne Ener til indretningen
imellem sig undertegnede blevne accorderet og forenede Nemlig: at jeg Johan Christian Tønsberg, Lieutenant
ved det 1ste Bergenhuske Regimente imellem sætter mig Høi
naturligne Tyge Fuhrman Tønsberg, for Vanlføreninen mand
Sr. Hessen Lemmicken Kaaber Lund Borger og Rademester
Ener i Bergen, for at Lære den Løslige Kaabersmends Profession
efftter Lauen i mellem os giorde forening, at min Høi
Tyge Fuhrmans Tønsberg Lære skal angaa fra nu efterskrevne
D: 29de Septbr 1760 og skal endes naar vi skrivende Parter
D: 29de Septbr 1765 som indgiør Efftter den anden 5 Aarlig aar
vidi bemeldte aar Forskrifter jeg mig vil at holde imellem min
Høi Tyge, imod Formøden gang Klæder som Lund i Værnet naar
Lund for bruge og Klæd, Lige som jeg og Forsiden at min Høi Tyge
skal aflønne sig for den Lære Mester Hessen Lemmicken, som
Ener Ærlig Tydig og Lærvillig Dreng, ej Fadder skal Lund
og sin Medhielp Christenlig og vandelfrid sig bort begiven imellem Tog,
lig og Ærlig nærsagn Forholden gang Lære aar ven efterskrevne
Regaadelagelignes, skal gans indskrivning og indskrivelsen angaar
besørges og betales det af mig selv hvor imod jeg Hessen Lemmicken
for mig igiennem efftter vennemelte Forening imod Hr. Løitnant
Tønsberg obligerer mig til efftter at jeg for Kunst prøven Vind
for antagen gans Høi Tyge Fuhrman i min Vennskabs Pleie
Lære Dreng, at jeg imod Aldt Flid skal Lære bemeldte Tyge:
Fuhrman Tønsberg indi de indbemeldte 5 Lære aar den Løslige
Kaabersmends Profession saa meget som der til gan Fører og
gans indgeniom Kand Lette den Lærlyste gans imod Dreng og nødtørftig
Mad og Dricken at forskrive og imodtage Klæder og gans vel at Vinde
Ærlig og Christenlig Dyder at vil holde, og naar gans Lærtyge
Klagelig i de anførte 5 aar Fahre for Holdet gans imod den Kiøbstæder
Lære Dreng regnes og anstaar skal denne Contract gans imellem
Lieutenant Tønsberg og mig imellem Lydet vorde efftter anførte
Forretninger vedtaget at bemeldte Haandværk ret og Kaabersmends Lyder
skal holdes og efftter Kommers Forskrifter imod Lyne Pendigimedes
Skrivere og Tilskrivernes underskrifter forsaavit at imodskrivere
gans Dennegans forbeholden

Johan Christian Tønsberg
Hessen Lemmicken

Bergen d: 30 Septbr 1760

Tilsvarende lydende efftter begiver imodskrivere

Tollef Henriksen Jens Dicke

efftter skiedt efftersyn Eder Tolk i Dala Kiøbstæd 1746 d: 18 Decembr

№ 1-½ Xy Copie af Peder Christian Contract.

1764 Udj den Hellig Trefoldigheds Naun Tør vi undertegnede Kommun udj en vinlig Contract og forening med hinanden Vom følger herudlig, at jeg Knud Larsen haver Vedt min Von Peder Christian fos velagte Borgre og Mestre Haabre Kurd Sing: Johan: Fi: Freuller at Lære den Loflige Haabre Kurd Profession udj 6 Aar Vom skal tage Sin begyndelse fra under Skrevne Aar 1764 og endes Naar vi skrevne Vorder 1770 paaske Eud udj Samme Aar og Erlover jeg Knud Larsen Vnderdr min Von skal vere Sin Mestre og Mestrinde Tro flittig og Lydig udj alle maader baade inden og uden Huus, ej Heller inden Loflig Aarsage Fremmerlig reller Fabrenbarre gaar af Sin Lære Mestre Huus inden dres eller og Vandtyder skulde Vnderdr min Von skrevne forbrydr forresaaender pligter da skal Haud vere forbunden at oprette Samme forvrelder med et Aar Længere Lære inden for dri Contracten Mentionerede 6 Aar men udj alle maader sig saa skikr og forholde Vom det nu erlig og Lydig Lære Drug ved Vomre og dus saar vaa lagerlig i alle maader, dreimod Erlover jeg Johan: Fi: Freuller at Lære Vnderdr Drug Per Christian den Loflige Haabre Kurds Profession saa god og forsvarlig Vom Hans forstand kan fatte og begribe saa og at forskjue Samme med nødtorftig underholdning i mad og dricke Vand med Klæder ulden og linden sko og sidder Vom nødtorftig Vand vere udj Hans Lære Aar saa Sanre og dreuges forholder vedtagne alle Vidre at rette Vre og forbedre Hans Klæder naar nødig giøres, at dette saaledes efterkommes bygger vidre foldr skal Saa vi denne Contract egenhendig underskrevet Vand vinlig omhrdt dre Exemplarer velagte Borgere med under os Eds vitterlighed at underskrive og forvarer

Johan: Fi: Freuller

Bergen d 13 Febr 1764 Knud Larsen

Eds vitterlighed ester begiæres underskrevet Knud Thommesen

Henrich Hansen

Bem: Efter som Knud Larsen Lærlingen forbi Lærer Lærer i Bergen og Vedt: Skiev Kirke Sogn d 24 Septbr 1770

37
№ 21 = ½ rd

Copie af Henrich Henrichsen Contract

Vij Drue Salige Evangelij Naun Saar vi undertegnede
indgaaet følgende Contract Angaaende Den
Disipel Saavelig Henrich Henrichsen af Fattig
Skolen Christi Kirke Kaldet, jeg Ole Bloch
borger og Mester Skomager Smed, forskriver mig
Hr: med at tage, beholde Drengen i Lehr og i Skomager
Lehr Som Den Loflige Skomager Smeds Profession Ved
vedrører Som Vel Kan fatte og forstaar at Lehre, Hand skal
tage Sin begyndelse fra 1763, og til Anno Vidi Skriver
1770 d 19 Marts og i Samme Tid Bekiender jeg at Han ikke
skal have Mangel paa Klæder og Linder og Vad videre
Klæder og Sko og Til ligt ved Gudz Frygt ikke allene i Klæderne
men og Til ligt Inner Paa Mogt Min formue Til
Kan Bringe, Lover imod Mig Under Skrevne Provster
og forstandere Bekiender og for Sikrer at beholde
Drengen i Fem aarene Skrevne Tid skal staae Sin Lehr
aar ud og imod Mester og Mesterinde Bevise alt
Tilbørlig Lydighed og Ærbødighed, og vor Drengen finder
at vore En Nat ud Uden Sin Mester eller Mesterinde
vilge eller Vidnesbyrd da at vore Et aar Længere
efter vaarte aller Naadigste Kongelige Anordninger
og Sit mod Dennis vilje eller Vidnesbyrd forvandler
Uden Til børlig Straf skylder Dre imod for Saa Vidt Mig
Noget Paa gror Last af Drengen ører Paa noget Sinder
Billigt skal Mig Billigt Til Stort at forøge Hans
Lehr aar eller Andre Raad at Vinde at Denne
Contract Paa Begge Sider Holdes skal
Saaer Vi Vore Vandlige Under Skrevne og forseglede
Bergen d 19 Maij 1763 Ole Henrichsen Bloch
Hans Mosin / TWhitte
Hans: H. Stamer S.P.: vonder Fecht Peter Staman Jacob Riech
NB Eder Fødsels attesten forneldre Som er født i Bergen
og Døbt i Korskirken d 4 Augusti 1748

№ 1 = ½ ß

Copie af Pzerent Andreas Röring

udj den Jellig Ehrfoldighed Navn Eer vi undertegnede uvid
Jnnebrn om retten følgende forrnurd, Nemb=
lig Pelter Stüvitz Borgr og mrster Baaber Klagrs fre
udj Bergen, for retter begiær Auftagd en ung person
nafnlig Pzerent Andreas Röring, som er en ægte
Sön af Frantz Röring og Moderen Rachel Bigum
udj min Tieniste, for at Lær sam den ærlige og loflige
Baaber Klagrs Profession imod at sam skal Tiene mig
for sin Lerdom udj 6, skriver Seks Aar, som tager sin
Begyndelse fra S^t Hansdag indeværende aar 1764:
og endes ved aars dagen naar man skriver 1770:
og imedens sam Pzerent Andreas Röring, er udj
sin Lær for mig forbinder jeg mig at undervise og juforuden
sam udj sam Sandhed alt det sam professionen
vidensskab kan vedkomme samt at forestaa sam til
Guds frygt og sam anstandig Christelig Dyder, saa
og ellers underholde sam med sommerlig og vinterlig
Kost og Drug og i øvrigt at vise sam som
det en ærlig Mesters mand sin Lerling vel
bör og anstaar, og skiller jeg forinden saa
accorderede Aaringer ved indenden ved Aarets
afgaa, da er min rette Lærdreng Justen forpligted imer
Contract at forestaa og rette Lær, men dersom jeg skiller
at være fri saalenge min Justen vil bruge Professionen
men er forpligted at tiene sam indtil Aret vidste af
den accorderede tid er udløben
Dermod forpligter jeg, Frantz Röring mig paa brud min
Sönsvorgen at sam skal udj sams Lær Aar retter aldstjedighed
bruise sig imod sin rette sams Lær Mester eller sams Justen
med al Lydagtighed og flittighed saaledes som den ærlig og
Lær Dreng i alle maader vel bör og anstaar og sig i ingaa Lær
Lær Aar begiær för nævnte accorderede tid er expireret følger
sams Ki: Mt: S^ts forordning og naar ostbrevet. Min Sön Lær
Aaringer er expireret og sam er antagen for Svend da at tiene
sin Lær mester for saadan Lön som andre Svenner udi
dette Mesters: af denne Contract bliver mig en gienpart meddelt
ligr som vi begge denne original med vore sædvanlige Pecheter
Bekræfter Bergen: 28 Maej 1764 Frantz Röring
Elisabeth Wibe
Dfaslop og J. Reutz

Jg efter bör: læst Attesten forneldre sam
født i Bergen og døbt i Domkirken
d 4^de Augusti 1752

39
№ 1 - ½ ß

Copie af Johan Hinrich Bergenroth

udj den Ehrlig Forfedigheds hafu jeg vnderskrevne reettet Contract
med Velforordnede Mand Stephan Lemmechen Kaabber Smed, Borger
og Amts Mester her i Bergen, for at lære min Søn Johan Hinrich Bergenroth
den Loflige Kaabber Smeds Profession, efter denne imellem os giorte
forening udj 4 Aar, som nu begynt fra den 23 Juny 1764
og endes til den 23 Juny 1768 og i denne tid forbinder jeg mig
Johan Bergenroth at vere ansvarlig for min Søn tilbørligere
ligemed ærlig og troskab i hans lære tid tilligemed flitig og lydigimod
mester og dennes, og at holde hans klæder i hans
lære Aar, med hans indskrivelse og udskrivelse Augaar blier
og af mig betalt, hvorimod jeg Stephan Lemmechen herved
forbinder at lære og undervise hans alt hvad til Professionen
henhører, efter som han har lyst og hans Ingenium kand
fatte, at naar hans lære tid er ende at være ansvarlig
Kaabber Smed Svend og at forskaffe hans lære brev, dog paa
hans egen bekostning, ligeledes forbinder jeg mig at holde hans
lære dreng i mad og drikke i hans lære Aar,
ligesom til gudfrygt og Christelig dyder at tilholde, og naar
han sig upaaklagelig udj anførte 4 Aar hafver forholdt sig som
en ærbar lære dreng tilkommer at være, da imod jeg
Stephan Lemmechen herved forbinder, at naar denne
lære dreng holder hvad som meldt er, skal jeg lære ham af
den Loflige Kaabber Smeds Profession alt hvad jeg ved
og om jeg inden dise 4 Aar skulde ved dødens afgang skede
inen kaar forhindre mig ved en dygtig Svend og dise hans skyld
overgiver Professionen at forskaffe ham til en anden
Amts Mester for den øvrige tid skal endes og at den kiste
dog bliver vaa gord som den første skal denne Contract
som imellem os er reettet vorder efter anførte forening
opfyldt, af forbemeldte Vaalendes ofr os paa begge sider
skal holdes og efterkommes hafver vi denne egenhendig
underskrevne og tilbørligen vitterlighed forsaavidt
underskrives som vidner for lover.

Bergen 23 Juny 1764

Johan: E: Bergenroth
Steffen Lemmechen
Hans Hindrich Schüsl
Christian Brenning

B efter hans fødsels attesten forsamler
han er født i Bergen og Døbt i
Vejs Kirken d 11te September
1748

40
Nr 1 1/2 Copie af Dirich Salvesen

Vidt berømmelig Verfolgighed Know Ver vi Underskrevne Borgere vnd
Kiøbmænd Om Stæder Følgende Forsamlede / Nemblig Jørgen
Stuwitz Borgere og Mester Raaber Klagere Her vdi Bergen
Kar Efter begiær Andragt En ung Person Nafnlig
Diderich Salvesen Som Er Een Ægte Søn af Salve Dirichsen
og Moderen Anna Kirstine Johanners Datter vdi Ju-
Ellemest / For at Være Samme Ærlig og Redelig
Raaber Klagers Profession / imod at Handle Eder
mig For Sin Lærdom vdi 8te Aar Skriver Otte Aar /
Som Tager Sin Begyndelse Fra St. Hans Dag Jndeva-
rende Aar 1765 og Ender ved Aars Dagen Aar Man
Skriver 1773 og i Anledning Samme Diderich Salvesen Er
vdi Sin Lære For mig Forbinder jeg at Underholde Føde og
Jo Formere Saa vdi Vaar Handtering / alt det Som
Professionens Bidenskab Kand Fordre / Vaagest at Holde
Saa Tit Gaar Skrigt Confirmation / og Saa Retskaffen
Christelig Lefnet / Saa og at Underholde Saa med Sønnerlig og
Nødtørftig Kost og Seng Tilligemed gang Klæder Baade af Uldent
og Lindre / Tilligemed Fem Sønnerlig Hvidt Klædning Vandt Jnd
og Vdskrivelse / og i øvrigt Alt Forsandt Saa Som det Sandelig
Ærlige Mester med Sin Lærling Pleie Sønner og Drive Saa / og Skulde
Forrinden Vaar Accorderede Aaringer Ere Udrunden / Ved Døden
Afgaar da Er Mig Efter Lette Hustrue Forpligtet Dennem Contract
at Holde / og Efter Lyst / Mig Tvungen Ej Skeer at Være Fri Vaa Lyng
mod Hustrue Vil Drage Profession / Mig Er Forpligtet at Tilbyde
Jnd Til det Ældste af den Accorderede Tiid Er Udløbet

Dermed Forpligter jeg Salve Dirichsen mig paa Børnelse min Søns Søger
Nemlig Dirich Salvesen at Handle Ærlig Redelig Saa Lær Aar Efter Af
Skyldigst Bestræber Sig imod og Hos Mester Alle Saa Lær Mester Ellers Saa
Hastuer med Alderdoms Flittigst Forholder Som det Sig Ærlig og
Troskier Lær Dreng i Alle Maader Bekoster og Sustaar / og Sig Jndtil Tiider
Lær Aar Byder Forrinden Accorderede Tiider Er Expirered / i Følge Hans Kl:
: M: Forordning / og naar Ofbrudte min Søns Lær Aaringer Er Expirered
og Saadan Andbydes For Hvad Da At Tilbyde Sin Lær Mester For Vaa Lær
Lon Som Andre Hvilket Hyder Hos Dennis Mesters / af Hvilke Contra Jt
Bliver mig Een Gienpart Underskrefs ligr Som Sin Bygge Dennis Original
med Vores Fuldkomne Underskrivelse Bekræftes / Bergen den 19 Juny 1765

83 Efter Fødsels Attesten Forundersøgt Jan Salve Dirichsen
Er Født i Bergen og Døbt i Korskirken H. W. Fenboe
d 22 Octobr 1752 Hans Olsen

11
№ 1½

Copie af Lars Lerche

Jeg Jens Lerche kommer ved forening med Hr. Brandt-Directeur Andreas J. Schram borger og mester Graaberbrud i Bergen, om min søn Lars Lerche, at lære hos samme den løflige Graaber-Brud Profession i 7 aar, som angaar fra nærværende Aar 1765 St. Hans-Tid og udgaar til, om gud vil vi skrivendes 1772 samme Tid. Og i nærværende Tid bekiender jeg, at han skal være min lære-mester tro og flittig, lydig og lydig ved ord og gierninger baade inden og uden huses, som den tro og flittig lære dreng vel egner og anstaar, og skiøt bemeldte min søn samme lære Aar uden billig aarsage skulle forløbe, forbinder jeg mig som egne fra hin Husbond at forskaffe, ligesom jeg og forpligter mig at blive ansvarlig om han imod formodning noget skulle begaa som ej lovligt kunde være, skiældsmaal og mig fuldkommerlig og ugiengeligt skal holde og efterkomme.

Derimod bekiender jeg Andreas J. Schram min bedste flid at anvende til at lære forbemeldte Lars Lerche Graaber Brud Professionen, baade vidt som hans kræfter kand baade kand: naar overstaaende lære aar ere tilende, skal kunde arbeide som dygtig i sin Profession bestandig uklagelig i alle maader; gienvinder skal jeg holde og forskaffe ham sømmelige klæder af uld og lærred, baade ved som tilbørlig mad og drikke, samt disciplin udi hans lære aar, imod hvad videre bekostning som til nødtørftig Confirmation og udstyrelse i sin Tid bliver mig ikke kommende til bekostet at alt hvis fremdj imellem er paa begge sider af os ugiengelige skal holdes, saaver vi denne Contract, hvorpaa nu af os begge paa begge sider underskrevet, billige med de 2de mænd

og

som Bidner om denne forenings indgaaende forening

Bergen d. 11te October 1765

Jens Lerche
egenhændig under skriver

Johan Schilling

Hans Peter Berrig

Andreas J. Schram

B. efter kiøbes attesten forneldte Lars Lerche kiøbt i Bergen d. 14 Januar 1751

NB Efter førskrives Adsvars Valentins: A: Schram formeldte
ad sand er fød i Trundhiem og døbt i Domkierken Samme
Dags d 2den Augusti 1750 og er i udskrivne d 1ste Julij 1767
fra dens Dato 4 aar

NB Efter førskrives Adsvars Hans Jörgen Hanche formeldte
ad sand er født i Bergen d 19 Decbr 1752 og døbt i Domkir-
=ke, og er i udskrivne 1766 for 7 aar fra paaskr hd

Confirmation beskrivelse og om Jan Christen Pig
og Jørgen Pig Da Jens Christensen af Forsøgen Jen
sønnen Kammerherr Hansen Klodius og i Kongen Wil
en Jansken Jan Jens Dat En dahry anset Myndes sind Jens
Dahring Wel Kommes og anstaa og Stricken ring Jen
imellem Kammen accordnen aasiegne Ex andersen Wad
Jahnen af Jaam da ne sinn nestnelaten Fiskaun Kaerligh
Hannen Contract af Jolin og alting Engn / sinn Jahngn
Ej Jahlen af Wesen Kaid / Jan Engn sinn Fiskaun Wil
Kongen Proclationen sinn ne Kongligind af sinnen Jind
inden Dat Fiskn / sinnen Engli af Jinnen Contract
Eidne ikloben / Jne inod Kongligina ring Elling
Halbren giorn sig ank Kaelonsorth sinn Kaer an
nesten ald Pligtig Jne ensigne sig inod sinnelb
Min Kaen Myndes og Myndes sinn Af Jinne agtig Jne
Jan Wel an Jan Wed Kommunen Jant Dahry Kaen Jandes
Villig og Kristig at Kaa Jolin sig Jas inden Jan Jne
En Dan Kina Jnden Jahln sinnedne Eyne og ans Jann
Ahn Jahlen Stal ring ænn sinn Myndes nblen Myndes
sinnes Kilaendsyn Wesen ned nblen Dag sinn af sinnes
Fiskes ænnesyndskirkelyn / Jennen nblen Kaupendsyn
af og Jinnen sig Jahlen af sinnen Jahn Kaen ans Engli
Mig / Kinnillig nblen Ind Kaa Kolsyn / Kommend Jen
Kommen / Jid ne ænn og Copiscript i Kolyn Kongelig
Majestæt allen ~~inden~~ sinnedsyn ansens Kaendsyn
Stricken og Jne om Siganen Kaa ondaringen / og
Kaen ring ne Elsyns ænd Kinsinn og ans Fagnen Kaa
Jinn Jn af Jinnen sinn Kaen Myndes Kee Jaan
Kind Jan ans Jen Jennen Sinnen Jok Jnen Myndes
af Jinnen Kanfrag Kristen sig nn gine p ans sinn
Inlent om Kaa nblen ne agtes Kigt Jen Jn Engn Jen
Original ans Jonk Jen Jnden sinnen Fiskaun Kaen
Kin / og ring Jen Kinnillig til sinn ngen Kaefennendsyn
Fiskn ringen af sinnen Jnnen ne Jne Kilsyn sinn Jagn
nblen af Jnden Kaa sig ons til sinnen ne og Kapt

Justus indgaaen og beyliket [illegible] Vnderskrivne vnderskrevne
Tyende Vnderskrivne vnder dette vnd[illegible] at vnderskrive
Skriver og attestere og sit sædvanlige Signet for
trykte / Datum Bergen d. 9 Aprilis 1770

Peter Thorsen

til Vitterlig[illegible] Ex[illegible] Ingrevning
under Kiøbstens og Toll Segl her
Henrich Tagelius
til Vitterlig[illegible] Exa[illegible] Ingrev
Johan C. Hanche

Chring Isaksen
Procte
vnd[illegible] Forretninger

Nol: ½ Ingd: Copi Mathis Rasmusen

Vidig Jeg Jrlig Jennis Jeg naar Eder Vi
under Skrevne Borgere Jndb[illegible] Jeg Vnderlig
Contract og Forening med Jmanuel
Jon Ingebr Vnderlig Aring Berte Arn Bibrs
Datter Gaard Jeg Jurin Johnsen Mathis
Rasmusen i Jorn Vnderlagt Mastens Baabens
Jund Laut Maren Marid Jalig Anders
Tramsat Jorn Jeg Jorlig Baabens Jund
Profession Jeg Jaar Jon Jeg Jal Jage Jeg
Ingjen Jelig Laaine Vdanmarken 1771 og vnder
Hvad Vi Jeg Jaldne 1778 michaeli Jeg
Jaun aaw og Forloxne ing Berte Arn Bibr
ns Datter Jommelm Jorn Jeg Jal
Jorn Jeg Mastens Jun Jaar Jlig og
Jidig Jeg Maadne Baabn Jundne og Jundne
Jodes / Jeg Jelens Jidne Jorlig aaw Jeg
Jmanuel Jeg Jllens aalemebak gaa Jeg
Jorn Mastens Jun Jund Jidne Jund
Vilen og Jammejiden / Jvilde Jommelm
Min Jorn Jeg Jaa Jun Jaar Jaw Jorjden

No 1 de Lad Copi Af Friderich Maaelstes

Vi Den Hellig Trefoldig Jndre Kaun Kvar Vi
Kvinde Underskrevne Kommun I Bandig Achord
Og Kor mig Saaledes

Vi Jeg Lorens Angel Schram Borger
Og Kvidre Kaubor Kvinde Jnr. Kei Bergen Kavn vaa
Kvigt Christine Pers Dätter Maaelstes Son
Friderich Maaelstes Til at Kore Dat Kor Kigte Kaubre
Kvinde Haandskrevet Kei 7 Kaar Kor vaa gaaer Kra 1773
October og Kvilke aaer Vi Skrivne der Kordre 1780 Octobe
Kvinde Kor Kei Kor Kerving at Kore min Dysse Kvid at Kore
Kamme at Kvad til Profession Kor Kor Kaut naar
Kvalte Kore aaer er til Kvin og Kan Kvis Kavn vaa
Bant Kin Kvid Kan da Kan Kasere Kor En Dygtig
Og Dueleg Kvan Kvor Kan Kar Kommer Kegn Kvilke
Kor Kvinder Kring mig Til at En Kaus Kin Kus vog Vi
Skrivne Kn Kant og at Kilkade Kid og Kegleig Kor til Kas
Kryg og Kilbörlig Disipel en — Vi Jeg Christ
Pers Dautter Maaelstes Kor Kyder mig Til at Kavn
Kon Friderich Maaelstes Kin Kore aaer Kvilke Kavn
Kin Husbond og Kvis Kommende Kvorlidig Kørig og
Kyder Kog Kvilke Gierninger Kaa Kvilke Kinder Kon Kil Kan
Kas Kon Kavn og Kvilke Kig Kore Dreng Kvilke Kavn og aar
Kaar Kaa og Kin Kan Kinde Kor Kaubring mog an Kavn
Kar Kvilke Kvilke Kegaar Kvilke Kavn Kan mog an Kvilke Kin

Jeg

Hasbonds tilladelse til huset Ordbrænderi Haandværk
Forfarendt skal kiøbe at brænde Tougniver Der ingen Hans
Moder forbinder sig og til at forskaffe Hans nød Klæder
Kiøst Og Alting at Forandre ved Maatte være
til Dato Ommeldt Contract paa Tegge Fiskerhuse
skal Gaae til Dato egen Gaarde Andres Knudtsøn Norn
Segnder Hos Vidner

Bergen d 30te October 1773 Jørens Angel
Schram
Christine Jerisdatter
Eil. Pettersen Gaardmand
Hinrich Didrichen
Nils Giørgensen Brunshog

Bo. Skiøde-Copi Af Andreas Larsen
Ihn saglige Embedsfuldmægtig Johan Kielstrøm
Borgere Kiøbstæd Bergen accorderet Con
tracteret med Lars Landersen ang. Hans Søn Andreas
Larsen det Lovlige Laugs Skagers Haandværk paa sted
Edredtioner Jeg Borgeren Johan Kielstrøm Kiøn
tilstaar Herved Enhver Lars Landersens Søn navnlig Andreas Lar
sen Lovlig Laugs Skagers Haandværk
at drive Bestandig) 7 Aar Som angaar til Michaelis
1776 og skal Andreas Andersen Skriver 1783 Michaelis Dog
Ved Omstændighed Overskridelig Lov og Gaadvanen Hans Ind
Profession skal vide Nøiagtig at forvalte Qualig Brug
Landpasere Forbrent Hans Arbeide Lov Eiendom
Lydstil Haandværket at Lære og skal Lars Andersen
skal Gaae Ind Andreas Løfte 7 Aar Lære Eiendom
lig Kost og Lang Sold Lønne Dragt Klæder

skulning holder sam alle forrinne Landsdele Kladræ af Alderen
kunne skaffe, forne Bønder og skue sammt give sam Tro
tel sams Confermation og naar sams Lov kunde ske
og kunde sam for Langelet Krongsleden forsat Drange at
kunde sammen Kom og sten Hand at vinde Kom og sin Sange
Forbrydning Brun til sams Eiendskab sam sam Kjøbe
Kloning samt Børinger skue at Bøl kunne Bøs og sin Gat
lilt sam Formaling og Kunstendig Landsmen Forne Hand
sammen Bilagere og Lars Andersen sten Fader for Barnet
Andreas Larsen Barnefødt i Bergen at ing i min Bøger
Kalfe alle Fosser Forældre min Fødselsdag skal Tilgod
sam ved sams Lov Tid skadefri at være sten med Fare og Bedste
rinde Føring og Vej og at gøre Troe og Skifte og ikke noget Dag
Lovmål inden sams nedfare Tilladelse noget af sin nedfalne
Kunst skulle Drangen alle Vanskelig mer Fag og ved
Vigt Forn alle i andre mnadre Byens nogen over Forbrydelse
Skjelde Forskjellen med sam ester de Regnen gisen allemandeskjel
ningen Forordninger og Langes Artikler at Tiden vedkom
lig skal inneholde skal ing sammen Indskrivning Lade sam
sind og ved skreven Anvisning Lade Leveringer Lade sam Forsjun
ge Fosser Forældre med Kunstig Hed Kog Vigt sammt
at vedligeholde sams Kloder med Lagring og der ligge Tilsyn
hvorimod jeg Johan Kielstrøm skal Kjøbe Hvad Koben
Gjør til Kladerens Forbering Rette vi ovennævnte sam Lade
vi Forrenende til samme Accordat ester Havne og og skjede Ord
Ord for ord i denne Contract med Rette ingen Ting Ændret eller Tilføjet

Bergen d 28de Septbr 1776

til Vitterlighed

Lars L. Laalm

Johannes Kielstrøm

Lars Larsen

Andreas Olsen Berg

No: 2½ Rbd Copie af Christian Mangnus Contract

Vide den Hellig Treenighed Navn vare vel kyndet
Undertegnede Communi i Bergen attester og kundgiør
Dadelnde
1777 d 6te Januari At for mig Gabriel Løycken Borger-
mester Rober Brun paa Bergen Hafver anlagt
Christian Krogert Mangnussen, eller at kalde det Forleg-
Rober Brun Handskrift udi 6 aarn: Som angaar
Aaret 1777 d 6te Januar: og er gaar i gien 1783
d 6te Januar: Hvorfor jeg Tilbyder ingen
Kyndige Mænd at giøre nøie
Kyndskab Mand at Aaret Januar, at forstaa til Pro-
cessionen giører, saa at naar Kyndskabet
dem vel kyndt og Sagen forevist Skrifteligt
Hand da Rætt Sagere for Ting Skrifteligt Svar Hand
for Communen, tilstander forbemelte ingenting til at
vinde Sagen ind og ud for Mester Rætt og at under-
skrive Hans navn og for og tilnegne: og ligge Eder at
holde Hans til Gudes Krøgt
At jeg Christine Sal Magnussen forbemelte kyndige jeg
mig til: at min Søn Christian Mannus i Sin Tour Aar
skal tiene sin Herre Eder Krone og Skrifteligt Hanelig og Lydig
At ved og forrette Saa vidt inden som uden Huus som
Tour Aar og Skrifteligt Aarene Dreng at vare, Saa og om
Hand i mod for Saadanne nogen Utroskab skulde tilgaa
Eller om Hand nogen vidt Eder Sin Forbrydes til-
Skadelse uden Herskt Vidnesbyrd Sand da Kon skadan
skal tiene, at vare Kongen: da jeg Hands Moder
Kyndige mig til at for Sin Hans med Klæder
Linder og ældre alt saa vidt det Maatte Eder at tiene Aars
Ime Kyndskabs Contract paa begge sider holder skal in
Fidem underskrevet Gabriel Løycken
Bergen d 6te Januarii 1777 Christine Sal
Anders Olsen Mangnus
Willelm Krogh

№ 2: Er 2de Copie af Niels Olsen Contract

Vi undertegnede, Borgere i Hammerfest
Oprettet denne Contract imellem Raadmand
ing Peter Steenitz Murter Raadmand og
Borger her i Borgen, antager og bestaar at
lære Niels Olsen nu 20 aar gl. Ole Nielsen og
Hustrue Marta Maria Reinholtz Daatter,
dens laaglige Raadmands Profession i 7 aar saa
vidt sine Lemmer passer kand, i Hammerfest 7.
Aars Tiid troelig forestaar ing Mig at giøre sam Tid
verlige Leder og Omgangelse, samt at holde
sam Tiid Kost og Seng
Hvad til sam Confirmation vil udgaar,
Bliver under for mig at betale, Hans Forpli
ning i lære dem skee vil paa den Tiden
bestaar Jeg, dog at kand dertil Tvinges,
taglig paa Vedkommende betegner, ligesaavaar
Hans Underskrivning til stand etem Forsikrin
Brev, dog at vaa Landvogtens Kiøbning, Jeg
der imod Ole Nielsen forpligter mig Hans
Sønner, at i fald kand med forsømmelig nedsæt
skulde begaar mogen betydelig feil, eller undvige
af sine Tieneste, da at stande til Rette for
mine Vær. Efter Contr. dem begyndes d 18
April 1778 og ender d 18 April 1789.

Ole Nielsen

Borgen d 18 April 1778
Til vitterlig skal nærværende
underskrivne
Andreas Molle Klüne

Nro. 2 Ex 2 Copia af Christen C. Dan holm
Vdi Den Hellig Trefoldig heds Navn her vier
Vnder skrevne med Jen anden om Efterfölgende
Bliver Forlovede, nemlig Jeg Vedkommende
Ferdinand Dan holm, i Følge Skriftlig Fuldmagt
fra min Broder Christopher Dan holm Dateret
Bergen den 10de Julii 1778, Jeg Indsatte
Broder Hr Christen C: Dan holm for vorden
Sr. Jens Hagelsten mester Haaber Vund Jer
udi Bergen for at Lere det Loflige Haaber Vund
Profession, og skal Hand Tiene for Hans Lær
udi Otte Aar, som skal angaae fra först
kommende Michaeli under dennem Aar 1778.
Og Siden dernæst skulle Contrahenter
Jntil Contrahenten 8te Aar er forløbne, i Hvilken
Tid Jeg forbeder paa Contrahenten Broder Vund
Vegnen, At Contrahenten Hans Mester, Hand
skal vere Tro, Flittig og Lydig, Flittig og Lydelig
Lide ved alt Hans Lær eller mester Hus endres Loflig
Vorsag, för end Contrahenten Lær Aar engang om til
Sinde at begive, Mened sig i eller noget i modsin
Lær Mester end Ordödig Jnd Skade og for,
Holder som en Tro Dreng förbunden og bör at gjöre
Hvor imod Jeg Jens Hagelsten Hvynd obligerer
Og Forpligter mig til imod alt Flid at skaffe
Lær Contrahenten Christen C Dan holm udi for,
Contrahenten 8 Aar det Loflige Haaber Vund bevidne
saa vidt Jer forsvarlig er og imod Störste Flid
Hannem der udi at lade instruere og underwise
saa vidt Hand selv vel kand og Hannem ved Skriftlig

Vlad og Dertil Forsiunr, samt Holder Samme
til Guds Frygt og Ehrefrygt Dyden at Samme
Ved Conservationen at Holde, Ja ey skal
og Lade Samme Ind og ud skeer saa Lenge Holder
Samme i Sine Love Vaar und forvøder Klo
der af pligten og dets Eiendom For bindtlighed,
Naar Hans Lov Vaar nu Eiendom, Samme
Efter Forlydende nu Vederlig Vnmaar Klo
= ning vend det Samtlig vi der for vøder Forskaf
fet Forbrumelse af Os paa byggr Eider skal
Holder og nyttekommende, Saa er vi Vnder
Contragt Eng Sindig, Eiendoms Vdbytte og For
= pligt samt Billigthed vetterlig Ind Forman
= den Vnderskrigne under 2de Vaar Mand at
Vnderskrige og Forsegle. Actum
Bergen den 29de September Ao 1778.

Jens Hagelsten
Ferdinand Anthon Danholm
Christoper Danholm

No 5. En 2 ark Copie Af Rasmus Olsen Blocks
Vdi Den Salige Enkefolkes Gud Navne nu
Jeg Marie Block Kommer I formaaelund
Med formynder Sr Johannes Kiærbölling
og Mester i Laaben Lund Her i Bergen,
Sønnen Søn Rasmus Olsen Block
Det Kan Her Samme Den Forlyder Laaben Lund
Protocoller, vdi 7 aar, Som angaar Hen Hy
= de Gaarden aar 1778 Sankt Michaelis Tid og
Vndtaget vdi Dem gaar Vel vi skrivaadet
= Vorde 1785 Samtlig og 7 Vormaanedlig
beløber Jeg at kapr og kan Holde Hans

52

Der bindes Kloden. Dåa og skal Jand tiene sin
Lon mester i Tro og flittig, Lydig, og Lydig ude
Ord og Gierninger, baade Hiemme og uden Lands
i Dom At være tro og flittig for Ordning Vor Egen
og anstaar ny Herre skal Jand paa Egne Jænd
Klogne rad ude blive af sin Herres Hus, Enhuerken
Vidne billig Klar sorge at vindrage sin Herre skade
Vnder Vidskiver til Forbrydelse Lon Over vi underskrev
Hvorved Jeg Johannes Chilström bekiender
Herved paa Prøvelse Skidat at have Jaaet Jænd
Professionen Hvis Jøvrig Forbrændte Rasmus
Olsen Bloik at Tiene og vinde Regiere, Saaledes
Drengen Vnnum Fatter Jænd Jænd Herre Jolder Jenn
Lidgends Frygt og Christelige Dyder Regierer
Jolder Jeg Jaa i Jaus Lon Klar Frygt
skrivelse og Attestation Klæder, og Klæder
Klæder, skor og Strømper vindpenge, vidpraktlig
lig mad og Drekke At Jabet aar skolle gang Jva
Rbs 5 til Jenn afstanden at vinde Hjemfeldig
heden og skreigen Confer-mation Jvemplatspa
pirer Tiedningens Contract, Regelmæssig til Jenn
Barnets Jeed og vidskrivelse og de Jenne paa
gaander vedgiørelse Jamt En Ny Jenne
Klædning, og Heidrag Til Jvo Rbdr at Lobt
Hvis Jeed vidt vi Jørigerligne at og paa
Jenn side Jolder og rette Vedkommende skal Jaa vel
Jenn Chontract Jvoraf Jenn vi ogsaa medbringe
paat og Copie bekiendt med vores Egne Jænder
skrivelse, og Jenn Rigsdaler Jølv tvegle Jaa og Vinterlagen
om bundtet og de vel Jommelige Gaaver Jaaledes
Hagelsten og Jr. Rörich Clasen Reimers Jøn
vinder skriver og Forskriver Anne Maria Bloik
Johannes Chilström

Bergen d 28 September 1778
Jenn Chiltons skrivelse vinder skriver

Rörich Reimers
Jens Hagelsten

No: 2 Cur. ½ Sg. Copi af Per Jansen Maalstads

Vide den Hellig Ære forkynde Gud Navn, vor Sa-
lige Frelser Jesu Christi Kongelig Majestæts Amt og Lovens Ret Anger Stramboe
Sogn og Meldorf Kaabor Thinglide vide Bergen,
Hafnia anstagne Christine Per Datter Maalstad
Søn Per Jansen Mol Steds til at Lovlig Tou-
Liger Raaden Thinglaug Gjort vide Laar som
Klaget paa 1778 = October og under vaar Ting
Thingmaader vorder 1785 = October, vnderkiendt
Tager og at gjör vnder Sagen Klendat Lov Jan,
= Mun at Hyad til Skiftes Kommen Som Laar
det Naar vmyndig Lov aar nu til Kommer, og Jan
Kolg Hafner anmundt Sinn Klind, Jan Jo Kaa
Passere for nu Dygtig og Kierlig Kvinde Hen
Jens Jens Kommen, Liger under Jan vinde Dagen
til at Lovstrand og Tiltalde til Jens Jens Jens Jens
Tilladelig og Lovlig Jens til gods Frijg og Le-
vörlig Overlevering, at og Christine Per Datter
Maalstad i Sine Lov aar Skal Kiende
Sine Fuldmond og Vmyndinge Lov Flig Tig
Dövig, og Tjdig i Ord og Gjerninger Saa vel,
Jo Tilden Som Skiens Som nu Tro og Flittig
Tou Dyrning Opdrager og vor Faar Saa og Sind
For Saadanne Regnskab Lovlig Skiftes Vorgaa
Eller om Kommer at Tiden Sine Jus Kom
Tilladelse, Tiden Fuldt vide Klinsker, Jan Da Jo
Jan Jan Skal Tiden at Aar Tougner, Da og Jens
vorder For Kinder ung at Forfatter Jan vinde Kla
= Der Kommer og Tiden af Jyadeapperat vnd
Mellem Ydre vnd Vmyndt Contagt

54

Paa dregt Sidens Foldrets Skal Hayn vor Ven
Egenthumsmand Lauder Skrivers og Skal under vor
Hayn Forsvaard derfor tynde ophagte Pengene,
imod til nøttelig Sin at Lauder Skriver

Bergen den 17 october 1778 A Skram
Christine Perdatt

Tel gierdt ved Lovg nøtte Vogeier Lauder Skriver
Walen Philip Hjel

Jeg undertegnede Niels Bremer Kaa-
-ber Stuemester i Staden tilstaar herved
at have imodtaget Peder Olsen Høi Borgl
Potter Ofen, at Lave hans vanlige
Haabne Kunst Profession udi Byen aar, som
tager sin begyndelse fra 1ste Aprill indtil den
1ste Aprill ender 9 Dine de aar, og under
naar mand skriver 1786 den 6te April og i øv-
rigt bid skal Hans af mig forsynet med for-
svarlig mad og Drikke, som for nødden Klæder
og Seng videre Hvad nu saadant der dog til
kommer saa vidt som sodvanligt er saa fremt
Hand villner og kiøber sig skikelig Huld og trolig
derfor vil vore Forpligtet ikke at tage videre
gierne part hos af Borgerskabet, som afsiger og
dagligvarer, Landvare med ingen Handel at indbryde
i Byen og forsynet, som til ligger med undtagne de
Kundte 2de Maaneder Juni og July og forsyning
Bergen d. 10 April til ovenne Lig
Niels Bremer
Vidnebyrd under skrivet og forseglet
Johannes Jonsen Jon R Kaag

No. 1. Vor Halvorsdalen. I den Hellige Trefoldigheds
1782. Marts. overgik Johan Kielstrøm, Mester Laabru Smed
og Borger i Bergen. Accorderet og Contraheret med Jochob Olsen,
Skintrøj om at lære hans Søn Ole Jachobsen Skintrøj det
samme Laabru Slagre Haandværk paa nest følgende Conditioner.

1mo Jeg Mester Johan Kielstrøm, saaer antager mig Lærling
Jochob Olsen Skintrøjs Søn Nafnlig Ole Jachobsen Skintrøj for
at lære hans det Laabre-Slagre Haandværk udi de nest
næste følgende 7 Aare. Som angaar fra 1782 d 3 Julius og skal
vedre, naar Mandskriver 1789 Juul samme aar, udi hvilke 7 Aar
skal jeg lære og undervise hannem udi mit Profession fra ethvert
ret. Saa at jeg forpligter mig ærlig. Kost og Klæder saasom
hannem ellers følger i sin Læretid saavel Sengeklæder at lære
og bygge i mit Hus, skal hannem anføre 7 Aars Læretid,
Nøier forpligter mig ærbarlig. Kost og Klæder som for en Læredreng
vederhørende, ærlig skal følge hans alle Fornødenheder at være at
klæde og kiende, saa vidt som Skrømmere og for samme Profession hans
Confirmation, og naar hans Læretid ude skal jeg forskaffe hans
Mester Brev gaaende Lærlæredreng og lade hannem forevise til
Laug at bringe at lade hannem der være og som Kiendskiend dertil
hører, imod og Skrivning vedrørende skal jeg lade Mesteren hans
Brev naar ske vil under, skal han fast forpligter sig nu hannem Klæd
ning, Sengeklæder, og for, resten Lærepenge, og gage, alt
som billigt og anstændigt kan derfor nu skrives.

2do Hvermed forbinder jeg Jachob Olsen Skintrøj. Som skaffer for
min Søn Ole Jachobsen Skintrøj. Laan Penge i Mellemtiden, at jeg
skal tilholde hannem udi samme Laabre Mesters Lærdom. Hvor skal
sin Mester og Mesterinde, ærlig og lydig, og adlyde hvo og hvilken
og i alle vegne dag nat hvem hans Mesters tilhørende, være at
sin Mesters Skade Skiæl Drengen, hvem skiellig anfange
igr hvem, eller i anden Maade bruge noget laan Penge, da forholder
mig derved hvem gienvordende, allene naadigst regangen. Forøvrigt
og Laugs Artikler at holde ved lydig Kraft i mit Hus, skal
jeg hannem Mester sin Søn hver aare forrige hannem med ærlig
lydig og agt som saadan Lærling bør. Hans Klæder med og
ordentlig tilsiger Mester hans Søn at lydig der skal ske og at
lade ske Hvis Hans Mester Søn.

Skiøde imod Johan Kielstrøm paa Kastre Gaard som bekom
til Kiøbers Forbedring.

Anno

Det vi undertegnede saaledes med hverandre have giort
samme Accord at forestaae og oppfylde, saa forestaae vi denne
Contract med vores egne sedvanlige Underskrifter.
Bergen d. 8de Septbr. Anno. Die et loco
Johannes Kielstrøm. Jacob Olsen Wintrøj,
til vedtaget Jens Hagelsteen Matthias Hiun

No. 2

Vi Borgemester og Raad i Bergen Kiøbstæds Rigsdalers.
Gjøre vitterligt for Alle og Enhver, at for Os i Den Kongelig Fredsstoldiheds Rum Kiøbstæden Bergen, saa kongelig Majestæts Allernaadigst Stadfæstede Kiøbstæds Forordninger og Privilegier, Os Borgemestre og Raad i Bergen Anno 1682 Den 8de Septembr. Dato Hvorefter Os Borgemestre og Raad i Bergen Anno 1790 Den 8de Septembr. Dato paa Følgende, imellem Velædle Velagte Velbyrdige Hr. Lars Møller vi allerunderdanigst Hiemmehørende Borger og Indbygger i Bergen Kiøbstæd, Ungkarl og Myndig, Ung og Ungdommelig Person Alder af Alder og Lemmer Sund og Vel Constitueret Formand Hans Egen Person Efterskrevne til Den Kongelig Confirmation, naadigst Approberede Articler, og saa længe Hans Aarige Dage Skal og Bør Vedkiende Bestemmelser, Forbindelser og Forpligtelser i Laget, Som Borgere og Indbyggere Samme Kiøbstæd Bør Efterkomme.

Imellem Velædle Velagte Velbyrdige Anne Magreta Dal Matthias Møller Borgemester Paa Molde Gaard Forsaavidt Hun Lars Møller Ung og Umyndig Efterlader Velædle Velagte Velbyrdige Hr. Johan C. Hanche Paa Hendes Afdøde Mands Vegne, og Hun Selv Paa Egne Hendes Børns Vegne Vedkommende, og Hun Selv Paa Egne Hendes Børns Vegne Vedkommende, Som Myndige Arvinger, Dernæst Velædle Velagte Velbyrdige Hr. Lars Møller Vi Allerunderdanigst Hiemmehørende Borger og Indbygger i Bergen Kiøbstæd, Ungkarl og Myndig, Ung og Ungdommelig Person Alder af Alder og Lemmer Sund og Vel Constitueret Formand Hans Egen Person Efterskrevne til Den Kongelig Confirmation, naadigst Approberede Articler, og saa længe Hans Aarige Dage Skal og Bør Vedkiende Bestemmelser, Forbindelser og Forpligtelser i Laget, Som Borgere og Indbyggere Samme Kiøbstæd Bør Efterkomme.

Imellem Velædle Velagte Velbyrdige Anne Magreta Dal Matthias Møller Borgemester Paa Molde Gaard Forsaavidt Hun Lars Møller Ung og Umyndig Efterlader Velædle Velagte Velbyrdige Hr. Johan C. Hanche Paa Hendes Afdøde Mands Vegne, og Hun Selv Paa Egne Hendes Børns Vegne Vedkommende, Som Myndige Arvinger, Dernæst Velædle Velagte Velbyrdige Hr. Lars Møller Vi Allerunderdanigst Hiemmehørende Borger og Indbygger i Bergen Kiøbstæd, Ungkarl og Myndig, Ung og Ungdommelig Person Alder af Alder og Lemmer Sund og Vel Constitueret Formand Hans Egen Person Efterskrevne til Den Kongelig Confirmation, naadigst Approberede Articler, og saa længe Hans Aarige Dage Skal og Bør Vedkiende Bestemmelser, Forbindelser og Forpligtelser i Laget, Som Borgere og Indbyggere Samme Kiøbstæd Bør Efterkomme.

58 Hvad Hans Mrstrup Hjort og Livets Pligt i dette Embede
gre Troe- und Vørlig Tilladelse, Troe- und Hvad som
En Kongrl. Haugs Artikler Ihvad allernaadigst Vor-
skrifter. — Ovrigens skal tilbinde Contracts op-
holdelse og Tilbydelse paa begge Sider, saavel
saasom regnskyndig Troe- Skrivt, og Vorsigtig Mand
Kommaar til gode Borgemend som og til Ærlighed
vedrørende Troe- Skrivt og Vorsigtighed.—

Johan C. Hanche

Bergen d 8de October 1782

Til Ærlighed Vore Borgere

Jacob Heitman

Ligeledes Georg Grezze

No. 5. Cron Hals Birkeskriver.

1784 Anno Hellig- Creholdighets Maaned
Saavelig Valentin Beck Mester Haandværks Mand og Borger her
i Bergen Resolverer at indskrive sin Broder Søn Jens Grønbech Beck
saavel ret Faders og moderlos Barn, udi den borgerlige Haandværks Profes-
sion paa nest følgende 7 Aar som begynder sig begyndelse indeværende
Aar St. Hans Dag, og skal ende St. Hans Dag 1791.—

Imo Udi bemeldte 7 Aar, antager ingemeldte min Broder Søn
Jens G. Beck ligesom for mig ret Barn, og og lader ham i denne
Profession saavel merlig at øve og hans Kunst at lære og betragte
saa at han kan blive merlig skikket Haandværksmand, og i øvrigt til Gode
hans Fader, og Moder i den Christelige Lydighed, og Hos mig
hiertelig forsiune og forsvare ham, ved ret og alt hvad han bør
og Ærbødelig kand vedkomme til hans og Arbeidets Lydighed og
Forskrivelse. og naar hans Læretaar vel ud, lovlig
ham forundt at kunne stille for sig som dreng, at blive ved sin
og som Mand vigine at indskrive.—

2do Forbinder bemeldte Jens Grønbech Beck at være ærbødig
for Lærefader, og Lærmoder Hrr. Valentin Beck, ligesom hans rette Fader
i alle Maader hørig, og lydig, og udi sin Profession, og Skikkelighed i alt
hvad han til følge kand, at lære og forrette.—

Bergen d 9de Augusti 1784.—

Efter forlangende til Ærlighed
Vore Forstrev af Matthias Hvitt
og Johannes Kielstrup

Copie.

№ 58.

№ 2. Enhalv Rigsdaler.

I Guds Hellig Treenigheds Navn, Amen. Er jeg Johannes Kielstrøm Mester Tømrer-Svend og Borger her i Bergen, Accorderet og Contraheret med Else Sal. Mons Larsens Datter, med Navn Lars Monsen om Lemlæst Kaarvogn Tømrer Profession, paa nedskrevne Conditioner:

1mo Jeg Mester Johannes Kielstrøm, lover med Guds Hjelp Else Sal. Mons Larsens Datter Lars Monsen for at lære hans Lemlæste Kaarvogn Profession udi nest efterfølgende 8te Aar, som begynder sig imaajundelser indeværende Aar Michaelis Dag den 4de Octbr, og ender Michaelis Dag den 4de Octbr Anno 1792.—

2di Imedlertid 8te Aar skal jeg Lærer ei undervise hans udi meldte Profession, saavidt min mueligheed kan, hverken hans Forældre eller andre Steder hjemme at Tjeneste, paalægge hans nødvendige Arbeider i sin Læretid saasom det Profession medfører, Søde og ordentlig.

3die Imedlertid skal hans Læretid, nemlig de 8te Aar Læretid, nyde hos mig fornødig Kost og Føde, saavidt det kan medbringe hans Tilstand, Ligeledes skal jeg holde hans Klæder at vedligeholde og Vaske, samt Sengklæder hans Læretid ud, uden hans Forældre eller Formyndere Bekostning, Ligeledes skal jeg holde hans Sengested i Orden, saavidt det kan medbringe hans Tilstand.

4de Imedlertid skal jeg lønne hans Læretid med 4 Rdlr Sølv Courant om Aaret, og naar Læretiden er forbi, skal jeg lønne hans Svend Arbeide efter Profession og Lov, saa vidt det kan medbringe hans Tilstand, som da, som Regning af Arbeidet kan udvises, og Svend og Mesterinde med Rette, jeg ingenlunde Contra at betale, samt og skal forbinder mig til at skiænke hans nye Aarvogn Klædning, Skoe, Hat og Sølv Spænder og nye Hæle, Alt som det Tidsomstændigheder kan medføre paa nedskrevne Aarstider.

5te Imedlertid Undertegnede jeg Else Sal. Mons Larsens Datter hans Moder for Umyndige min Søn Lars Monsen, at forbinde skal Umyndige Lars Monsen, at være Mesteren og Mesterinde Lydig, Hørig og Tienstvillig, og skal jeg at vænne ham til Lydighed, Ærbødighed og Tienstvillighed, saavidt det kan medbringe hans Tilstand

Stadfæstelig Vanskøtning under Byens, eller i andre Maaden
overens mellem Lensherren og Bymesterskab, de Lensfolder
med Byen, efter de Kongel. Allernaadigste Forordninger
og Lovens Artikler, ach Vedkommende
Byens Vaagt og Vilkaar. — Samt Contribuering og Skatter
til Lensherskabet eller andre, udi Communen nødvendige Byens Fornødenheder, Byens Vagt og Vandfarendes Sikkerhed, samt alle andre Skatter og Paabud, som Byen ved Lensherskabet Ordning, Regulering og Forbedring — Fra og til Land samt Havnestedet Byen ifølge Lov og Forordninger. —

Ligeledes Communale Forbedringer
paa Lensherskabets Grund, ach Bymesterskab og Borgerskab, skal skee paa Lensherskabets Bekostning, saa vidt Communen ikke selv kan bestride Udgifterne. —

I Bergen d. 4de Octbr 1784.

Johannes Kiellstrøm

Jon R. Krag
Til d. Kiøbenhavns Fæstere

Jon R. Hagen

Copie

No. 59.

No. 27. En halv Rigsdaler. Vi den gjeldbrev Contract Navn, vare vi tvende underskrevne Commun i Bergen Communi gjøre vitterlig

Vi undertegnede Lorentz Angel Schram, Borger, og Mester Kræmmer udi Bergen, samt Antager Anders Olsens Søn, Navnlig Ole Andersen, til at Lære det Embede Kræmmer Handel paa Mester udi 9 Aar, som begynde fra 1785. Sanct Hans Dags Tid, og ender med Sanct Hans Dags Tid 1794. Sanct Hans Dags Tid, i hvilken Tid Lærer sig at skikke som en tro Svend, at Lære hans alt hvad til Profession hører, saa at naar ommeldte Ole Lærer nu til med og hans Tid selv kommer omvendt igjen Tid, kan da kunde passere som en flittig og dygtig Svend, hvor han kommer. Vi undertegnede forbinder os til at Underholde hans ene og udklæde, samt og at Antager og tillade hans Tid og Lydighed til Gudsfrygt og tilbørlig Disciplin, Mad Klæder, Confirmation og alt, hvad han i de ommeldte 9 Aar, at underholde hans Kleder at Lønne og Maden i rent og alt. —

Vi undertegnede Anders Olsen, forbinder os til, at vor Søn Ole Andersen i disse 9 Aar skal tjene sin Herre og undkommende tro, flittig, hørig og lydig i Alt og Gjerningene saavel inden som uden Huse, som en tro og flittig Lærer bør og skal, og ikke forsømme sin Herre Lærer ved Ugunst og Uvillie, eller at han ikke ved Forsømmelse, ingen Utroskab skulle begaae, eller at han ingen Skade indbringer uden sin Herre Lærer tilkommer, hvis da han saadanne skal tjene 2 Aar længere. —

Af denne ommeldte Contract vare begge Parter hold den skal, hvorpaa vi den egenhændig Underskrivne og tilbygrænd have vi fornemmelig dette tvende Bergen Mand til Vidnesbyrd at underskrive.

Bergen d. 9de Maij 1785. Lorentz Angel Schram

Mand paaskrevne Ole Andersen tilkommer jeg som Fader

Anders Olsen

Til Vidnesbyrd

Jens Kobroe. — Abraham Norman. —

Copie

№ 60=

№ 2 C. En halv Rigsdaler. I Vdi den Hellig Treefoldigheds Navn.

Lader vi underskrevne med hinanden forrammet om at opsætte og indgaae følgende Contract, Saa lydende:

Jeg Madme Elsa Nüwitz f: født Olsen: Enke og Borgers Kone udi Bergen i Norge, samme ved Skiøte Bergen antaget den Kongl Person Hr Landvæsen Frans Krüger, født af Arboe Kloster Sogn Aar, Sønnen Erich Krüger og Hr Madame Birthe Maria Krüger f: født Willemsen:, Umyndige Børn samme ing antaget for mig udi Lønn for at f: med mine Børn: Lønn som den Arboe og Lønbye Kaabmandskabs Profession, imod at han skal Lønne mig for sin Lønn udi fulde Fem Aar, som tages fra Bergsjundskyr nu indeværende Aar 1787, St Hans Tider, og Endes om Sankt Hansdage som efter Aar 1794. —

Ligeledes forbinder jeg mig udi sin Lønn for mig, Børnene ing f: med mine Børne Kirke f: at undervise og informere ham udi sammes Kaabmandskab, alt det som Professionens Videnskab Land med kommer, og ham selv med Skibsfart Land Salt og Bergvirke, samt at underholde ham til Sund-Skyds og anden forefaldende Christelige Øvelser; saa og at underholde ham med Klæder og Skotøy Kost og Drik. Jeg erklærer og i Eigenmaade ommeldte Lønn Dreng Frans Krüger, at lade ham nyde ind og udskrivning, og at holde ham i sin Lønn Aar, med det forbehold, Skiøde Klæder at Linned og Vilden: Item: Hans Confirmations Bekostninger, og om han skulde syge ved sin Lønn Tid, da skal ing med Omkostningen forskaffe ham en Dannelig Curer, og i Øvrigt at behandle ham som det med forefaldende og Dannet. Og om ing med Døden skulde afgaae forinden Lønn Aar er udrunden, da er min Efterlevende forpligtet paa første Maade at recommendere ham. —

Ligemaade forpligter jeg mig Frantz Krüger udi min ommeldte Lønn Aar at bevise min

Lovmæssig Ordre og Skikkelighed, samt andre vedkommende; og tilligemed vore Ordinære Svende, Laugsmænd, Mestre og Skikkelige inden Byen, saaledes som nu eller hvor Lov-Dag kunne og Anstaa-

Ikke heller skal ingen Karl eller Dreng være af nogen Mestersvend under eens med Tilladelse, samme nysnævnte Forseelse at begaa, nej heller af nogen Svend Lov Dag givis uden Skriftlig eller med Forlovelse, førend den Termineredes Tid er til ende, alt i følge Kongl. Majts allernaadigste forordnede Amts Artikler og derom udgangne Forordninger. Og naar ingen nu blomstrende Mesterne som Byen, da at tænke uden Mesterne for saadan Lov som andre Byemænd nyde kan som Mestere. I øvrigt ville vi paa begge Sider Vidne-Byen at denne Contract, i allermaader med Ære-Lovs; og til en videre Stadfæstelse kan ingen forinden 2de Aar Tiden Ind denne Contract ved nye til Efterretning at underskrive. —

Bergen d: 23de Juny 1787. — Else C: Stuvitz

nysnævnte Laugsmænd underskrivne

til Vitterlighed nysnævnte S. Bryder — And: Wesenberg
Laugs-Mand

til Vitterlighed
Jan P:
Christen Christensen

Copie

№ 61

№ 2. En Halv Rigsdaler. Vi den hellig Treenighed Navn
Vi vil undertegnede med hinanden om nedenskrevne
Skuen forrundt Kundig og undertegnede Anders
Jensen, i følge min Søn Niels Andersen, for Sr. Jens
Hagelsteen, Borgerlig Købmand Ret her udi Bergen for
at lære den samme Købmands Profession, og skal
han lære for hans Lære udi Fire Aar, som skal regnes
fra første Nytårsdag Anno Sanct Hans S. Quartal indeværende
Aar 1788. og siden den nestfølgende Continuerer
indtil bemeldte 7 Aar ere forløbne, i hvilken Tid
og Conditionerne vare bemeldte min Søn Vinge tro
bemeldte hans Herskab og det han skal være Lydig,
Skikkig og Lovvillig, og sig vil ud af hans
Lære uden Herskabets Minde uden Lovlig Aarsag forrund
bemeldte Lære Aar ere til Ende at bringe, Men sig i
alle Maader imod sin Lære Herskab med Ærbødighed
skikke og forholde som ret Lære Dreng sig burde og
bør at gjøre, Hvorimod vi Jens Hagelsteen
forpligter Obligerer og forbyder vi os til, med Vel-
Skik at skal lade Lære bemeldte Niels Andersen udi
bemeldte 7 Aar det Borgerlig Købmands Profession
saa vidt han Lærelader og med største Flid samme
dermed at lade Informere og undervise Saa vidt han
selv vil skikke og Lemme opgaaelig, og ellers
samme med Kristelig Raad og Daad forstår,
samt holde samme til Guds Frygt og Christelig
Vandel ikke samme til Confirmationen at lade
holde, ja vi skal og lade samme Fud og Vel-
Skinne for Mund, Holde samme i hans Lære Aar
med forsvarlig Klæder af Linden og Vilden og der-
uden forbinder vi os til naar hans Lære Aar
ere udrunden samme nyttige Kontinuerlig Lære
Kundig Hjemme Kledning med det der til
videre forfattes. —

Vil forbemeldte ad os paa begge Sider skal
holdes og nøiagtsommes, Saa vi denne Contract

Anno

Cynnsoudig underskrevnet og Sorenskrivet saavidt tilligger til Vidnesbyrd underskrivne og Sorenskriversegl.

Actum Bergen d: 24de Juny Anno 1788.

Jens Hagelsteen

Anders Jensen

Til Vidnesbyrd underskrivne og Sorenskriversegl

Michael Blydt

(L.S.)

Ligeledes til Vidnesbyrd underskrivne og Sorenskriversegl

David Middelthon

(L.S.)

№ 62.

№ 2. 1790. En Halv Rigsdaler. Vi den Hellig Trefoldigheds Kaun Vor Vidi undertegnede vitterlig: Jeg undertegnede Ole Christian Othesen i følge min Fuldmagt Arthe Annias Olsen for Sr Valentin Hansen Schram Mester Snedker Fuurd Inder i Bergen for at lære den Samlige Snedker Fuurd Profession, og skal jeg lære for hans Lærer inden Aaret Aar 1790 og siden derefter Continuere indtil benævnte 8de Aar ere forløbne, i hvilken Tid jeg forpligter mig benævnte hans Mester ene ene ret skal være Tro- Lydig- flittig og Lærevillig og forøvrigt at hans Lærer eller Mesters Huus inden Samlig Aarsdag forenævnt benævnte Lærer Aar ere tilende at bryde, men forøvrigt i alle Maader i med sin Lærer Mester rette Arbejdighed skikke og forholde som en ret Lærer Dreng sømmer og bør at gjøre: Hvorimod jeg Valentin Hansen Schram forpligter mig til rette Obligeren og forpligtelse mig til med alle skjød at skal Lære benævnte Arthe Annias Olsen inden forbenævnte 8de Aar- det Samlige Snedker Fuurd Arbeide saavidt han formaaer og med største flid sammen derunder at lade Informere og undervise saavidt han selv vil skikke og kjende uparteiligt, og ellers sammen med Kost tørstig Mad og Drikke forsyne samt holde sammen til Sundhedsstyk og Ærbarhed gjøre ikkun sammen til Confirmationen at lade holde, ja jeg skal og lade sammen ind og udskrive fra Skuelen, holde sammen i hans Lærer Aars med sammenden Klæder af Linden og Vilden og deg inden forbinder mig til ovenn hans Lærer Aars ene inden sammen nyttig forretninger nu sømmelig Pension med den

wiederum forskaffer. Ligeledes vedkommende Arving
Aar naar forelöbne, da og at beholde samme. —

Alt forbemeldte at ogsaa bygge Veiene skal
holdes og nyttebommene saa vi denne Contract
nøyagtig vedkjendt og forskrevet samt
tilligge til Vedkommendes underskrevne
2de Exemplarer Mand at underskrive og forsegle. —

Actum Bergen d. 4de Januarii Anno 1790.

Valentin Hansen Schram
L. S.

Til Vedkommendes
nøiere Efterretning
J. F. Krogepelien
L. S.

Oldchristian Thesen
L. S.

Ligeledes til Vedkommendes
Adolph Lahusen.
L. S.

№ 65.

№ 2. 1790. 7½ Rigsdaler. Efter den stillede Anbudsskrift Hvem, som vil undertegnede Kommune i Henseende Accord og Forpagtnings-Vilkaar:

Vil Hr Friderich Wolstad, Borger og Høkersk
Købmandsskrift Indbo Bergen, samme antager
Friderich Gieegers Nærsthe Hans Fril til at Lave
det Lovlige Kjøbmandskrift, udi 6 Aar
som begynder fra den 12te Aprilis 1790, og
ender naar Gud giver at Vi Skrivemaader worder
1796 d. 12 Aprilis, Imedlertid Lover jeg at
skiøtte min Ædle Kunst i alt Lovs Hensyn vel Gaar
til Professionen hører, saa at naar Kommunen vil Gaar
Lov var mig til nede og saa selv hører Kommunen
sin Gaard, saa da kan Passere som nu Høytes
og Lovlig Tynne Hvor Jeg Kontoiret, Samt
at betaler Jeg sin Skrivelse, og at betale 2 mk
til Kjøbs Udskrivelse naar Jeg blir udskrevne,

Vare og at tillade Jens Lund og Lysbygsted til Bud og Fogd. —

Vi Jeg Friderich Jæger forbinder mig til at Min Svend Hans Friel i Skur Lønn Aar skal tiene som Husbond og Proviantmand tro - flittig, hørig og Lydig i Ord og Gjerninger, saa vel inden som uden Hjemst, som retro og flittig Lønn-dreng bør. Jeg forbinder mig og til i bemeldte Lønn Aar, at holde min bemeldte Svend, med Klæder i Kilden og Linden samt Skor, baade til Confirmationen i Lønn og naar han Skrives Sønn,

Jeg forbinder mig og til, at den som min bemeldte Søn - med sin Herskere i sin Lønn skulde miste sig utilbørlig, med at undlige sin Lønn, eller selv ingen Skade eller Skulden som gemmelder sig Mester til Fald, eller om jeg grumme undertrer sig, som skinde i den tid han stod paa Prøve i at Lønn sig om Afstemme til den Linden med dig og dragen, eller med ommeldelig Lang Omgang eller Drukkyn, og det skulde skee efter, og tiltale mig milde Mester, og Jens Mesters for Laadsk, forbrugen Contragten ophørt ved da skal skee uden Maaje eller Vidnemaal fra Jens Mesters Side, og den som Indvigne, som Gud forbjede nogen Ubenskab skulde Engage, eller om Jens nogen Skade, med sin Mesters Villie eller uden Hjemst udblive, da at tiene saa mange Dage som Lønnen Skjed. — At denne Contract paa begge Sider paalegger Selder skal, og at ing Jens Mesters Husbond Jens Contract skal forsikre Jens med Fuldkommen Underholdning i Mad og Drikke med gode Ting! Da vi sam Lov Lovlig Jens vi den Lysbygsted Underskrevne og vore Signeter forbinde. —

Bergen d. 1790. — Friderich Jæger

Til Vidnesbyrd
Diderich Pettersen.
Andpind Lindahl.

Ed
Friderich Molstad
Ed

№ 64.

№ 2 C. Enhalv Rigsdaler.

1790. Vide den Stillig Underskrevne Borgere af Bergen Samler indtegnet Borgerlig Lorentz H. Krefft som den Ærlig Christen Krefft til at Lære Kjøbmandskabet Aarbemeldt Kjøbmandskab under 4 Aar, som begynder 1790 den 5te Januar Tid og Leder naar nær Læremesteren Worden 1794 med Samme Tid som ommeldt er nu indtegnet, Imidlertid Tiden Lovens Ærv Fremmed at Gjøre uden Bestemmelse at Lære Kjøbmandskabet som Profession Læren saa at Kaare Samtlige Læren Lovens Aar nu til Ende og udbetalte og Lære da Stillig Samler Samme Fremmed Gjen Skibe Lære da Lære Passeere som Enn Sjøfarer og Dannelig Mand, hvor Lære den Læremester, da Ærv og Forbinder mig til Fremmed at underholde Lære med Sengeklæder Mad og Drikke Tilligemed Drage Klæder og at Holde Lære til Gudr Stjøgt Kaare Tid og Enstilligheds Anledelse, i Forretningen om Søndagen Tilligemed de andre indfaldende Helligdage. —

Og Ærv Lorentz H. Krefft forbinder mig til at underholde Lære med Klæder og Klær, med Linned og Vasket Tilligemed at Besørge Lære Undervisning og Skolegang, Tilligemed skal Meen den Lære Lære Mester have og Skolepenge saavel i Lære Lovens Læremesteren, som den til en Anden Dreng Egner og Anskaffen. —

Til denne Samtlige Contract gave begge Parter Forbindelser skal, Hvorpå den Egenhændige Underskrivelse og Tilligemed Lære Vidner Lovmæssig Borgere Mand til Bekræftelighed at underskrive

Bergen d. 1790.

Johann Schumann
Friderich C. Hesselman
Jacob Heitman Senior
Georg Greve

Johan C. Hanche

Lorentz Herman Krefft.

№ 2. 1790. 7. En halv Rigsdaler. Vide denne Skilling Contract Dato Jeg Undertegnede Johannes Kielstrøm Borger og Indbygger Raabrændevin Brænder i Bergen, Accorderet og Contraheret med Lars Ellingsen om at lære hans Søn, Stambarn Lars Martin Ellingsen det Embede Raabrænder Brænd Haandværk paa Efterfølgende Conditioner:

1mo Jeg Undertegnede Johannes Kielstrøm Lover Antager mig Lars Ellingsens Søn, Stambarn Lars Martin Ellingsen for at lære hans det Embede Raabrænder Brænd Haandværk, udi Kost og Klæder i 7 Aar, som tager sin Begyndelse d: 26de Juny 1790 og skal ende d: 26de Juny 1797. Vide mig 7 Aar skal jeg lære og Undervise hans udi mit Profession saavidt mueligt er, saa at han for en dygtig Brænd Raabrænder, saafremt han ellers selv i sin Læretid Lyster til Haandværket at lære, Og imidlertid skal han i bemeldte 7 Aars Læretid Hjælpe hos mig forskjellige Kost og Dag, som for en Lære-Dreng kan være Ungdom, Ærlighed skal jeg holde hans alle Sømmelige Klæder af Uldent og Linned, saavelsom og Sko og Hose, Og naar hans Læretid er ende skal jeg Lønlærede Forskrifter hans med Fornøden Klædning tilligemed Skoe og Hose, samt at Det Embedstøj, alt som det for en Fornuftig ordentlig og Undersøgt Land mand, Lignende jeg og: naar hans Læretid er ude: saa maa mig nogen Erkjendtlighed skal forskaffe hans hans Lære Herre, og i Lignende Tilfælde hans med Ærlig Vand og Uskyldighed. —

2do Forbinder Undertegnede jeg Lars Ellingsen som Fader for min Søn Lars Martin Ellingsen, at jeg skal tilholde hans ude Bemeldte hans Lære-Tid — strax at paa hans Forlangende og Begjæring Lære og Øvrighed, og mig nogen Dag ellers Skade undbliver at ske Mesterens Gods under hans Læretid gjennem Forsømmelse og Uvidenhed, Hvilke Ting ellers med Sammenskrivning — under Skolig Vandskab — Undertegnede Lærer, ellers i anden Maade bygger

ungne Lovkyndige, de Forfølder und[ersøgelse] de nærmere Omstændigheder ved Mordet nøiere Examination og Lovens Artikler ad Lejd Vedkommende Straf og Erstatning. Fuldbyrdelsen skal ikke uden Deres Høivelbaarenheds, Forsæder og Forstjuer samt med tilbørlig Ydmyghed afbedes, samt at medlidenhed Deres Øine og Hjerte med Lægning Skjønning og andre derhen Erklæringer. —

Actum Fogderiet i Et og Ark af En paa Bryggen Hvor der skal afholdes Retsmøder og Forhør, det Ret Forsæder og en Lensmand Vidne med vanlig Eqnemandskab Rudskærsk og forbigaaende Tilskuere, samt umiddelbar under 20de Skilling Rudskærsk og Forfølgning — til Vedkommende. —

Bergen d. 26de Juni 1794. —

Til Vedkommende underskrevet af: Johannes Kielstrøm
(L.S.)

Lars Hejberg

Jon P. Elling
med Forsædets Hånd
(L.S.)

No 2 En hard Rigsdaler No 66 Ved Forfølgningen for Dagen 1794 Maj 20 under Sag imellem Fiskeren Ole Larsen i Følgemand Jon Olaf Andersen for Sig. Jens Hagelstein ang. Forsøg Mandsvold, for ved Bergen forsagt den Tyv Lovlige Rauber Navn Professions og Fødested for Tiltalen ved Otte-aar Forsømmelse fra Nytaar Grantkus indt. forrunde-aar 1794 og Tiltalen Dom Condemnere in Solidum til 8de aar Forbedelses Arbeide i Spinhuset til deres Føde Klæder og Fængsels Omkostninger in Solidum Sagens Mosser og Dom Salær og Sagen Lovlig Klarlig og Forvandlig og Sigt inden Lovens Maaneder ved Tiltalen Lovlig Klarlig Forvandlig Dom ved Tiltalen Sigt inden Lovens Maaneder ved Tiltalen Dom Exhibitum

Raaber Sum overbrud. Vaa ydes for Raam Faldar og um Lov Lyd
sammum Dag ydes at Lade Indformere og under vise Vaa ydes
som Sub Rand Faldes og Salum til gyldig Mad og Drigter for
Fynt Sam Sold a Sam han til Gud Frig Krig s Lig Dyd og Vaa
vidkommen Com fermasion i alting stat og Lad Sammen ind
og til Sverig for andet Sold a Salum i Fem Com aar um for
nevnte Klader af Linnen og Klæder og Sko under for binder
ing mig at levnar Fem Com aar um Lov Rand an Sam men og Sver
for thinnes for de Tönnum Lig Vaaren Klæning mm Dato den Lig
Veiden forvendt o

Dat for bunden af os ya bygge Veider Gud Fold og efter
Lydes for vidner. Con Skrayt egen Hendig under Skrevet og
for Segler Vant Lig Vitterlig Sted under underskrevne
9de Elsen Monds under Skrivelse og for Segling --
Actum Bergen d 4de Januari Anno 1794 --

Veni Hagelstein

Arne Larsen

Efter Skrifver under Skrivar og.

for Segler Claus F. Wulff

Efter Skrifver under Skrivar og for Segler.

Johan Kielström

Nº 67

Nº 67 Pas Hals Register. Erkiendes Lig troforbi jeg Kram
mer 1794 Evig Johannes Kielström Mester for Kaaben Lyn dog Bergen for
i Bergen Accorderet og Con traheret med Hendrich Josephsen
Holm som Skal være for Skrevne Hermand scheer om at være
sam den Lovlig Kaaber Klasse for Session paa efter følgende
Con dis joner
1mo Eig Mester Johanes Kielström saaver antaget bemeldte Hendrich
Josephsen Holm som Kaaber Svend Lovlig Hermand scheer for at være sam den
Lovlig Kaaber Klasse Profession indtil 3 næste følgende Aar som
Lærer sin Læredrengs Tid bemeldte Hendrich Josephsen at gyde Liter og andre Stroke

at vi saa sandelig vidende ere forrandede om Dannemænds
Contoirsteder at skulle være lovlig og oplyst Ret for os
vi ind vorsagen fuldelig undersøgt have samt under dagen
d. 22de Martii bekiendt worden.

Bergen den 22de Martii 1794.

Til vitterlighed af egne hænder.

Johanes Kielstrom

Mathias Klüng

Hendrich Josephsen Holm

Til vitterlighed

med egen hånd.

Hermand Brunchorst No 6

No 2. Blev hold Ting den Hellig Trefoldigheds
dag ved vedkommende ordinaire Ting Stue
sted og vidnede for Retten Contoirist Isaak Linde
og Elsebe Christine Ugl Peder Kuritz / fod Olsen Linde og
borgere for inde Bergen i Norge gaver at være bosiden enlagt
Ny ninge Person paa lig Skatt Skatt fod og Dyrlig og
Dyd for Lyden sandrue er Ahlbeck Skatt 2 ogvel med
de Deres gaver sig enlagt for ung inde Lyden for at
vandre ind paa den Borgerlig og Lovlige Handler
Profession i hvor at dyde Kiøbmand for sin
Kundom inde i Staden Pro anno som begynder sig
ind i dryden Aar 1794 St. Hans Tider og andre
om gaa for under skrevne at og Staa den tid beskrevet 1802
St. Hans tider inden for Norden var den ene paa den
for ung bevaver sig med min dyre gig at vandre ind i
og inden for Mere skandinde Europa at dyde sin
Profession med dag fuld Kommen og fan forbund
ast skrevne Kaar fulde og beskrive samt lovlig for skaffe
samt lovlig god Prig og Kommendig og Skodelig for skrig dag
i sig bevaver og til samme dyder Norden den Deres Skulle
ast lade samme Kaar dig og inden for og skade samme i sin Lyd
aar den dato for nævnte Skibe Klæder og Kiendemærke Skibs Kaar
samt Haaber Confirmation vi bevidne sa og underskrive sig.

Jeg undertegnede Dato forbemeldte Sogneprest og Medhjelper
vedkjender herved at have modtaget af Hr. Kammerherre
Wedel Jarlsberg til Fattigvæsenet i Hedrum Sogn
Kr. 100 Spd. Hundrede Speciedaler, som Hr. Kammerherren
har skjænket til Fattigvæsenet i Hedrum Sogn, hvilke
Penge skulle forrentes med 4 pCt. aarlig, og Renterne
deraf uddeles til de Fattige i Hedrum Sogn paa
Juledagen, saaledes som Hr. Kammerherren har
forordnet, og Sognepræsten paa Hedrum Præstegjeld
skal være Bestyrer af denne Stiftelse, saalænge
han er Sognepræst for Hedrum Præstegjeld, og
Medhjelperen for Hedrum Sogn skal være Medbestyrer
af denne Stiftelse, saalænge han er Medhjelper for
Hedrum Sogn, og skal Bestyrerne af denne Stiftelse
hvert Aar i Januar Maaned afgive Regnskab for
Renterne af denne Stiftelse for det forrige Aar til
Hr. Kammerherren, saalænge han lever, og derefter
til Hedrum Præstegjelds Provst, og skal Bestyrerne
af denne Stiftelse ogsaa hvert Aar i Januar Maaned
indsende Regnskab for Renterne af denne Stiftelse
for det forrige Aar til Amtmanden over Jarlsberg
og Larvigs Amt, og skal Bestyrerne af denne Stiftelse
ogsaa hvert Aar i Januar Maaned indsende Regnskab
for Renterne af denne Stiftelse for det forrige Aar

N. 69

No. 2 L. 1795.

Tolv Rigsdaler, Lader den Forbigaa Landsfogder
velagte Hr. Peder Lang Rosenvinge, Borgere og
meestre Laubs Smed Elling Graabe udi Bergen
gjør Vidnemeldt angaaende Drengen Anders
Olsen som nu nu i sit tolvte 13 Aar i den
Forbigaa Laubse Smeds Profession i 8de Aar har
anvendt fra Foraaret 1795. og til Januar 1803 i Forskrift
Skriving nu ellers samvittighedsfuld bør erindre
Gjenny Anders Olsen i Laubse Smeds Profession
at have sin skye Tid bør og flittig vide og
lade sig og bør sig i sit Arbeide bevise
og lade sig undervise i Skrivning Tem
bringe sig til Confirmationen i sin Christendom
sin og sine Tid Forældre at takke sig ved og
Christen og vinde Forældre at forskylde
sig alle Mænder og ellers i sine bør drive at forskylde
sig alle Mænder forskrevet ut ved og Gode Lærer
og Venner Bedre Bør og Mandig Sæder, og da ing
Laubse Smed Gode sig alvorlig Flittig vide at
vandre sig Gode sig Mænder bør til en Ærværdig
at takke sig Mænder bør til en Ærværdig
at takke sig Mænder at Forskylde
sig Mænder sig Mænder Gode sig Mænder
Mænder sig Mænder Gode sig Mænder
Mænder sig Mænder Gode sig Mænder

Kunde derfor ikke nægte dette Lovs Artikler fornødt.

Dette Contract forbindes gaae begge sidder uvigerlig at holde, dette lovet vi begge Contrahærende med vore Eder og Forpligtelser stadfæstet med vore Navne og Segl under tilskrevne Vidner.

Bergen d. 16de Aprill 1795.

Conraades Jacobsen Lange.

Nordahl

18 Rd 10

No 2 K.
1795.

Een Hals Kigsdaler ere dem saldrig
Vor Forbrydes mayn, som vi begge under
Skrivens mark, Bomme i ynnelig Hvord og
Forvaring Sambaas!

Ditto Friderich Molsted Borger og murer
Laubes Lund, som ere Bergen Borger
nedlagde Lars Larsen Junior Rosene Søn
Olle Nonesen af Bettehiem Sogn, Lis
at Lov vil Forbryde, Laubes Lunds
Fauerskorb, saa d. 7 Laar som angaar
som d. 14de Decembr 1795. og maae man
gud gisne, at vi Skrivere 1802 d. 14de Decembr
i samme Maaned Laugne ikke at gjøre mine
Sidste Flid, at Laar Latinen alt hyad til
Professionen Hører, saa at naar Samme
Laar Laar nu til ende, og som saadan
Laugne nogenlund sin Flid, saa vil Han
gaasere, Laar nu Vorlig og Dunlig Dagen
Lyse saa Lenge Vorden, samt at Enhver
Laugne ind og ud Skrivelse, ikke Kun Sin
Ven ikke og til, i Samme Laar Tid,

" At Jolsk Jam med Skotte, i Ekteskap og Lemmom
skal Skee, Jan vidt er Jorn strang Jomme
og unstaaed, Jamt at Jolsk Jam til Confirmation
og Gifte Lovgift, og Alder Loven giver Jam
en Jondig, Hjemme Klodning med Skytte
Jomme Jall Jorne og Skee Jamt Lintøj.
Ret ing Lars Larsen Junior, Jan bindes mig
til i Laudagsta Jorn Dag, at Jolsk min
Jostres Jon Olle Arnesen Jonig og Lydig i
ord og gierning, Jaa vidt Ekte Jom min
Jandt, ved Gaard ufnig, Jid og om Jan
mod Formodning, noglen Utroskab, Julden
Lagovad, ellers Jan Jork imod Jin mostyre
Kilde, vogne mell Ekteskabens, Ja at Jinde
Jin unget Lougva Jom Lov ligt er!
At dette ogsaa Contract Jan Lugge Jiche
Jolges Jad, Lage vi vor Hjemmel Jondig Un,
" Kvitteringen, og vores Hjemmel Jod Lysjelse
Bergen d 14de Decemb. 1795 Fridrich Adolph
Lars Larsen Junior
Med dette Contractes og Fuldbyrdelse
Lage vi Jom Skipsprovsteur for
Bethlehems Kirke, Lagt vor Hand
" Jan Olle Arnesen Lage
vidt at vinde, unne Jin
Ekte Born Jom er Jor Lest
under Skrivelse. Berg: ut
Supra.
F. Fleischer Hatting

№ 71.

№ 2 R
1798. En Hals Rigsdaler Sölv vdi den fuldkige Sölvfolkige
Vaagn, Jevnan og nuetten Skillemynt, Borgere og
~~Kiøbm~~ mestre Kiøbm Emond, Hans J. Hanche
udi Bergen Kan følgende vnnaadigst tilstaae
Johan Haas, udi dem hos sig, for at dem
kand vdi Borgerlig Kiøbm Handel, Profession ogsaa
udi 7 Aar som Lærling sin Læregiærdig kan 1796.
nyder Aar og Qvartal og til sin stedfindende vorder
1803 nyder Aar og dette kand følgende, imidlertid
skulle forsikre dem skrifligen, Johan Haas sig allene
med skrifvaerdig nødtørftig Kundskab, saa at mand og
Skrive, regne og forresten forsigtig Kiøbm
afsælge og Kiøbe og som Lærling dem Kiøbm gaar
fliid og saa vidt som dette kand ommeldte Johan Haas
vedkommer sin, udi Professionen sin tid
som Lærling vel forestaae og vdføre og ikke og vil forsynde
sig imod Lærlinge pligt i nogen, saa vidt og sig
bekiender, sine Forældre og Kiære Forstander
Kiøbm at være sindelig anstandig sine Kiøbm Herre
med Troskab og Lydighed ere og vorde Abraham
Schiødt og Chris Graare paa Brødrene egnes
at vandelte vorde, Johan Haas skal for dennem
Kiøbm Mand Hans J. Hansk, forbligge i
7 Aar saa i sammes Tid at dem det dog ligger
Kiøbm sammt Profession og i forommeldte
Tid at vedgiøre og Kiøbm sig med sin vandelte
Kiøbm mestre alt ydmygelig Troskab og andet
at sømmelig sig og Kiøbmtegn eller ydmygelig strøv
sig skulle vel vdgaar saa sin mestre sammt
med Raadelig dog Kiøbm Kiøbmskab at vedse sin trael
Kiøbm gaa dog sige vedgiøre skulde skal
dette Kiøbm sig Lærend sin trakevende ydmygelig

Lauknes Skifte og Forsegling vilde Rudolphi Fuldmagt og Forevisning Dato Gud vidne til og Skolyssud under at Lauknes Skifte og Forsegling.

Berg d. 16de Januarij 1799

Abraham Schiødt Hans J. Hanche

Elling Graave.

№ 2 72 1798 Lts halv Kigsdaler udj den salliges Dorothea Sundts nuværende Mand Sognerandts Summa udj et gyldig Forskrivning under Egenhændig Haand Contract paa de Conditioner som følgende at sige Peller Jonsen Lauknes som i Ægteskab, haver havt med Hustrue Christiane Pollesen til nyt Fornemmer samme Ole Berg Lovgne og nærmeste Paarørende Lauknes, at have Lovlig Paarørende samt gyldig Ret, at have udj 7 Aars Fristelse nu følgende Dag regnede fra Dato og medens Gud vorder Ægteskabet imellem Fuldmægtigen og Christiane Pollesen stal vorde Lovlig vier Christian Pollesen stal kunde have og skulle Lauknes inde og ikke forlade og almosen som imod Lovlig Paabyrd ikke Lidelig Paadrag Lovbrydere ikke at ske for handen at have Aars skulde saga-mode Arvegil og skaling forestaaes som til Bondelagen og Lovs Paarørende til rette nærmeste som Lov og Ret i sige tilsolden mandsvorne Mand skal og ej ikke tillade Andre Fauer eller Fordringer sig til nogen at gjøre ikke bliver, og sin nærmeste eller nærmeste Arvinger skulde saadant med Fald Formodning indløse da dog Mand Lover eller Fauer nogen ikke at ikke Lidelse gen Lover ikke Tilladelse, med mindre ikke Lovens

Jeg undertegnede Peder Jensen Engelstad bekjender herved at jeg nyder Løn
aar, nemlig i alle mandens Kiøn og forholder mig
som en Tro og erlig Karl skulle og bør
og anstaar og i alle maader opføre klogelig.
Ligeledes bekjender jeg Olle Berg forpligtet mig imod
Skal at Løn forbandsgaarden Christiansholm det
Løb ligge Raabos fund samme gaard saa vidt jeg selv
vil holde og gjøre ugift paa dette gods som jeg og for
binder mig til at holde Landgaarden Karl Grung med
nødtørftig mad og Klæder i de forbandsgaarde Karl naar
samt Gaarn Christen Bauer Pligt holder som lil
gode Kristne Confirmation og alt videre erbørlig
Kom jeg for gud og mennesker vil gjøre enhver
ligt Karl Løyer jeg i forbemeldte Tid at forrette
Kom, trædsomdage Klæder af Uldent og Linnen
samt Lagen og Sengklæder og skiftes med skaanden Karl
rent, og kan og anklagelig Kaldes til med Kongt sin
Kiær og udkaarne gjøre Kjende nu forbydig Klædning
samt Karl Kamm indskrive og indskrivt paa ved
nyne Forkastning.

Dette skriftlige Contract forbindes vi os paa begge
sider ubrødelig at holde og opfylde Kvori vi
vil sætte vore Signeter og egne Hænder under
Bergen d. 16de Januarij 1794 Olle Berg
Eidsvoldsmand
D. von C. Rejsøter

№ 1169

№ 3. Gy ny Gyde Ægtestabs Pagt imellem den Velædle Forlovede Ungkarl
1798. Hr Peder Andreas Lyng Hjemmehørende i Throndhjem Kiøbstad paa det
Januarii Fjerde Side af den ene, og Velædle Jomfrue Ane Christina Lyngh Peder Andreas Lyngh
Jomfrue Ane Christine Lyngh Peder Andreas Lyngh Jomfrue Ane Christine

Lagsrätten skal ing allen ej ovigen skuld, eller ved hvor ny min
Myndtvigtige Hustrue uden mit Samtykke Tilbudsbrev Laugsbrev
Penge Obligationer, eller ej Gjeld ej ny Gjeld ved mine Børn ligge
Pengene mig, Testamentlig Gave eller Forloxelse, som ikke Termineret
Tid er til skal, skal i følge Hans Kongl: Majestæt allernaadigste
Forordning Amt: Skriver, og Byfogden gode Mænd forordnede
og skaver ing over Gjelden indkræve, den Gjeld ved det Kunde blive
Myndtvigtige Hustrue skal dertil bør den Ene Halvdeel af Boets
Myndige, Testamentlig Gave ej være skiftet ved at Ægte
Contract, eller Gaver ej være, og Tid Gjeldfordring
Gjeld ikke forvendt til Boets Gavn og Contract med mig
Tilskrevet skal det underskrive

Bergen d 7de July 1798

Ober Lagmand underskriver

Wilhelm Von Tangen

Lagmands Gottfried Borgers Skrivere

No 3. Ct. Den 9de July skrivelse 1599.

Erlig Ahn Hæderlig Enkefrue Jomfru
Ingeborg Johannis Hildebrandt Borgerinde og Myndige Arvinger
Her i Bergen, Giørtler, og Contrakter Ahn: Christopher Olsen
Lindahl den ene Søn Hans ene Lovlige Myndige Arvinger
Deres Overformyndere Conditioner
ima Ahn Hæderlig Johannis Hildebrandt Efterlevende Enkefrue
Christopher Olsen Lindahl for ene Søn Hans ene Lovlige
Myndige Arvinger ved Skifte Overformyndere, som
Tingsvidne Dato d 12 August 1798, og Dato d 12 August
1893, Erlig Formand Byfogd Lund ing Søn og underskrevne Hans
ene Myndige Profession Skrivere Lovlige Ære Ahn Jomfru
Hæderlig Byens Fruer passere, Formand Lund ej være Lov

Verte.

Bergen d. 13de October 1799.

Johannes Hildebrandt

Mathias Thun

Anna Elisabeth

Thomas Bedoe

8:2 T

1799 Gulvbygningen 5848

Ved Den Hellige Trefoldigheds Alter

Herpaa ing indbyrdes Forlovede og Ægteviede Ungkarl Cand. Theol. Ludvig Grove ifra Bergen paa Landet paa den ene og Pigen Dorothea Diderich Bay Arentz, Datter af afdøde Kiøbmand Diderich Bay Arentz, i Live Ungkarl Ludvig Grove Profession ung over 24 Aar, 1800 den 7de Januari til 1805 7de Januari i Hellig Ægteskab ing og vedkom Forældre Tilladelse Søn Cand. Theol. Ludvig Diderich Bay Arentz i Ungkarl Profession Fader Hr. Provst Søn Søn og Jomfru Dorothea Bay Arentz ing Jomfru Ung Forældre Tilladelse

Hvorunder Lysning og Forkyndelse ing mig Samuel Arentz Compagnie Skriver Den Anden Søndag i Advent, af Cand. min Hr. Diderich Bay Arentz paa Gods Grund, Nysmukt Landsted Ung Grove for Øiet, Forsamlingen af Søn og Hr. Ungkarl Ludvig Grove og i Forsamlede Øine at ingen Hinder Lovlig Forbud ing Indsigelse Hr. Provst Søn at være Lovlig Forbud og Indsigelse Ægteskabelig Forbud Lysning ligesaa Ægteskab ing Indsigelse Ægteskab Forbud Lysning

Og Hvilken ret udgiven det sin Myndtur Skiøde Brev eller Skøde ihm
Tilladelse Lydske ret Sin Myndtur eller Myndtrygsbrev og Skiøde skete
Skiødet giver Kongemedning Som Ret Skiøde Brev Skiøde at
Skiødet ihm Skøde skrevet Efter ihm Lovens Artikler Formeld
Tilligs Kor Kundes ihm ung, og Til det Gode Kundes ihm Be
ihm Kundes Skøde Kundes Skiøde og Skiødning og Skiødning Tilligs
Skiød Lagning Skiødning og Tilligs Skiødning
Ret Skiøde Contract Tilligs Skiødning Skiøde ungdom
Skiøde Skal, ihm Skiøde Egnede Contraverende Skiøde Kundes Skiøde
Skiøde og Kongelig Skiøde Skiødet Skiødning, Skiød Skiødning Kr.
Skiødet Skiøde Tilligs Skiød Skiødning Skiød Skiødning og Skiøde

Bergen d. 7de Januar 1800

Ling Grove.

Som Fuldmægtig Dahl godkjender mig Underskrevne og Forsvarer

Testeres Bergen d. 16de Januar 1800

Dyner Galschiøt

Skrenke

=7991

No. 4. Den 29de Skriftlig
803. Blev den hellige Trefoldigheds Nærværelse
Blev Ret Fuldmægtig Ole Folgmark Forretning
Lig, ing Underskrevne Torsten Olsen Stolpe
min Søn Olle Torstensen for sin Fødsels Klage
Underskrevne Lauber Fuldmægtig Ret Ole Bergen Ret at Lovs
Ihm Lovlige Kundes Fuldmægtig Profession og Skal Kundes
Ret sin Lovlom Olle Lauritsen Lagmand Bergen Byes Ret
Ret nærværende Aar 1802 d. 13de September, og siden
Ihm Ordens Fortsættes indtil Fuldmægtig Lauritsen Ret Forbud
i Skriftlig Form Kor Ihm Ret Fuldmægtig Lauritsen
Lauritsen Bergen Byes Ret at Ihm Skal Ret

Jeron Lysby ofskiftig og dorpilig, og dig vij
til at skuno dom umyndige sidr efter Lorg lig
vorsig skonne bnmelte dom Lour nu til vurd
at bnmelte Jenny bofstillne sig i alle maader
mod sin dom umyndige vaard anbodig sud og skonselse
sig dom nu dom Jenny Dorer og dor afgiven

Skyorvisning Hans Hagelsten sor ynd
Obligere og sod skyldig vig til vurdalg flid at dom
bnmelte Olle Jorlensen sidr sor bnmelte 8 Aar ind
lag ligr dunder Siord Andrigte sin vidt sor sin
fuldme og vurd sinste flid samme dermed inforvaren
og medbod vidre sin vidt sine Jalg sin Gelte og sammen
opmaling dig Mading dricke sorskyndt Sum fuldt
sum til Gods Skygt Christelig dyde og sin vidre
item Conformation og vig sod dord sam ind og udskrig
sod Ekendt holdt sam i sine dom Aar vund
sorvod no Dender til Lund og Aldre og Skrinden
sorbindre vig til vnor sine dom Aar no
Skrinden samlemm Gyldne sorskinste no Dommig
Sygnur Bladning vund Jnt dunder vidre
sarvadna.

Jnt sor bnmelte vsor dag Lysgesine skal holde os
og Gine dag dage vi dine sordragt og no sandig
vnder Skrig no og sorsyldr Sidst Lillig til skallne
dag sat vndre vndre dag vndig Jo. Lour vnnds
vndre Skrift og sorsyldig

Actum Berg d. 13te Septembr. 1802

Hans Hagelsten
vnderskrevet som Jorten Olsen
Ex Officio sat sylde dagens
Vnderskrevne Jorgen Breda
Christen Tage

№ 5
1803.

Den sidste Septembr

Er imellem Borgeren Jacques Mathias Kielstrøm Borger og murer Mester i Aarhuus paa den ene Side, og Murer Mester Michael Berentzen Søn af Murer Mester Jan H: Berentzen ligeledes Borger og Murer Mester i Aarhuus paa den anden Side, følgende Contract oprettet og indgaaet.

1. Jan Berentzen tilstaaer sin Søn Murersvend Michael Berentzen, at han skal være hans Lærepige fra i Dag af at regne, og indtil den 1ste Maji 1809. og skal han i det første halve Aar af sin Lære tid gøre sin nøyeste Skikkelighed, Flittighed og Lydighed imod sin Mester.

2. Forbemeldte Lære tid skal han være sin Mester huld og tro, skade hans Mester og Øvrighed alle hans formuendes Vedkommende vel forhindre og

I Hans Navn Amen. Saa vidt Contracten og Lydigheds
eedsform og den saa vidt angaaer hvad Hans Kon-
gelige Majestæt i Naade og Ret, saa vidt vi vide,
som den gaar og nu maatte. Derimod afstaaer
af mig, og Kongen det jeg af eiger om Hans
forbudne Hans Navn Eed no. udtaler Paalæg
saaledes Hans Navn ikke Kongen Pligter Hand
og Mund lyder Hans og om Ret no. nogensinde at
bruge Hans selvige til Hans Hans Landsherre

Denne Contract skrives vi Dagre i Bergen
Jan Berentzen udsyndelse og med Hans
Vidnesb og Segl ogsaa vedtaget underskrevet og
forseglet.

Bergen d. 1ste Octbr. 1802.

Mathias Kielstrøm Michael Berentzen

Sølve Lagmoe Overs Kongen
Johannes Kielstrøm
sig selvs Andreas Bredes

N:4. 1803.

Anno salutiferæ Virginis

Tididen salige Provstedigheds navn skrev indtil
Bergen borgere og mestre Lauber Svend Hans
Hauche udj Bergen paa følgende maade anlagt
Isaldor Nilsen søn boende i Bergen, hans søn
navnlig Michael Haldorsen udj dåb for mig skrev
at dåbe paa det borgerlige Lauber Svend Broderson og
skr udj Ellen Jens datter Eide begyndte den 1803.
Mikkelsdags Eidar og Eidag i førstkommende Aar 1811. Michael
dags. Eidar paa følgende maade, jeg indtil tid saa længe den
paa navnlige Michael Haldorsen ej allerede med
skrevet udj kirkebog for sig selv at have
- ning og forrettet borgerlige Eder af Guldsm. Svendsen og
Hans Paa og til gudstjenesten fornøden Kundskab befordret til
den salige Confirmation maatte have, saa skulle paa dagen
dagen og paa dagen dåb Clarus Pedersen skal og paa dagen
dagen omsorg for at dåb og undervisning paa udj Profes-
sionen paa fuldkommen sikker hans dagen og maade, og den
for ved hans undervisning i dagen paa Aand og Sjæle
saligheds hannes behandling.

Jeg haver lovet og lover ved disse Eder skal hans
med under paa hans dåb at være
forrettet at jeg Haldor Nilsen dåb i Bergen
og Michael Haldorsen udj dåb
Haulcher at han for sandhed og udj hans sinde skal tiene
paa dåb dåb. ved indtil den oprettelse Sr Claudius,
dåb dåb indtil tid, udj ikke i mod hans Kald
alt ydmyghed skal skal Troskab og Ærbødighed, udj alt.
Jeg dåb Sandhed Pligter ubrudelig og skal jeg
ikke selv gjøre noget eller dag skal skal dåb
paa hans myndige Aar og Time i dåb Dåb Clarus

[illegible] Kundskab [illegible] under den Straf som
de Kongelige Lovs Artikler herom allernådigst
forskriver, igjennem skal tilkjendes Contrahenten efter
Lovens Ord og Skyld bjerdelse paa begge sidden saavel ved
Summer og nærmere undersøgelse og forskjellige Omstændig-
heder end at kunne bestemme og forskrive. —

Bergens 26de September
1803

Hans J. Hansche

Halvor Nielsen

4026

N:o 5
1803

Den Velbyrdige Halvor Nielsen Wiedeman hellige Trefoldigheds
Navn nu gjør vitterligt under vore Øvrighedens
Forsegl og Segnede egenhændige Underskrifter følgende Contract
Som bekjendt vog P. St. Navn Borger og murskar
Mesterskab sted i Bjørn Hus indgaaet Ægteskab i den
nu Hjemgangne vog unge Lars Olsen sidst afdøde og
dyre Forældre, Kirsten vog Ole Larsen samtlige
Hjemmehørende vog naturligst Hus vog Egn, den
Lars som den salige og kjærlige Ægtefælle Christiane
imod at Hun skal Hjemme sig for sin Lodsom udgjør
Halv 8 Rigsdaler som ligger sin Bryllupsdag Lov d 23de Juny
eller Sankthans dag indbyrdende Aar 1803 og medens
Ægteskabet Tid vare Hun Hjemmefor som at bygge sig
Skjøde 1811. Hjemmefor skal og Hun ny vog sin
Lods Gaa vog Klæder vog at underholde og opfostre
Hand i Sygdomstilfælde, vog alt det som Ægtefællen
skulde Hun gaa Lov og Lov skyldig vor ægtefælle
Kjærlighed Hun skal og Ægtefællen Hjemmet at underholde
og Hun med Hjemlig og Kjærlig Kjærlighed Hjemmet Ligesom
At Tilsvarer Hun ret Ægtefællen og medens Hjemmeliger
Ægteskab, Hun og at lade omskifte Hjemmet Lars Olsen

Nr. 6 en Daly Rigsdaler, Vdi Den Hellige Trefoldigheds
1804 / Aaren vare vi underskrevne med Hin anden
komne om at oprette og vide følgende Con
tract Paalydende, Jeg Peder A Thuridz,
Borger og Mester Raaberssund Kiøbstad i Disse Sager antager
mig i Lære en Dreng ved Navn Halver Grave
født af ovrige Ægte Forældre Faderen er Johanes Grave
Samme Dreng Sager jeg antaget mig vdi Lære,
for at lære Ham den ovrige og borgerlige Raaber Sund
Profesion imod at Han skal tiene mig for sin Lære
Vdi Tilde Otte Aar, som tager sin Begyndelse Dag
d 1ste Juny, indeværende Aar 1804, og ender til Samme Tid
Om Gud forunder Ham at oprinde at vi skriver 1812
Juxdags formeldte Dreng er vdi Sin Lære for mig,
Lover jeg at vnder vise og Informere Ham i Haan
dværket, vdi alt som Profesionens Videnskab kan ud
kræve og Han selv ved Agtsomhed og flittighed kan
fatte og begribe Samt at vnder holde Ham med Sam
lig og nødtørftig Kost og Dæg ligesaa at tilholde Ham
til Gudfrygt og andre Christelige Dyder Saa og at
Samme Dreng Halver Grave, for Ind og vd skrift
og at holde Ham i Sin Lære Aar med det forbemeldte
i Kloden at lignt og ikke Stem Hans daabs
Confirmations, Christendoms og om Han skulde dø,
Paalyder Som det Sømmer og anstaar en tro tydig og
Kristelig Tienestedreng i den tid Hans Lære Aar ved skrift
da vil jeg ved vdskrivningen forære Ham en Sømmelig
Synnes Klæde, og i øvrigt erkiende Ham Som det ved
Sømmer og anstaar, Der imod forpligter jeg mig,
Halver Grave vdi mine omskrevne Otte Lære Aar at
bevise min Lære mester al Flittighed og Lydighed
og Skyldig hørig tro Tienstvillig og flittig i alle mine
Lære Aar Paalyder Som en ærlig Lære Dreng Egner
og anstaar ligesaa Saa skal jeg selver i ikke nogen mat
ter dag vove af min mesters Hvs vden Hans til

Ladske Land der for modtage Vanskelighed og Vanskelighed at opfylde, og Feller skal jeg bort gaae, af mine Herr Aar. frivillig eller ved Forlovelse for, ved den Forminerede Tid er til ende, alt i følge Hans Kongl. Majestæts, eller naadig Forordning, Eets Artikler og der om ind gangne Forordninger. Saa jeg ere indstrøgen som Mand da tiltroer jeg min Mester for Saadan Løn som andre Mænder nyder Følgelig ville vi vaas begge Sider Eets at denne Contract i alle maader overholde og efter Loven, og til ydermere Vidnesbyrd for Mænd gode mænd denne Contract til nærmere Efterretning Underskrevet

Bergen d. 12de September 1804,

efter Ordre underskrevet Gottfried Smith
Sig selv til Vidnesbyrd Elling Graave

2125

No. (Een Daler Rigsdaler) Vdi Den Kellige
1804) Trefoldigheds Navn ere vi Underskrevne med hinanden forenede om at overholde og ind gaae følgende Contract Paa hjemmel

Jeg Peder A Aurvik Borger og Mester Baadebygger her i Byen Bergen antager for mig i Lære en Dreng ved navn, Iver Christensen født af Ægte Fore Ældre og ægte forældre Vadseen ca. Christen Nilsen, Aram, Samme Dreng Bergen jeg antager for mig, vdi Lære for at lære ham den Ærlige og lovlige Baadebygger Kunst Profession, imod at han skal tiene mig for sin Lærdom vdi fuld Otte Aar, som tages sin Begyndelse fra d. 1ste August, indeværende Aar 1804, og ender sig samme Tid om Gud for vidre Fare at overgaa at vi skrive 1812. Imidlertid forbinder Dreng sig vdi sin Lære for mig at vidre vise og informere ham i Baadebygger Kunst, vdi alt det som Professionens videre skal kræve,

Ærbar Dame og Jomfru Ilsabe med Agtsomhed og Flittig,
Ved Kan Kalde og Lægge, Samt at under Holde Jam
med Sømmelig og nødtørftig Kost og Føde ligesaa,
at til Holde Jam til Guds Frygt og andre Christelige
Dyder saa og at Lade Samme Dreng Iver Christensen
Fri Ind og ud Skrive og at Holde Jam i Sin Lære
Aar med det forenödne Skole Klæder af Linet,
og ældre Item Jams Daabs Confirmations Lestur,
Skik og om Jan Skikker sig Paalidr Som det Sømmer
og anstaaer en tro Tydig og Tinst villig Lære Dreng
i den Tid Jams Lære Aar med bliver da vil jeg med
Ved Skrivelsen Love dem en Sømmelig Pyrnde,
Viola og i øvrigt besunder Jam Som det vel Sømmer
og anstaaer. Dog i mod forbliver jeg mig
Iver Christensen udi mine ommelte Otte Lære
Aar at Lydig mine Lære mester at Tinge
Agtighed og Høflighed, og tillige vore ærlig trov,
Sandru, villig og flittig i alle mine Lære Aar,
Skikker Som en dem bør Lærdreng agter og anstaaer
ligesaa Skal jeg Selver ikke nogen Skad allene og vore
af mine mesters Huus uden med Jams tilladelse,
Samt der for modtage Straf Skields og Jam rette
for Skelen at vedtiden Eg Selver Skal jeg Lord gaa af,
mine Lære Aar Frivillig retter med forloben Lærend,
den Terminerede Tid er til ende, alt i følge Jams
Kongl Majestets allernaadigst forordnede Anker Artikler
og dersom ei gangen forordningen Klaar jeg er udskreven
Som Pyrnd da Lovne jeg med mester for Saadan Løn
Som andre Pyrnd nyder Tydigt vilde vi vore Egne Sider
Ønske at dennem. Contract i alle maader og skikkes og
Efter ingen og tes ydermere Skal forbinde Jam Lesunde gode,
mod denne Contract til Vedbarlighed under Skrivet,

Bergen d 12te September 1804

Efter Sider underskrevne Gottfred I Smidt

Kolben Sørensen

1805 / Contract og Lærepiige-Skilling / Jeg undertegnede Johannes Kielstrøm, Borger og Indbygger Raaber Gierd her i Byen, Erklærer ved denne Contract at have taget min Broder Peder Charl Magnus Kielstrøm i Lære, for saa følgende Betingelser at og Lære han i Raaber Gierd Professionen saa vidt hans egen Flid, og Natur til lader det at skiee en dygtig Raaber, Gierd nu hans Lære aar ere ude, som tager sin Begyndelse den 8de Januari 1805 / og Ender den 8de Januari 1811 / altsaa Contracten 6 aar, som er hans Lære tid, holder jeg ham med Kiøde Klæder Lind Rugbrød og, over Hovedet alle hans Fornødenheder Vand Fød og, ud Klædning holder han til Confirmation og for, Skiære han naar han gives til Kiøbs med en tarvelig Kiøbmands Klædning /

Derimod til Svarer jeg Charl, Magnus Kielstrøm, saa for en Lærte Betiening at, Lære ind gaaet denne Contract med min Farbroder Johannes Kielstrøm, og at jeg i For Contracts min Lære Tid med Flid og Lydighed forrette mit Arbeide og med Troskab, og Lydighed bestræbe mig at og Kiælde de Pligter som i denne min Lære tid saa Lover mig /

Denne Contract Skiøder under Hænderne og Forsegles Vogtet Kiøbstæd Byens mindre Ret /

Bergen d 20de Juli 1805 / Johannes Kielstrøm

Til Vidne Vagter under Hænder

Andreas Steeder

Liga Lydig - - - - - Mathias Kielstrøm

No. 6 Gift og Gift Skilning.

Dåd den Salige Overfoldiges Mayor, Chr. Pl. m. Fl. Hvorved, Mandag Fg under Skriveren Peder Hansen Fölge, maa gaa Jon Jette Olaj for Sysl. Hans Hagesteen mosber Raaber Hund for ud i Bergen for at lovn, den Lovlige Raaber Hund Profession og Stad liden, for sin Lovdom i Aaar Jon Dager sin Lagmandsstue, fra indstevnede aar 1807 d 16de Mayj og siden, der efter Continuerer, indtil Summa aar ere for, Loben i Gyldne tid ung for siderer paa Summa mon, gaa Jon Bergen til Hans mosber at han Stad, pon sin Lydig Flittig og Lovlig og Fg nj ud af Hans Lovn mosbers Hus uden Lovlig Aarsag for rund Summa Aar ere til Ende, at Summa Dobbelt Fg i alle maader mod sin Lovn mosber rund Erbödig Fed og Forsolder Fg Jon at Lovn Dobbelt Jomer, og bor at gjöre. Gyor i mod Fg Hans Hagesteen, for ved Obligerer og for a Fgter mig til rund ad Fld at Lovn Summa Dobbelt for Summa Aar, det Lovlige Raaber Hund Arbeide paa nydt for Lovn Salder og rund förste Fld Jamme der ud i Forsommer og under nyde paa nydt Jan Jolg Lan Latte og Jamme mod paa Klagelig mad og Dricke, for Hund Jamt Jolde Jam til gode Fuldt Kristelige Dyder og Paa nydere, i Jam Confirmation Ja og Paa Jade Jan Fud og ud Skrifte for Amtet. Jolde Jam i Hans Lovn Aar rund for uden Skader af Fund og Ilden og Dets uden for bunder Fg mig Fil naar Hans Lovn Aar rer udenbuden Jammen after for Fornemste en Formelig Opsendt Skadning rund Det der til nydere Forvidner.

Det som omsider af os maa Eggsiden skal holdes, og efter Lovens Ord vi dennem Contract, egen Hendig, under Skrifter, og Lik liga til ydermerkelighed undertegnede Vidner 2de Exemplarer mens Under Skrifter.

Holum Bergen d 16de Maij 1807.

Hans Hagesteen

med sin Hustrue Peder Hansen.

Det ægteskab indgik efter Lysning Hans J. Hanche
No 2 Ct. Fire og Halvtredsens Lysning 1806 Elleng Graave
1807.

Ude Stellige Trefoldighedes Navn, amen.

Vi underskrevne forsamlede os at oprette og indgaa følgende Contract. —

Dog Lyder den. —

Jeg Else Christina afgaar Petter Hansitz i/Ole Olsen i/Eide og Borgere Staden i Bergen i Norge, Jomfru ægteskab indgaar den unge Person nemlig Peder Olsen Johanesen Ole og Ærlige og ægte Forældre, Faderen er Ole Johannesen.

Dennem modte Brud Jomfru ingen andagt Hustrue i Guds Lov som at sige ved min Mester Synder i Lov som den Ærlige og Lovlige Kvinde Person Profession, imod at Jomfru Skal Kvinden mig for Din Lovlove ude i Eide Hvad den Tager Dem Eggenskab en vindrygsmaade aaret 1807. den 1ste Augusti og Endes om Gud forbinde som at opvinden den Ord Ægteskab 1814 d: 1ste Augusti. —, I mandens Forældre ægteskab unge Person er ude i Den Lov for mig.

Indskrivning ved min Høstre Svigersøn Ferdig
at undervise og Informere dem udi
Evangelii Grundsprog alt det som Professionen
tilbyder Rod dem ved Livet og dagelig
ved adskillige Ord Exempler og Exercitier, samt
at undervise dem med Flittig og nödtørf-
tig Røst og Dag, saa Ex brug og i Erfa-
ring maatte at holde dem til Gudsfrygt
og anden anstændig Christelig Dyder
saa og at Lade Immatriculere Foller Olsen Johan-
nesen skrive ind og indskrive, og at holde
dem i Flid Lov paa med Lat forrøvrigt
Flid Adfærd og Liemod og ellers, i alle
Maader Daabens Confirmations Indskrivelses
og sin dem tilkommende Pligter at
Flittig og Nøiagtig nu hver Dydig og Lærig-
villig Lov Dreng, i den Tid dem Lov paa
med Ligger. Da tilsiger mig undskrivningen
for dem som nu Flittig Skolen
Dg i Dyrigt Indfinde dem som det skal
Flittig og Nøiagtig, Dg ommig med Flid
Dydig anstændig forholde dem Lov paa
med Indmelden, da vi mine Efterkommere
Forrygtigt paa bedste maade at Recomandere
dem. — Dvad i mod Forrygtig Dm
ing mig Foller Olsen Johannesen ud
mine Dmmyndte Sjør paa at Dmskiften
mit Lov Mostrevinde Ild Ærligt og Dydig Sød
og Flidig Ind, Dmsat ommeldte Johannesen
med og med Commando, Dg billigen med
Ærbig Ævn Vandrum Flittig og Flidig i
Alle maader Lov paa, Forholde, som en
Ærlig Lov Dreng Eg unge og Nøiag-
tig, Dem Skal ing ej ~~og~~ nogen Nat
Ikke Dag med Lov ost mine Mostrevindes Fuld

Arbeidsmænd, Tømmermænd, Snedkere, Skibstømrere, Bødkere, Maskinister, Fyrbødtere og Skibsmænd, ej allene af mine Fjender, men endog i Byen bekjendte, skriftlig eller mundtlig forlokkede, forinden den Termin, de ved mit Ophold i Byen, efter Kongl. Majestets allernaadigste Forordninger og Reglementer, ere forpligtede til at forblive, er forbi, og jeg derfor igjen kan nyde den Frihed, at indgaae Overenskomster og Contracter med Arbeidere, hvilke jeg maatte finde for mig fordelagtige, saavel som at antage Lærlinge, hvor mange jeg maatte ønske, og paa den Tid, som jeg maatte finde for mig bequemmest, saa har jeg herved villet advare alle Vedkommende, at indlade sig med mig om Arbeide, Lærlinge eller Svende, forinden de have forevist mig et Documente, hvoraf det seer, at de ere lovlig dimitterede fra deres forrige Arbeide, og at de ikke ere mig bundne ved nogen Contract, som de ikke ville lade sig forfølge derfor, saafremt de bryde samme. Bergen d. 20de Juli 1807.

Efter Begjæring underskrives
Gotfried Jørgens Smith
Vidnesbyrd Peter Stusitz

=3883=

No 5 C. Skiøte og Adkomstdokument Skjøde
1807.

Jeg Johans Kildestrøm Borger og Møbelhandler i Bergen erklærer ved denne Contract, at have solgt, Johans Erichsen Svedenes Søn Erik Johannesen i Lyse og Ejendommen, for hvilken Grund skyldes at Lyse Sogns Kirke, Præstegjeld, Amt og Stift, hvor Ejendommen er beliggende, af Lyse Kirke Eiendom, som i Bergen Kjøbstad Professionen, dens Gjæld, Rettigheder og Byrder, som Ejendommen nu er undergiven og skyldig, Kjøberen herved overdrager, i Lyse Sogn Kirke Eiendom.

1/ Arnoldus Erich Johannesens Døm til Forgyn
Fin Forkjendelsen dm 5te August 1806 og Exe-
cutions Forkjendelsen d. 5te August 1805. —
I Arnoldus Døms Sted, stikker ing Jens Arnd
forsvarlig Rost og Ting, som hjælper ham
Døms Ting dem hjem Ryggende, Disputem
skal ing stikke Jens alle forbuden Skrifter,
Skrivelser og Bøger, samt de daagste Jens
Confirmation, og naar Jens Fin Lovrist
nysgjerrige Forsvar, skal ing gaa min Rost
ning Side Jens nærmeste Fin Hjemd, og
Overhold Dommen Fist forbuden Døm Ting,
Og tilligemed giver Jens en forsvarlig og
Ryggende Klædning, vandrende
og anden forbudne Sager Jens Døm forsvarer
og skon og D. L. —

2/ Jeg i mod Dagsvarende ing Johannes Erichsen
Freednes Fin Skader til Hjemmet mindste
min Søn Erich Johanesen, at ing skal
Jeg forsvare, og tilskjende Jens at
Hjem Fin Mostred og Mostrevinde, Jens
dem Jens i Døms Sted Jens at skjenke Hjem
Jens, sørvig og Ejendig og skolden Dagsdom
Døms Hjem. — Og ikke at undbliven
at Fin Mostrev Hjemmes Hjemme ved nat
eller Dag, uden Jens Mostrev Hjem
Vidin og Vidnesbyrd skulle Forekomt i
Mordforsvaring Dem de Skrivne Jens
de Sandt Etat Laaven, Jens oppe Raad
Jens Lauets Antichler i Bergen. —
Og skulle min Søn Erich Johanesen
Jeg ved Mordforsvaring Dagsvaren vogne
andre Lovmyndig Ejel, eller Hvidskjegge
Jens Fin Hjem dem Dagsvarende ing, og Jens

mod forbindes mig til at lyse Ekte sam / og dog
ydt mig mundligt ord / at saa som tilbage til sin
moders huus.

Og tilbage forbinder mig mig til / udi min Boes
forbundne Lov Tid / at forsyne sam med tilbør
lig Kjøst og Klædning saavit Boet det tilgjengelig kan
Alders mæd Lægning og Sygdom og Kjøbe.
At gaa ogsaa imidlertid / saalænge mand tilsammen
maatte / at Gjerningen og og Kjøbet / Kaadkyndig gaa
Dennem Contract mæd gjensidig
Underskrift / dend underskrevne Mands
Underskrift til yderligere Vished.

Bergen d 21de Maj 1807 / Johanes Hilstrøm
Johanes Eriksen Svedmes
Som Vidne til ydermere Vished
Andreas Beyer
Sigmund Mathias Hilstrøm

1810 Gaa Kjøb og Kjøbe Skilling / Jeg Elling Grove Borger
1810 Og mødte Ungkarl Hemund Hund i Bergen nøiag
tigt kyndig dennem Contract / at Jeg egent Svogen
Johanes Olsen i Lønn og Gemmelse / som Kaa følgende
Vilkaar at ogsaa som i denne Lønning Kaa være
Hemund Profesion / som Kan gaa ud / inden
Og derlog tilsiger dett / at de maa en dygtig og
Kyndig Kaarbys Hemund arbeyde / i Jens Lønn Kaar af
Jens.

1/2 Imidlertid Johanes Olsens Lønn tid begynde sin
Begyndelse d 9de Januarij 1810 / og endes Gaa 7 Aars
Forløb 1817 / i Imidlertid Lønn tid / Kobber ring Jens mand
Lovlig Kaarbig Kjøst og Dring / Kvorfor dend Lønn dydig
Jens gaa anstendig / Klædning Skoling Kobber Jens

Med alle forneden Klokker og andre som der
Lovlig kind indstandes Gaard skal ring og gaa mine
Enkestand Lade som indskrives som Eyendom og
Verdie bekomme til forneden Lovlig Barn og billig
Gifte som de anstendig Dynnen Klokkering
med Lunt og anden Forandring. —

Jeg undertegnede Enkemand Ring Thomas Bergesen Bon
Bergenhus Kongerike Veil Samtlige Mine
Børnes Formand Johannes Olsen, at ring skal nem
Formane og erfarne Kyndige som at være Dine Mestre
Samt Lue som indenfor Stedet Gaar at bygge og
Gaar, Gørvig og Lydig og Flittig Tjeneste Inden Skal
Og ikke at udeblive at Dine Mestres Huus Gaarde
Vog eller Natt uden Gaars Mestres Lov og Vilie og
Tilladelse, skulle Forandret i Mod Forventning Lov
Og Skikke som Enkemand Lovlig Laugs Gaar
Eller Raadne Efter Kongens Artikler i Bergen

Og skulle min Svende Gaar Johannes
Olsen i Mod alt Forventning Engang noget
Ondt ikke Lovlig eller Lovstridig Fejl Gaar
Forbrydelse Lov Dine Kiendskab eller Lov, da Jeg
Laugene ring og Gaar mand Forbinder mig Eil at
Lyden efter Gaar og Forskik mig Mekrig at
At Gaar Gaar tilbage til Dine Mestres Huus. —

At ydi Forbindes mer Formelde Eil Gaar
Kaldsten ydi Denne Contract mind Gaar Gaar
Underskrift, Gaar Lovlig Forvaret 2de mand
at underskrive til ydi Gaar big Gaar.

Bergen d 9de January 1810 Elling Grove

Eil ydi Gaar big Gaar
Jørgen Breder
Joh: C. Stiegler

Thomas Bergesen
mind Gaar Gaar Gaar

N.o 9 Pag. 27 Ved Den Hellige Treefoldigheds Skue

1810 Indlagde Vi Undertegnede med Forsaadne, at samme
udgaaet følgende Laug Contract, paa forskrevne Conditioner
1mo Jeg Ole Berg Mester Laabysmed, og Medbrødre for de
forenede Laabysmed Laug i Bergen, indlagde at samme antagne
Dreng Michael Haldor Nielsen Blom fød i Bergen, af Leg.
te Forældre Michael Halvorsen og Hustru Ingeborg Jan navn
udi Contracts forbemeldte Skoe Laabysmed Huus Haandværk i Over
mine, med Fuldmagt Forsikring, at antage forskrevne, som et
Laug Lem i den Laugs Laabysmed Profession, saaledes som Laugs
med Ingrid Jan Lotte, og Mester Mester i 2de Aar, hvorom
Contract, der skal lages sin Begyndelse, skeer den 5te January 1810
og ende og 5te January 1816, og da at undvære de Smaa, man
maatte dyrt 2de Aar ikke expirerede, skal saadan skee
imidlertid Vederlag, af 24 Sølv Aar, hvorom skeer i mit
Lod i Lik Maade Lik Aar, imod at dog indtil nu
gaaende som ikke kunne faa Forskrivning til Mesterskab
saavel Svend og Lærling, at forskaffe Laugs Skri
fad og Udskrivning paa min Bekostning, imidlertid
under Navn Præsch Laug Lem forskaffe Laugs
daglige Underholdning, med Skue og Lage —

Den Smaa forbinder sig Michael Haldor Nielsen Blom
til, under dyrs forskrevne Betingelser at forskaffe
sig, alt saa det Laugs Lem forundes Skade, saa skeer med
Mesterstykke paa Laugs Laug, som skadis
fuldkommen bekom Smaa Udskrivning, imod for
Kostning paa min Mesters Bord, hvorpaa sig alle Maader
forseg og Lydig vaade imod min Mester, som Mesterinde og dens
egen Familie Lad, imod hvorom at undvære sig
Skade, eller saadan Laugs Skelle, medfører, og da de
blem adskilt, igen Nat Allen Dag, at noie ved Arbeide
med mindre forundt Tilladelse, imod Arbeide, med Flittig
Arbeide Konst, at undlegge sig, ikke paa nogle Laugs Lem
Skade og Nytte, og mig ikke forkrænke i Ekstraden.

at skaffe Contract, saaledes, at Mellemmanden ikke udgaar og nedsætter i alle Maader Skibets med Vores saadanne Medhjælpere og Betjente fuldkommen Vederlag. Bergen d 5te Januar 1810

Ole Berg.
Johan S. Ellingsen
Hans Ness.
Ole Ohrmann
Michael Haldor Nielsen Blom
med paasatte Pas

Ao 1810 d 5te Januar, mødte for mig Undertegnede Sorenskriver for Bergens Amt, Michael Haldor Nielsen Blom Myndig og Selvraadig, og erklærede, at han for alle Skibe, som han maatte komme til at befragte, paa sine Vegne og Rhedriens, og Skibsfolkets, og Skibets, vedtager, at være Mellemmand, og Cautionist — Bergen ut Supra

Michael Nielsen Blom

Copie

No 1 2 Skilling
1806
Stemple

Ebbesen

1792

Imellem undertegnede
er indgaaet følgende
Laugsbrev:

1 For at Berg Borgere og Kjøbmænd
Magten her i Trondhiem kunne antage i deres Tje-
neste Svende, for at deres kan lære
Handelslagets Hemmeligheder i 8 Aar hvoraf de den sidste
Tjenst 1 Aar paa Kontoret og de øvrige 7 Aar paa sine
vanlige Kontorer 1806 og indtil Aar. 1813. Imidlertid
maa de ikke kalde sig Professionister, at de ikke udskaaret
deres Lærebrev for den dertil Rette.

2 De Gesellerne skal have Tid, naar deres forskrevne Lærdom
Tjeneste er forbi, tilstaaet alle fornødne Frihed, og ikke deres Herre
sig med: ala en Gesindeklædning maae de ikke
3 Forlanger de at være i Lære, maae de med ærlig og sandfærdig
forsamlede Lysninger, og forevise sig derfor hos Øvrigheden og
Skibslag, og hvorfra de skal gaae udaf med hvilken
videre Vidnesbyrd, de have deres vel fortjente sig de Straffe
Lov og Ordninger ikke skeer. Trondhiem den 8 Juni 1806

Med vores Haand og vor Byes Segl for Rigtighed
Kopiets vedkommende og for Ejendom vor Ejendom
at overskrive Haand, som og til videre Vidnesbyrd
underskrives af Byfogden og Borgerne
Som Vidner og Underskrivere at underskrive
Som Vidner og Underskrivere Datum ut supra
Benjamin Nicolai. Joh. Fried. Bøgeskov. Chr. Wilh. Høyer

Det samme vedkommende vores Originale
Endvidere jeg med min Haand og Segl

Trondhiem 21 Maj 1811 Johan Weidin

Borg
L. S.

No. 2. Pk. 24 Fl. Aar 1811 den Hellige Trefoldigheds Marc.
ere Vi underskrevne med Eed anordnede Taxe-
ere, at opmåle og indgaae følgende Skifte-Taxt
over

Sog. Feller A. Skrivt Borgere og Mesteren Lauritsen
her i Byen, samt Enkedronning Sørine i Live, nu Enke
med Navn Laur. Johannesen Fosse; Skifte- og Boeslags
Forvalter Johannes Johannesen Fosse, Enke-
dronning Sørine nu ægteskabt Laurits

Bergen d. 11te Jan. 1817 Jeltes N. Mürk.

Efter Lagets underskrivelse
Nicd. Waleur, Johannes Johannesen
m. p. Jun.

No 2 R. 24 sk. Vi underskrivne og Mathias H. Hilstrøm, Laaksmand og Mester for det Lyse, paa egne og vore medbrødre vegne Ole Nielsen Lide, af Leerø Sogn og Nils Olsen Laaksmand og Professionist, paa følgende Vis.

Jeg Mathias H. Hilstrøm, Laaksmand og Mester for Lagets Skyld omtvistet Nils Olsen i Leerø Sogn og Præstegield, for indbetalende Sold til Hans Majestæt Kongen af Danmark og Norge for Aaret 1817, af indbemeldte Nils Olsen, Laaksmand og Professionist, for saavidt som samme tilkommer mig, af Laget, nu Dimidium Laaksmand og Mester af samme, og skal jeg i egenskab af Leerø Sogns Oldermand og Lagets Kasserer, for mig og mine Efterkommere, samme Laget ansvarlig. Jeg undertegnede Laget og Oldermand for Leerø Sogn og Præstegield, efter Skik og Brug, Skriftlig forbinder mig ovenmeldte Ole Nielsen Lide, mig til Sold og Mandskab for Nils Olsen, i omtalte Leerø Sogn og Præstegield, samt nedskrevne Laugs Ordinantier, og navnlig at udbetale samme Sold til Hans Majestæt Kongen af Danmark og Norge, efterdi samme Sold for Aaret 1817 er blevet udbetalt.

№ 33420.

Copie

№ 4. Dyre og Tyrer Skiøde } Contract mellem Ægtefolk

2de Aug. 1812. Tinglæst

Raadstued

Undertegnede Dr underskrevne have indgaaet følgende Ægte Contract Dem imellem.

1. Jeg Johan Nieding Berg Borger og Kiøbmand i Throndhiem lover at ægte Pigen Hans Olsen Tranes Datter Ingeborg som det Lovlige Kiøbmands Skiøde Document i Dag lover os begge at ægte og tage hinanden til Mand og Hustrue i Aar efter Lovens Dag den 7de Lovlige Termin er forfalden 1ste Juny 1812 og Aarlig 1ste Juny 1819 i Fuldkommen Tid og Stand som Professionen. at gaae ind paa Ekteskabet Lover Begge Parter for Gud og Mennesker.

2de I Henhold til Lovens Tid skiøder Pigen Ingeborg Hans Datter Tranes, Jomfru for Mødrene Arv og Gave, som hun i Dag skal have En Hundrede Rigsdaler Courant som Jomfru Arv udbetalt.

3de Begge Lovger som nu i Lovens Tid ægter hinanden med Kierlighed og Samtykke, Troskabelighed, og Ydmyghed Den Ene Den Andre Kierlighed og Agtelse Og Hjælpe hinanden Alle Dage. Gaae ind og med Guds Velsignelse, den Ene Den Andre Kiøbmandskab og Handelsvogne Dog de Straffe Lov og Anordninger Bestemmer.

Throndhiem 1ste Juny 1812 Johan N. Berg.

Vi underskrevne attestere at vores Kiære Medborgere Kiøbmand Johan Nieding Berg og Pigen Ingeborg Hans Datter Tranes have for os indgaaet Ægteskab og forbundet sig Pontieel. ad og skiøde Documentum Dato og Tinglæsning Dato som ovenstaaende Ægteskabs Contract Document med Begge Deres Mænd samt med mig Dem Commissionist ved underskrivelsen. Throndhiem ut supra

Dato ut supra og Commissionistens Benjamen Moltke Jr. H. Berg.

Pigens Fader Hans O. Tranes
Ole H. Tranes

№ 2324.

Copie

№ 2 Pr. Fire og Halvtredsindstyvende Skjødning
Lydelses under 2 Julimaaned
første Classe
for 1813.

Vi undertegnede have Contraheret vedkommende
Eiendom; Jeg Johannes Kildeström, Borger og Boe
mand i Bergen, antager herved Ole Christensen
Vaag mesterlig i Bergen, at lægge Hr. Professionerne Boe
sted at Inglese samt i Laabensund Præstegjeldet Boe
sted samt Stabegrund, som anbringe som til samme
Skib som sagde Stabegrund bygget udi Sognet vedkommende følgende
Dimensioner Dybde i Lasten 9 Alen 2 Tommer Bredde
Alen Dybde i Lasten 4 Alen 2 Tommer, Dybden
Lasten maaler ved Indgangen 18 Alen 2 Tommer, Dybden
Lasten ved Indgangen 8 Alen 2 Tommer, Dybden
Lasten ved Indgangen 4 Alen 2 Tommer, Dybden
Lasten ved Indgangen 2 Alen 2 Tommer, Dybden
Lasten ved Indgangen 1 Alen 2 Tommer, Dybden
Lasten ved Indgangen 0

Viin og Jule-Vidnes Skjøde Skjøde og Contract Lybing No. 97.

1814.

Vor underskrevne Sogne-Contraheret- med
hinanden Vore Kjøbende Ing Gustaf. Walström
Borger og Kiøbmand Eman mester for i Bergen paa Vegne
Vor Myndige Annanias Lange for ost og Børn Samt i
Landbrug Mand Professeur Vor vist Sogn Skenie
og Vor Vogt Lau Vandbringe som vil Vu Vinsbirg
Kiøbers Mand Dyrsid, inde 4 aar og 6 Maaneder Sam
Vogn Vin Kiøbsbrevs dat. af 16de Augustg 1814, og Vundet mon
mond Skrivelse af 16de Februarg 1819 i Vommun Landgilds
Vorbind, Solder ing Vognen Annanias Langes
med Vorskyndelig mandag Vor Vor Samt Vogn ing
Og Vilbige Vel Skal ing og Vore mode Vore
Vor Vlandt Vorsig Vin Vorr indstandne
Vogne, Vorskjøn Sam med Vik i alle maader
Lovlige Lare Vre og Vore Vin Vgne Vo Vokaring
Vilbige ved Vumm indskrivning.

Vilbige Vilagne ing Annanias Lange og Vgnen
Vogn Fogaard vidig Lare for Hr Gustaf
Walström, for ost Vorr Vik Vorsig Vige Vorr
Vlandt Profession, indig Vgnen Vogn Vid Skal
Ing ving Vre mig Vubord Vomt min Vor
Mester og maatte vinde og Vgnen Vom i Vores Vogne
Vik Vide Vgnen mig ost Vidig Vid og Vro Skabj og Vor Vo
Vogn i Vores Vgn, ij Vallor, Skal ing Vrigte mig Vil
Vogen Vgnbra nat eller dag ud af Vores Vus Vgnbra
nat eller dag inden min mester Vilde Vgn
Vuld Vomm Vor imod formodning Vor Vinder
Vorskyndelig ing mig Vogn Vgnen, Vomt Vaabn
Vomm Vorsynte Artikler, Vgnd de i Vraaden
Vorbrydelse Vor Vrafgnd.

Tillige skal jeg selv mig dalig med alle forvalter
Vedvogter Karle og Arbeidsfolk Vogn
Hus bonde Gj skal i nogen maade Klage
Skor mig.

At gi Dagmandsfolk skulde arbeide Natt
Gj udbig derfor skal selvfolgelig gives
med Vogn saavidt muligt Hensyn
Sommeren 2de med det Vilkaar big selv at
undergaae.

Bergen d 14de Augusti 1814

Gustav Wallstrøm
Ananias Lange

Til Vilkaarsbigelsen
Andreas Le Fürst
Sign Vicar
Friedr: Martiensen

Hvorpaa den Contract approberes saavel
af Deputationen d 14de Januarij
1815 da medfølger det Kongl Commissariat
indbragte af undertegnede Exemplar
Gjældende i Overensstemmelse med
Ananias Gierløv Hoppe af det Nord
Vorlehnske Compagnie 27 Lagd.

Efter Contracten underskr

Vedsted — Jens Andersen Schytz — Wallin

Copie

1457/31

№ 4. Em og Fogetive Rkr. fk W. W.

2den Classe

1815

Mellem os undertegnede

er ingaaet følgende Leie Kontrakt saa lydende:

1/ Jeg Johan Winding Berg Borger og Kobberstmd

Mester her i Trondhjem tilstaar at have udlagt

Leie Dreng Svend Clausen Waar for at lære hos

det Jeg Selv Kobberstmd Profession i 8 aar hvorfor

han at have ernæret Klæder og de Øvrige

7 aar er saa nu forende Sinse Høytid 1815 og

ind løber Sinse Høytid 1822. I hvilken tid Jeg

skal lære ham Professionen at han selv udstanden

Leie Karl Karlsen efter en Gjældig Taxt.

2/ Jeg undertegnede Svend Clausen Waar finder mig

ikke for fornøyet med Kost Seng Samt fornøden Klæder og

vil han skikke sig ret da En skyndig Kobberstmd

Waar han lærer ud lære.

3/ Dette Leie Contract er i alle dets punkter med mig og

Familie Høytidelig Lydelig Ind Gjennem Læst Selv

Leie Svenden og skikke og skrifter Natten Dag

Haar hos mit Huus uden min tilladelse da han

skulde vil Forbryde sig de Kroner Leie og arbeids

vinger hos mig.

Trondhiem 15te Maj 1815 Johan. Winding. Berg

Vidend Overstaaende af min gode Broder at være
Broder vel nøyagtig og for vedkommende pünktlig
at efterleve samt som og til større vished
anmodet af Borger og Bosatte Mandtal over
skrevne og Consumptere at underskrive.

Trondhiem d 15 Maj 1815

Svend Conrad Waaer
til hvr Johan. Winding Berg

Som Vidner og Consumptere
Undertegner
Gjert. Riempe, Berg
Johan. Molitz Dahl

Copie 1725

No 1 Enog Tyvetyvende Rode No II
1ste Classe 1816

Vidende. Kjøbige troefoldigheds Navn
vel Jeg Lars Rosenberg Laabersmand Mester og borger
her i Bergen vel forsynt med Ole Persen vor sin
Søn Petter Ole Olsen vel born som det lovlige
Laabersmand Profession paa vel efterfølgende Condition.
1 Jeg Mester Lars Rosenberg forpligter undertegnede
Ole Persen sin myndige Petter Ole Olsen for vel born
som det lovlige Laabersmand Profession vider
ty vor som lovlig er sin begyndelse den 1 April 1815
og under Haand og Segl den 1 April 1822.

Aide bemelte 7 Aar skal jeg Lave og undervise
Jens udi Lemvig Profession saa vel nogenlunde
og Jens sigt skal være mig og skriver til sigende Jens at kiøbe
Lærnen Lov en dimig og Oprigtig Tjener
Jens skal ved skal Jens udi ovenbemelte 7 Aars Lærdetid nyde
fos mig for fornøden kost og seng saa vel det for en Lær
dreng kan være anstendig derudover skal jeg skole Jens
ud for nogen Penge Penge Lønt og skole Jens de for
nødne udgifter til Confermationen og Maaltiden
Lærdetiden ovenmeldt skal jeg forpligte Jens Jens Lære
herre saa vidt min Bekostning tilsiger ved indgangen
og en fornøden og anstendig Jens Klædning saa
som en Skole Mester og bør
Saa vidt bekiender jeg Ole Persen at Lemvig Jens
Jens Peder Ole Olsen at Jeg skal forman og til skole
udi bemelte Jens Lærdetid at være sin Mester og
Maaltidsmand hørig og lydig og forpligter at være Jens
Jens mild skikkelig Lærvillig og agte Jens gryn i alt hvad
Jens bliver Lovet skal og til skolen at Lære og forvente alt
som det sig en ung gryn og dimig og ærlig Lærdreng
egner og anstaar og ikke nogen dag eller Maaltiden
Jens Mesters tilladelse ude blive af sin Mesters Jens
skulde drengen eller ude skiellig aarsag undvige
Læren eller i enden Maaneden bryde vore nogen Lov skyld
og intet skal da forholder med Jens eller de igien at
Maaneden ovenstaaende Omvendelsen og Lange Stricker
at Lide med videre skrivt og til tale
Saa vidt bekiender jeg Ole Persen mig ude bemelte
Jens Jens Lærdetiden Lære til at holde Jens med
Riis og Ranlig Føde og Klædning samt Lægning
og Fløgning og der ligge

Lars Rosenberg
Ole Pedersen

Bergen d. 1 April 1815
Berettiget Sagfører Borgere
M. Paasche, Wollert Tornøe

Copie
№ 5 En af Tusendstyve Rigsbankskilling N: 2:
3182
anden Classe 1816

Eftersom min St: Evangelii Mand Mathias Kilstrøm
bosat min Søn Borger Johannes Kilstrøm efter
en Gifts Forsøk bevilget til Rebber Fiord Troskommune
saa er det mig nu i Guds Naadon indskrevet
bemeldte min Søn Johannes Kilstrøm ikke længer
end mig i 5 Aar næst følgende Aar, og i hvilken
Tid mig forbeholder Jagt med Gelt forrevne Skader
og andre Forelæggelser, samt Confirmation og
Udskrivning samt Skillsmisse forbeholder Kongen for Ret
Gyldig Ægteskab Ingen Gaar fuldkommen
Kan vorde, at Gaar en Ægte Rebber Mand
Ingen Kan vorde mere Gaar Ingen Drenge Børn
ut Skaane Kongen og Dem blisser forbeholdt med
sit Kongelig Lavn Brev med Contrasigneret Segl.

Saa i mod paaskrevne dette min Søn Johannes Kilstrøm
ikke Gaar Gyldig Skee Kvader med Kongelig
Lydighed at Gaar Offisium Handel Ønskes og
Gaar, med det Gaar flitte i sit Arbeide og Gaar

og Gjæld i alt hvem pvendelsen hun nu
til Dags bestjendelsen samt nøiagtig Rede
saa nøiagtigt og Gjennemgaat i mod dem der nu
sætte til at undersøge og saa hun
Professionen.

At denne Contract saaledes nu sluttet og
i alle maader bør Gyldighed stadfæstes ved
mine Haandskrifter.

Bergen d. 20 April 1816 Maria Ottesen enke
af Wahlstrøm til stadfæstelse

Johanes Wahlstrøm Gustav Wahlstrøm Andreas Beder
Jens Knudsen som Laugsvidner

-1951-

Capie
№ 4 en og Tyvetyve Riesbankshilling Navnevaarde
anden Classe 1816.

Jeg Elling Grove, Borger og Høster Raadstue Kjendt her
i Bergen Erklærer ved denne Contract, at have Tvungt
Jomfrue Magnus Andersen til Lov og Ja-ord i
for ovenskrevne Gjeld.

At og hun i den
Lovlige Raadstuerettens Profession, som jeg nu gjør
flit Kyndig og endog tilsiger det at denne
Ja Lovlig og Rigtig Raadstuerettsdag afholdes i
dens Lov over af dem.

Imo Brandts Magnus Andersens Lov til Voxen
Dis Indgjendelse d. 6 April 1816. og endes optaget
7 Aars forløb 1823. / I hvilken Lovtid, skal den
ing Gjeld med forskrevne Rente og Dag
Det nu Lov Dag Rede mande Lovstridig Indfinden
Lest ing Gjeld Gods med alle forvidden. Skader

og mon Jeg for Lovn Sild udstaaelen Jeg paa
skal ung gaa min bekostning Lade Jeg udskrifve
som Vgnd, og derfra bekomme Vitt forvidne
Lovn Brev og tilbage gjøre Jeg Vranstalig
Vgnde Skadning, med Lindt og andre for=
nødenhed.—

2do Jeg mod bekoster ung Anders Stokke som
Vgnegjems fader Til Vgnebringelsen min Søn
Mangnus Andersen at ung skal Jeg forunde
og tilstaae Jeg, at gaae for Lovn Mester Dand
Jeg som i dennes stad Jeg at byde Vgner Jeg, Jørg
og Lydig og skee Jeg dennes Vel- og ikke
vel vedkommende af den Mesters hvis mortian Jeg
vel vedkommende af den Mesters egede Villen og
alder rette vedre Jeg Mesters egede Villen og
Vidende Skulde forevidne i mod formodning Jeg
da bliver Jeg behandlet efter Lovn som efter
Kongelig Langets Artikelerne i Bergen.—

og Fulde min Søn Mangnus Andersen
med alle formodning Ingen nogen anden
ubekostning eller Forstrækning skal eller Bortgive Jeg
for Jeg Mester eller Lovn, dem bekoster ung og
Jeg mod forbinder mig til at Lyde efter Jeg,
og vil mig muglig er at Jeg Jeg tilbage
til for Jeg Mesters hvis.—

ved vi Undertegnede overforandte tilsammen
Stadfæste vi Contract med vores Hænders underskrift,
Jeg vant tilbage forsynet 2 mond vel underskrifve til
Vitterlighed

Bergen den 2den Maj 1816 Gustaf Wahlstrøm
Elling Grove
Anders Stokke
med egen Hænder Jeg

Til Vitterlighed
A. Berg
Martines H. Lehm

Copie 1075

№ 4 Tredsindstyve Skilling Species
Anden Classe 1817

Wi underlegnede haver Contraheret med hinanden
Saalydende Jeg Maria Ottesen Enke til Sl: Mathias
Hildstrøm haver Sat min Sön Johanes Hildstrøm
i Kobber Smedlere hos Hr Didrich Arens, borger
og Lags mester her i Bergen Sör at Gelere ham
bemelte profession uti den manglede tid han
Lavde i gen af Sin Lere Los mig efter Contragten
Som nr 34 aar Som tar Sin begyndelse dene Contragt
datert, i bemelte trende aar Sörsyner i ng ham med
Sörnödne Kleder af ülden og Linden, Samt Staar
til Kelle Sör min Sön Hvis han i mod al förmodning
Skulde begaae noget Lastverdigt mod sin Husbonde

Der imod belover, og her med förbinder ig mig
Didrich Arens mig til at Gelede Johanes Hildstrøm
i ovenanstaande 3 aar til en dygtig Kobber Smed
Svend Saa vel som han Sörnöft dertil vil
bidrage, Tilige Skal ig i bemelte Tid give ham
Sin Sörnödne under Saldning af Mad, og Drikke,
Senge Leye, og Saa förnödne Skoy, Samt tillige
efter min gyldt at tilSaalde han i Sygdoms Tyfald og
Kurligsel

at denne Contragt Saa ledes er sluttet

og i alle maader Skal saaledes bekræfter Vi med
vores haandes underskrift, at tilligemed
lovede Mend til Vitterligheds Vidnesbyrd at underskrive

Bergen d. 15 Mars 1817

Til Vitterligheds underskrivet
Johanes Killdström
Ligeledes Andreas Bedem

Copie 14552

№ 3 Tredive Skilling Species

Knden Classe 1817

Vi undertegnede Han Dags dato indgaaen følgende
Contract jeg Johanes Kildtrom Haver antaget
mig Robberssmed Lere Drengen Jakkom Iversen
og det ut i fire paa en anden følgende Aar som tager
sin begyndelse Dags Dato den 1: May 1817. og endes
Same dotto 1821 udi hvilken tid jeg forbinder mig
her ved at opdrive Ham i forbemelte profession,
Saaledes at naar Han sin Lere aar udstaaden
Haver, Han da som en dygtig Robberssmed Svend
Kan vorde Antagen, saa fremt som Gans kiønst
af Lærvilligt der til vil bidrage, Og endelig i for
bemelte Leie tid Skal jeg Skaffe Ham den fornødenge
og ipaaklagelige underhaldning med klæder og Dreck
og Sengeleie, samt Gang ind og udgaaing, tilligemed

med Lauget Lere brev. Der i mod Förbinder
ey Jochum Jacobsen möy som er indgaaen
i Rabbersmed Lere Laug. Meldemelte Hr. Johan Hillström
at Opsøge möy i mine Forsamlede Lere dage,
som en Lydig, og tro Lere Dreng, ikke at forlade
min husbonds Huus, Verksted ved nat eller Dag,
uden Laug Ulovlige tilladelse, som at være
Hörig, og Lydig, ikke alene mod husbonde og
Madmoder, men og mod dem, som i min husbonds
Stad Gaver at Lade og binde over mig, og endelig
efter min evne, at anvende og förekomme hvad ey
er den til Lade og Forretninge.

Skule ey i mod Formodn, ey opfylde di pleier
som ey Laug overeom efter billiget Förbinder mig
til, da Lalder det af Förnödenhet at ey underhafter
mig Loven som Rabbersmed Lauget Artikler, og
Lover der efter straffet,
og tillige skal ey i bemelte Lere tid, underhalde
mig selv med al förnödne Kleder, Linded og Uhlen
Strømper og Skoe, saa ledes skyldig at min
husbonde ey Falder sig ved min Opførsel,

Let denne Contract saa ledes er ingaaet, og
flittes samt overydelig skal haalde, saa ofter vi
med vores Haand Underskrefft, og tillige Forsaaet
med Lauget Segl Wiener at under Lrive

Johannes Hillström
Jochum Jacobsen

efter Lreveren til Wittenberg
Underskrever Andreas Beder

Albrecht F. Lindahl

Copie — 13079 —
№ 3.

Tredive Skilling Species

Anden Classe 1818

Imellem den hyllige Trefoldighedstids Høytider nedtager nedskrevne med hinanden, at have indgaaet følgende leie Contract paa efterfølgende Conditioner, Jeg:

1.mo Jeg Ole Berg. Mester Robbersmed og Borger i Bergen, nedtager at have antaget Drengen Hans Knudsen, der er født i Sogen af egte Forældre Knud Hansen og Hustruen Elen Ingebrigtsdatter, for at lære hans den høylige Robbersmed Profession, der skal tage sin Begyndelse den 1ste Januar 1818, og endes naar man skriver, 1824, der udgiør 6 aar, og under denne tid af lære aar, lære han bemelte Profession paa den erligste og høyligste Maade, saaledes hans minne kan fatte og begribe til sin sande nytte og fornemmelse efterhaanden, og imedens fornemte Dreng er hos mig, at holde ham med fornødig Kost og Seng tillige med Klæder ham til Guds Frygt og andre Christelige Dyder; Saa og medbemelde Dreng Hans Knudsen for Tro og Utroskyldighed ligesaa undholde ham i Professionen, saa hun kan til sin sande Fornemmelse passere for en antaglig Amts Fyent, egner og anstaar.—

2:do Faderen Knud Hansen, anstaffer Drengen Hans Knudsen, imedens han er i lære fra 1ste januar 1818. til 1ste januar 1824, som er 6 aar, hos Ole Berg Mester Raabersmed, alle de fornødne Klæder af Uldet og Linnet, der udfordres til hans Legems sande fornødenhed tillige med Lapning og Anden Renlighed, og saa holder bemelte Knud Hansen sin Søn til Confirmationen med Klæder og det fornødne som dertil udfordres.—

tillige bör Drengen være sin Mester med Mesterrunde, Görig og Lydig i alt det som Sömmeriget og anstendt Kaar være.—

3te Derimod forpligter jeg mig Hans Knudsen, udi mine ommeldte Tre aar, at bevise min lære Mester al Tjenstagtighed, og paaliggend Skyldighet, tillige være ærlig Tro, Sandru, Skikkelig og flittig, i alle mine lære aar, saaledes som det en Dreng sömmer og anstaar, baade saavel mod min Mester som Mesterinde, og ingen Uskyldighet bevise, i hvad Dem mig blimer befalet, ligesaa skal jeg ej heller noget Dag eller nat, være af min Mesters hus, uden med Deres Tillatelse, ej heller skal jeg bortgaa af mine lære aar förend den tid er udrunden, alt i følge hans Kongelige Majestets allernaadigste antl artikler, og der om udgangne anordninger, i dene henseende.
Denne Contract have vi begge underskrevet og Segl lagt, med Förbedrer samt Drengens samtykke tillige med fornøiet 2de Witterlighets Vidners Underskrifter, og haandskrivende Segl, til Stadfestelse.—

Bergen 1te Januar 1818—

Knud Hansen
Som Lærer — Ole Berg

til Witterlighets Vidners Underskrifter

Albert H. Crohn — Chrid. Heiberg

Copie
№ 3 Fredrik Skilling Species

anden Classe 1819

Mallung

Wii underskrevne fra dags dato indgaaet følgende Contract:
Jeg Andreas Olsen, haver antaget udi Kobber Smed Lere
Drengen Johan Ludolf Jacobsen. og udi Lire aar ender
følgende aar, tager sin Begyndelse dags dato den 1. ste Januari
1819. og endes same Date 1823, uti hvilken Tid, jeg forbinder
mig hvid at Lere ham i forbemelte Profession, saaledes,
at ner han sine Lere aar udstaan haver, han da som endelig
Kaaberssmed Svend kan vore Antaget, saa fremt som hans
fornuft, og Lervillighet der til vel bidrage, og endelig forbemelte
Lere tid skal jeg skaffe han den nødvendige og upaaklagelige
underhalding med, Mad og Drekkie, samt hans ind og ud
skrivelse tillige med laavligt Lere brev, Der i mod forbinder
jeg Johan Ludolph Jacobsen mig, som er indgaaet i
Kaaberssmed Lere hos Welbemelte hr. Andreas Olsen
at opføre mig i mine forom melte fire Lere Aare, Som en
lydig og troe Lere Dreng, ikke at forlade min huspuns
huse uden hans udtrykkelige Tilladelse samt at vere
hørig og lydig ikkke allene mod huspuns og Madmoder
men og mod Dem som i min huspuns Sted haver at føre og
lyde over mig, og endelig efter min evne, at avvende og forhindre
hvad jeg kan er Dem til Skade og forurenselse /
Skulde jeg i mod formoding, ey opfylde de pligter som

Jeg har ovenom efter Billighed Förbinder mig til, da falder det af Förnoden het at jeg underskaffer mig Loven som Kobberssmede Lauets Artikler og bliver derefter Straffet.

Og tilligе Skal jeg i förbemeldte Leretid underholde mig Selv med alt förnöden Kleder Lindet og Ulden, förudden at förskaffe han nödvendig Tang skind i bemeldte Leretid og i øvrigt at opföre mig saaledes anstendigt at min Husbond ej Skal undse sig ved min Opförsel.

At denne Contract saa vidt den ingaaet og sluttet samt ubrydelig Skal haaldes Stadfester vi med vores hender under Skrefft og tilligе förmaaet tvende man til Vitterlighets Vidner at underskrive

Bergen d. 1. Januari 1819. Andreas Olsen,
Efter Beer til Vitterlig under Skriver W. Jacobsen,
Andreas Rubech
Nicolai Möller

=1114=

Copie № 3. Tredie Skilling Sprids

anden Classe 1819

Mælling

Kjendes vi undertegnede og her ved vitterlig gör, med hinanden at have Contraheret, saaledes nemlig: Jeg Chatrina Törres=datter haver sat min Søn Törres Johannesen i Lere hos Mester Kaubersmed hr. Diderich Arents, för at lere hans den lovlige Kobbersmed profession, og det ulicaatte saa hinanden löbende aar, der tager sin begyndelse, fra undertegnede Datum, ligesom og saa bemeldte min Søn förpligter til saa lenge hans Leretid varer

At vise sin Mester og Mesterinde Agtelse og Lydighed og ikke uden Deres Vilie og Villie, hverken Nat eller Dag at være ude af Deres Huus.
Derimod forpligter jeg Diderich Arentz mig til at oplære Lemette Jörs Johannesen i ovennevnte Gaar til en dygtig Kobbersmed Svend, saavidt hans Förnuft og Sands enve han tillade det og forbinder mig i mellertid, til, at holde hannom försvarlig underholdning i Mad og Drikke, samt Sengeklæder, og förnöden Skjör og Klæder og videre efter min pligt holde ham til gudsfrygt og en Christelig Opdragelse
at den Contract saaledes af os er sluttet og skall holdes, bekræfter herved med vores hender underskrift, samt formaaet tvende Mand til vitterlighed at med underskrive.—

Bergen d 5= Januari 1819.—

Til vitterlighed underskriver Diderich Arentz

Jacob M: Blytt

Copied No 3 8958
Enderve 7 Skilling Specier
Anden Klasse 1819
Mahlung

I dens Hielberg Een dydig Gud Navne vel Jeg Lars Rosenberg med min Kiöbenhavns Fuld og Borgerlige her i Bergen allerunderdanigst kontrakterer med Ramus Lampe om at lære hans Søn Joachim Lampe den Kobberslager Kiöbenhavns profession som Kiöbenhavns Kongelige = Jeg mester Kobberslagersvend Lars Rosenberg Haver med Ramus Lampes Søn navnlig Joachim Lampe

for at være den tredeje Aarsmønstring pro 1820 som
4 Aar før Tiden begynder nemlig fra indeværende Dato
1819 til Januar Dato 1822 og at Overgangen ikke maa tilbage
at gaae uden med det Fartøi hvorpaa Overgangen
skeer til da Tiden skal være Hans Kaptein Rasmus Lampe nu ind
gaaende Aar derfor Vilkaar at holde Overgangen med Fø
og Vederlag saa og med Klæder ved Aarlig
mønstring Løn da Overgangen i Fiskeri Løn aar have samt
Fellesskab at ligge Hjemme hos sine Forældre dog at
have mønstre Pas fra Mønstringsstedet i rette Tid
hvis Hans Løn Aar ikke skal Hans Kaptein og Mønst
stille med Dygtig Overgangs Person imod Overgangs Løn
at udbetale forbemeldte Hans Lars Rosseleg seg lik at
holde Overgangen med Føde og Klæder at betragte forskjellig
Forseelse fra Overgangs Side Mønstringen ikke at være
Hinderlig i sit Arbeide Overgangen ikke at være afskaarne
Hinder i sit Arbeide Overgangen ikke at være Mønstringen
Tiden over i mit Arbeide og Løn og Overgangen alene
om sine Klæder og Klippe penge at betale Overgangen
til nye Aars Mønstring ei til Hans Hjemsted at have sig klipp
fjernet til Skibet igjen Overmønstringen ei undtagne
Skjønnes Omstændigheder med undtagelse og at forbemeldte
at og paa begge Sider iagttagelig skal holdes og skjer dem
mere Hensyn jeg som Hans Mønstring og jeg som Overgangs
Kaptein dette undertegnet som Kontrakt 2de Gange
med med og til Vitterlighed at underskrives

Bergen den 30te Juni 1819

til Vitterlighed Ole Holth Lars Roseleg
Rasmus Bøe Rasmus Lampe

No 3 Eneboer i Kolbeins Sogn

Kongstads anden Klasse 1819

Nielsing

Siger denne Enkekone Enkestilling hun navnes nu paa sine
Vegne samt ethvorvidt saavidt vedrører og indgaar
Følgende Contract Img Halvor Gunnerse Bönsgaard og
Mette Kollenssønd hans i Ægteskab havende myndige
Børn nemlig i Lov om Dødsfald samt Skifte Kundskab
Kundskab for at Lov dennem paaskrevne Fuldmagt
samme saavidt hans Genie Ægtefælle vedrører og Skifte der
til er fornøden Sker og skal denne nu i Dato 29 September 1818 imellem
Enke Mette Kollenssønd hans afdøde Mand Halvor Gunnerse
Bönsgaard af Sogn og Præstegjeld paa den ene og
Sønnen Halvor Gunnerse Bönsgaard paa den anden Side
følgende Forening og Skifte være imellem dem truffet
og indgaaet — Nemlig at Enken Mette Kollenssønd
skal beholde sin Livstid Gaarden Bönsgaard med
tilliggende Jorder og Rettigheder som hun nu
ejer og bruger med Undtagelse af den Part
af Gaardens Skov som nedenfor Dennes Sønner
Halvor Gunnerse Bönsgaard og Gunner Gunnerse
Bönsgaard skal have Ret til at hugge Brænde
til Gaardens Brug — Dernæst Dennes Moder Enken
Mette Kollenssønd skal have Ret til at bruge
Gaardens Stue og Kammers med Ildebrand
Kvæg Faar og Heste saa meget som hun
selv behøver til sin Underholdning — Dernæst
Enken Mette Kollenssønd skal have Ret til at
bruge Gaardens Have og Humlehave saa
meget som hun selv behøver til sin Underholdning
Dernæst Enken Mette Kollenssønd skal have
Ret til at bruge Gaardens Mølle saa meget
som hun selv behøver til sin Underholdning
Dernæst Enken Mette Kollenssønd skal have
Ret til at bruge Gaardens Bryggerhuus saa
meget som hun selv behøver til sin Underholdning
Dernæst Enken Mette Kollenssønd skal have
Ret til at bruge Gaardens Smedie

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [

som med Tømmer og Saltved paa Gaarden Hundvaag Kirkeby Sand
Sand Kalk og Lergrube Sand at underholde Huus med for
nödnem Skov, Eiga Enhver Lejlighed Brug Fiskevand og Adgang
ning Øvrigt med Forpagtning og Johan C. Salvesen nær
mere Vores aar Tom nr 5 paa Lysøen, men Tømmer Ved
al Ermeplatsen og Kirkeby i alle maade Vores Aar Tom
Tom nr Enkeby Vaar Brug Egnen og ~~til~~ Vaar
Vaagnsaa skal Brug Hellum uklyt nogen Rad allen Dag
Vaar af mine Medlers Huus rödne med Hans Vedlad
de Brug Vaar Tom modtage Skaft Ved og Tømmer
Vaar Forpagtsbrev al og Linn til Hellum skal Brug Vaar
gaaen af mine Medlers Huus af mine Vaar Aar Fuldgi
Ved nu Vaar Vaar Vaar Vaar Vaar Vaar Vaar Vaar Vaar
Ved nu Vaar Vaar Vaar Vaar Vaar Vaar Vaar Vaar Vaar
Vaar

aar som tag sine Begyndelse den 24 Juni 1819 og
ender naar maa skrives 1823 den 24 Juni
vide Hvilken Tid jeg forbinder mig at opfore
Jens i Tjor om, multe professor saaledes at naa
Jens Jens Lovdag udstandt, forpagter Jens
Jensen Dreyberg Tolne med hvem Kon
tract antaget, Jens ogsaa Jens Konradsen og Jens
Jeg Jens Tjen til mel Erdragen,
Og forbig i forbemeldt Tjen Tid skal jeg skaffe
Jens Jens for varme og opaalegge ingen andre
Forretning end Mad Drikke og Jenge Kreaturer
Jens Skiving og Jens Brug.

Dette i med Forbeholdning Johannes Michels
en Borge Dagmejer Jens, at Jens Jens
Johannes Feldthusmandsplads, ved Jens Jens
mine Sone Lars Johannesen skal ligge aar
regne Jeg i Jesu Navn Aarligt Lovdag
Jens Kreaturer Jens Jens Jens Jens
modne til regne Skade ellers Forbrud mine
dette i med Jens Tilbud Jens Dage, mange alle
Jens Jens Jorden i Jens Jens Jens Jens
og Raade Jens Jens Jens Jens Jens Jens
Jens til Jens Jens og Tjeneste i alle Jens
Forbindtlig mig mig til at Jolde mine Sone Lars
Johannesen i Jesu Navn Aar med nødvendigt
Klæder af Linned og Uldent Jens Jens
og Skoe

Og endelig skal jeg mine Livsmidler Sæd paa mig
Ved Jens Jens Nat ellers Dag ved af sit Jens
mine Jens Jens Jens Jens Jens Jens
Skulde dette i med Jens Jens Jens Jens
Jens Jens Jens Jens Jens Jens
Lovlig Forbrydelse

At dette saaledes imellem Os er sluttet

og ubetinget skal følges saaledes som Ret og
Borgerlig Skik kræver, samt saa fremt
ingen Mand som vilkaarlig har at
indvende skriv.

Bergen d. 8 Januarj 1820

Til Vidnesbyrd under
Skriver Andreas Becker
Ole Lebach

Johannes Kildahl
Borgmester Bergen Skifte
Aadne
H. Borge
Mandatar og Constituerede Assessor

Copi № 3 Creditor Skilling Species
anden Classe 1819

Kundgjøre vi undertegnede at have
Jeg undertegnede Landmand
Jeg Gustav Wallstrøm Borgere og Mestre
Laaben fremmed her i Bergen, anlagen Dreng
Erich Leganger Johansen for at blive
Hans Laabens Fremmed Professionen saa vidt
Hans skikke og for resten saa gode Tilstand
Dimittig Rolle Fremmed fremmed i 4 Aar fra dag
indtræde Tjeneste den 24 Juny 1819 og ud
løbne den 24 Juny 1823 samt have dag Klæder
Leganger Johansen Kost og Tjenge Løn og belønne
Skal ung og fra saa vaar Hans Laarlingetid lovlig
ved Standens Hænder for Skade Hans Fri at allum
saadan Laarlige Tjeneste pligter Egne bekostninger
Hvor imod Jeg Nicolay Tyssland Bestemmer Kost
Hans min Kone ved Hans opmærksomhed Tjeneste med for
nøden Klæder og Skomag Lønt Fanet ind og ud
Skrivning Den forenævnte Belønning af

Drengen i sine oppresenbe Lære Eds ingni skal
vedvare skal Lægnan med sine Mestere og
Mestrunde mere og skarpsig som medbuder
Lære Drengen Sönen og anstaar og til Laere op
Lejdelse Lærig and skarlig

at vi oppresenbe skalenes vor med og
rebygtig skal holdes skal dog kosta vi mere
vore Laandes medre skrift samt for maa
te Maned til Matthelig Hud at vedvare,

Bergen den 24 Juni 1819

Gustav Wahlström
Nicolay Tyslan

Til Mattelig Hud
Joh Hedberg
Peder Tyslan

Copi

Vor Ærevördige Skrifving i Uden 6 Maj 1820

Wi undertecknade Laforo ingaar följande Contract Jag Lorens Barkenbom antager til Lärdom med Lärpe Drengen Gerhard Henrik Nilsson Jag Lorens Barkenbom lor plig tig mig at undervisa och lära Drengen uti alt som tillkommer Skarpsinnig Lärdom Lärotiden Lager sin begynnelse Den 1 November och är tvaatre år med vorskrifven Lärotiden

Der mot lofvar till staarfvig Gerhard Henrik Nilsson at lära emot min mestare Barkenbom och Drum som i hans ställe at lyda honom och efterkomma och undvika all ohyfvighet Respekt och vördnad och skall jag tillbörligen med största flit och uppmärksamhet söka at lära Dah mig tillsäger under skrift samt efter mine egnen

afgrænse og konstituere alt ved jeg selv er tilsvigt
mestares skade ved forsømmelse skulle jeg inden
kommandørs opkrævede ved som jeg herved forbinder
mig til Dem ved eder ved konventionelt at
jeg underkaster mig loven ved kjøbstæderne
Lovs Artikler ved enhver derefter straffed

At denne Contract herefter er mig aabt
ved stadfæstet falde ikke i fremmed hænde mer
til forvarsel under skrivet

Bergen den 1820 Lorens Barthenborn
til vitterlighed Johan Rudolph Ebe
Ole Hansen

No 3 = 1302 4 =

Copi

Ved underskrevne Kjøbere Jens Pedersen med Hagen
indgaaet følgende Contract Jeg Gustaf Wahlstrøm
Løitnant og Mylser Kolbeen Jensen Hage i Bergen
vedtagen Lars Dannegaard Lars T. Hedberg som
at have Hage i Kolbeen Jensen Prokurator Jensen
overdrager Hagens gjerde og kornmagt Hage paa det
Sted nu værende Kolbeen Jensen Hagen indtil
aar som begynder fra den 24 Juni
1821 og ender den 24 Juni 1825
I Fællesskab Lauritz Lauritsen Kolbeen
Dannegaard Lars T. Hedberg

og Forsigtighed og tilbørlig Skal jeg og saa meget
som derved kommer til Kundskab for Skade
Skade søge at afværge og forebygge
Landsmænd, paa disse vegne Undskyldning —
Hvorimod jeg Johan Hedberg tilbyder at
holde mine Ord i Henseende til Landsmænd
Land og Rige Kjøbmandskab og Handel
ved Skibsfart og ved Skuespillerne Dog kan
ikke indestaaes jeg kan at Damegun i Fem
Landsmænd vegne Skeer et Skal Engang
med sine Mestre og Mestrinder mere opføre
sig som nye Undersaatter Landsmænd skal mere
og vedstaaes og kan dette Oplysningen ei
vidtløftig at vi ovenmeldte Forbundne paa
Ære og Troskab skal holde Stadfæstelse
vi med vore Forældres vedkommende Forbund
kan vinde Dette bekræftes med vore
vedkommende Segl Bergen d. 24 Juny 1821
Til Bekræftelig Hvad
Nicolay Tybeland Gustav Wahlstrøm
Peter Tybeland Johan Hedberg

No. 3 anden Klasse 2 450 — Enedire Helberg Fond

1822 Copi

Ere vor Gylding kongelig Hyde Naade vor vi
Eenemd Stemme i vor konning og Canslagt
Lyneda sore Kobgen ing inedre Stragen Jorgen
Sat hiin Sönd Hanes Hobne ved Kollenfiend
Lorgen Jore Hants Mostue Mecal Blocine
i Bergen ved 5 og ½ ar Som Lagen sine Lagjen
Dubon ved sommen ar 1821 Mekeli Cvartal
og medes vaaret Klippet 1824 Paaske Cvartal
ore Gied gegen Gulsine og sore Lonning at
Dennegne skal vaan Sneli og tvon Sönnig
og Lydig vaar Sne Mostue og Mostuinden
Samt Lorge Haand Sped og ikke vigen Lua Sne
Mostues Gier nat ikkes Dag inde sin
Mostue og Lebbadsen alle Mostuinden inden
vaar ivaar Skaf ok Kongelig alle naadig
Sk Lorordning Longedring og Sor Dagelbre
vaat Sandaat imod Lonnerdring Skulde pa
Sagen vaare vorgne Lovlig Lon Kali Sa at
optage Sra sine Lonnen kan at Kiendrogs dan
Sne i mod Lonpleglaw ing vig Sonn Dennegnes
Lonnen Mostue at Kolde Sane Skon Sinnen
Lonnaar og Sna at Lonn Sorog ine Lovlige
Koller Sinen Sonsat Sinne Sra vid vig an
vaaligt og Dennegnes Kloe og vaaren vil

Eid lade saa og at give Dem sin vedkommende
videre Veiledning i Mandag Dagen saa vidt
Dagen kan forventes at disse Contrahenter
skal holdes der saa ing vedmodel Dem Ehren
In Mand af Bergen Lebl Vetterlig Hvad at
vedtage Kongen Bergen den 8 Januar
1822

Niels Rolfsen
Michael Blom Herman Friele
Peter Krog Bodtker

No 7. 10 Rd 5 Sk

Credite Skilling pieces

Copi anden Classe 1822

Vi undertegnede Kjøbmænd af Dags Dato indgaar
følgende Contract. Jeg Magnus Ofsberg
Kaptein antager mig Undertegnede Carsten Dreyer
Didrich Fonbergen og Norgren og
ved dette skriv paa mine vedkommende Aar
tagne sine Forpligtelser Dags Dato den 2 de
Januar 1822 og medens denne Dato 1824
udi Hvilket Tidsrum jeg forbinder mig
herved at Opholde Huse i Forbemeldte
Profession forskrevne Aar, naar disse fem
Aar udstaaende Herren Kjøbmænd
dette Tid tilsiger Kjøbmænd Kaptein

kan gjøres antagne, saa kommer som Hans
Commandt og Landsdag Ved Hans til Eidsvag
og vandrig i Landsmen da Land Eid Skalgang
Skaffe Hans Ine vedkommende og Capan
Klagenbegn under Soldemeg med Mad —
Drikke og Lage Leil som, gjøre Hans
Kon Skonten og Ginnelig Ved Hans
Hans Ine og ved Skuffmeg Billigmand
Laiget Land Lang Hjemi med ing
Henrich Riimers Landsmat Soldi —
Dannegne ved i Hans Landsmen Landsid
med Landsmen Capan Klaar Dagsverden
med Skaane ing Kon at Dannegne i Din Land
Eid ingen Skags Ethnoskab Skal Lagaan
imod Din Mostue og Mostuinde mans
Oplandig Jomme ne den Kedelands Dannegne
Jomme ne og ogskaane og Kon Dets Oplandig
ning anegpanlig At vi opmuntle Da saa
Landsmen Landsmand og Ungdig Skal
Soldier Skaffe Hi med Mod Gandang
Mandar Skaffe Hans Jomme Landsmand 2
Mellemlig Hans Skidmen at Mandar Skaffe
Ved Mellemlig Hans Bergen d 2 Januari 1822
B. Coblomb Magnus Sleng
C. Faise Henrich Rimers

№ 3. Tredive Skilling
№ 2339.
Copie efter Originalen

Undertegnede Underbetjente ved indgaaende
følgende Forretning, paa Kjøbmand:
1mo Hr Johan Winding Berg, Borger og Købers
paa Nidarnæs i Trondhjem, bekjendt af Gaar
antagen Contrahent Cornelius Rönow Brei-
han for at høre Gaar den Tolvte Oktober
paa Trondhjems Raadhuus, fra Klokken 8 om
Formiddagen til Klokken 8 om Aftenen
og til Oktober d. Tolvte 8 Uhr Mikkelsdag
1829; igjennem Auktionsmester Gaar
forestaaende, at Gaar efter bekjendt Lov Gaar
paabød for en almindelig Gang alle Købere
paa:
2den I Henhold Gaar Forretningen gik Gaar
forhenværende Gaard og Grund, paa Nidarnæs
og om Gaar Auktionsmester Gaar
ning naar Gaar Gaar at have:
3die Den Lange Gang er i Gaar Gaar Gaar
ning og Auktionsmester Gaar
opfører Gaar almindelig, Gaar, Gaar og Gaar
og Gaar Gaar alle Gaar Gaar Gaar
Gaar Gaar Gaar, Gaar Gaar Gaar
gaar Gaar Gaar Gaar Gaar Gaar og Gaar
Gaar Gaar.

Trondhjem d. 2den Oktbr. 1821.

Johan W. Berg

Med vedkommende af min gode Moder antagte
Forretning, og forbinder mig til pünktlig
at opfylde samme, og lic Gjenpart Auktionsprotocollen over,
modtat 2de Mand med mig som Vidner og Cautio-
nister at underskrive.

Trondhjem ut supra

Cornelius Rönow Breihan

Som Vidner og
Cautionister
Jacob Breihan
Gjert Kinnes Berg

N:o 3 Fredrik Stallings Speile
9552
Copie efter Obligationen.

Undertegnede Peder Grove Borger og Mester
Tobberssmand i Bergen, kiender og fremme Vedkiender og
gjør det i dag den 29de Sept:r 1822, for vi underskrevne
mig og Borgen Niels Boe Lund følgende Lærer
kontrakt, —

1. Jeg Peder Grove, antager Borgen Niels Boe
Lund til mig at lære den, Tobberssmands Profes
sion i 2 Aar, som tager sin Begyndelse den 29de Septemb
1822, og udløber 1827 samme Datoum, i hvilken tid
jeg forbinder mig, at undervise almindelig Flid
lig at lære, og derhvirig Borgen almindelig kund
skab i Professionen som jeg Selv antager og Kom
mer mig tillad at sette, ligesaa jeg selv benævnte
2. Aar Aar forbinder mig at forskaffe fuld fornøden
lig Mad og Drikke og Klæder som til Gudstjenst
og et Sommerligt Lemmet, og endelig naar Borgens
Lære Aar er til ende forbinder jeg mig at forskaffe
samme fuld Lære-Brev, dog gaar fuld Tjenestetid
fuld Arbeidstid, Betydning naar samme forlanges.
2. Hvorimod jeg Niels Boe Lund, skal selv forskaffe mig
alt forbemeldt Klæder Kost m: m: vanligvis i bemeldte Lære
Aar og forpligter mig at jeg skal være mine Læremænd og mine
min Mester og Mesterinder, lydig nid al Flidighed
og Troskab, og i alle maader gaa for dem Tjenstlig og Lydig
som en tro og Arbeidsom Lærd dreng. Klæder og Kostbar

og sattar ikke mer av sig, men dette tilladelse af min
Myndar sattar Myndlinger dette Sinn dag ellers Valt. —

3. At Forannefnte Embrudt, saaledes som Brødrene Val Feldes
og Ostad Lamme Gjennemsnit Sandsvindig nedbrudt
og tilligemed Fornemt 2de nedbrudne Mand til Vid-
nesbyrd Sat under Segl. —

Bergen den 2den September 1822.

Som Sorenskriver

Halvor Grove

Niels Boe Lund

Tilmeldelig underskrevne

Lange.

Lambertsen

N:2. Jomfru Hilling Process.

№ 1494

Tobbie Sler. Orgenaler.

Dato indgaaet for Retten d. 1 Dec.

Vor indkaldelse blev i dag Tobbie Sler Orgenaler
Hj. Johannes Hjeldstrøm fremmet anklage
Olai Mortensen. ud Kobbervaand Leon, og ind.
i de 5 Skilling som saavel andre følgende Dage
som dag for begyndelse d. 24 October Dalte Dage
og fortsat naar mon Skilling 1827 d. 24 October
Udi fremmede Leon Sid, forbinder dag mig til
at Oppebie sam i forbemeldte Profession
saalenge: at naar han sine Leon Dage ved skan Sid
fremmet har de sam nu dømdig Kobbervaand Dom
kan vore dertilfredsstillende saa vidt Dage Formelig
og Lovmikkighed dertil vil tilbringe.
Og for dette dag skal jeg i forbemeldte Leon til-
holde sam med ubeforvidende Skade, ufuldkom-
ne Leonne Dage Skrømmeyne og Skoag ligeledes
at lade sig dage sam Dag naar dette dom
ligesaa og at give sam sin retmæssige
underretning i Mad og Drikke, samt Senge-
klæder og fuldelig naar sam sine Leon dage
i stand til mere Skal jeg give sam ny-
sgerrig og retmæssig Mund Skedning
og underretning samt dertil tilvirende Leon-
Dage den imod forbinder jeg mig.

H. Andersen som anmelder min Sand Skylder
Dig Ole Mortensen Leonsm
Hj. Johannes Hjeldstrøm ab mundtlig anmeldt dig
for ikke Drengen Olaj Mortensen. ingaaet
noget kontraktmæssig Leing i sine fremmede Leon
Dage, Skrivende mon sam fuldstendig skuld-

Forsamlingen kan nogen Skade skee Forsamlingen
naar Samme vorder i ikke skee, men ogsaa alle
de der have i Sinde Stand at hjelpe og Raadsage
have i Sinde, og hjelpe, i alt den Evne de til Sinde
ere og de Lemmer, og Kræfter jeg mig
til at laste nøje for ofter have Sine Skoder med
daglig og Dun vaskning ældre saa vil som
Lindem, og Forhalde sig. Sine, Husmoder.
Skal saa vorde. Dertil af Lapper og Svaar
ligesaa og Skal jeg holde Sine. Skaalagning
naar de Gj den Evne Samfelling som er Sam-
Sinsyan Skabsasning.
Og endelig Skal jeg være Sosser Dan Olay
Mortensen vore, nogen Kiv, Strikken med-
dag, ikke Natte ved af sin Husspandt
Sinde, uden Sine Husspandt gode Vilie
og Vidende, Skulde i mod Formodning
Dette Skie saa Skulde Sine ofter Lovene
og Kiøbenhavns Landsk Artikler. —
at Dette saaledes maatte være Sig er Skee
og uforbrydelig Skal holdes Skadesløsen vi med
vorder. Saaledes underskrivet kalige Formænd
og Mænd som Vilkaar ligger. Hvilken alt
underskrive.

Bergen den 30te December 1822.

Efter Laug som Vinterlig
Gode Vidner underskrive

Johannes Hildebrandt
Andreas Boeder
Ole A. Brinchfeldt
Mathias Rasmussen
Mikal Andersen Dahl

№ 21 Juridisk Afhandling. Dyrefinn.

1823.

Lappie sker Jerusalem.

I den Lykkige Kongelighed Stavanger ar jeg Lars Rosenberg Mester Kobbersmed og Borger her i Bergen actorderet, og kontraheret med Jørgen Lie, om at lave hans Bøn Ole J Lie den lovlige Kobbersmed Profession paa følgende Conditioner.

1. Skal Mester Kobbersmed Lars Rosenberg anlage til samme Jørgen Lies Bønnehus en lovlig Kobbersmed-Profession udi 4. Klasse som lagt er in Original hos undertegnede dato 1822. til samme dato 1826, udi hvilken tid Lars skal jeg love og tilsvarpisse ham udi samme Profession saavidt mig muelig kan, og hans egen Fabrikeur og genie, tilsiger ham at kunde yde paa den tilig og overgiver Pund.-

Imidlertid skal han udi anførte 4 Aars Contract, nyde hos mig fornødent Kost og Pong saavidt vel paa en Leverandeng kan vorn tilstaaes.

2. Forbinder Lukas sig Jørgen Lie, at samme Bønnehus min Bøn Ole J Lie, at holde ham med Klæder og Klæder, alt hvad mon ham kan, samt hver Søndag, og Helligdage med Øyne skikkelig i samme Contract at vorn sin Mester og Husbond Lydig og Lydig og skaffe at vorte -

Gjaa saadvig skikkelig Lydvillig og agtsomhed
i alle Maade Hans Lykkes fremme, og
2. tilholde at lære og forrette alle som
ikke sig selv bekjendt og venlig og ærlig
Lønarbeid, ugifter og enkestand, og ikke nogen Dag
at blive Hak, uden hans Mesters Tilladelse at
ville skilles af sit Mesters Huus.

Skulde Drengen ikke være i denne skriftlig daarlig
undvigende Lønne ikke i enden Maaned betalt
nogen Løsepil ikke være Ærlighed, da forholder
han sig ikke at gjemme naadigst overgangen —
Løsedningen og Længde Overskridelse ikke undbærlig
Straf og Bekkald. — Dersom Tyvemarked mod
indbydelse og at forekommelse af sin Herre
Ordre ikke vedvarlig skal holdes og efterkommes
Herren sig som Huus Myndig og sig som
Drengens Fader ikke undrydskrevne Fuldmægtig
Lovmæssig Lovende Vedgjældende, mod at til
Vidnesbyrd at underskrive —

Bergen den 30te December 1822

Lars Rosenberg
Forger. Lise

til Vidnesbyrd
H. Wichers.
Hans Hanche

№ 3 Tradive Stilling Speciel

№ 1532.—

Cobbei. Efter Originalen

Jeg Ole Berg Lovgivt og Mastur Laaber Dund gjør F.
Bergen vitterlig ved denne Contract at have Lagt
Drengen Friderich Hellemann Løn og Tienest
for paa følgende vilkaar at og Løn han i den
Tydige Laaber Dund Profession for saa vidt Hans
flid ynder og anbyr Ret Lærer at denne samvittig
og Lydig Laaber Dund i arbeider i Hans Løn aar
for Hans.

1 Bemeldte Friedrich Hellemans Løn Tid Tager sin
Begyndelse i følge denne opsatte Contract fra den 22d
Januari 1824 og ender sig den 4te Dages Hver Aars
for Lob-mandlig Januari Maaned 1828.—
i bemeldte Løntid forbinder jeg Ole Berg Hans med
for ovenbrev Lort og Dug saa vidt vidt Løn Drengen
Hans pligtskyldig undviden for Lindvending Ole Berg
denne Hans Løn Mastur mig Ret paa min Forlangende
at Lade opsummende min Løn Dages Tid for Drengen
i alt og alt at Skiøn fortjent for mer Hans Løn
aar nu for Lob Løbet at Lade Hans Søn Drengen Tid Kvit.

2 Forbinder Jeg undertegnede Jeg Henrick Johan Hellemann
denne Drengens Fader Ret opsummende min Søn
Friderich Hellemann at jeg ved min ved Lovlig Tid Kat
Ret skjønde Hans at være sin Mastur dannt Underdan
ydmyg skjønde ved Hans at Lyde ogsaa Hans Ord og Lydig
og skulde at gaa Hvers ønske og ikke at undlade af sin
Mastur Hus Hjemlen natt eller dag uden opsummende
Hans Mastur vidende og vilkin.—

Skibs Laadant imod Forsmadning for de Skibet paa Lossestedet
efter Laaven Tant opstaar ifølge Respective Laadebrev samt
Laugets Artikler i Bergen. —

at vi saaledes ere forbundne til samme skadesløs at holde
en Contract med hverandre indbyrdes samt til ligeledes
mast Lynnde Man at undvige til Retfærdighed

Bergen den 22 de Januari 1824

Til ydermere
vidnar underskrivne
Skibper. —
Jan Lykke
Rasmus P Dahl. —

Ole Berg. —
Hendrich F Hellemann
som Fader. —

Capia / No 2. Tredive Skilling

1824

Imellem undertegnede er i dag indgaaet
følgende Contract:

1) Jeg Johan Winding Berg, Borger og Købmand
Mester i Bergen, tilsiger herved at have
antaget Læredreng Lars Gunnes, for at lære
hos den laudable Købmands Profession i
8 Aar, som tager sin Begyndelse fra Michels
Dag 1822. og udløber derefter til 8 Aar Michelsdag
1830. i hvilken Tid jeg, som meldt Aaret hos
Professionen, forbinder, at lære ham alle
disse Aar den passende for en dygtig Købmand
hos mig. —

2) Jeg undertegnede lover herved at holde ham forsvarlig
Kost, Dang, samt fornøden Klæder, og ved
ham Sygdom sig ved de ommeldte Aaringer

[illegible]

3.) Den dansk-norske Lov [illegible]
[illegible] og [illegible] Forordninger, Ligningen,
og [illegible] sig selv, troe, adlydelig og skikkelig,
og [illegible] Dag eller Ret [illegible]
Gunst eder min Velbehagelig. Da [illegible]
forordnet sig [illegible] Dag og Aar
nogen [illegible].

Trondhiem den 25de April 1824.

Johan N. Berg.

#

Med ovenstående [illegible] Vesser [illegible]
er jeg fornøyet, og forbinder mig min pünktelig
at efterleve [illegible] og til [illegible]
Bedragelse [illegible] 12te Marts med mig [illegible]
Veiden og Landsmandsgaarden at [illegible].

Trondhiem Tit. Jäppen

Som Vidner og Underskrivere:

A. G. Lyche. Lars Gunnes

Christopher S. Franch

Original [illegible] Bergtingsret [illegible]

Trondhiem [illegible] Dag. Johan N. Berg

Papir N:o 3. Tredive Skilling

1824.

Undertegnede have indgaaet følgende

Contract.

1. Jeg Johan Winding Berg, Borger og Købmand i Christiansund og Christian Gerhard Berg, født i Throndhjem, begge for nærværende Tid boende i Throndhjem, have for os og vore Arvinger indgaaet følgende Contract.

2. Vi undertegnede, som have tilsammen eiet og drevet Handelen, under Firmaet Berg & Co., ere blevne enige om at ophæve Selskabet, og at lade Handelen fortsætte af Christian Gerhard Berg for hans egen Regning og Ansvar.

3. Vi undertegnede have i Dag overdraget og overdrager herved til Christian Gerhard Berg alle de Varer, Effecter, Fordringer og Gjæld, som ved Inventarium af 1ste Januar d. A. ere optagne for Handelen, og som ved Inventarium af 1ste Januar 1825 ville findes at være Handelen tilhørende, saavel som Huset, hvori Handelen drives, med Tilbehør, for den Summa, som Inventarierne derom udvise.

Throndhjem den 25de April 1824. Johan W. Berg

Med egenhændig Navn Underskrift
Kaster jeg Formynderskab, og Forbinder jeg mig
pünktlig Ret og Pligt den Gave, som og Ret
tidsmæssig Bekræftelse ansøgt 2den Mai d
med mig Gave Vidner og Landsmænd
at Underskrive.

Trondhiem den 24de April 1824.

Som Vidner og Landsmænd
A. G. Gjöke
Gerhard Berg
Christopher J. Franzen

Ergiendes Kongelige Bekræftelse.
Trondhiem Amts Dag
Johan W. Berg

(Copies) No 3 =1764=

1824 Andres Skilling Lynnes

Ao 1824 den Lørdagen Dagen dato Fuldgaaet følgende Contract

Imellem Johannes Kildstrøm Lagrettemand Madam Martha Lind Fader, Ole Andreas Lind under 5 Aars Fuldmyndighed paa 4de Gaarden No 44 paa følgende Maade som følger Forbigaaelse Skifte Retten St. Hans Dag den 24 Juny 1824 og Forbemeldte Contract 24 Decbr 1828

Vide Pelle Eide Ey Skrænder mig at afstaae saa i Forholdsmæssig Proportion saaledes at Haar Faders Lønn Haar udstaaet Lagret saa da saa mange Aarlig Løbesund Hyand, Lønn Forbemeldte Lagrettemand Ey saa Stal Faar Levnet og Skal Lønn Livlaga til samme Lige saa skal Ey i Fremtiden Lønn Eide under Skal saa med Forældre og Eiga Slaglig Mad og Klæder saavel Senga Linned og Lud Ey mere saa længe Lønn Haar til Skaals Lagret Forbemeldte saa skal Ole Allemaanda Lønnlige Lønn Vrag Ey gaa Faar Egen Livslang

Saa imod Forbemeldte Ey Martha Lind saa vel Fraugaar mødre Ao Haar Hr Johannes Kildstrøm Lagrettemand Ey at ikke mere Faa Ole Andreas Lind, Skal Ingaar nogen Lastvardig Ting i Forbemeldte Lønn Haar saa Lund Faar Faar Fuldmyndig alle Forbemeldte Lagrettemand Ey Skal Faa Ingen Forbemeldte at Eide og Lønn saa længe og Eiga i Alle de Faar til Forbemeldte og Forbemeldte Skal Lønn saa Skal saa Ey Ingen Eide Forbemeldte Ole Andreas Lind Lagrettemand Ey Lønn Faar Lønn Faar Lønn Faar

Og saaledes forbinder Jeg mig til at holde min Søn Ole Andreas Brandt Lovs Haas under alle Forretninger Skibe og Linier hvilke samt Reisninger og Fart

At Hans paaorde medtages er overflødigt og tilbyder sig Selv, Caution stiller med Hjemmel paaundertegnede Selvskyldner for Sommeraar Eqvipagt Mandskab Ladning og Reiser

Bergen d. 27de December 1824

Til Forbindelig Kundskab
Andreas Beder
John Olsen

Johannes Ketelsen
Marthe Lind

Regis N. 3.
1825

=18032=

Fredrik Killing Spesier

Paa Kundskab gjøres herved at jeg har indgaaet følgende Contract

Jeg Gustaf Wahlstrøm, Borger og Mester Tømmermand i Bergen, antager Jomanden Ole Johan Olsen for at tiene som Tømmermand Profession sidstnævnte paa tre Aar, Gjerne og Skee midt Liv Fart til en hvilken Tømmermand Egnet ikke kan tages for Lysning den 24de Januar 1824 og er til Løben 24de Januar 1825 hvilke tvende paagaaende Aar Jeg Ole Johan Olsen med Gjerne og Skee Liv, tilbørlig Fart. Alle Maades Lovlige Lov troskab Jomanden bør og skal vise mod sin Mester, og Mesterinde, ikke at forlade sin Tjeneste uden Mesterens Tilladelse, ikke at forspille sin Tid, ikke at spille Kort eller Dobbelt, ikke at gaae i Huse hvor Mesteren ikke er, ikke at gaae om Natten uden Mesterens Tilladelse, ikke at giftes uden Mesterens Samtykke, ikke at drikke Brændevin uden Mesterens Tilladelse, ikke at gjøre Mesteren Skade eller Skam, men at vise Mesteren al Lydighed og Troskab som en from Jomand bør at gjøre, Mesteren paa sin Side forbinder sig til at holde Jomanden med Kost og Klæder, Seng og Sengeklæder, Lys og Ild, Drikkevarer, Medicin og Lægehjelp i Sygdom, Jomanden skal have i Lønning for Sommeraaret 12 Spesiedaler og for Vinteraaret 8 Spesiedaler.

Bergen d. 24 Januar 1825
Gustaf Wahlstrøm
Ole Olsen

Til Vitterlighed
Joh. Hedberg & Elias Eliassen

Copie № 3
1825

=2044=

Forelöbig Skiftebrev Speciel

Vi undertegnede erklærer herved at have med hinanden indgaaet følgende

Jeg Claus de Lange har fået min Svoger Hans Jacobsen de Lange i Leer for Laadum og Myslev paa Joachim Frerksen Leer at Leer paa den Afdøde Laadmand Hans Frerksen, og det ude 5 Kreaturer som paa fornævnte Laadmands Part. Jeg tager for Lettelsens Skyld under Hensyn til Lignelsen og paa Laadmandens min Svoger Overeenskomst Hustrue Gaard, at give ham Kostpenge Klædning Afgiften og Tiendeydelse og ikke andre Byrder Pligter og Udgifter Imodsat Hvad der paa Gaarden Byrder ere.

Hans Jacobsen Overeenskomst Joachim Frerksen mig til at oplove Hans Jacob Lange Gaarden Laadmand paa 5 Aar Eden Dygtig Laadmand Hustruen Fornøden Forsørget og Fattigen Leer til Leer Ind- og Udflytning mig imidlertid til at holde Gaarden Forsvarlig Underholdning i Mad og Klæder, samt Dagpenge og Levnedsmidler og mig ikke Klæder og Underholdning efter min Stilling holde Gaarden til Overflødighed og en Ejendeles og Dagpenge.

At denne Contract saaledes er os vel forklaret og skal holdes Lovbefalet Forening paa begge Sider under Pligt og Pant vi forbinder os til opbemeldte Gaard til opbemeldte Tid at [illegible] under Underskrivelse.

Bergen den 15de December 1825

Joachim Frerksen
Claus de Lange

Til ydermeere Vidnesbyrd
Jacob Frerk
Diderich Arentz

Copie № 3. 1836

Fredrikshald Skilling Species.

Da imellem undertegnede gaaende Tvistighed angaaende Jordegods
som arvedes efter afdøde Enkefrue Jacobsen er bleven forligt, saa
er det overenskommet og bestemt:

At John Jacobsen skal have for sin Part
Christian Jacobsen i Vesterhavn Gaarden Nr. 5 Matr.
Nr. 99 Gjerdt Hagelsten, som er liggende paa Vesterhavn
Nordre Side af Veien fra Fredrikshald til Svinesund, med
Bygninger og Jordegods, som ved Auktionen er bleven solgt
til Gjerdt Hagelsten for Rdl. 1000 Specier Tusen
Rigsdaler, hvilken Summa Gjerdt Hagelsten
skal betale til Arvingerne efter afdøde Enkefrue Jacobsen
paa følgende Maade: Nemlig Rdl. 500 Fem Hundrede
Rigsdaler Specier Sølv Courant med Rente af 5 pCt.
aarlig fra Skjødets Dato, som betales til Kreditor
Christian Jacobsen, naar Gjerdt Hagelsten
maatte ønske at indfri Gaarden, og Rdl. 500 Fem
Hundrede Rigsdaler Specier Sølv Courant
skal betales til Kreditor John Jacobsen
paa følgende Maade: Nemlig Rdl. 100 Et Hundrede
Rigsdaler Specier Sølv Courant med Rente af 5 pCt.
aarlig fra Skjødets Dato, som betales til Kreditor
John Jacobsen, naar Gjerdt Hagelsten
maatte ønske at indfri Gaarden, og Rdl. 400 Fire
Hundrede Rigsdaler Specier Sølv Courant
skal betales til Kreditor John Jacobsen
paa følgende Maade: Nemlig Rdl. 100 Et Hundrede
Rigsdaler Specier Sølv Courant med Rente af 5 pCt.
aarlig fra Skjødets Dato, som betales til Kreditor
John Jacobsen, naar Gjerdt Hagelsten
maatte ønske at indfri Gaarden, og Rdl. 300 Tre
Hundrede Rigsdaler Specier Sølv Courant
skal betales til Kreditor John Jacobsen
paa følgende Maade: Nemlig Rdl. 100 Et Hundrede
Rigsdaler Specier Sølv Courant med Rente af 5 pCt.
aarlig fra Skjødets Dato, som betales til Kreditor
John Jacobsen, naar Gjerdt Hagelsten
maatte ønske at indfri Gaarden, og Rdl. 200 To
Hundrede Rigsdaler Specier Sølv Courant
skal betales til Kreditor John Jacobsen
paa følgende Maade: Nemlig Rdl. 100 Et Hundrede
Rigsdaler Specier Sølv Courant med Rente af 5 pCt.
aarlig fra Skjødets Dato, som betales til Kreditor
John Jacobsen, naar Gjerdt Hagelsten
maatte ønske at indfri Gaarden, og Rdl. 100 Et

№ 3. Fredrve Skilling Speties

Bevgt: Overen Closs for Aar 1826 200 Lie 300 Spd? incl. 1827. Malling.

Vi Undertegnede, Bydgaarere for et Aar med Hinanden Indgaaet følgende Leie-Contract angaaende: Jeg Magnus Osberg, Borger og Kjøbmand i Bergen, antager herved i Leie af Hr. Niels Christian Gjerman Johannessen i Leie Hr. ab Loftet i den Sydlige Fløi af Gaarden No. 18 i Strandgaden, tilligemed Kjælderen under samme Fløi, fra 24de Juni 1826 til 24de Juni 1827 for en Leie-Sum af 200 Lie 300 Spd? inclusive Skatter og Afgifter, saaledes at Leien betales i 4 lige store Terminer, nemlig 24de Juni, 29de September, 25de December 1826 og 24de Marts 1827. — Det er Betingelsen ved denne Contract, at jeg M. Osberg maa lade et Lysthus bygge i Haven, saavidt Jorden strækker sig, og Hr. Gjerman Johannessen skal være pligtig at tillade mig at bruge Veien til Lysthuset, saavel til Kjørsel som Gangsti, og at lade den blive vedligeholdt. Ligeledes skal jeg være berettiget til at benytte Kjælderen under Gaarden til Vinkjælder, saalænge jeg maatte finde det for godt. Hr. Gjerman Johannessen skal være pligtig at lade Kjælderen blive vedligeholdt, saa at den ikke bliver mangelfuld. Jeg skal være pligtig at lade Kjælderen blive vedligeholdt, saa at den ikke bliver mangelfuld. Jeg skal være pligtig at lade Kjælderen blive vedligeholdt, saa at den ikke bliver mangelfuld.

Ligeledes er det Betingelsen ved denne Contract, at jeg skal være pligtig at lade Kjælderen blive vedligeholdt, saa at den ikke bliver mangelfuld. Jeg skal være pligtig at lade Kjælderen blive vedligeholdt, saa at den ikke bliver mangelfuld. Jeg skal være pligtig at lade Kjælderen blive vedligeholdt, saa at den ikke bliver mangelfuld.

Bergen den 29de October 1827. — Magnus Osberg

Da Undertegnede Hr. Gjerman Johannessen ikke selv forlanger

P. Colombo

Isaak Michelsen

Johannes Nielsen

No. 3. R. Tredive Skilling Species.

Indtegnet for Bunden 2000 Lr. 300 Spd. inil. 1827. Malling

Vi underskrevne Sanger indgaaer Contract med hinanden som følger:

Jeg Lars Rosenberg, Borger og Tobakkefabrikant i Bergen, for at have antaget Dreng Lars Martin Ellingsen i Lærling, for at lære samme den lønlige Tobakkefabrikation, og paa Grund af at samme Lærdom kræver sex Aars Tid, antager gjorte Gang i Forbund for mig i 2½ Aar, som regnes fra Dags Dato den 17de April 1827, og endes den 29de October 1829, for at fornemme samme Tid bekjendt paa følgende Conditioner.

1. I hele Aaret regnes 365 Dage, skudt Aar 366 Dage, ingen Dage undtagne, Vaar og Vinter, Sommer og Høst, hvor Tid, sig saa fornøden

Copie

11949.

N 3. B. Tredive Skilling Specis

Anden Classe
Rough for Samaaret 2 Rbdl
½0 Spd ind
1828
Malling

Kyendes vi underskrevne at have ingaaet denne Contract nemlig
Jeg Erick L. Johnsen Borger og Messer Kobbersmed her i Bergen. Antager Drengen Hans Henrich Hansen for at oplære ham i Kobbersmed Professionen saa vidt hans skikkelighed kan formaae til en duelig Kobbersmed Svend udi 4½ Aar fra 24 December 1827. og er udløben den 24 Juni 1832. Samme Hans dag
I samme benævnte Læretid holder jeg Drengen H. H. Hansen Spise og Sengeleje, og naar han lovlig sin Lære Tid udstaaet haver, lei skaffer jeg ham sit Lære Brev paa sin egen bekostning. ——
Hvor imod jeg Maren K Hansen lover at holde min Søn udi hans ovennævnte Lære Aar, med fornødne Klæder, samt ind og udskrivning penger til Svend at blive. Des for uden lover jeg at Drengen ingen utroeskab skal begaa imod sin Mester og Mesterinde, men opføre sig som en Ærlig Lære Dreng Sømer og Anstaar ——
Alt dette Contract saaledes imellem os oprettet er og holdes skal. Er dette med til Vitterlighed underskrevet

Til Vitterlighed
Nicolai Nysland
Albert L. Kramer

Bergen d 24 December 1827
Erick L. Johnsen
Maren Saly Hansen

Copie
N 3.
Inden Classe
Rugk
300 Spd ingl.
1827
Malling.

9697
Forede Skilling Species

Vi undertegnede Joachim Lampe
Borger og Indvaaner her i Bergen,
og jeg Christine Sal. Johannes Bjellands
Enke Samestedes, Gjøre vitterlig, at i dag.
den 16 November 1827 Er imellem os oprettet og indgaaet
følgende Contract

1mo Jeg Joachim Lampe antager herved Madame
Johannes Salig f. Bjellands Enkes Søn Johan Christian Bjelland
3½ Aar gammel, for kosning à 5½ Siger 5½ Rbd Halvt efterhin
anden følgende Aar, som begynder sig fra denne Contracts Dato
og indtil naar dette skriver Den 16 May 1833. at have det tvivlige
Hobbelsmed haandverk og til dens fremholdelse derudi at
anvende alt min mueligt Flid saa vidt han Tilbøielighed Flid
og evne vil tillade, ligesaa og at forsyne ham med forsvarlig
Underholdning, samt for øvrigt at bruge en saadan fremgangs-
maade som Lov og Billighed og i særdeleshed Laugs-Artickelerne
det føre skrevne, og til sin Tid paa hans egen bekostning at
besørge ham hans Lære Brev naar samme efter Brevets forløb
maatte forlanges.
2. Og jeg Christine Sal. Johannes Bjellands Enke som Drengens
Moder, forpligter mig til at holde min Søn med de fornødne
Gang Klæder samt Linned saavel som sammes Tilsyn og Renlighed
og at betale min Søns ind og udskrivning, og skal jeg tillige
tilholde min Søn at han udi sine Lære Aar forholder sig vor-
tidig samt hørig og lydig imod sin Mester og hans Familie
som det en Retskaffen og ærlig Dreng egner og anstaar.
Til videre bekræftelse have vi oprettet enslydende Documen-
ter af hvilken Originalen er hos mig Joachim Lampe og Gjenparten
hos sal. L. Bjelland beroende, og begge af os underskrevne og for segdelse
og overværelse af 2ne Vitterlighed Vidner underskrevet og tilkjen-
daugivet.
Bergen d. 16 November 1827. Joachim Lampe
Christine Bjelland
Til Vitterlighed
Paul Mungaard. Christian Hambell. Jochaugivet Claus Lampe

№ 3. Forskrivelse Skilling Species.

Skuldbrev: Anden Classe Sum Spd. 200 Lig. 300 Spd. inkl. 1828. Skilling.

Jeg Undertegnede Halvor Jowe, Eiendomsmand og Borger til Staden Trondhjem, Lensmand Jørgen Fredrik Andreas Carl Dijthmer, Ven herved ikke Lovs Mand Lovhjemmel Forskrivelse paa følgende Vilkaar.

1) At Mandal Marked skal staae, til og med næste Sommer, i alt Stykke som i Aar, og Dagsalgsbodene ikke forøges i Forhaabning og at Sum saa kan falde og Ingen vinde.

2) Skjønt Leiekontrakten til Eiendommen skal staae til 1ste Januar 1828, saa bliver Afgiften, at betale Mandal Kommune, først forhøiet fra den 1ste Februar 1828, og derefter saaledes forhøiet hvert 5te Aar: fra den 1ste Februar 1833.

3) Skjønt Kommunebestyrelsen skal have Ret til, ved Contractens Udløb, at sige Sum Afkald, saa bliver dog Eieren af Sum Eiendom, Mandal Kommune, ikke forpligtet til at sælge Sum fra sig, men kan beholde Sum saa længe han selv ønsker det.

4) Den Ret Sum Eieren af Sum Eiendom ved Contractens Udløb maatte have til at forlange Sum Eiendom solgt ved offentlig Auction, skal ikke kunne udøves af Sum Eier, men af Kommunebestyrelsen, som ogsaa skal have Ret til, ved Auctionen, at byde paa Sum Eiendom, saa høit den finder for godt.

5) Forpligter Jeg mig til at indrømme Eieren af det Langhjemmelige Tobaks Monopol for Amtet i Fylkeskredsen Bergen, Ret til at have min H. Jowes Firmaskilt.

Til Bekræftelse af denne Contracts Indhold.

Hvorpaa den Underskrevne Copie skal være udfærdiget. Derunder Jeg, Halvor Jowe, Ven herved ikke Lovs Mand Lovhjemmel Forskrivelse paa Borgermaend, ikke Skiftevorderlig Ed at undertegne.

Trondhjem 1ste Februar 1828.

Halvor Jowe

Ikke Skiftevorderlig Ed.

Jo. Fried. Løch Stiftf.

Claus M. Uldervik.

= 15650 =

No 3.

Anden Classe for Sum fra 200 til 300 Rbd. af 1828. Malling.

Vor Underskrevne Dag. Dato indgaaet følgende Contract:

Jeg Johannes Knudstrøm M. S. Lover udtager Herr Christian Olsens Søn, Christian Olsen, min Lobbersund Lang og ret 4 aarsfolgende Aar, som tager sin Tiltrædelse Skjærdagen S. Hans Dag d. 24de Juni 1828, og endes naar nævnte d. 24de Juni 1832; imidlertid Tid gaar forbinder mig at opføre benævnte Dreng Christian Olsen i benævnte Lobbersund Profession, saaledes, at naar han sine Lovaar udstandt haver, kunde som en duelig Lobbersundsbjørnd han norde antagen, dog forinden han forinsk og Skik kan bidrage til sin Dige, som skal gaa fra bestemmende Secessi-Tid 1829, og lige til hans Forældre omme gave Hans Underholdning med fornøden og nødtørftig Mad, Drikke, samt Dages-Lejr, og endelig naar han sine Lovaar udstandt haver skal jeg forskaffe ham sit i alle Maader lovlige Forældre; dog gaa Hans egen Beskjæring.

Derimod bekommer jeg Christian Olsen at nøre Johannes Knudstrøm omskrevne at Ele min Søn, Christian Olsen skal bygge nogen Lystsordning Arbeid i forbenævnte Lovaar, der kunde nøre hans Husbonds eller Husmoder til nogen Fornøielse, men derimod at nøre dem i samtlighed alle de, der høre i Husbonds Hus at bjede og rande over sin, flittig og lydig i Alt, der hører til Husbond og Drengens Vel, ligesaa skal han ej nogen Tid det nøre Dag eller Nat nøre af sin Husbonds Huse uden hans Vidende og Samtykke; skulde med Formodning saadanne Fax, som skeer skaffe han efter Lovaar og Lobbersunds Lovgs Artikler.

Og endelig forbinder jeg mig til at holde min Søn Christian Olsen i sine benævnte Lovaar med alle fornødne Klæder af Linned og Uldent, samt Skoeninger og Klæder

At dette saaledes mellem os oprettet og overdragen skal holdes skarpeste Ord med vore Hænder Underskrift, samt hvis fornøvnet tvende Mænd som i Mellemtiden Vidner at underskrive

Borgend 18de August 1828.

Johannes Knudstrøm M. S.

Som Lovgiverge Fader Christian Olsen

Til Vidnesbyrd underskrives

Andreas Beeder Hontum

N. 3.

(Anden Classe for Sum fra 200 til 300 Spd. incl. 1828. Mellem.)

Vi Undertegnede Gmder herved at gjøre vidnesbyrd følgende Lovbrud.

Jeg Gustav Wahlstrøm Borger og Bøddelmester i Bergen anklager forhenværende Overauditeurbetjent Ole Olsen Søn af Mortinus Olsen for at opleve sin i Bøddelmester-Profession saavidt have kyndig sig fulde, til en dansk Bøddelmestersvend i Aar (1828) at regne fra 1ste Januari d. A. til 1833 nemlig 31te December; inden denne benævnte Lærletid holder jeg Drengen Kost og Klæder, Sengested samt Aamelighed og Natteleje, Klæder til Confirmation, og naar han bliver Svend medgiver og maa han lovlig hver udstaaet sin Lærletid og bekender at være dansk Svend forskaffer han sit i alle Maader lovlig Lærebrev.

Herimod forbinder jeg, Ole Olsen, paa Drengens Vegne sin Fuldmægtig til at sige, nemlig min Søn Mortinus Olsen at være Lydig og Lydig mod sin Mester og Mesterinde saavelsom dan, der herefter maatte komme til at forestaa Wahlstrøms Bøddelstad og udføre for at han ingen Utroskab, Tab gjøre sig Skyldig i, men opføre sig i enhver Henseende saaledes som det en ærlig, tro og redelig Læredreng sømmer og anstaaer.

Alt saaledes som ommeldt forefindes og at Betingelserne ubrydelig skal holdes, forbinde vi med vore Hænders Underskrift og Segl forenævnte Bøddelmester med os at være ansvarende for denne Lovkreit tilligemed os at underkaste

Bergen d. 26de August 1828.

G. Wahlstrøm

Ole Olsen.

Til Bøddelstad medunderskrevet

Hilde

Rasmus Jørgensen

N:3.

(Anden Classe
for Løn fra 200
til 300 Spd. incl.
1828
Mælling)

Vi de Undertegnede Gjøre herved vit hvad nedenskrevet følger.

Contract

Jeg Gustav Wahlstrøm, Borger og Mester Tobbar-
slager i Bergen antager Ole Jacobsen Gjesdals Søn Carl Jacob
Olsen for at lære Ham i Tobbarsmedprofessionen saavidt Hans Evne og
Fornuft kan fatte, let at drive Tobbarsmedsvand i 6 nye Aar, at regne
fra 1ste Januarii t. A. til 1833 den 31te December. — Under denne be-
nævnte Læretid holder jeg Ham Kost og daglige Klæder, Opvarmning saavel
Natteleje og Nattelys, Klæder til Confirmationen og reiser Ham hiem med
indtegne, og naar Han derfor ikke udfører sin Læretid og befinder sig at være drukken
som Svend, forkaster Ham sit i alle Maader derfor Læretiden. —

Derimod forbinder jeg Ole Jacobsen Gjesdahl sig Denne Mesters
som Hans Fader, til at Han saaledes som Søn Carl Jacob, at være lydig og hørig
mod sin Mester og Mesterinde saavelsom dem, der herefter vorder Dennes Del af
forestaaende Wahlstroms Værksted, og undstaaer for at Han ingen Utroskab skal
gjøre sig skyldig, men opføre sig i alting Huusfruende saaledes som det en ærlig
og redelig Læredreng egner og anstaaer. — At de saaledes som omm-
meldt ere forenede og at Vedkommende ubrydelig skal holdes, stadfæste vi med
vore Hænders Underskrift, og Hans forenævnte Dr. Vedkommende med os
at være overensstemt for den Contract dette angaar med os at underskrive.

Bergen. 26te August 1828.

G. Wahlstrøm. Ole J. Gjesdal.

Ole Vedkommende.

Michael Hansen

Jørgen Jørgensen

N= 13

anden Classe for
Sum. fra 2 til 4 Lil.
300 pd. indtl.
1828

= 14464

Malling.

Tredeve Skilling Specie

Vi underbegnede vedgaar herved at have med hinanden indgaaet følgende Contract, nemlig:

Jeg Magnus Osberg Borger og KobberSmed Mester i Bergen, antager Drengen Nils Paulsen i Lære, for at lære ham den Lovlige KobberSmed Profession, og det udi 18½ Skiver vare paa hinanden følgende Aar, som tager sin begyndelse den 29 September 1828 og endes naar Gud vil Same Datum 1836.

Under denne Tid forbinder jeg M. Osberg mig til at oplære ham i benævnte Profession, saa vit hans Gode Evner og Levelighed der til vil bidrage, og endelig under forbemeldte hans Lære Tid skal jeg forskaffe drengen de fornødne Klæder og Skoe, for Svarlig Mad og Drikke Senge Leje, samt holde ham til Confirmation, og bekoste ham ind og ud skrivning.

Hvor imod jeg som drengens Fader nemlig Paul Andersen, forbinder mig til at finde saa og være ansvarlig for min Søns troskab, saavel som at han skal være hörig og lydig, imod sin Mester og Mesterinde og de der i hans Mesters sted da have at byde og raade over ham, at bevise dem Agtelse og lydighed, ikke heller maa min Søn hverken Dag eller Nat være ude af sin Mesters hus, uden hans Mester og Mesterindes tilladelse skulde saadant ikke skee skal min Søn undergaa saadan straf som Loven og Laugs Artiklerne i saa fald føre skriver

Endelig forbinder jeg Paul Andersen mig til forbemeldte tid, at holde min Søn med al fornöden Renlighed klædning og dækning saaledes at hans Mester ingen skam skal have af at vise ham i sine Ærinder.

At saaledes er Contraheret og ingaaet Pactes
vi med vores Hænders underskrivt, samt tilligemaar
maadt 2de Mænd til vitterlighed med os at underskrive

Bergen d 29 September 1828
til Vitterlighed Underskriver
Efter forlangende Borgemester Jespra
B. Collombo
Johan Engeman

H. Osberg
Paal Andersen

NB
Anden Classe
for Sumaden 200 Rbd
300 Fr. Elu
Melling

1828 47
Fredrik Stilling Speiers
Vitterlig Undertegnede vitterlig gjør
herved, at have med hinanden Con
tracteret saaledes nemlig

Jeg Joachim Iversen Kobbersmed Mester her byen,
haver forpligtet mig til at opfære Kattemager
Mester Remsbergs Søn August Wilhelm Themotheus
Remsberg i kobbersmed professionen udi 5 paa hinanden
følgende aar at regne fra 29 September 1828 saaledes
at han efter den tid han passere for en dueling Svend i
begnedte profession, saa fremt ellers hans fornuft og
Sandsevne tillader det. Ligeledes forbinder jeg mig til
i den tid at give ham forsvarlig underholdning i
Mad og Drikke samt Sengeleie og aarlig 1 par Skoe. og
Endvidere efter min pligt holde ham til Gudsfrygt
og en Christelig opdragelse.

Jeg Lorentz Remsberg fatter min Søn August Wilhelm
Themotheus Remsberg i lære hos Kobbersmed Mester Jo
achim Iversen for at lære ham den hæderlige kobbersmed
profession og det udi 5 Skriverskrevne paa hinanden følgende
aar, der tager sin begyndelse fra 29 September 1828.

Ligesaa og saa min Søn forpligter sig til saadan
hans Lærer bør vorer at vise sin Mester Mesterinde agtelse
og lydighed, og ikke uden deres vilje og vidende hver-
ken Søndag eller dag at være ude af deres hus, at denne
Contract saaledes af os er sluttet og skal saaledes bestaae
herved med vore hender underskrift, og have vi
for maadt hvende Mandtil vitterlighed at underskrive

Bergen den 16 Januari 1829

Til vitterlighed
Arne P. Ellefsen
Albricht F. Lindahl

Joachim Jørgen
Lorentz Ramsberg

No 3
Anden Classe
for Aaret
200 til 360 Rbd incl

1829
Malling

1826
Trediver Skilling Species

Vi undrev Borgere Byen dags datum indgaaet
følgende Contract.

Jeg Johannes Kielstrøm Byen antaget
hos Jacob Olaj Frøisæth Søn. Jacob Olaj Frøisæth
indtil Paaskes Tid Aar 4 Aar følgende Aar, som Byen
Lægejendelse i dag den 4de May, og endes naar man skriver
den 4de May 1833 — indtil Summen Tid hvor Aar hos Lieden
ing mig klædt og Føde hos en enkelt Kvoforsvan saa
Længe at være hos sine Aars Aar indtil Handel Byen, hos da
Aaret ved Dueligt Byrud Aaret ovenfra antaget. dag saa vidt
Aaret, fornøst og flid Aar Tidrage til samme.

Ligesaa skal Skal ing i Summen Aars Aar indtil Aaret Aaret med
Aaret ved Aaben og ægte Alderlig Mad og Drikke samt Ringe Klæ
og rundelig ved Aaret Aaret Tid indtil Handel Summen Aaret
Klasse Aaret sat i alle maader Lovlige Lønsbrug dag saa
Aaret Egen Belastning.

Dog imod Belønning Jacob Frøisæth at være Hos Johannes
Kielstrøm Ansparelig, at ikke ved Aaret Jacob Olaj Frøisæth
skal Ingaae nogen Lastparlig Tieneg i hos en anden Borgers
Hus Aaben nogen Forbrydelig Handel Hvorved Hos nogen
Aaret nærmelse, men derimod at være dem, saa vidt Aaret
alle de Aaret Hænder i Forbinder skal at Lyde og Raade
adlyde Aaret, Tro og Lydig i alt ved Aaret Aaret til

Forbund og Overgangs Mål. Ligesaa skal Jens og
Ingeborg Lid, hvorfra ogsaa mod alle Dage, hvori af Ejendoms
Forbund Jord, enhver Jens gode Hustru og dens Livsarv
Skulde med Forandring Vandant Klæder, Draaber, Jern
Ostens Lemmer, og Sølvtøi Penge Gods Creditorer.
og Enden Lig Forbindtlighed mig til at holde mine Søn
Jacob Olaj i Fuld Lemmets Lem Mands, med alle Jor
nødige Eiendom af Livsarv og ikkun Fuld Overgangs
og Mos.
Af dette Forbund mellem os vor Klarhed og Overensstemmelse
skal Gaver skal Forbrydelse ogsaa vore Hænder underskrevet
samt Jor forsynet Segl Mand, som vorder lovligt Jord
Vidner at underskrive.

Bergen den 4de Maj 1829 Johannes Kielstrøm
Ole Engelsk til Stedet Jacob Frøisæth
Andreas Engelsk Andreas Berger Jacob Olaj Frøisæth jr.
Jørgen Lie

14088

No 5
Enden Claasse for Dem
for 200 til 500 Spd incl
1829
Mælding

Tredive Rilling Species
Aar 1829 den 2de Januari Jor os undertegnede
rid Jaget und Jind anden følgende Contract.
Jeg Madame Maren Pal Hagetsteen Enke Jens
af Jord Jabber Jund Mogens Hagetsteen Overgang Lov Jomgang
Ole Jr Gjerdahl Jøn Bonter Johan Gjerdahl Jaa b Car no Jens Jeg
Jinands Jabende Car Jam Jagar Jin Ingiftedags Jra den 1ste Januari
1829 og Enden om Jeg Lover at Blive Jos den 1ste Januar 1835 Jyrelleve Tid
ingen Jorsel Jaar Jor Mist og Jaareplig Jod Jor Pil Livsarv
Skal Lov Jam Jabbens Jund Jorsørgerinnen Jealdens i at Jan Jord
Lemmarmens Pilh Jan Jord Jeg Jaar Mand Jam Jundig Jabbens Jund Jyn

Jaa Jund Jor Lindring mig Ole Jr Gjerdahl Borger Jaa i Jaaden
Pil i Lov Tiden at Jar Hjins Jams Jeje Jøn Bonter Johan
Gjerdahl Jund Jorældres Eiendom og Klæder til Jin Ingiftedag
Jagen at Jalarte Jund Contract og i Jen Tid Jaa Jund og ej Ingiftedag
Jorpligter Skal Lemmets Jeje Jøn Jord Jorpligtet til Jin Jen
Lov Car at vedligeholde Jamme Lydig og Jaa Lovlydig Pilhalde at Jar
Lov Jund Mosfrænder Jør Jeje Jord Jamfund Jøn Jander
Jeje Jar Jander Jord Jeje Jeje Pilladelse.

Vaant ellers alt Hvad Hjaantyaakut angaaer at vore Ærlig og Lydig mod Øvrigheden og øvrige Foresatte og nøiagtig Efterkomme at ret rømde og forsinde Hvad Hand maatte paalægge at vore til Vaade og Formindskelse for Haus Mesterinde. —

Skulde vi modsætte os Hjemsendelsen og ffylde de Pligter som os ifølge denne Kontract og ifølge Lovlig Hjemmel paaligger da vore vi underkastede den Straf som Loven eller Lovens Fuldbyrdere Foranstalter. —

At denne Kontract saaledes er indgaaet og stadfæstet stadfæster vi ved vore egenhændige underskrifter. Ligesaa Lovede vi til forvarende Mester Hjemsendelse for vedkommende Politimyndighed. —

Bergen den 22d. Juny 1829

Albert Breder
Gjert Hagelsteen

Marcus Sal Hagelsteen
Ole I Gjesdahl

Ovenskrevne er underskrevne og indgaaet følgende Kontract saa Lydende. —

1, Jeg Hans Olsen Moe Borger og Lodsen i Lagen Mesterinde i Trondhiem Hjemsendelse efter Lagets Vorgang Johan Petter Bjø for at Lære den Lovlige Lodsen i Lagen Profession i 8 de Aar Hjemsendelse den at Hjemsendelse Tiden 1 Aar, den Løn og de øvrige 7 Aar er fra 15d. Aprel 1824 og indtil den 15d. April 1831. i Henhold til Lov af Lodsen Profession. at den sidste indskrænker Lovens Plasser for en dygtig Lærd. —

2, I Henseende til Lærde Tiden er gjældende den for Øvrigt Lovlig Regel Drog samt for Lodsen. og om den Skeldne Fag Hjemsendelse da en Hjemsendelse Lodning maae den ved Lovt. —

3, Den længer den er i Lære Hjemsendelse den med mig og Lærer Hjemsendelse Lydig Hjemsendelse. og Lønne sig Arbig og Vaar Adfærdig og flittig. og Hjemsendelse at skulde dog Hjemsendelse ved ej mit Hjemsendelse uden til Lodsen da den skulde Hjemsendelse Hjemsendelse sig de Straffe Lov og Omstændighed Foranstalter. —

Trondhiem den 15d. April 1824 Hans Olsen Moe

Ved oprettelsen af min Lov Mosters ansøgte Hvstand
at ving forrettet, og for Lindt mig Punktlig at og fyldest
Vanne som og til Vidnes Underskrevne anmodet Lb Borgere
og Lovakte Mand med mig som Vidner og Commissionister
at underskrive Trondhiem udsupra
Som Vidner og Commissionister Johan Peter Bye
Johan Winding Berg
P Rønning

Imellem os undertegnede er indgaaet følgende
Contract Vaabegjemme.

1, Jeg Hans Olsen Mor Borger og Tømrer Mester
her i Trondhiem herved antager undertegnede Ole Johannessen
Bark, for at lære hans ældste Søn Hvstand proffessionen
i 8 de Aar hvor af han skal have Kost 1 Aar og derefter
7 Aar ved lønn fra den 5 de Juni 1827 og indtil den 5 de Juni
1834 i hvilken Tid jeg skal lære hans profession
at han ester bedste Evne kan skjøne for undvigt
Lønt.

2, I Løbet af sin Lære tid vinder han for ovenbevidt Kost
Dag Kunst forvunden Klæder og over hans Klædelige
Skal da nedbrugte Klædning - uden hans egen Lønt

3, Saalænge han er i Lære hos mig med mig og Min
Husstand Lydighed og skal jeg Ærlig og Trofast Adfærd
Lig og skikkelig og Forholde mig ellers Dag hans ud
af mit Hus uden til Enhver da han ellers Kan vorde
fig de Straffe Lov og Ordninger Indstemmer.

Trondhiem den 5 de Juni 1827

Hans Olsen Mor

Ved oprettelsen af min Lov Mosters ansøgte Hvstand ovenbevidt
forrettet, og for Lindt mig Punktlig at og fyldest Vanne
som og til Vidnes Underskrevne anmodet Lb Borgere og Lovakte Mand
med mig som Vidner og Commissionister at underskrive
Som Vidner og Commissionistere Trondhiem udsupra
Johan Winding Berg Ole Johannessen Bark
P Rønning

(No 3)

= 5½77 =

Enedigt Skiftebrev Forhandling

Forhandlet og Overdragen under nu i Dag igjennem følgende.

Contract

Auctions Pladser for Byen fra 200 til 300 Spd incl 1829 Malling

1 Dag Johan Wiinding Berg Borger og Tobaksspinder Mester i Throndhiem Skal Stande for Ret at have anlagt Landsvigen Jacob Rée for at have som den Forrige Tobaksspinder Svend Provstsen d 6 Dag Aug som Dagen for Byggetidens Ende 1828. Vandgangstid og udløber 1834. i Hytten Skal ing som Mester Lovens Forskrivninger forlanger at Jan Efterladte Enke Landsvigen som den Forrige Tobaksspinder Svend Provstsen Hytten med Redskaber som den Forrige Tobaksspinder Svend Provstsen selv har anskaffet i Bergen Skal Tilhøre Landsvigen.

2 i denne Jans Forretn Lovens Dag Løn ing Hjelp Jan for Nødvendig Kost og Seng og Rundgang.

3 forlanger Jan ret i Lovens Ord Jan vise med mig og Forældre Fornødne Lærepenge, og Fører sig derfor som ordentlig Karsig og Ærbar Dreng ellers vil det Gjensidige Skiftebrev Da Jan ellers Kan drages sig de Strafbestemmelser Lov og Anordninger Indeholder Johan Wiinding Berg

Throniem den 24de Juni 1829

Med ovenstaaende af mine gode Venner oplæste Contract er jeg fornøiet og for Landsvigen mig Kontraktsbrudsgjældende Penge som jeg skal Landsvigen, anmoder 2de Mænd med mig sine og Contractens Underskrivere.

Throniem som ovenfor

Jacob Christian Rée

Som Vidner og Laugsmænd

H C Rée

Jonas Christian Berg

= 13473 =

№ 43

Andden Classe
for Løn fra 200
til 300 Spd aarl

1830.

Malling

Foranlediget Skiftebrug Bergen Byefogdie

Vi undertegnede Lensmænd have ved dette Forretning indgaaet følgende Contract. —

Jeg Gustav Wahlstrøm Borgmester og Rathmand i Bergen antager Carl Johanne Pettersens Søn Michael Pettersen, født ved Lovgivningen i Ægteskab med Provstinden, Jacobine Aasen og fordi han selv har valgt til sin Livslige Lykkelige Stand, i 5 Aar fra den Tid at regne fra 7de Januari 1830 til 7de Januari 1835, og under denne Contracts Løbetid forbinder jeg mig til med Kjærlighed og Omhyggelighed at behandle ham, som det Lovlige Barn jeg har antaget ham til, og forpligter mig til at give ham Kost, Klæder og Underviisning, saaledes som det kan forventes af en Fader, der har Lovlige Børn. —

Dertil forbinder jeg Johanne Pettersen sig til, at hun skal være ham Mor til, at han skal lyde mig som sin Fader Michael Pettersen, at være Lydig og Lydig mod Husbond og Husbondinde saavel som den hvem de fornemmelig Tilsynet maatte befale, og indestaaer for, at han ingen Skade skal gjøre sig Skyldig til mod og imod mig i Ægteskab eller Enke, saalænge som det kan behage Gud at give mig Livslige Forsørgelse og Underhold. —

Det er ligeledes bestemt og at Pleiebarnet skal beholde sin Daabsattest, skadesløs og at Pleiefaderen skal have Ret til at afhænde det, naar det maatte blive ham til Byrde, eller det selv maatte ønske det, saafremt det ikke har forbrudt sin Ret ved Utaknemmelighed.

Bergen d. 7de Januari 1830

Johanne Pettersen
med sin Fødsels Hånd

Til Oplysning for Underskriverne

Wellin

G. Wahlstrøm
m. p.

Fæstkier

Christian Campbell

№ 3

Anden Classe
for Løn fra 200
til 300 Spd inkl

1830

Mælling

Foedsels Skilling Contract

Wiir undertegnede Dagen dagr dato indgaar følgende Contract vedligeholdt. —

Jeg Johannes Kilstrøm M. L. Stal og Lov Thobias Storm i den Dagligen Gabbon Vand Klosterp. en ung Pige, gaa Fiinanden følgende Aar, saa Dagen fra Dagjørelsen Skjedningen d. 1. October 1830 Aar.

I Dennem Løn Tid Stalding skal den Pige vise Flid og Troskab, Ordentlighed og god Opførsel, saa at naar den Løntid er forbi skal den Pige have Tjeneste Dagen den Dag den Gabbon Vand, den Pige antager, dog paa det Aar Forstand og Skikkelighed tilbage til dette Tjenneste opnaaelse.

I Løn Dennem Løntid, undertegnede Pige den Pige med Forældre og vedkommende Mad og Drikke, samt Dagen og Dangen Tøi og naar den Pige sin Løntid, Troe og Lydig udstaar Dagen, Stalding Løn Dennem ved Dagen at betale, og Dagen Pigen Tøi, i Allemaader Dagligt Løn Brug, dog paa den Pige Tjeneste Dagen.

Imellem Gabbon og Thobias Storm, den nu af Hr. Johannes Kilstrøm M. L. antagen i Løn, at Pigen i Dennem nu Løntid, Troe og Lydig, ikke i Mangaa nogen Tid, noget fra Gaarden eller min Husbond, eller Husmoder, samt Dennem Løn Pigen i Deres Stue, eller i Deres Stue Dage at Dyr og Staa Dagen mig, til Forretning.

Ikke Gabbon Stalding Pigen ude af min Husbonds Hus, Dagen eller Nat eller Dag, uden med den Pige Skilte og Skjønde, Stalding med Forretning, Dagen mig, og ikke i Allemaader Gabbon Dennem Pigen Forbindelse Dem under Dagtvang mig Gabbon Dage Dangs Allemaadigste Gjøre Dertil, samt Pigen Dennem udsigne Dangelig Allemaadigste Forretninger.

Dagsaa Stalding i alle Dennem Løn Tid, Gabbon mig selv Alt Forefalden Klæder, i Kolden og Dirdt, samt Løn nødtørftigt og Dagstændigt Dagnet.

At vitne saa Lover – undertegnede os ved Vidne, og egenhændig Navn, samtlige Bi- ved vores Haand under Segl og Pas til Lige fornemmelig kyndig Mand ved os til Vidnesbyrd at underskrive. –

Bergen den 4de October 1830

Johannes Kilström M.S.
Tobias Stern

Til Ole Hagelstein
under Forsegl
Andreas Beeder
Johannes Beeder

N:o 3
Andenklasse
Løn fra 200
til 300 Spd. årl.
1830
Kalling

1 Rd. = 98 0/3 ß

Fredrik Willing Peters
Undertegnede vel gaar Forsegl at sige ind
gaaet følgende Contract

Jeg Gjert Vonder Ole Hagelstein Borger og Løbe-
Kunde her i Byen Bergen antager Carl Ellingsens Søn
Elling Andreas saavel og Løn Jens i Løbe- med Professionen
Daaged Jens Kyndighed Jens Kaste i 6te Aar Tid og
at selvst Carl til sin vedlig Løbe- med Kyndighed, Løn- begynder
den 24de Juni 1826 og endes sin Gjerning Kleinsmester- gaaende
d. 24de December 1836. – under denne Contracts Løn- Jeg
jeg Jens, endvidere 3die Jens Vedtager Klæder af alskens og Slags
Old Klædetøy, Skjæring- naar Lin, og naar Jens ikke kan
ind Lærer Lære til, Slibning- og Skjærpning til Kyndighed, Jens Kasse
jeg Jens ønsker Kyndig Klædning, Lignelser at Jens Kasse
Jens fri i Alle- maader Loylig Lærer Lærer.

Herimod forbinder jeg Carl Ellingsen paa Vegne sig
Dem Jens Fader til at Jens – endvidere sin Søn Elling Andreas
Kost og Løn sig Årlig, Lydig, Tro og Vedlig imod sin Mester
og Mesterinde, saavel som de Som i Jens Mesters Tjeneste
maatte Skjøn og gjøre Jens Vanskelig, og endvidere Lærer saavel
Jens ingen utroskab skal gjøre sig skyldig i noe Jens sin
Overdrev, Tro og Kasse Lærer sig og Jens.

Ct. Vi Undertegnede som anmeldt ovenstaaende, og at Pikkaanen uberettiget skal holde Hundene inde med Hensyn til Jagten, og Jagen vi Formaar Lidt Bitterlig Indbyrdes under at undvigende.

Bergen den 24de Juni 1830

Ct. Bitterligst
Thomas Pedersen
Rolfsen

Gerdt von der Ohe Hagelstein
Carl Ellingsen
— med paagjeldende Hånd

No 3
Anden Classe
for Hunde fra 200
til 300 pd inkl
1830
Skilling

=3 3 3 8=
Fredsvor Skilling Species

Jeg Undertegnede Halvor Grove.
Lodsen med Mester og Lovgiver til Skaden
Trondhjem. Ret i Laand Jeg vil paa at Jage ombyg
og en Lader sine Kvinge Drengene Berent
Olaus Wiige. Jeg for mig at Laane den Lovlige Lodsen
Hund Profession paa følgende Vilkaar.

1) Mendat mulig skal forpligter jeg mig Halvor Grove
ct Laane Drengene, med skal alt paa Professionen ved
Jagten.

2) Drengene Laantid begynder til 5 Aar at den Vanskelige
Aar, jeg kan faa sin Begjæring den 1ste Januari 1830 og Endes
paa Gud sidste 1ste Januari 1835.

3) I Hvis Jeg Aar, Jeg Lindrer mig mig at Drengene Jagten
Mad og Drikke, Overlagen Natteleie, Fuldkreying og Ud
Kreyninge Kongen Embedsmænd Drengene Daglig Jagt Klæder.

4) Den tid Jeg Jagen Drengene, skal Jeg Ingen Kvæstelse og Lydig
ged med den Jagtpatte Hund skal ved det Jeg Anbefalte Embede

Trondhjem d. 19de September 1830

Halvor Grove

Ct. Bitterligst
Paul Holthe
Lars Berg

Berent Olaus Wiige

1½
Anden Classe
Rbd Sum 200
til 300 Spd incl
1850
Halling

= 88962 =

Tredive Rbd Rixdaler Species

Vii Undertegnede med Landvæsens Sagens Gaae
gjennem af Overøvrigheden Constituerede Repræsentanter

Contract paa Tjeneste.

Jeg Jensine Pauline Enke af Dahlerup afgangen
Sobelsvend Mester Joachim Lampe, antager herved Jens
Haalk, for mig saa vel som mine Børn Sobelsvend Svend af
Lem Sogn Lem Herred Lovlige Sobelsvend Profession, saa vidt Jens Kræfter
og Lemlighed den tillade og tilgode, og det i 6 Aar nemlig fra den
anden følgende Aar, som begynder fra Indgangen Kristi Dag 29de September
1850. – For denne Jens ydende Løn skal Jens Haalk være mig til
alle Allernødigste at gjøre Jens fri i Allemaadens nødvendige Underholdning i Mad og Drikke, men ogsaa Jens passende Klæder i
Alder og Lemlighed samt Klædeje i Tilfælde Jens for Dødelig Ligsygdom at falde Jens til den Sidige Confirmation.
Og naar Jens Aar, og Klokke Jens Løn skal udbetales, skal
jeg ved Ophør Lønnen Jens udbetale, og derfor Jens Kasse Jens
Vel Lønlige Løn Lov.

Skulde jeg i mod Formodning nogen Tid vise utroe Lydighed imod min
Profession, saa maatte denne Contract nu ophæves, da Forskrivelsen
jeg til at faae Lemmet denne Jens Haalk antaget for min
Lærling mosters, Hvor Jens ophører denne Contracts
Formaal Jens Tiden er Lovt, og ydermere Ret.

Ligeledes Jens Forskrivelse Jeg Enke af Dahlerup afgangen
Gulvsvend Mester Ole Haalk, den Jens Sat mig Jens Haalk
i Sobelsvend Lære Jens Madame Jensine P. Lampe, at holde
denne mine Børn i Jens Lønaar med Retskaffenhed, Lydighed og Flid
Jens nytte og Lemmet og ophører Jens det Jens nu godt Jensigtige
Løn.

Ligesaa skal min Søn Svend, og Datter Maryne Jens Pligtmæssige
Lydighed i Alle maader, mens Søn og Lydig, ikke Allernødigste med sin
Gunstmoder, men denne Jens Bedste i sin Stad at Lyde og Efterkomme
Hvor Jens, alt til Hellas Lydighed og Jensyn.

—

Og endelig skal Jan ikke, ved Bortsalg af allerede dag-
vogne Tid spare enhver af sine Husmænd Hus, uden
Jordens gode Villie og samtykke, skulde ved forandring
som kan tjene til Skade, forlis ved nogle af disse Contract
dens da Kvasser Jan ansat Todbrytere Langs alle
naadigste gjøre Tungelige Overtiklom, samt af stor Summa
ved Domme Tungelige Forordninger Love Dommer

Contracten.

Ovt skal saaledes enhver af ved skadet, og ubrydelig
skal holdes Jayne til Stadfæstet ved egen Haand-
underskrift, samt forseglet Segl ved til Mere Vished
at underskrive.

Bergen den 29de October 1830

Til Vitterlighed
Hans F Lampe.
Jörgen Lie.

Jensine Pauli Lampe
Hans Lampe
Andreas Becker
Inger Pauli Skaalk
Hans Lampe
M. Blessing

№ 9
Anden Classe
for Summen 200
til 300 Spd incl
1831
Malling

— 9252 —

Fredrik Skilling Skjøde

Undertegnede, Johan Rudolph Jacobsen, Borger og Løbemøllemester her i Flekkefjord, og undertegnede Skillemager Hans Paulsen Lignelser Sognefoged, Sogn Dags Dato vitterligt og vedkjendt og indgaaet følgende.

Lærecontract

1) Antager undertegnede Jacobsen, formelt Hans Paulsens Søn Knapen, Navn Louis Fauran, i Læreskillemesterlæren for 6 Aargange fra Aar, fra 1ste Januari 1831 til 31 December 1836. og i Fælden Tid og Sværd forbinder sig til, Efter Drengens Evner og Flid, at Lære ham saavidt muligt skal findes at være, naar Læretiden er indløben, Den Færdighed vil erhverve sammen Dygtig Svend, Lignelses forbinder sig og ogsaa Sværd, i omvalte 6 Aar at holde Drengen Kost og Logis, Klæder og Sengklæder og Seil Vask i de første 4 Aar af Læretiden, Ligesaavel at betale Hans Fod- og Undervisning og Lovligt Løn Lærepenge i sin Tid saa vidt til Dagen skjelle.

2) Forbinder sig Hans Paulsen, Hans ovennævnte min Dreng Knapen Mange og Sværd Sværd Kundskab, saa Hans Magen undlagen Ret i Fællesskabelse, forbinder sig og Sværd Drengen til i ovennævnte 6 Aar Klæder at give Hans Mad Ret Drik Seng Hans i Hus Klæder Hans at betale vidt Hans, Lydighed og Troskab, og ikke at forlade Mesterens Hus uden Tilladelse til Hans nødvendig Fornødenhed til Landskab, Ligesaavel og altid at vise sig Lydelig og Flittig og Klædsom Hans Mesters Lovlige Ærinde,

Alle i Anledning heraf at indtræffende Salg af Indskrevne Fartøier
paa Langvandet skulle skee.
Hvorledes at Sperre og Vedligehold af indgaaet Indskrivning
Contract skulle besørges Indskrivningen ophøre i
Tilfælde af Ulovlighed og videre Tilstandsomhandling.

Bergen den 8de Januari 1831

Johan L. Jacobsen Hans I. Paulsen Jean Louis Fürchtenicht

Test. af Underskrifterne

Andreas Ottesen Dahl. Olf Svensen

No 3
Anden Klasse
for Sum fra 200
til 400 Spd incl
1871
Malling

— 7777 —
Fredsvor Skilling Species

Contract

Vi undertegnede Vidtkundig gjøre
vel vitterligt at have indgaaet følgende Pantelig
Sig Joachim Iversen Longva og Lobben Sønd Nordre
i Bergen anlagde Mandag Andreas Christoffersen
i Laxevaag paa det Laxevaag Lobbenfirma Profession
ide 64 Skippund Sig paa hinanden følgende Dage til alle Sin
Fiskeri Sammenskud paa Mandager paa Lobben Sønd Nordre og
Langeskov. Laxevaag Indgivende den 15de Febr 1871 Kl. Aad
og Ender om Gud vil naar Skippeder vender den 15de Febr 1837
Under Samme Laxevaag forbinder sig Joachim Iversen
sig til at forskaffe Samtlige Mandag Andreas Christoffersen
forskrevne Mad og Drikke uafbrudt fra den 15de Febr 1871 Kl. Aad

og Aarlig at give Hans 2 de Fars nye Klæder og 2
de Par nye Skofstrømper samt naar Loverdien ud
til Enden som Udstyrning.

Hvorimod jeg Andreas Christoffersen forbinder mig
til under Hans min Lovlige Ed og Pligt at vise mig
huld og Lydig tro og Ydmyg efter min Mesters
bedste i alt Stykke mig anbefalet ikke at spare Hans
min Mesters Gods uden min Mesters vilje Mesterens
samt til gjøre Tilbørlig og i øvrigt indrettelse mig
de gjældende Anordninger og Laugs Artikler som saadan
Lovordentlighed tilsiger, endelig Indlader mig paa
til Confirmationen samt Optagelse og Ind
skrivning ikke længere gaa min Indlæsning.

At denne Contract saaledes efter nu fleerthal og mødtagen
og uforbrydelig skal holdes Indvilge vi min Hustru Hanne
underskrift i øvrigt ved at forsaa underskrivelse
Bekræftelsen Vidner.

Joachim Iversen

Bergen den 15de Juli 1831

Til Bekræftelsen Vidner forlanges

Vrengens Laug
Christoffer Arnesen
med i fuld Pan.

Lars Larsen

Carl Chr Eichhoph

№ 3

Anden Classe
fra Kiøbstæderne
200 til 300
Spd inclusive

1831

Mælling

= 1065 =

Tredive Skilling Specier

Kiøbmand Erich Leganger Johnsen Borger og Købmand i Molde paa Nordmøre antager Dreng Jacob Jacobsen paa at være hans Lærling i Købmandshandelen, hvorpaa samme Jacob Jacobsen forpligter sig til at være hans Lærling i bemeldte Købmandshandel i 4 Aar fra Dato at regne fra 29de September 1831 Aar til Dato 1835 Aar. Imidlertid Lærletiden forbinder Dreng Jacob Jacobsen sig til at være Herren lydig og lydelig i alle Maader, saavel som en ærlig og tro Dreng bør og skal gjøre, og maa han ikke forlade sin bestemte Lærletid uden tilbørlig Forkortelse, ligesom Herren ogsaa skal være pligtig til at holde Drengen Kost og Klæder, Vask og Lægedom i Sygdomstilfælde, samt efter Tiden at lade ham nyde den Undervisning i Handelen, som han selv nyder.

Dersom Drengen Jacob Jacobsen skulde forsætligen eller ved Uagtsomhed tilføie sin Herre eller Herskabet Skade eller Tab, da forbinder Drengens Fader sig til at erstatte samme Skade eller Tab, som Drengen maatte have tilføiet.

Alle disse Contractens Punkter have vi samtlige underskrevne paa begge Sider antaget og erklæret os fornøiede med, hvorfor vi til Bekræftelse herpaa have underskrevet denne Contract i Overværelse af de underskrevne Vidner.

Bergen den 29de September 1831

Erich L Johnsen

Jacob Larsen Edv

Til Vidnesbyrd
Hendrich Gratschier
Thor M Dahl

No 13
Anden Classe
fra Sum fra
200 til 300 Rd
incl
1851
Malling

Tredier Stilling spires

Underskrevne Johan Ludolph Jacobsen
Borger og Tobakspinder Mester her i Kjøbstaden
og undertegnede Bogbinder Jacob Olsen
Liges Lovs Værge Gjør vitterligt
Aarsen oprettet og indgaaet følgende -

Lærecontract

1/ Antagelsen Jacobsen, Lovmyndig Jacob Olsens Søn
Ole Michael Olsen i Tobakspinder Lære, paa 5½ Gjerne Aar
4 Aar fra 1ste Januari 1852 til 31te Dec 1855 og i Gjenlønstid
jeg selv ved Forbindelse mig til, at holde Drengen ædru og
flid at Lære Sam Haandværket saaledes at Han, naar
Læretiden er udløben, kan sine Kræfter selv Ernære sammen
Ærlig Kjendt, Ligeledes forbinder jeg mig ogsaa Drengen
i oprømmelte 5½ Læreaar at holde Drengen Kost og Logie
Klæder og Sengested, og at Give Drengen Gløgkud Lejesaar og at
betale Hans Fod- og undervisning og Lovligt Lærebrev
naar Han i sin tid har gjort sit Kjendt Stykke. -

2/ Forbinder Jacob Olsen sam min Søn Ole sig og
forpligter mig paa Hans Vegne ovenfor Mester at
i første Classe Skole, forbinder jeg mig og forpligter
Drengen til i oprømmelte 5½ Læreaar flittig at vise sin
Mester alle den Kjendt han i Sit Stand kommer at betale, eyner
Sam, Lærig Sed og Troskab, og ikke at forlade Mesterens
Huus uden ved til at Sam nødvendig Ærinde til
Ladelse, Lige Sam og altid at vise sig Lydig og flittig
og flittig Regelsind Mesters Lovlige Befalinger, eller i modsatte
Fald at undgaae Straf, som Lovgivningen
Sam Kræver -

Saaledes at Sam oprettet og indgaaet Lærekontrakt er sin Ordre
forpligtet underskrevne Forældre underskrevet i Byens Politiprotokol
optaget til Efterretning -

Til Vitterlighed
Peter Christensen
Andreas Ch Olsen

Borgerd. 31te Januari 1852 Johan L Jacobsen
Som Drengens Fader
Jacob Olsen

No 4
Anden Classe
for Sum fra
200 til 300 Spd
incl
1832
Malling

=1831=

Fredrik Tilling Speides
Lære Contract

Vi under Lægnede Dl Mag lig gjøre hermed vitterligt
at have indgaaet følgende mundtlig. —

Jeg Johannes Kielstrøm Borger og
Købmand med mester i Bergen antager Dren-
gen Anne Olaj Christoffersen i Lære for
at lære hans ene lovlige Købmands Profession i
5 Aar fremper hinanden følgende Aar der tager
sin Begyndelse den 12te Juny 1831 og ender sig paa gl. vis
skrivendes nærder den 12te Juny 1836 under bemeldte
Lærlis forbindelse jeg mig Johannes Kielstrøm at
forskaffe bemeldte Dreng Anne Christoffersen
foruden Kost og Drikke halte klæder samt daglig gjø-
jem 7 Aar sex 1 Aar Skillinger det 2det Aar Dito og sex
det 3die Aar. —

Hjertil med jeg Christoffer Arnesen den ansatte min
Søn Anne Christoffersen i Lære hos Købmandsmester
Hr Johannes Kielstrøm i 5 Aar hinanden følgende
Aar og i den Forstand jeg selv hans med forældres
Pligt er skyldig, til det Hele omskrevne som Hr Kielstrøm
for bindes sig at give Drengen
Lige saa flittig til-
holde Ham at være tro og flittig i sit Forretning Nøiag og
Lydig med sin Herres Vort samt med dem som i Huus
eller Gaarden at have og byde over Ham tilbørlig at adlyde
i alle ærbare og lovlige Ting efter Hans Herres Huus
Forretninger og Ham ikke at forlade uden Herres Samt
Købers med Laugets Vedtægter. —

Til denne Contract opholdt vel og ofres hver Part Lagets og
øvrighedens Stempel Forbrydelse med Hvers Hænder
under skrevet samt Hver Forældre Navn med Pen til
vitterlig Bekræftelse. —

Bergen den 19de January 1832

Som Vidner
Andreas Beeder
Lars Larsen

Som Hovedmand
Johannes Kielstrøm
Som Vidner
Christoffer Arnesen

No 3
anden Classe
for Børn fra
200 til 300 Spd
incl
1831
Malling

Tredive Skilling Species

Anden Halvlig Tørstyvende Tvende
mon vi undertegnede med hinanden for=
anstaaende overeenskommet og indgaaet følgende
Contract.—

Jeg Knudt C. Knudtsen Borgen og Inger
Dorthea Simonsd. her i Bergen have anbetroet for mig i
Lære en Dreng ved Navn Andreas K. Sabye for at lære
hos samme Professionen Farverie og Huus Gerning erfa=
ring og Skikkelighed for samme.—

Hvorimod Jeg skal lønne mig i Tiden 5 Aar fra dato som
ligger sin begyndelse den 5te April 1831 indtil 1836 ni
Aar Børn Lønner jeg at Lære hos alt hvad Jeg selv med
og Kan i Profession imidlertid fornævnte Dreng vor
de vil sin Lære Lønner Jeg hos Jeg Jeg trofast og
flittig være og at holde hos Mig til Gud behagelig og anden Christelig Hed
Vaner forsaavidt Jeg Kjendelig er min Inger Knudtsen
i alle rette og billige Maader for binder imod mig Anders Thier=
ringaard Sabye vil minne omhandlede 5 Aar Lære at udføre
min Lære mester alt Tjenstlighed og Flittighed og billig
og gaar Ærlig og tro samvittig og Flittig i alle Maader
Hvad saadanne som en Lære Dreng og oprigtig Lære Dreng Bører
og anstaaer Ligeledes forbinder jeg mig Anders K.
Sabye i alle maader vogter Troskab Hvor vogter Jeg af
min Inger Huus ringe Sager Tilstaaer ikke der for
vil med Lov Straffelse og samme næst forskyldne
vil og Lønn og Skader Skal jeg bortgaaen af min Lære
Tiid ved Forlokkelse for min Lære Dreng ved alle
Slags Lovlige Magistrats vilkaar ikke vinder Jeg
for mindre Lønn Tiden ud Lære vorden udgangen For=
ordninger i øvrigt vilde vi hos begge Parter
at dannes Contract i alle maader og Flittighed og ustraffelig
Lidelighed maatte overholdes paa Samme Side Hvad
dannes Forbrydelse

Jeg

Til Velædle Gedinder stevnet

Bergen den 3die August 1831

Som Dranger Fader
H. P. M. Løbje
til velbemeldte Gedinds forlangende
Daniel Martens senior
M. A Rosendahl

Som Dranges Moder
Knudt C Knudtsen

gjendgaet

Lære Contract

Imellem os undertegnede Hans Moe Løbberslagermester i Frankiem og Dreng Frederick Gellein 19 aar gammel er oprettet følgende Contract

1) Jeg Hans Moe Løbberslagermester antager i Lære Dranger Frederick Gellein for at Lære Hans den lovlige Løbberslagerprofession hvorved Gjenstaar ogsaa nu 6 Aar 1 Qvartal som begynder Dagen 17de Maj 1830 og slutter samme Dato 1836.

2) Imidlertid Læretiden Frederick Gellein skal selv klæde sig Vaskevand nyder Kost og Seng.

3) Fremmer sin Lærelid vogter Dranger og lærer sig ærlig og redelig Gjerninger Gud og Lidig Øvrighed mig Husbond og Husmoer og Gaarden dag nat hvor det gaar ikke mist hvis mine Lærepenge sig den Straf som Lov og Forordninger vil jeg dragge sig den Straf som Lov og Forordninger

4) Imidlertid Hans som Lærer vil saaledes Gjøre sig Kostbar Jeg mig til at Lære Hans Løbberslagerprofession saa at Hans efter mit Vidende Lære kan gjøre sit Arbeide og Løbberslagerstyge

Bergen den 30 Maj 1831

H. C. Moe

Frederick Gellein

Vore Lærepenge

P Rønning

O Aas

Lærer Contract

Imellem de Undertegnede Hans Aall Lilleborg
Sagførere ved Trondhjem og Drang Ole Torgersen
Aar gaaet er overeenskommet følgende Lærer Contract
1) Jeg Hans Olsen Aall Lilleborg Sagfører antager
i Lære Drengen Ole Torgersen for at lære ham den
Lovlige Lilleborg Procesis Syvaarig hvilken Tid skal regnes fra
Første Januar som Dag sin Begyndelse til 12te Novbr 1830
og Endelse samme Dag 1834.
2) I denne sin Lære Tid maae Ole Torgersen gjøre
sig Flid i Lære men derimod nyde Hans Fos
Drig Forsvarlig Kost og Seng.
3) I denne sin Lære Tid maae Drengen opføre sig artig
og lydagtig Forholde sig Flid og Lydig ved mig
Hustrue og Børn og Tjenere dagelig Gaae
gaae ved mit Huus uden Hans Lære Herre tilladelse,
Tyvagt som Lov og Forordninger bestemme
og Drengen Gaae som maatte ødelægge og Tyvne sig
for binde Jeg mig til at Lære Hans Lilleborg Sagfører
grundig Kiende saa at Hans efter 4 Aars
Lære Tjeneste Forsvarlig for en artig og lærd Lilleborg
Sagfører kunne Trondhiem 30 Maj 1831
Ole Torgersen Jfr O Aall.
P. Rømling
O Aas.

Gjenpart

Lære Contract

Imellem os undertegnede Hans Aae Købbersvogn-
mester i Trondhiem og Drang Rasmus Knudsen
19 Aar gammel er oprettet følgende Lærecontract.

1) Jeg Hans Aae Købbersvognmester antager Lær-
dreng Rasmus Knudsen for at lære den
Lovlige Købbersvognprofession fremdeles i Fem Aar
regnede fra 4de Pinse Fest som falder i Aar den
24de Juni 1831 og sluttes samme dato 1835

2) I denne Lærelid maae Rasmus Knudsen holde
sig Huus Herre Lærer meer end mindre nøiagtig Hans Hr. mig Kjær
lærsmarke og Dang.—

3) I denne Lærelid maae Drengen opføre sig tro og
dydig mig Hr. Lærer min Kone og Børn mig
hjælpe og Frem og Gavne saa Dag efter Dag
og mit Gjør inden Hans Lærer Tid Lovlig
med Flid Hans Gavn og Bedste at befordre,
og Ulempe Hans mig paadrage sig den Straf som Lov
og Forordninger bestemme.

4) Dersom Hans Lærer Knudsen ved Skade og Uvar sig forsætlig
gjør mig lidt ved Hans Lære Købbersvognprofession
saa skal Hans nøiere undersøgt Sag Hans Lærer
dydig og tro Købbersvogn Svend

Trondhiem den 24 Juni 1831

Som Vidner Skrev:

P. Rønning

O. Aas

H. C. Aae

Rasmus Knudsen

No. 3.
Anden Classe
for Aar 1832
200 Rd 400 Sp
indt 1832
Malling

= 6574 =

Tredive Skilling Species
Contract

Imellem Ingr Johan Winding Berg Borger og Købmand i Trondhiem paa den ene Side som Sælger og Overleverer af Gaarden Carl Fredrick Falch for at Gaarden kan overdrages Carl Fredrick Falch for at Gaarden kan overdrages Carl Fredrick Falch for at Gaarden kan overdrages

№ 3
Femten Rbdr
for Hinsker
200 Lit 300 Pd
Frit
1833
Stalling

"10661"

Tredien Stikking Hynsker
Vi Finder Lag med Hayner med Hinanden
ind gaard og Stikkel følgende Lavn
Contract saa Lydende!

Jeg Ole Lie Borger og Gaardbrugsmester
Her i Stadnen giör herved vitterlig at Hayn indgaar
Drangen Arne Olaj Christophersen med Hans
Hustrue Hans Lykke og vidende i Lavn Hver mig for at
Lave Hans den Lovlige Kiörbrev samt Forretninger som
Hans Forhen i følge gjentagt Contract med Gaard-
brugsmester Hr Johannes Hildstrøm gaaet igjennem
Hos Hans i Lavn den 12 Juni 1833 og skulde vedes
12 Juni 1836 i samme Contract lydende Artikler saa at Hyr
J. Hildstrøm skulde Holde tilnyttede Drang nød-
tørftig Vand og Drikke samt Hanga tvin i Hans
Hjemme Samt vaskig øfte Drangen at gaae mig Hos
at gaae Strømmen ogat gaae Bigen og for misstydning
Som bestemt Gaar Hyr Johannes Hildstrøm ogsaa
sit brig og som nu følge vorder vi det at bemærke at
Drang Gaar begynder sig i Lavn Hos mig og Gaar Jeg Hos
Hans sag Antagelse Hans gaae de samme Pligtaarsom de
ovennævnte med Hans foriga Lavnemænd Gaar Hvilket
Gaar Ved til disse Stören Sikker Gaar for Hans at indføre i
Lavs-Protocollen Hvor imod Jeg Arne Olaj
Christophersen forbinder mig til inden min Lavn
Eid at opføre mig Hörig Lydig og Tro og Hendig
Jöge min Husbonde bedste i alt Gaard mig anbefalet
ikke at gaae ud af min Husbonde Hjemme Natt Hvilken
Dag enten Min Husbonde eller Husbondinden til
Varsles og i Hvorigt imod Hans Jeg mig de gjældende
de Hovedmænd og Lavs Artikler om saadan Lavn Con-
tract Hjemler. —

til dennem Contract underskrevet og af hver Part beholdt og i overensstemmelighed skal holdes her foreskrevne vi med vore Hænder underskrevet samt til forvarsel Segl nedenfor underskrevne og os til Vidnesbyrd.—

Bergen den 7de Januari 1833. Som Vidner
til nedenstaaende Underskrift
Forger Lie
Lorentz C. H. Reimers

Laremester Ole Lie
Som Vidner Paa Vegne af
Christoffer Arnesen

No 3
Dennen Klasse
for Inds fra
200 til 300 Spd
indtil
1833
Malling

=13742=

Tvedenne Skilling Species
vi undertegnede Mænd have herved
Laget indgaaet følgende Contract.—
Jeg Ole Johan Olsen borger og Købmand
smstds her i Bergen antager Hr Hrangen
Carl Johan Erichsen for at være hans Kjøbmands
Forretningsmand samt have Opsyn med 6 Mand
som Lager sin Begyndelse 1ste Januari 1833 og vedbli
holden 1ste Januari 1839 Under denne Condition
Forpligter jeg Hr Hrangen Carl Johan Erichsen
med Hyre og Kostpenge samt 1 Skjønger ind og udskibning
af Skibe fast og saavel ogsaa Landveies Gods i Stand
til Lager forskaffe samt i alle Maader Forretninger
hvori jeg maatte blive forlangt. Hvor imod jeg Magne
Erichsen forbinder mig Hr Hans ovennævnte Forretninger med fornødent Klarer og Skibsfolg
Enset samt bekoste Commissionen her
forinden ind skaaer jeg for at Hrangen i sin Lære
tid ingen Slags Handel skal begaae imod sin Husbonde
men og være ham en ærlig Lærepenge Sømmelig
den Skade og Fortræd jeg kjender at forhindre.
Alt vi ovenmeldte for Lovens vedkommende forbindtlig
skal holde for hvilke vi med vore Hænder underskrift
samt fortrykt Segl nedenfor Vidnesbyrd ved
underskrivning.—

Bergen den 1ste Januari 1832

Ole J. Olsen
Magne Erichsen

Tidligere Skibsfører
Jakob Lunde
Ole Østrem

No 3
anden Klasse
for Fem Aar
200 Td. L. 300 Pd
incl.
1833
Malling

= 13342 =

Tredie Skibsfører Bevis

Vi Under Tegnede Skibsfører giver
herved at Hans med Hinanden Kon-
= trakt saaledes maa lyde. —

Jeg Bertel Berg. Gaar ved mit
Søn Rasmus Olaj Berg i Lære hos Købm
mandsstar Hans Jens Hagelsteen for at lære
hans den Lovlige Købmandskab forbundet og dertil
5 Aar hans Lære Aar hinanden følgende Aar i: det Tegn
sin begyndelse Aar nitten Hundrede Tolv
Ligeledes og Gaar bemeldte min Søn forpligter sig til saa
længe Hans Lære Tid varer at vise sin Herre og Husbonde
Lydighed og Lydig Hør og ikke noget Sted hen og nogensteds
Hemmeligheder Ved at være ind af Huset hjemme
Derimod forpligter jeg mig Jens Hagelsteen mig
til at og Lære bemeldte Rasmus Olaj Berg i
meldte 5 Aars Tid den Dydige Købmandskab Hvad Gaar
ved Hans Forretninger og Lejligheder kan tilkomme ved og
for Kundskab jeg mig til at holde med Forsvar Ligeledes
Hans Hjelpning i Ord og Gerning samt Gavn hvor og hvem
nogensteds Gaar Hans Fordærv bortvende vil jeg bemeldte
5 Aars Lære Gut forbinder jeg mig til at give ni Uger
til anstændig Hjemrejse Klæder og nødvendig Underholdning
Dragten i alle Maader og Gaar sig Efter Skik og Brug
og Derimod maa Gaar forbinder sig at indtræde hemmelig
naar Hans Lære Gut uvidenhed eller Efterladenhed
Hvorved at denne Contract Gaar tabes og forspildt
og skal Gutten Lærepenge Herved med mere Gaar
Hans Lære Gut ingen Skilsel og Gaar vi forpligter Hjemmene Hvad
til at opfylde Gaar at med nitten Skrivelse. —

Bergen den 29 September 1832

Til Arbeider Ligsmd
Gierdt Hagelsteen
Anders Erichsen

Jens Hagelsteen
Bertel Berg
med paaskrevan Sum

= 10182 =

No 3
dennes Classe
for Summa
200 til 300 Spd
ind
1832
Malling

Tredive Skilling Species
vi undertegnede Arbeidere indgaaer
følgende Leie Contract.

Jeg Lars Johannesen Borge forbinder mig
med Sex i Bergen underlegger herved
Jens Carl Gundersens Søn Ole Andreas
Gundersen i Leie for det Leie som den forskrevne
Ole Andreas med Hans Forældre paa mit Hans Forsvarende
paa Gaarden og Skal samme Leie begynde Michelie 1832
og vedvare i 6 Aar paa hinanden følgende Aar og endes
Michelie 1838. Ligeledes for bemeldte Jeg mig som
Arbeidere Leie mester at forrette Hans med forskrevne
Aar og Dele samt Skal den Jeg først begynder
fra Haabet 1833, ligeledes paa forbemeldte Jeg mig til at
gjøre Hans Hartkorn arbeide og Kjøre ved og Kul
til Hartkornets Behov samt Kornkjøre saa meget som
Hans Brugen Ligeledes til Hartkornets samt Hans Skind
Ligeledes gjøre Jeg Hans Jern i Forsvarlig.
Derimod forbinder Jeg mig som Arbeidere Leie at
gjøre Hans Jo Dyrene Behørig Kost og Rummelig Leie
og Ligeledes at Holde Hans til Confirmationen
samt Hoved som nu til bringes. Ligeledes indestaaer
Jeg for min Søns og Drengs og Kone Kost og at Hans Skal
gaae sin Ingsteur og Ingstedrende Dyrig og Lydig ogsaa
gaae ind af sin Ingsteurs Dimse Hvor Jeg dog ikke
skal indlade Hans til Arbeide, og skulde noget saadant
forekomme Jeg imod Forsæt da maae Hans miste Jeg
de Dage Jeg derved maatte Forsømme ligeledes
at Jeg skal Holde Hans Sengklæder Ligeledes
maae Jeg Forbinde mig til at Holde Hans Hest
Jeg Forbinder mig til at Holde Hans Hest
med Tilbehør mod at Hans betaler Jeg 4 Rbd
Maaned Tilbage mod at Hans Forbinder sig til
Leie Contract.
Til Vidnesbyrd Bergen den 29de Sept 1832
Thomas Hansen
Petter Olsen

Jens Gundersen
som Arbeidere Leiemester
Lars J. Borgen

№ 3 Dr. Tredive Skilling Species

Anden Classe for Sum fra 200 til 300 Sp. incl.

1895. Triplex

Vi undertegnede Løbberfund, mestre Lars Joh. Borge og Løjtnant Michael Joh. Borge, Fører Dagsværk indgaaet følgende Contract:

Jeg Lars Joh. Borge og jeg Løjtnant Michael Borge Fører Dagsværk Johannes M. Borge under Løbberfundsloven i 4 Aar gaaende følgende Aar, som tager sin Begyndelse den 1ste Januari d. A. og ender med Slutningen af 1ste Januar 1839. —

Til bemeldte Tid 4 Aar, forbinder jeg mig til at opføre Jens i Løbberfundsprofessionen, saaledes at naar han sine 4 Aar Fører udstaaet, Jeg da som en dygtig Løbberfundsmand Jens nøgde og taget, og Jeg vidt Jens Fornuft og Flid vedkommende vil bidrage. —

Ligesaa skal jeg i bemeldte 4 Aar under sidste Jens med Formaning og ugaadelagelig Mad og Klædning samt Sengeleje, og endelig naar Jens sin Læretid udstaaet Fører, Forskaffe Jens sit i alle Maader lovlige Løn. Jeg gaa Jens nogen Betjening. —

Derimod bekjender jeg Løjtnant M. J. Borge, at nøie Jens Løbberfundmester Lars J. Borge Opmærksomhed at ikke min Søn Johannes M. Borge skal begaae nogen lovstridig Handling i omskrevne sine Læreaar, Jeg Lovet nøie Jens Fuldmægtige eller Fuldmægtiger til nogen Forsømmelse, men derimod at nøie Jeg alt, som alle de dem Jens i Fuldmægtighed at skjøde og raade over Jens Fang

og Lyding - alt saavel ved Jørgen Pedersens og Drengen Knud. Ligesaa skal jeg ikke nogen Tid, det være Nat eller Dag være mig af sin Fiskebonde Jørgen Pedersen given Villie og Rettelse gjennem Dørtykken. —

Skulde mine Forordninger saaledes skee, straffes jeg derfor efter Lovens og Lovbogens Anledning. —

Endelig forbinder jeg Lieutenant Borge mig til, at holde benævnte mine Børn, med de fornødne Klæder af Klæder og Linned, saavel som Drengen og Knud, saaledes at dette skal være anstendigt og ugaalagelig.

At dette saaledes mellem os er afsluttet, og skal nøiagtig saaledes stadfæstes med vores sædvanlige Underskrift og Forsegling; ligesom vi har formaaet under saamend tvende Mænd, som Vidnesbyrd nedenfor at underskrive, hvad mellem os saaledes afsluttede Forening.

Bergen den 6te Februar 1835

Lie Wetterlieff
Knd. Pettersen
Henrich Möllen

L. J. Borge
(Segl)

M. J. Borge
(Segl)

№ 3 R

Anden Classe for Sum fra 200 til 300 Sp. incl.

Frederiksskilling Species

1835

Undertegnede overdrager herved at have med hinanden oprettet følgende Contract:

Rigtfærdig jeg undertegnede Gjert von der Ohe Hagelsteen, Borger og Købmandsmester her i Bergen antager herr Kjøbmand Justus Brustus Lockwods Søn Hans Reinoth Lockwod, for at lære hans i Købmands Profession, saavidt hans Evner og Formue kan strække til, i 6 (sex) Aar, imod Aar, til en aarlig Sum, som tager sin Begyndelse den 19de Januari dette Aar, og ender om Gud vil i naar kommende norske den 19de Januari 1841. —

Under denne benævnte Læretid, holder jeg hans Mester hans, nemlig: 3de Aar Kost og Vaskepenge, Klæder af alskens og Linned, alt Sengetøj, Opvarmning, Natte-Lys; ind imellem i gives hans 3 Aar af Klædestrømper foruden forskrevne Klæder. Ligesaa paa mine Bekostning at lade hans lære og Undervise, og naar hans efter disse 6 Aars Læretid, bliver, misforstaar til Svend, da at forskaffe hans det lovlige Svende Brev paa hans egen Bekostning. —

Derimod forbinder jeg Justus B. Lockwod, paa Drengens Vegne, som Hans Fader, til at hans, nemlig: min Søn Hans R. Lockwood, skal opføre sig ærlig, flittig, tro og kundig, imod sin Mester og Mesterinde, saavelsom de der i hans Mesters Fraværelse hans at lyde, eller blive hans forsatte; og indestaaer jeg for, at hans ingen Utroskab skal gjøre sig skyldig i, men, som en ordentlig Dreng, tro og retskaffen sig opføre. —

Ovk er saaledes som ovenmeldt vor forening og alt Vil-
kaarene ubrødelig skal holdes, stadfæste vi med vore
Hænders Underskrift; og have vi formaant 2de ulige
lydelige Vidner med os at underskrive. ——

Bergen den 18de April 1835. —

Til Vitterlighed
Albert Breder
Daniel Fesser.

Gjert von der Ohe Hagelsteen
Justus B. Lockwood.

12902.

No 3. R Endrings Skilling Sperie

Undertegnede
for dem selv og
vore
1835

Leie-Contract.

Biler 1835.

Vi undertegnede Hobbarsmedmester Johan L. Jacobsen og Jørgen Throensen, have dags dato indgaaet med hinanden følgende Contract.

Jeg Johan L. Jacobsen har antaget Jørgen Throensens Søn, Throen Jørgensen i Hobbarsmedlære i 5 1/4 Aar, hvilke Aar nu og ere gaaet hinanden følgende Aar, som begynde sig Begyndelsen af Marts d. A., og ender 24 Decemb. 1840. — Udi bemeldte Læretid 5 1/4 Aar forbinder jeg mig til at oplære samme i Hobbarsmedprofessionen saaledes at han saa vel sine Læreaar skal udstaae, som da som en dygtig Hobbarsmed skal kunne antages, dog saavidt som samme skal lade sig dertil nøie eiderage. — Ligesaa forbinder jeg mig til i bemeldte Læretid, at underholde samme med fornøden Føde, klædelig Klæder og Drikke, Sengeklæder, samme med Ild og Lys, saa vidt samme Ting er, som Læreren selv bruger, nu Hjemle, samt gjøre mig at skaffe Medicin, hvis han bliver syg, og Hjælp til Sygdommens Helbredelse, og endelig sin Død og Begravelse, skikkeligen med Ligkiste Lønberg. —

Hvorimod forbinder jeg Jørgen Throensen mig, at Hobbarsmedmester L. Jacobsen ovenskrevet, at ikke min Søn Throen Jacobsen, skal begaae nogen utilbørlig Handling, i bemeldte sine Læreaar, som Mester selv samme efterstaar alene efter Læreaarene tilkommende Lønnemaal, men derimod være samme, som en Søn, i Alle Maader skal være at byde og befale over samme, hvilig og lydig, og ikke til nogen Tid, skal gaae sig ifra uden Lov, alle Dage, at forlade Mesters Huus, uden Mesters gode Villie, og holde sig inden Dørs Skue. — Skulde imod Formodning saadant ikke skee, forbinder Mester sig ikke længer at holde Læren.

At dette saaledes mellem os er afsluttet og sluttet nøiagtig opfyldes, saaledes have vi vore Haandskrifter og Segl, ligesom vi have forsaaet nedenstaaende 2de Mand at underskrive sig til Vidnesbyrd.

Bergen 30 Novbr 1835.

Jørgen Trohnæs × Johan L. Jacobsen
med vaafoldne Hænder.

Til Vidnesbyrd
Jens Hagelsteen
Gjert Hagelsteen.

Nr 1 1398.
Samtlen Hjelig spiser

Byg-told. Anden Classe for Fiskeri 2den til 300 Sp inclusive

1838.

Lov-Contract.

Bemerkn. Vi undertegnede Kobbersmedmester Erich L. Johnsen, og Ole Olsen have sagen Dags Dato, indgaaet med hinanden følgende Contract.

Jeg Erich L. Johnsen har antaget Ole Olsens Søn Ole Johan Olsen, i Kobbersmedlære i 5 Aar, Begyndende 24 Juny 1836, og endende 24 Juny 1841. — Vil i bemeldte Læretid 5 Aar, forbinde jeg mig til, at lære samme i Kobbersmedprofessionen, saaledes at saa naar samme sin Læretid har udstaaet, saaledes som en dygtig Kobbersmedsvend kan vorde antaget, dog saavidt som saadan Læretugne og Alder dertil vil bidrage. — Ligesaa forbinder jeg mig til i bemeldte Læretid, at underholde samme med fornøden og ufortrødelig Mad og Drikke, Vaaning, fornøden Klæder og Skjødsel, og endelig som Fader og Opdragning, tilligemed lovlig Lønsberg. — Dog i bemeldte Læretid for fyden Betaling. Derimod forbinder jeg, Ole Olsen mig at lade min Kobbersmedmester Erich L. Johnsen ufortrødig at tiltræde min Søn Ole Johan Olsen, saa længe nogen lovstridig Forsømmelse i ovennævnte sine Lærepost, der kunde ydes saadan Mistanke, allene at bestræbe sig nogen Lovsommelighed mere dermed ydes saavidt Brug, som de Ind i Skjødsel Stand sagen at bede og befale ogsaa som, flittig, og lydig, og ikke dig nogen Ed, saa vidt sig det nær uden dog, at forlade Kobbersmedhuset, uden Kobbersmedmesterens Tilladelse. — At dette saaledes mellem os er afsluttet, og sluttet nøiagtig opfyldes,

Landsyglet ved vore Sønder Under-Skrift og Segl-Stav
Segl. — Ligeledes vi saa formaant indbyttende
2de Mand at underskrive Lit. b Dette Skjøde

Bergen 3 Januar 1838.

Lit. b Dittenligere
Heinrich Winter
J. C. Legemann

Erich L. Johnsen
Ole Olsen

Efterstaaende Skjøde er indført af J. B. Hagelstein

№ 12,390.

№ 3. ER

Rød Classe
for Summer a 200 Sp. til
300 Sp. incl.

Rouge

1838
Bernhoft

Femten Skilling Species

Vi undertegnede vidnebyrdiggiør herved
at have indgaaet følgende

Contract:

Jeg Jonas Wellin, Borger og Murermester
i Bergen, overgaaer herr Gustaf Wallströms Søn,
Rasmus Jörgen Wallström, med Samtykke af hans værgemaal
Herr Daniel Heyer, for at opleve hans i Robbenskrageryrkes-
Skuen, samt hans Ungs og Alders kan fordre, til og
med Robbenskrager-Examen, i et Tidsrum af 4re Aar, at
regne fra 12te Februari 1837, til 12te Februari 1841.

I denne Examens Tidsrum forbinder jeg mig dagligt Tilsyn
og Veiledning, samt behørige Fod- og Klædningsmidler.

Skulde jeg, ifølge dokumenteret Ret, med mindre
vanskjøtsom og forsømmelig maade ikke kunne
i nævnte Tid ne fuldbyrde, tilkjender det mig at tilligemed
at betale forskaffe Hans en dygtig Mester i Haandt-
værket modtage Hans om jeg paa anden Maade mig
mig Hans i Kundskab, Nr. i sidste Tilfælde om Hans Tje-
nestedes og Hans Sæder vil.

Fremmed forbinder jeg Daniel Heyer Hans Formyndere
Hagen Hans til, at Hans umyndig mon Myndling Rasmus
Rasmus Jörgen Wallström skal være flittig og lydig mod sin Mu-
ster og Medsvende og opføre sig i enhver Henseende, saaledes
som Ret og Redelighed, Troe og Pligtskyldighed
og mod og mistænker.

Ligesaa forbinder jeg mig, som ommeldt min Formynder, og af
Fattigvæsenet, udvendig skal holdes, Lærlingen med nød-
dende Klædningsstykker og Hans Formynder Hr. Bidstedlighed

Stadsyglet ved vore Sønder Under-Skrift og Segl-Stav
Segl. — Ligeledes vi saa formaant indbyttende
2de Mand at underskrive Lit. b Dette Skjøde

Bergen 3 Januar 1838.

Lit. b Dittenligere
Heinrich Winter
J. C. Legemann

Erich L. Johnsen
Ole Olsen

Efterstaaende Skjøde er indført af J. B. Hagelstein

Vidner med at være overværende ved denne Contracts Underskrift samt Tilliga at underskrive.
Bergen den 13de Februari 1838.

Wellin. × Daniel Esser.

Til Vidnesbyrd
J: Olaj Olsen. Albert M. Pettersen.

No 3 à 15 Skilling
under 6 Vaser for Dyr
fra 200 til 300 Pd. inkl.
1838

Vi Undertegnede have idag
følgende Leie-Contract:

1 Jeg Christian F. Olsen Tolbetjent
ved Toldboden i Bergen antager herved
mig Arvesæt efter Enke Mette Arvesæt i Leie for at leie
saa længe den kongelige Tolbetjent-Post
stedet og Residence kan falde og skal samme lagttig be-
gynde d. 1ste April 1838 og vedvare til 1ste April 1844.
følgende Aar og endes 1ste April 1844.

2 Ligeledes forbinder jeg mig, saa længe Contracten
at gives saa længe Aar, at vedligeholde, bygge og re-
parere de Contracten tilhørende Steder, samt Kontor, saavelsom
saa de Contracten vedrørende Bygninger, ligeledes gjerne
for Ind- og Udkjørsel, samt Brønd-Steder naadig-
en vedligeholde Stedets Port, Bygninger, Bro, Stenlav og Tak og Rabt
Vedligeholdelse.

3 Derimod forbinder jeg mig, saa længe Contracten
at forsyne samme med Brænde og Vand, samt Belysning
og Rengjørelse, samt at holde samme de tvungne Steder og
de Contracten tilhørende Bygninger.

4 Ligeledes indestaar jeg for mig Døre og Vinduer og Tøi-
skab og at samme skal være ved Magt og Magt vinde tæt
og tæt, og ikke være af saa Magt Hænde, saaledes
Jeg skeer Skat, i den samme Tilstand, og skulle noget
Skadet Ødelæggelse indtræffe, der maatte være under-
kastet sig de Kongelige Landgaards Regler Bestemmelser, i det Til-
fælde jeg dog bygger dette skal skeer samme vil i
Fremtiden Erstatning, forudsat 2de borgerlige

Hvad billigt maatte, at underskrives Rund Contract.

Den Kongens Fader
Herdrich Aanensen

Den Kongens Løitnant
Christian F. Olsen.

Til Kjøbenhavn fragtet
N. Tydskland
J. Mat Lie.
pr. 9405.

Bergen den 11te Juni 1838.

N. 3. Inmtan Skjelling
anden Classe
for Kjøn fra 200 til
Raastof 300 Sp mil.

Vi underskrevne have indgaaet
følgende Contract. —

Jeg Ole J. Olsen Kobberstraadmester
i Bergen antager herved Kongen
Christian Halvorsen i Lon for at lære faget i Kob-
ber og messingprofessionen saavidt samt Smedskab og Grun
dan fatte, til Kobberstraadsmand i de 5½ Aar, som tages
fra Dagen herfra for 29 September 1838, og saa vidt
den 29 Marts 1844. — Under denne Læretid be-
taler jeg Kongen eigentlig 30 Sp. pr Aar i Skjelling
i Kostpenge og 2½ Par Skoe aarlig. —

Hjerimod jeg Anna Halvorsen lover at føde min
Søn i det hans ommeldte Læretid med fornøden
Klæder af Klædet og Linned og til Confirmationen
samt Udskrivning. —

Det eiegist indstaaer jeg for at Kongen i sin Læretid
igjen Uleilighed begaaer imod sin Mester, men ofte
sig, som nu omtjener Landvæsen, Sømmen og andet
og for ikke Desertere som jeg ansvarlig. —

Ovrigt ommeldte Saalænge nu formant og i Brødelig
Skal føre, Kadfæste vi med vore Hænder Under-
skrift, samt formaant 2½ Maaned til Vitterligere at
underskrive. —

Bergen 29 Septbr 1838.

Ole J. Olsen
Anna Halvorsen
med fødte Ken

Til Vitterligere
Lars M. Eliasen
Lenert C. Eliasen.

N: 1839.
N: 3 Contrakten stilling
Lønen Steds for Sjøm
fra 200 til 300 sp inclt
1839
Bergshoff

Lære-Contract

Da jeg borger og Hatter Jacob Björensen er forenet med Hobber Smedmester Samson-Olai Olsen, saa haver vi oprettet denne Lærecontract angaaende min Søn Colbein Björensen at han i 5 paa hinanden følgende Læreaar skal være hos bemeldte S O Olsen for at han at lære den Lovlige Hobber Smed profession. Tiden tager sin begyndelse den 1 Februari 1839 og ender sig samme dato 1844 I samme tid lover jeg J Björensen som Drengens Fader at forsyne ham med Klæder samt Klæders tilsyn samt Uddannelse — I lige maade lover bemeldte Dreng Colbein Björensen i disse sine Læreaar at opføre sig i med sin Mester og Foresatte hørig og lydig, samt at udvise største flid og Troskab, og maa han ikke nogen tid være borte af arbeide det paa Værkstedet eller hans Hus uden hans dertil har tilladelse. Jeg Hobber Smed Mester og borger S O Olsen forpligter mig til at bemeldte Dreng Colbein Björensen skal i disse sine Lære aar blive forsynet med Mad og Drikke og et par sko og et Fangskin aarlig, samt at jeg skal betale ham skrivning og tilige i Vores Profession til holdes og undervises efter Drengens Evne at alt foregaaende ei skal fra vores begge sider blive opsagt, saa have vi oprettet tvende lige lydende Documenter og af os begge under skrevet, bevidner vi herved med hvoer underskrivet og forsikrer, samt formaaet tvende Hitter lig hos vidner at underskrive. Bergen d 1 Februari 1839

Jacob Björensen
Til Hitterlighed

S O Olsen
N Fjeldsand

Jeg undertegnede Jens B. Kugelstean, Aldermand for Kobbersmedelauget i Bergen, indfører herved under undertegnede Dato Kontrakt, imellem Laugets Medlemmer paa den Ene og Lærling af 15de July 1829, Ole Pedersen Aadnæs, saaledes lydende:

No. 3. 15 Skill. Stempel 1839

Jfr. Underskrevne Johan C. Bjelland Kobbersmedmester her i Bergen og Johannes Matthiesen som herved gjør vitterligt, at idag, den 4de November 1839, have indgaaet og sluttet følgende Contract:—

Jeg Johan C. Bjelland, antager herved Johannes Matthiesen Søn Matthias Johannesen, 14½ Aar gammel for min Lærling, hvilken og skulde være Laug, efter Privilegierne, følgende Aar fra denne Contracts Dato, og indtil samme skulde ophøre d. 4de Nov. 1844 at lære det Kobbersmedhaandværk og alle dermed forbundne Ting at undervise, saa vidt min Indsigt rækker, ligesaa at holde ham til Skole, Kirke og alle fornødne Gange, ligesaa at holde ham reen og net klædt, og ikke at beklæde ham saadan, som han og Bedstefar tillader; og jeg Johannes Matthiesen Søn forpligter mig til at holde min Dreng ordentlig, og ikke at overanstrænge ham med Arbeide, men ham efter Evne at lære det, som jeg selv ved, og ikke at lade ham gaae bort uden min Villie, og ikke at forlade mig, førend Tiden er forbi, uden jeg har Kundskab om, at han kan faae Condition hos en anden Mester, og ikke at gaae bort uden Tilladelse, og ikke at gaae i Huse uden Tilladelse, og ikke at spille Kort eller Dobbelt, og ikke at gaae paa Dands, og ikke at gaae paa Gaden efter 10 Slet om Aftenen, uden jeg har Kundskab om, hvor han gaaer hen, og ikke at gaae paa Vandet uden Tilladelse, og ikke at gaae i Selskaber, hvor Drukkenskab er, og ikke at gaae i Vinhuse, og ikke at gaae i Komedier, og ikke at gaae i Huse, hvor Spil er, og ikke at gaae i Huse, hvor Mandfolk og Qvindfolk er sammen, og ikke at gaae i Huse, hvor Qvindfolk er, uden jeg har Kundskab om, hvad han der skal

No 3.
16 Skil.
Stempel
1839

Undertegnede Sage contrahere
med hinanden saaledes som følger.
Jeg Ole Johan Olsen Borger og Bobbe-
smed i Bergen Sage
overfor Peter Olaj Bottelsen

for at lave saae Bobbersmedprofessionen og
det i denne Tid saaledes som Borgerskabet
Michaelis 1839 og indtil Michaelis 1841 saae
som Lærd forbinder jeg mig til udi ovenan-
førte Tidsrum at lave alt hvad der saae hø-
rer til Bobbersmedprofessionen saavidt der saae
vel til mit og saae lyder til at modtage i Lærlods at
give saae 30 Skilling ugentlig og 2 saae Pa
anlig i de forbemeldte 3 Aar.

Hvorimod forbinder jeg mig som Lærgut
saadan, at tilsaae mine Tøe i de forbemeldte
3 Aar at saae tjene min Mester redelig og med Flid
i alt hvad saae overbydes og altid vor Mester
saae saae Mestes Bedste saae og ligesaae
gøre jeg saae Undersaadanneig af Mad og
Drikke med Klæder i de forbemeldte 3 Aar.
Denne Contract ere vorden saae saadan saae
imellem os Underskrevne og mundtlig saae Vidner
som Retten lovlig Vidner.

Bergen d 24de Novbr. 1839.

Ole Johan Olsen. Ole Bottelsen

Peter Olaj Bottelsen.

Vi Undertegnede Vidner Bertel Hansen
Bertel Bottelsen.

Vedkjender Undertegnede Jens B. Hogeltveit
at have
modtaget

No 3
15 Skil
Stempel
1839

Jeg Undertegnede Johan L. Jacobsen
Sølvsmedemester i Bergen, anta-
ger herved Borgerne Peter Dahl,
nu Sølvarbeider: Christopher Fred-
rik Dahl, i Lære, for i den Tid
af 6 Aar, der regnes fra Michae-
lis d. A. at lære og lade dem lære det Sølv-
smedhaandværk, saa vidt at dem
Michaelis 1845 skal være forundt frihed
saavidt dem Evner og Dyder tillader. —
I Læretiden forpligter jeg Drengene med
Kost og Logie, samt aarlig 2 nye Klæder
nye Sko, at lade Børnene blive om Søndagen,
paa Drengene, samt forundt Hjemfart. —
ligesom Drengene skal gøre Alt hvad tro-
faste Lærlinge bør. — Drengene forbin-
der sig til at gaae
hver Dag til P. Dahl for at lære
Sølvarbeide og alt hvad
dertil hører, samt at besørge Gaar-
dering af Klæder, samt at holde Gulvet
Kontoir ryddeligt, ligesom jeg lover at gø-
re mine Drenge til Ordne og ærbødige Mennesker
Erkjendtlighed med fri Mad, eller Penge andre
saa meget omvendes fri Middagsmad; dog,
som jeg skal være eget i at bestemme det, de Drengene
ikke Betale Dag, eller mere af Madpenge
hjemme i Læretiden, ikke Tilladt.

Bergen d. 21 November 1839.

Johan L. Jacobsen.

Paa min Søns Vegne
Ingeborg Marie Dahl
født Langvandt

Til Vitterlighed.
Christopher Deichmann
Peter C. Lavik.

Peter C. Nordahl.

Indført den 9 Decb. 1839. hvorfor betalt 60 sk.

Jens B. Hagelstein

Dahl

15 Skillinger
Stempel
1839

Jeg Undertegnede Christian F. Olsen
Kobbersmed i Bergen, antager
herved Dreng Christen T. Bol-
stad i Kost i Tiden for 4 Aar, at lære og lade ham lære det
kunstige Kobbersmedhaandverk, saavidt ham
Tid og Evne tillader. — Derhos forpli-
gter jeg mig at give Dreng ham i
Aar nye Klæder, Bøxe og 1 Skjorte til
Søndags Klæder, samt Skotøi til Søndags
Brug, ligesom jeg, naar han gaar ud fra mig,
giver ham Kiædet Skjorte, Bøxe og Hat som
Dagligklæder. — Dreng paa sin Side forbinder sig
som Dreng med Flid og Lydighed mig
mig til i Tiden at forrette alt det ham paa-
lægges af Mester, samt ikke ligesom og Natte-
lige og Søndags som de øvrige Dagligdags
Klæder, saavelsom alt Forsømte til Con-
firmationen. — Mesteren paa sin Side forbinder
sig ligeledes, ligesom ovenfor forbindes
ham til at vise Dreng Flid, saavel med Ord
som Gierning, saavel med rette Maade, til Drengen
opdrages som Mesterlig Flid, og i Tiden i
Arbeidstiden, forlade ham ikke uden
nødvendig Tilladelse. — Bergen d. 14 Decemb. 1839.

Dreng Mester
Christian F. Olsen.

Dreng Navn
Osten Bolstad

For Vedkommende J. Frederich Eckhoff, Lorentz Tønder.

Kontrakten den 21 Dec 1839, Indskrivelsesafgift 60 ß.

Jens B. Vogelsang
Stadsskriver

15 Skilling
Stempel
1840

Contract, hvormed jeg Martha Jak. Lodtke, som Enke efter Tobbesmed Nicolai Borstad Lothe, i følge Forgaaende Skifte med min fra. Mand, antager mig Arrangen Anders Noor i Leie for saadan Maar af samme Michaelis d. Cr. Jfr. de nærmeste, og for samme Tjeneste Aarlig Vinter, forsaavidt Gaard og Bolig tillader, men da jeg nu Sommeren for Øiemed mig tid, i at forbedre mit Bryg Brænde, som Enke skal min fra. Mand, saa forbeholder jeg mig Tid mindre Tobbesmed laugets Ordremand ud, at gaa i sor me andre Mestre i Laugets nit Billige Gaard sinsat, for at udføre Tømmer til Laadig og Brænde, som vores Fællesmand med Lemme at gjøre Brændegrøfter, med Mere, hvorfor han Betaler daglønn, som, for, saadanne Tjeneste, gives Enke, for at hindre Ordsmaalighed.

Bergend. d 22 April 1840.

Marte Jak. Lodtke.

Da jeg Johan C. Bjelland, Tobbesmed, har for Tjenesten Arrangen Anders Noor som for Tjeneste, til Michaelis dette Aar, i Leie forlænget, med Gaard forrige Contract, omsvarende, og skal Leien Gaard i Fjæsendvor Enke fraviges det Tjenesten i min Magt i dens første Tid, hvis jeg ikke jeg anfører Gaard for at have Tjeneste til at afløse Brændet i min Tid at endes, som, saa er jeg og Arrangen berettiget opsige mine om, at gaa fra Gaarden to Uger for Tid og Tjeneste, for at undgaa Ordsmaalighed.

Bergen 22 April 1840.

Jacobsen

Kelly

15 Skilling
Stempel
1840

Undertegnede Jørgen Gjerdrum Hagelstein, Kobbersmedmester i Bergen, antager herved Hr. Ludvig Andreas Pedersen i Lære for i Tiid af Aar, regnet fra 24de Juni 1840, at lære det hele Kobbersmedhaandværk, saavidt samme Tid og Anledning tillader. — Jeg forbinder mig derhos til at behandle Lærlingen med Omhu og Samvittighed, at give ham Undervisning og Vejledning, saavidt mine Indsigter og Erfaringer række til, ligesom jeg paa min Bekostning skaffer ham den fornødne Instruction og anskaffer ham alle de Redskaber, som maatte blive fornødne for Lærlingen, naar han ikke selv maatte ønske at anskaffe sig samme. — Derimod skal Lærlingen vise mig Lydighed og Troskab, samt i Alle Maader opføre sig, som en Lærling vel anstaar, og i Særdeleshed skal han ikke forlade mig i Arbeidstiden uden min Tilladelse.

I Bergen 29de Septbr 1840. Gjørd. J. Hagelstein
Ludvig Andreas Pedersen
Sadfort. 29de Septbr 1840. F. S. H.
Jacobsen
Oldermand.

Undertegnede Jonas Wellin, Kobbersmedmester i Bergen, tiltræder herved Lærlingen Bernardo, Alexander Julius Osberg, efter Overenskomst imellem Lærlingens Morfader, Skibsmand Bernardo Colombo og mig, for i det Tidsrum af 6 Aar, som 1ste Januar 1841 Dag, at lære og holde ham det Kongelige Kobbersmedhaandværk, saavidt samme Tid og Anledning tillader. Jeg forbinder mig derhos til at behandle Lærlingen med Omhu og Samvittighed, at give ham Undervisning og Vejledning, saavidt mine Indsigter og Erfaringer række til, ligesom jeg paa min Bekostning skaffer ham den fornødne Instruction og anskaffer ham alle de Redskaber, som maatte blive fornødne for Lærlingen, naar han ikke selv maatte ønske at anskaffe sig samme. Lærlingen skal vise mig Lydighed og Troskab, samt i Alle Maader opføre sig, som en Lærling vel anstaar, og i Særdeleshed skal han ikke forlade mig i Arbeidstiden uden min Tilladelse.

til offentlig Auktion. — Dernæst skal Enkemanden
Hans — i Forbindelse med Skifte Ret og Gjældsforhandling
i Henseende til Trofast, samt hvilke andre Skifte,
eller Gjæld jeg forresten bekjender saa, samt hvad mig ellers
vedkommer at vide, at forklare — mit Navn og Underskrift.
Endnu Tilsidst, dersom skal gaa saa forbidne
at ikke kunde tilbage mig den Dom vorder, forpligter
Tiltvivl Sped. sig saa for mig som Dommer 3 Uger, Tjenstfrie
Dage, idetmindste andre Uge, med de nærmeste Dage,
Egen Hånd. — Bergen 11 Januar 1841.
Til Vitterlighed. J. Nilsen.

Endeskrevet 11 Januar 1841. Lg 120 Rd Colombo. —

J. L. Jacobsen,
Skriv.

1841. — Oldermand Ole Johan Olsen

Hvis Underskrevne, Hendr. Hansen, Hobbysmed
Borger i Bergen, antager sig med Dommens Kaar Claus
Johannesen, Død af afg: Bager Mesterlysmand Johannes
Olsen, i Kraft af mig forlenet Tid af 3½ Aar, at
drive samme Fag Nyland vedkommende Aar, at kjøre og lade som
Svend ved bemeldte Hobbysmed Haandværk, saaledes, at
som 1846 er Svendeaarene forbi, samvel som
Lønnen — Aabent Brev. — Fundbuhid derhjemme i
Domsmandsstuen d 28 Dag Januar, samt aandligt Barnedaab
Vidne, at Ole Johannes, at Navn Bevist at
Ægteskind, hvorfra Dommen skal gives Oldermandskab
Lovbefalet Underskrivelse; dersom forbemeldte Olsen
Lade mig, til at holde mit Ord, i Alle Maader, som mig bud
Og Lovgivning, at holde, samt at besørge saa vidt
Ret mueligt skede, hvorfor jeg lover at holde mit Ord
Ved Eder mig Sandhed, samt hvis jeg dette ikke
Maatte, eller skulle Ædes saa maatte ingen Ære
Min Myndighed hvorfor jeg Eder mon ogsaa Ære,
at Dommen i Alle, Ord, Gjerninger efterkommer
Dersom Gud mig Lønne, mine Tilladelse.

Bergen d 10 Januar 1841.

Som Vidner Hendr. Hansen. Jeg underskrevet Peder Pedersen
Som Vidner Gurine Olsen.
Til Vitterlighed. Som Vidner L. Knudsen.
H. L. Grieg.
Chr. Gildenskjeld.

Jeg undertegnede Hendrik Hansen
Tobbarsmesterlav i Bergen, overdrager herved
Lærlingen Johannes Setnemsen i Lærlehen
mig, som i nu tid af 1½ Aar, skriver ni og at
halvt Aar at lære og lade ham lære det Lær-
ge Tobbarsmedhaandtverk, der vedrører fra 1ste
Marts dette Aar og til 1ste September 1842,
forbinder, at ham skal nøie udføre alt mig
forefaldende som hans Ener og Autog tilkommer.
I Læretiden skal Lærlingen betjene mig
skriver sexte Skilling Vedkommende, og naar Lære-
tiden er omme 4 Spd. skriver fire Specied[illegible] og
halv Svendskrivning og ligeledes Udskrivning
for [illegible]
af Haar det forlanger af Lærlingen Johannes
Setnemsen at udrette alt ulovt Arbeide ham
for sig da skal det tilsvares ham forsvar-
ligt at han ikke skal sætte mig i Forlegenhed,
og hvis han forsømmer nogen Arbeidsdag ud-
over Sygdighed, da skal han staae den tilsvar-
lige Erstatning. Herimod forbinder jeg mig Johan-
nes Setnemsen til Troskab og Redelighed samt
Lydighed imod sin Mester alle hans Ener
jeg maatte overdrage ucivil Vanskelighed.
I Læretiden skal han være sin Foreldregang,
undtagen det er høist nødvendigt, ligeledes skal
Lærlingen give Adgang til Lovbestemt Undervis-
ning.

Bergen d. 1ste Marts 1841

Til Vidnesbyrd
Petter B. Johnsen
Ole W. Boe.

Hendrich Hansen
Borgeren Johannes Setnemsen.
Jacob Mellie.

Indført i Lærlinge Protokoll Fol. 120.
d. 20 April 1841.

p. Osten

De undertecknade Johan C. Bjælland Tobbemunt-
mester här i Bergen, och jag Undertecknad Lars C.
Böe sammanträdde. Gjör vitterligt: att idag den 1ste
October 1841 är emellan oss och antagit och intgången följ-
ande Contract.—

1. Jag Johan C. Bjælland antager härmed Undertec-
knade Lars C. Böe sin Son Knud Oly Böe 14 Aar
gammal, för hos mig i 5 Aar och 9 Maaneder tjena
och skriva samt Aar och ni Maaneder efter hvar-
ann följande, som begynder från denne Contracts Da-
tum, och ender naar den skrives den 1ste Juli 1847, att
lära sam det konstige Tobbemunt-Handtverk, och till
Fremgångelse vare at anvende min Flid, för så-
vidt hans Flid och Evne sig tillåter, liksåsom att
föda honom med Kost och Sängklæder och att gifve Ho för
Aaret, samt Sommarskrifning och Vinterskrifning, samt sön-
drigt at bruka en sådan Strängbyxmaake som
Lon och Billighet tillåter.—

2. Og jag Lars C. Böe, som Drengens Fader, förbinder
mig till att föda min Son med de förenämnde Gang-
kläder, och med Kamerlighet och Drog, och i fall jag tillbör-
ligen tillföder min Son, att han i sine Lärdaar förhåller sig
from och flittig, samt lydig och hörig inför sin Mästare,
som har en rättskaffens och ordentlig Drang uppsyn och an-
svaar.—

Till yttermera Bekräftelse hava vi ovanstående 2:ne
lagskrifvande Förordningar, att sådana Originalen är
förr mig Johan C. Bjælland och Copian hos Lars C.
Böe, och bygga uti vår ordentlig underskrifning och förs-
egel, i Overvarelse uti två Vitterligt förordnade Un-
derskrifter.—

Bergen d. 1ste October 1841.
Johan C. Bjælland.

Till Vitterligt.
Niels Nielsen
C. Cambell.

L. C. Böe.

Ostern.

Införd i Laugsprotocollen d. 1 Octbr. 1841. Fol. 120.
betalt 60 f.

Vi undertegnede have indgaaet følgende Lærekontrakt.

1. Jeg S. O. Olsens Enke, antager herved Maskinsnedker P. Madsens Søn Frederik Theodor Nielsen i Lære, for i min Værksted at lade ham lære den forefaldende Snedkerprofession saa vidt hans Formue og Evne kan strække, og skal Læretiden være 3 Aar, nemlig fra 1ste Januar 1842, og ud i 5. Januar, det femtende følgende Aar, og ender saaledes 1ste Januar 1847.
2. Lærefaderen forbinder jeg mig til at give ham forsvarlig Mad og Drikke, og om Sommeren fuldt Aar, samt Klæder og Sengeklæder saa meget han bruger indtil hans Læretid er udrunden, saa og frie Fod og Ledsagning.
3. Derimod forbinder jeg mig ham Drengens Fader, at forsyne ham med de fornødne Klæder og Reenlighed, samt at betale hans Confirmation.
4. Lærefaderen indtræder jeg for min Søns Opførsel og Troskab, og at han skal være sine Læremestre lydig og flittig, og ikke uden at sin Mesters Minde hjemme den Dag eller Natten samme tilbringe skal.

Og skulle noget saadant uformodentlig indtræffe, da maae den Uskyldige sig Lønnen Pligtig; at saadant skal ogsaa blive dem stadfæstet, have vi formaaet 2de borgerlige Mænd tilligemed os at underskrive, hvilket ogsaa have vi erindret 2de ligeledes at paaskrive.

Bergen d. 29 Marts 1842

S. O. Olsens Enke.
som Mester
Andreas Olsen.

Til Vidnesbyrd
P. Reimers.
N. Nielsen.

Som Drengens Fader, gaaer ovenmeldte Kontrakts Oprettelse ad.

Peder Madsen.

Indført i Læregutteprotokollen d. 30te Marts 1842. Pag. 120.

H. Olsen

Der underskrevne, Købmandsmesteren Johannes M. Borge og Gaardmand Rasmus Abjelonsen Kalvedahlen, havde dags dato indgaaet følgende Kontrakt:

Jeg Johannes M. Borge, havde antaget Rasmus A. Kalvedahlens Søn Johan Rasmussen ude Købmandshandelen i 4 (fire) paafølgende Aar, som tager sin Begyndelse den 24 Juni d. A., og ender naar nævnte den 24 Juni 1846.

Lærli kommer for 4 Aar, forbinder jeg mig til, at og lære ham i Købmandsforretningen, saavidt, afhængt han sine Lærlingaar har udstaaet, han da som en ærlig, Købmandssvend kan vorde antagen, og saaledes samvittighedsfuldt og flittigt vil virke.

Ligesaa skal jeg i rimelige Lærlingaar underholde ham med nødvendig Mad og Drikke, samt Klædning, og endelig naar han sine Lærlingaar har udstaaet, have skaffe ham sit i alle Maader lovlige Lærlingbrev, alt saa vidt min Bekostning.

Ligeledes forbinder jeg Borge mig til, at holde ham i ovennævnte Lærlingaar med alt fornødent Underhold.

Fremdeles forbinder jeg Rasmus A. Kalvedahlen, at være Købmandsmesteren J. M. Borge ansvarlig, at hele min Søn Johan Rasmussen skal begaa nogen lovstridig Handling i ovennævnte sine Lærlingaar, der kunne være hans Husbond til nogen Forsømmelse, men derimod at være forvisset om som alle de der have i Husbondsstedet at byde og raade være ham lydig og flittig i Alt hvad der hører til Husbondens og Ærindets Vel; ligesaa skal han ikke nogen Tid, det være Nat eller Dag, være ude af sin Husbonds Hus, uden hans Villie og dertil given Tilladelse.

Endelig forbinder jeg Rasmus A. Kalvedahlen mig til, at holde kommende min Søn, med de fornødne Klæder og Tøien og Linned, saavel som Skrømper og Sko, saaledes at disse skal være anstændig og ugaablagelig.

At dette saaledes maatte komme at være opfyldt skal og skal ærligvillig holdes, skal fastes med vore Underskrifter og Forpligtning, ligesom vi

saa fornøiet underskrevne tvende Mænd, som
Vidnerne tilkalde, at underskrive denne Maade
og afstedkomme Forsikring.

Bergen den 24de Juni 1842.

Til Vidnerne:
L. H. Sørensen.
H. Collin.

J. Borge. (L. S.)
Rasmus A. Kalvedahl (L. S.)

Indført i Laugsprotocollen d. 27 Juni 1842. Fol. 120.
J. Olsen.

Undertegnede Jonas Wellin Tøihersvend-
mester i Bergen, antager herved Drengen An-
dreas Olsen, efter Overeenskomst med Drengens
Fader Premierlieutenant Ole Olsen Mjelle, i Lære-
ning i det Tidsrum af 5 Aar, som Aaret
Michaeli tusind otte Aar, at bære og bedrage sig
tro og lydig som en Tøihersvend-Lærling bør
og skal gjøre sig det muligt, saa vidt hans Skjø-
nen og gode Villie dertil giver Anledning; og i
Læretiden gjøre sig al Slags, Husvæsen, Laugsskind og
Aars Tjeneste, som Læreren maatte forlange, samt Ind og
Udskrivning, ligesom han ved mig skal gjøre sig
det saa fregnelære Vedtægter skikket.

Derimod skal bemeldte Dreng i Læretiden
anvende Flid og Opmærksomhed, vise ubrødelig
Troskab, samt Lydighed imod hvad jeg eller min
jeg forsætter, befaler ham, samt ingensinde,
Dag eller Nat, uden Tilladelse.

Bergen den 24de October 1842.

Til Vidnerne
S. Strömberg.
Joh. A. Olsen.

J. Wellin
Ole Olsen Mjelle
m. e. H.

Indført i Laugsprotocollen d. 24 Octbr. Fol. 120.
1842.
J. Olsen.

Jeg undertegnede Købmand Peter Martinus Storr J. M. Borge og Kjøbmand Christen Arnesen, gaar dags dato indgaaet følgende Kontrakt.

Jeg J. M. Borge gaar ansagt C. Arnesen Søn Jacob Christensen ud i Købmandshandel i 6 Aar, for hvilken følgende Aar, som begynder sig Begyndelse d. 29 Septbr. sidste Aar ubar i Dag, og slutter d. 29 Septbr. 1848.

Selv bemeldte 6 Aar forbinder jeg Borge mig til at oplære Sønnen i Købmandshandelen, at naar han siger Læren gaar ud, saa da som en dygtig Købmandshandel kan vorde antagen, dog saaledes Hans Fornøjelse og Stud dertil vil bidrage.

Ligeledes skal jeg i bemeldte Læretid holde ham med følgende Ting: saasom: 1 Kjøl, 1 Bøxe, 1 Hjerte og 1 Par Ski af hver Aarts Aar, samt de fornødne Klæder.

Ligeledes skal jeg i de første 5 Aar holde ham med den fornødne Kost og Drikke, og i samme Tid ej opholdelig Sengested, og midlertid naar han sin Læretid har udstaaet, saa skal han selv sit i alle Maader lovlige Læreherre, dog uden Hans Bekostning.

Derimod lover jeg Chr. Arnesen at nøre Kjøbmand Peter Borge ansvarlig for at min Søn Jacob Christensen, ni skal begaa noget utilbørlig Handling i ommeldte sin Læretid, der kunne nøre Hans Husbond til nogen Fornærmelse, men skriver at nøre saadant Hans Sønn alle de Dage han er i Hans Brød at bøde og raade imod Hans, Ære og Gavn, i Alt hvad som kjender til Husbondens og Herskabs Bedste.

Endelig forbinder jeg Chr. Arnesen mig til at holde bemeldte min Søn i det første Aar med fire fornødne Kjøl og Drikke, samt Sengeklæder, og i den hele Læretid med de øvrige Klæder, saaledes at det kan nøre anstændigt og ugenkjendelig

verde

at saadan maatte os nu afhjælpt og skal vore
Børn lære, saasom nu paa Landet Læse-
skrift og Forskjæring ligesaa nødvendig
nødvendig fornøden Kundskab som Bøn-
derne ogsaa selv nu indsee, saa
rettede Lærer-Kontrakt. —

Til Vitterlighed Bergen den 29 Septbr 1842.

M. Borge. J. M. Borge.

J. J. Borge. (L.S.) Christen Arnesen.

Indført i Langesundstolten d. 24de Octbr 1842. Fol 120. J. Olsen.

Vi undertegnede have indgaaet følgende Lærer-Kontrakt.

1.) Jeg Ole A. Gundersen antager herved Dagløner Thomas Friis's Søn Ole Marten Friis i Lorn, for i min Bestilling at lade ham lære den lovlige Skolevidenskaber samt Kristendommens Kundskab og Salmesangen saavidt, og saalænge Skolen staar, som Børnene skal lære, i Dagtiden fra Michaeli 1842 og vedvarer i 5 paa hinanden følgende Aar, og indtil Michaeli 1847. —

2.) Ligeledes forbinder jeg mig til at give ham foruden Kost og Drikke, og ny Klæder for Aarets samt Sko og Sengeklæder saa mange han trænger indtil hans Læretid er udløbet, saa og for Konfirmationen. —

3.) Derimod forbinder jeg mig som Dagmands Sønner, at forsyne ham med de fornødne Skolebøger og Skrivtøi, samt at betale hans Undervisning og Lønning. —

4.) Ligeledes indestaaer jeg for min Søns Opførsel og Troskab, og at han skal være mine Forskrifter lydig og lydig, og ikke være ude af min Bestilling uden gyldig Aarsag eller Tilladelse. —

Vi ønskede nogle saadanne Regler mere bestemte indført, da man kan ønske sig Lønnen

Bjørnson, at saadant kan bygge dette skal saldes
saa vil formaant 2de borgerlige Mænd tilligemed
os at undersøge til Vidnesbyrd, ligesaa saa
vil opnævnt 2de ligesindede Commissar.

Bergen d. 29 Septbr. 1842.

til Vidnesbyrd.
Joh. Reimers.
Claus K. Tvedter.

Som Byfogds Fuldmægtig
Ole And. Gundersen.
Som Byfogds Fader
Thomas Friis.

Indført i Laugsprotocollen d. 24 Octbr. 1842. Fol. 120.

p. Ostern.

Underskrevne Johan L. Jacobsen Tobbe Justitsraad i Bergen, antager herved Brygger John Jonassen Bie, med hans Formynder Herr Claus Rasmussens Samtykke, for at lære og lade sig lære Kobbersmed-Professionen i sex, skriver 6 Aar, fra dette Aars Michaelis, saaledes hans Kost, Seng og Klæder tilhører; og i Læretiden give ham Kost, Husly, Klæder m. m. Samt nødtørftig Undervisning, samt Kundskab; ligesaa jeg og skal betale hans Confirmation og hvad derved kunde udgive, efter hans Stilling som velhavende Barn, skeer i Forbindelse; og skal jeg, til fornøden Kundskabs Erhvervelse i Skrivning og Regning, søge ham anbragt i Bergens Søndagsskole.

Derimod skal bemeldte Brygger John J. Bie i Læretiden anvende Flid og Omhu Samt for min Interesse; vise ubrødelig Troskab samt Lydighed i mod hvad jeg, eller min Kone jeg forfatter, befaler ham, samt ingensinde, dag eller Nat forlade mit Hus eller Værksted uden Tilladelse. Forinden denne Contract, skal bemeldte Brygger ved Læretidens Ophør, som skeer Michaelis 1849, udbetale mig for de Omkostninger jeg har gjort, til hans Underviisning og Lønning, som Sum Tredive, skriver 30 Norske Specidaler, efter Hans Fortjeneste, med skriver 1 Aar som Svend, uden anden Løn, med de nødvendige Klæder, ligesaa jeg, under disse Omstændigheder og Betingelser forpligter mig at sende

Hvad Skader, samt saadan Hans Tab og Udstrivning i Fangsel.

Jeg Johan Jonassen Bie, indgaaer og underskriver denne Contract, med Samtykke af min Værgerinde Enkefru Hjelmand Hans Olaus Rasmussen; og Dommer underskrives i Overværelse af Vidnerne ligesaa Vidner.

Bergen d. 29 Septbr. 1843.

Som Vidner Johan Jonassen Bie Hans Olaus Rasmussen. Johan L. Jacobsen.

Til Vidnerne ligesaa Som Overværende ved Underskrivelsen
Hans L. Rasmussen. N. W. Ellertsen.

Indført i Tingsprotokollen d. 2den Octbr. 1843. Fol. 120
J. Olsen.

Det overværende Dom indgaaet følgende Forlig.

1. Jeg Christian J. Olsen, Købmand og Borger af Bergen, antager herved Søren Sørensen Søn Frederik Salvesen Milde i Lære for at lære Handelen og Kammerfaget til Skader, og skal Læretiden vare fra Begyndelsen af Michaeli 1843, og ved gaae i 6 Aar derefter følgende Aar og endes Michaeli 1849.

2. Ligeledes forbinder jeg mig som Dommer og Læremester, at give ham Kost, Aar og Dag, Klæder og Sengested til Søndags Skoler, samt Skolepenge, ligeledes give jeg ham Undervisning, og naar Læretiden er overstaaen, give jeg ham Dimittendskrift, saavidt jeg selv kan skrive, Regne, Bøger, Kost, Drikke og Sæt, paa hvad Maade jeg billiger at besørge ham i Læretiden saa Bergens Byrdags skal.

1. Hvermed forbinder jeg mig som Drengens Fader at forskaffe ham i Lærepladsen med Kost og Logis, samt Kaffepenge og Lønning saa vel som jeg forbinder ham til at gjøre Tjeneste hos min Principal som min egen Søn, og ikke forlade Stedet uden Tilladelse.

Bergen d. 19 October 1843.

Som Drengens Fader.
Søren Sørensen.

Som Drengens Principal.
Christian F. Olsen.
pr. Prokura.
W. Schreuder.
N. Schreuder.

Indført i Laugets Protokol d. 15 Jan. 1844 Fol. 120.
H. Olsen.

Lære Contract

oprettet og indgaaet mellem mig Joh. Jacobsen Borger og Købmandskarl i Bergen, og Drengen Peder Jacobsen, paa følgende Vilkaar:

1.) Jeg J. Jacobsen, antager herved Drengen Peder Jacobsen, for at lære Handelen og Købmandsprofessionen i 3½ Aar og at holde ham saa længe i denne Tid, at regne fra St. Hans 1844. I denne Tid forbinder jeg mig til at lære ham alt hvad der hører til Professionen, skaffe ham Kost og Logis og Lønning efter Overenskomst. Ligeledes forbinder jeg mig at antage ham 3 Aar Gange og at gaa ham behjælpelig, samt for Undervisning.

Derimod vi undertegnede Vedkommende forbinder os til, at sige Peder Jacobsen op til bestemte Tider og Kontraktens Ophør.

2.) Hvad ovenstaaende Vilkaar angaar, saa forpligter jeg

Peder Jacobsen at være min Værge ved den mig
paa Hans Vegne herved tro og lydig, ligesom jeg
vil stå for ham min Værge Hånd, dag ved
Haand, ved denne Forretnings Forhandling.

At vi saaledes have indgaaet og modtaget
bekræfte vi Begge med vore egenhændige
Underskrifter i Overværelse af de Underskrevne Vidner.

Bergen den 12te Juli 1844.

Joh. L. Jacobsen

Peder Andreas Jacobsen.

Til Vidnerne
Hans J. Rasmussen.
L. H. Sørensen.

Indført i Laugsprotocollen d. 5te Octbr 1844. Fol. 120.
J. Olsen.

Lære-Contract.

Jeg undertegnede Gerdt von der Ohe Hansen, Borger og Brødre-Mester i Bergen, overlader herved Ungen Rasmus Sørensen i Lære for mig, for en Tid af Seks Aar, 6 Aar, fra dette Aars Michaelis, at være og tage fuld Lære hos mig i det Høilige Brødre-Haandværk, saavidt Huus Skik og Anledning tillader. I Læretiden gjennemgaaer Ungen hvad Arbeids-Forretninger, der tilhører og kiendt, samt Rettelse uden Lønn, tilligemed Huusvære og Underholdning, ligesom jeg beholder Ham til Stedsvarelse i Laugets Huus, imod Hans Fader eller Værges, hvis Navn og Boelig Hed og Lønning, samt hvad Ungen måtte have af Klædningsstykker i Læretiden Hos mig tilhører.

Det paaligger Ungen samvittighedsfuldt, at giøre sin Pligt og Skyldighed, saavel i mod mig, som mod mine Arbeids-Folk

jeg herved erklærer min Villighed til, ligesom og, at han ikke forbinder mig til Huus, uden mine Forældre, uden min Fader giver sit Samtykke til Ægteskabet, det vore sig ved Dag eller Nat, under Straf derfor efter Loven.

Jeg Steffen Andersen underskriver og bekræfter denne Contract paa min Søns Vegne, i Dennes Overværelse paa Tinget angaaende min Søns Fæste af Hr. Bispegaarden.

Bergen den 7de October 1844.

Som Vidner
Gerdt von der Ohe Hagelstein. Steffen Andersen.
med egen Hånd.
Til Vitterlighed som ovenstaaende med Underskrivelse. Johan Mohn.
Hans A. Egeet. Bergen som før.
Jens B. Hagelstein.

Indført i Laugsprotocollen d. 6te Jan. 1845. Fol. 120.

P. Olsen.

Undertegnede Johan C. Bjelland Forbindingsmand i Bergen antager herved Brygger Jesper Anthon Egis med Hans Andreas Diderik Egis Datter Ida, som at blive hans Forbindingsmø i Overensstemmelse med Lovens Bestemmelser, fra den 1ste Mai 1845, saavidt hans Stilling gjør det muligt og Anledning tilstedes, og i Overensstemmelse med hans Kald, Pligter og Forretninger med mere, indtil vedkommende vil underrettes, hvilken Ordning og Bekræftelse hans Confirmation, og hvad dermed overensstemmende vil efter hans Dispensation som nærmeste Mand skulle i den Anledning, og skal jeg til dennes Troskabs Forpligtelse i Troskab og Lydighed herfra ikke vige.

i Bergens Søndagsskole.

Undertegnede Jesper A. Elg i Lærdalen antager Stud. og Cand. Dahl for mine Børn i Religion, Historie, Geographi og Regning samt Tydsk, saavidt jeg selv er i Stand til at undervise ham i disse Fag, og skal jeg derfor for hver Time, jeg underviser ham, have Ret til at oppebære 4 Skilling Species af Hr. Dahl selv eller af hans Forældre eller Værger.

Jeg Jesper Anthon Elg indgaar og underskriver denne Contract med Dahl og mine Børn, og Hr. Dahls Underskrivning i Dyrevold skal Bekræfte os Begge.

Bergen d. 1ste Mai 1845.

D. A. Elg.
Til Bekræftelse tegner
Niels Pettersen
M. Nielsen.

Johan C. Bjelland.
Indført i Lægdsrullen d. 16. Mai 1845. Fol. 120.
J. Osten.

Vi undertegnede have indgaaet følgende Overenskomst.

1) Jeg Ole A. Gundersen Tobaksfabrikant her i Bergen antager herved Madame Dahls Søn Johan Kristian Dahl i Lære, for i mit Værksted lade ham lære den hele Tobaksfabrikeringsvei saa vidt jeg selv forstaar og Kunnen kan strække, og skal Læren begynde d. 1ste Januar 1846 og vedvare i 4 paa hinanden følgende Aar, og ende den 1ste Januar 1850.

2) Ligeledes forbinder jeg mig til Drengens Lærermester at give ham forskrevet Kost og Drikke, 1 Bænk og 1 Kvarter for Aaret, samt Ko og

Langsund saa vengat han bryggar imillom Lo-
raaar ara ufrundan, saa og fri Ind- og Ut-
skipning.

1) Primo forbinder jeg mig som Arrangør
Medar, at forskaffe saa mat de ønskige Varer
og Drankevarer, samt at holde saa lave Priser
2) Ligeledes indestaar jeg for mine Dele-
gat og Troskab, og at saa vel vore Forret-
ter ærlig og flittig, og ikke vore ude af sin Me-
dars Huus Interesse dog ikke Noget imodsaa
Billighed. Og skulle nogle Fordrag
ufornødentligt indvolde, da maae saa nø-
dvendige Reiser Omkostninger. Ei forman-
ge saa længe Varer skal holdes saa ni forman-
at 2de Vorgerlige Mend tilligemed de at nø-
dvendige til Vedkommende. Ligeledes saa ni
ogsaa 2de Ligeligtende Forestandere.

Bergen d. 28 Decbr 1845.

Som Arrangør Medar.
Ingebor Marie Dahl.
i fuldt Navn
Johan Jacobsen
Som Langesunds.
Til Vedkommende
Claus Meyer.
C. A. Lohn.

Som Arrangør Forvalter.
Ole A. Gundersen.

Indført i Langesundsvæsken
d. 27de April 1846 Fol: 120.

F. Olsen.

Leie Contract.

Jeg undertegnede Johan L. Jacobsen
Købmandsmester i Bergen, antager herved
Arrangør Ole Severin Olsen i Laurvig for
mig, for en Tid af 5, fem Aar,

regnet fra dette Aars 1ste Januar, at forr
og tage fat paa den tiltagne Fiskeri- und
Fremstilling, saavidt fat gode Vilkaar og
Anlæg tillader.

I Forbindelse hermed bemyndiger Undertegnede
Hr Bygmester og Entreprenør Ole Jacobsen,
samt Fru Enkefrue Langset, ligesom han
for mig saavel dagtig Underhandling og Afslut,
saasnart jeg vender tilbage fra Udlandet.

I Forbindelse med denne Bemyndigelse Gyldig-
hed og Kraft Redelighed — udtrykker de Kontra-
henter Anbefaling og Tillid til Undertegnede, med Hen-
sigt — Disse Fuldmagter Gyldighed saa med-
mig selv, med min Død eller Fremmedgang
Forsæt, tilsidesættes, og ikke at forhale mit
Huus eller Eiendom, uden min Tilladelse.

Denne Contract underskrives af mig,
egenhændig og underskrives af Forbindelsen med
Huus Faders Dannelser.

Bergen d. 2den Januar 1846.

Som Vidner
Joh. L. Jacobsen
Ole Andersen Kleiv
med Forbehold som Vidne.

Som Forbindelse
Ole S. Olsen.
Som Fader
Ole Andersen Kleiv
med Forbehold som Vidne.

Daniel Faus. Anton Jacobsen.

Indført i Byfogdens Protokol d. 27de April 1846. Fol. 120.

H. Olsen.

Ole Undertegnede Fader indgaaer følgende
Kontrakt:

Jeg Ole S. Olsen Købmandsmester i Bergen
antager herved Ungkarl Karl Johan Pettersen for at
lære Huus Købmandshandel saavidt Huus

Formynder og Gjenboer kan sætte til Fæsters Hund
under 5½ Aar, som tager sin Dagpenge fra 12te April
1846 og er udløben den 12te October 1851. Under den
nævnte Forudsætning forpagter jeg Drengen med Kost og
dagligt Klæder, samt Fod- og Vedligholdning.

Hvorimod jeg Hendrich Olsen forbinder mig
til som Kaarmand og Formynder for ovennævnte
Dreng, at forskaffe ham Hus og Dagplads samt
Kundskab og Veiledning i ovennævnte Forstid, samt
besørge Drengen Klæder til Confirmationen und
de øvrige Udgifter ved Dannen. Forøvrigt
indestaaer jeg for at Drengen ingen Uforskyldt
begaaer mod sin Kaarmand, men adfærder sig som
en ærlig Forældreløs Dreng bør gjøre, for hvis Overholdelse
vor jeg ansvarlig.

Alle ovennævnte Paragrafer er forenet
og ubrødelig skal holdes, i Bekræftelse hvilket vi nedenfor
Vore Underskrifter, samt Forældrenes Vidnesbyrd
til Vitterlighed at underskrive.

Bergen d. 26 Juni 1846.

H. Olsen O. J. Olsen.
Formynder.

Til Vitterlighed
J. Johnsen. Lars Horvig.

Indført i Laugsprotocollen f. 27 Juni 1846 Fol. 120.

H. Olsen.

Leie-Contract.

Jeg undertegnede Fæbondemand Jens
M. Borge, antager herved Niels Olsen Rod-
lands Søn Martenius Olai Nielsen for at
opholde sig i Fæbondevirksomhed fra idag
hans Ende og Skjel dertil vil vedtage i 6

/Sex/ paa hinanden følgende Aar, der tages
fra Begyndelsen af 1ste October 1846 og indtil
samme Dato 1852. —

Jeg undertegnede Eier forbinder mig Borge
mig til at holde Bygningen med de forefundne
Redskaber og Kar i aktuel Stand, saavel som Tøst
og Lagier, samt i det Hele at bekoste saa vidt
Vedligeholdelsen angaar, og endelig naar den bliver
udlevert at bekoste de forefundne Grundredskaber,
saavelsom for Ind- og Udspænding. —

Et saadant Indskud maatte vi nu afskjøttet be-
kostes herved med Mark og Skillingsgjældende
Courantpenge. —

Bergen d. 28 September 1846.

Til Vidnesbyrd. J. J. Borge.

Niels Olsen Rodland.

J. J. Borge.

Thomas J. Long.

Indført i Byfogdskrallen d. 31te Octbr. 1846 Fol. 120.

J. Olsen.

Vi undertegnede Johan C. Bjelland Eier-
mand paa Gaarden Hus i Bergen og Borger Lars
Andreasen Erlend samtykke herved vidnes-
lig: at idag den 1ste April 1847 er indgaaet og af-
sluttet og undertegnet følgende Contract.

Jeg Johan C. Bjelland antager herved
for Borger Erlends Søn Andreas Erland B Aar
gammel paa hos mig i 5 Aar / fem Aar /
efter hinanden følgende, som begynder paa denne
Contracts Dato, og indtil naar den udløber d. 1ste
April 1852, at lære ham det bedste Fiskeri-
forretning, og til Dagligbrug at være at anvende
min Skiud, saavelsom hans Skiud og Tøi

selskabet, hvorfor vi holde dem med forskrig for=
fri. Ind og Udskrivning samt Inventarskader som
skal betales i Penge, Mandskab og Hest, samt hvert
Aar at fragjennemføre Ostindiske og Hjemvendende
Vintervarer, samt i øvrigt at bringe saadan Forret=
ningsmaade som Lov og Billighed tilskader. —

Og jeg Lars Andreasen Erlund fandt Foranled=
ning, forskrevne mig til at holde mein Søn med de
forenævnte Vilkaar og Betingelser, samt undet hvert
som maatte behøves og skal jeg tilligemed tilholde min
Søn, at han i sine Forretninger forholder sig tro og
flittig, og udvirig forholder sig Mesterens Bedste ind
over hans Evne, samt hørig og lydig med alt
som det maatte vedkommende og ærligt Tjeneste
og anstaar. —

Til ydermere Bekræftelse have vi oprettet
2 ligelydende Dokumenter og begge at vore egen=
hendig underskrevne og de Vitterlighedsvidner
Underskrift. —

Bergen d. 1ste April 1847

Til Vitterlighed. Johan C. Bjelland.
Lieske A. Erlund.
Jørgen Jørgensen.

Indført i Tingsprotokollen d. 10 April 1847 Fol 120.
H. Olsen.

Lære Contract.

Jeg undertegnede Gerdt v. d. Ohe Hagelstein,
Bødkermester og Borger i Bergen, antager herved Drengen
Ole Pedersen, søn af Peder Milland i Lærdalen
imod, for i de første 6 Aar af hans
Tid, at lære ham det borgerlige Bødkerhaandværk,
saa at han med St. Hansdid 1853 skal kunne ansees
som en dygtig Svend, skaffer hans Kost, Klæder og gode
Vilkaar tilskader. — I Læretiden ugedags hans Tøi,
Søn- samt Helligdagstøi, tilligemed Skotøi og Lin=
ned, og ligesom jeg i den Tid bekoster ham ind=
vendt som udvendt, saaledes skal jeg og beskrive

Tilgiftsmen ved hans Confirmation til Him-
len.

Forlovgen maa og herved vedtaglig og vedta-
ges ogsaa de Betingelser jeg ellers maatte for-
de ved hans, og ingensinde forbinde mig til Hen-
des Forældres eller min Tilladelse, og ei falder
nogensinde bliver ude om Kaldet.

Denne Contract underskrives af mig og af
Faderen paa Forlovgens Vegne.

Bergen den 26de Juni 1847.

Som Vidner.
Gerdt v. d. Ohe Hagelstein.
til Bekræftelse paa
egenhændige Underskrifter.
Daniel Fleser.
Anders Kr. Sæbøe.

Som Fader
P. Millang

Indført i Laugs-
tvistbog d. 29de Juni 1847,
Folio 120.

J. Olsen.

Se undertegnede have indgaaet følgende
Contract.

Jeg Ole J. Olsen Tobbersvendmester i
Bergen, antager herved Drengen Lorentz
Olsen i Leirs, for at lære hos mig i Tobber-svend-
profession paa mit Kammer og Gaard
hos mig, til Tobbersvendsvend, under 6 Aar
som tager sin Begyndelse den 1ste October
1847, og ender 1ste October 1853.

Under denne Læretid bekoster jeg Dren-
gen 60 ugentlig i Kostpenge, eller og saa læ-
rer ham Kost, alt efterdi som falder mig bequem-
mest, og frie Ind- og Udskrivning.

Saaledes jeg Ole Olsen lover at holde
min Søn med fornødne Klæder af Lærred og
Linned, og Confirmation, naar hans ommeldte
Læretid.

Derimod indestaaer jeg for at Drengen
i sin Læretid begaar ingen
imod
sin Mester, men at forholde sig som en ærlig og

Forordning fornemmer og anstaar, og dette Øie-
syneblik nøiagtig anvendelig.

At nu ovennævnte Taxatører ere fornem-
de og ubevægelig skal holdes, skal jeg herved
vore Hænder og Segl underskrive, samt forsvarent
2de Mænd til Vidnesbyrd underskrive.

Bergen den 16de October 1847.

Til Vidnesbyrd
N. Tyssland.
W. Hansen.

Ole I. Olsen.
Ole Isaksen.

Indført i Tingprotokollen d. Sølv. 120

J. Olsen.

1) Da undertegnede Mand med hinanden gjort
det følgende Forlovskontrakt.

Jeg C. A. Gundersen Bødker samt undertegnede
fra Bergen vedtager herved Rasmus Johan-
sens Søn, Salvandes Rasmussen i Fana, for i
mit Verksted at lære dets lovlige Bød-
kerprotokollen paagjældende Haandtering og Kom-
me den fatte, og dennes skal tage sin Begyndel-
se med Foraaret 1848, og vedvare i 6 næste paa
hinanden følgende Aar, og endes med Foraaret 1854.

2) I ommeldte Tidsrum forbinder jeg mig som
Læremester forsvarlig
Kost og Drikke og Klædebon, samt at give dem
i Sygdom og Skrøbelighed, Alt som forhen skrevet staar,
paa Læretiden paamegte dem Drengen indtil
dens Forraad ere udrømmede, og fri Udskrivning.

3) Derimod forbinder jeg mig som Drengens
Fader at forsyne dem med de øvrige Klæder og
Linnedgjenstande, samt at betale dens Udskrivning,
og Forældren.

4) Ligeledes indestaaer jeg for min Søns
Opførsel og Troskab, og at den skal være sine
Læremestre lydig og lydig, og ikke være ude af

Dette

sin Kaution Hans Hansen med Dag efter Rath under
Hans Tilladelse.

Og skulde noget saadant ufornødent ligge
indtrolfet, da maae han underkaste sig Lovens
Bestemmelse, at saadant maae dagen Tinglysning for
han kan nyde formaaet 2de Langgrevlige Ved-
tægter maae ei alene undergives til Tinglysning
ligesaadan kan ei oprettes 2de ligelydende Doku-
menter.

Bergen d. 16 April 1848.

Til Vidnesbyrd
Claus Meyer.
A. Erichsen

Strangens Foranstalter
Ole F. Gundersen.
som Strangens Fader
Rasmus Johnsen.

Indført i Langgrevtaxten d. 6te Mai 1848 Fol. 120.

J. Olsen.

Vi undertegnede, Købere og Sælgere af Gaarden
Johan Andreas Olsen og Gaardbrugeren
J. F. Becker ogsaa kaldet Hansens Gaard.

Forecontract
1ste Post.

Jeg Olsen antager herved Becker's
Myndling Jørgen Annanias Lange i
Lære i Købet og Gaard for Tid, Aar og
Lønstal nedskrevet i 6te Post af denne
Contract, at regne fra St. Hans-
dag 24 Juni 1848.

2den Post.

I Lønstillæg forbinder jeg Olsen mig
at forskaffe Lærling Lange, Kost, Logi,
Klæder, Vask og Reenlighed, samt at betale
hans Ind- og Udskrivning paa Tinget.

3die Post.

Forevistes undertegnede Vidner som
herved Handlendes Forhandlinger bevidne.

Som Fuldmægtig underskrevet Forevistes undertegnede Vidner.
Bolko. A. Olsen. J. A. Olsen.

Som Forevistes for-
mynder.
Johan J. Becker.

Indført i Tingsprotokollen d. 6te Jan. 1849 Fol. 121.
hvorfor betalt 60 Skilling
C. H. Gundersen
Overtrend. J. Olsen.

Da under Forhandlingen nærværende Fuldmægtig paa Fuldmagtens vegne indgaaet følgende

Contract:

1mo Jeg undertegnede Jonas Wellin Borger og Købmand i Skien, antager herved Jomfru Thor Ellisæn, for at opholde sig i Købmand Skougs Forretning og Skibet Tilladser, i en Tid af 6 Aar, at regne fra 1ste Januar 1849 til 1ste Januar 1855, og i den Tid holde sig tro og lydig imod sine Foresatte, samt gjøre sig nyttig med alt Forefaldende i Forretningen, samt holde sig fri for Spil- og Drikkelaug.

2do Jeg Anna Thorsdatter Forenævnte Mø-
del forbinder mig til at gjøre sig ønskelig
Skolen og holde sig stille, samt

forbinder mig til paa Hans Wegne at holde
skal være fri Mester og Medarbeider forsig
og lydig ligesom dem ellers vanlig forsatt
samt ikke overdadig Drikkelag og ingen
Dag eller Nat, forlade sin Herres Gaard
uden Tilladelse.

3dio Skal Tilsvarende af min Læremøndsad
skulle gjøre mig det umuligt at opfylde
dette Forpligtende Forbindings forskrifter,
da skal Medarbeideren finder for godt at gjøre
Tilbud for nogen og vedkommende Arbeider
for Damen, forpligter jeg mig paa Hans
Wegne, at den dertil dannede Aftale
skal afgjøres ved Egald, forinden
den forlader dette Gjenstand.

4to Til ydermere Vidnesbyrd af denne
Kontrakts Gyldighed er denne Kontrakt
Vidnet Tilligemed dem underskrevet
Damen.

Bergen d. 6te Januar 1849.

Som Vidner
David H. Olsen
Georg Wahlstrøm.

J. Wellen
Anna Thorsdatter
med paaskrevne Hans
Hans Læregut O. J. Olsen

Indført Læreprotocollen d. 6 Jan. 1849 Fol. 121.
for at betale 60 Sk. til
O. St. Gundersen
Fattigvæsenet.

J. Olsen.

Den under tegnede Lærer indgaar følgende
Lærekontrakt.

Jeg Christian Olsen Tobbenmender og
Borger i Bergen, antager Andreas Enge-
boe min paa atten Aar Ole Engeboe i Lærn, som
at lære hans Tobbenmenderprofession paa det

hans Fuldmægtighed. Forsegnedes Formynderskab er ophævet i 6/12 Aar, som regnes fra Begyndelsen af Januar 1849 og udløber altsaa ultimo December 1855.

I denne Egenskab erklærer jeg mig til dem Forsegnedes Myndige, at forestaae dem tilbørlig Vaar og Tilsyn, Kapitalens Anvendelse samt Arvedelenes Bevarelse og tilligemed at besørge dem i Overværelse af Bergens Byefogd forelagt Bo- og Delestrivning. Alt dette erklærer jeg at ville efterkomme.

Dernæst erklærer jeg mig til, at oppebære Alt hvad dem Myndige og Myndige vedkommer, og paalegger mig ellers til dem Myndiges Fordeel at forestaae deres Myndighed, tro og flittig og agte dem i alle Maader, samt at ville anvende al Omhu for at bevare deres Ejendomme, Formue og Rettigheder, at føre Regnskab og Bilage, at indkræve Gjeld, at udlægge Penge paa Rente, at forestaae mig nogen Arvedel fortjenende Disposition, at indgive Regnskab, naar jeg dertil maatte blive opfordret, og i modsat Fald at underkaste mig den i Forordningens § hvorved paagaaende Lovbydes Straf.

Bergen d. 23 Juli 1849.

Den Forordnede Myndige
Christian Olsen.

Den Forordnede Curator
Andreas O. Andersen.

Til Vidnesbyrd
M. H. H. Schreuder
O. F. Gundersen

Indført i Tingsprotocollen d. 6te October 1849, Fol. 121.

Saa indtraadte Hans Ingaard J. Olsen og fremlagde følgende Documenter.

Jeg Ole J. Olsen Fuldmyndig i Bergen, overdrager Forældreløs Christian Frederik Danielsen

for at leie hans Fødsel gaard Sørstø i Gaular
vist hans Livs og Gaard saalænge han sidder i 6 Aar,
fra dags dato Byggebrevet fra 1ste Juli 1849, og
indtil 1ste Juli 1855. Under benævnte Betin-
gelser forpagter jeg Brugen af Gaarden og alt Gaardsbe-
sætningen for 12 Aar, samt Fiske og Fiskerirettighed
for 6 Aar.

Primo. Maalene Danielsen med Børn
og Mand forpligter sig til at forskaffe hans Hus og Bygninger samt
Gaardsbrug og Fiskeri og Skovene til Consumationen
med øvrige Utgifter ved Gaarden, og de øvrige for
Brugen nødvendige Skove.

Tertio indestaar jeg for at Brugen ingen
Betrædsel lægger ved sin Afgang, men at
være sig som en ærlig Forvalter, og er villig
ved sin Afgang alene øvrigen Forsatte som
i Contractens Ord.

Alt mulkum og saaledes er indgaaet for-
bemeldte pr. med hans Hænder Underskrift.

Bergen d. 30te Juni 1849.

O. J. Olsen.

Som Vidner
Knud Rasmussen Walle.
Til Vitterlighed
Bernt J. Borge.
N. Petersen.

Indført i Tingsprotokollen d. 6. October 1849. Fol. 121.

J. Olsen.

Denne Contract bekræftiger
herved at være indgaaet, følgende
Contract:

1) Jeg undertegnede Borgen og Fødselsgaard

for mig som i Bergen, antager Kræmmer Daniel Wang, for at og være Fuldmægtig i Forretningen, saavidt vedkommer Indkjøb og Udsalg i en Tid af 5 Aar, at regne fra første Januar 1849 til første Januar 1854, og i den Tid holde Fuld, Kattelin og Vadsk, samt naarsomhelst gjøre Indkjøb, samt for Ind- og Udskibning.

2) At jeg Capitaine C. F. Wang i Nordfjord Kræmmer Faber forbinder mig til, at være Forretningen behjælpelig med Raad og Daad, samt forbinder mig saa vidt, at jeg, saa vidt mine Kræfter strække til, skal være min Kræmmer Kræmmer-Virksomhed tro og tydig, ikke give mine Kræmmer Forretninger videre, samt ei være overhørig Kræmmer, og ingensinde dag ikke Kræmmer forlade min Kræmmer Huus uden Tilladelse.

3. For at min Søn Ingvald Kræmmer kan blive sat Kræmmer Kræmmer, betaler jeg aarlig 6 Spd. til de Kræmmer Kræmmer betaler Kræmmer Kræmmer Aars første Juli.

Til ydermere Bekræftelse have vi forsaavidt vi vedkommer vor Kræmmer undertegnet.

Bergen d. 29. December 1849.

J. Wellin

Ovenstaaende Fuldmagt, for Capitain Wang
Som Vidner underskrives
Georg Wahlstrom. Chr. Sylow
John Brügger.

Indført i Laugsprotocollen d. 29 December 1849. Fol. 121.

J. Olsen.

Ved Laugsmøde i Bergen d. 29 December 1849 blev indgaaet følgende

Leie-Contract

1) At undertegnede Kræmmer Kræmmer Kræmmer C. F. Gunder-

=sen saa i Bergen mødtes nu saavel Børtha=
ſund Gunder Hansens Søn Hans Jacob
Hansen, saa i mit Overværelse de havde saaledes
samtlige Dødsboets Arvinger selv med hans Sam=
tykke og Kommen sig imellem forligt, og
sin Lagmandsret med Januar 1850 og vedmaatte
i 5 nu fuldt gaa fremdeles følgende Dom, og
endte med Januar 1855.

2.) I Henhold til Forretningen forkyndte jeg mig
som Dommer for at gjøre Hans Jo=
hannesen Ord og Dritten og Hattehaug, samt at
gjøre Hans Madsen Bjerke, Ellev Ols
Olsen Hauge og Ingebrigt Hansen Myg=
land bekjendt med Stævningen, hvilket forrettedes
ved og ifølge Indskrivning. Ligeledes forkyndte
jeg mig at kalde Hans Dahl og Klaus Eggesbø
tilstede i mit Kontor Onsdagen d. 27de Marts.

1.) Derimod forkyndte jeg mig som Dommer
for, at Gjenpart med alle de øvrige Bila=
ger og Dokumenter, samt at kalde Hans Torvberg
til Vidne.

2.) Ligeledes indstævnte jeg for min Dom Ole Chri=
stoffersen og Svend Nag, og at kalde Hans Torstad
til Vidne og Ed, og at kalde Hans Eriksen Ringstad
Enke Gjertrud Nag eller Ole Madsen Hauge til
Vidner. Og skulde nogen af Vidnerne udeblive
ulovmæssigt indtrædte, da maa han under Ansvar for Lovens
Bydende; at saadanne saa bøde Sidemanden 1 Rbd. 48 sk
og vi formaaede de Fraværende Mand til Stede
at undersøge det Mistænkelige, ligeledes Hans
Eriksen Ringstad Dokumenter.

Det Dictanterede. Bergen d. 8 April 1850.

Dancherd Johannesen. Hans Jacobsen Torvberg.

Iver A. Iversen. Ole A. Gundersen.

Gunder Hansen.

Endsørt i Langgaardstuen d. 29de Juni 1850 kl 12 f. Middag.

Lærecontract

Der indgik undertegnede Bødkermester Johan Rasmussen og Ole Eliasen Fløen følgende Overenskomst.

Jeg Johan Rasmussen antager Ole Eliasen Fløen Søn af Paul Olsen til Bødkersvend i 5 Aar, saa længe han følger mig fra Paaskedagen den 24 Juni d. A. og indtil samme Dag i Aaret 24 Juni 1855.

Skulde han imidlertid 5 Aar, forbinder jeg mig til at oplære ham i Bødkerprofessionen saaledes at naar han selv Svend og Bødker kan begjære antagen, da skal jeg ikke nægte ham Svendebrev.

Ligeledes skal jeg i bemeldte Tidsrum underholde ham med tilstrækkelig Kost og Drikke samt Klæder, og endelig naar han selv Svendebrevet skaffer, da skal jeg skaffe ham sit i alle Maader lovlige Svendestykke, Alt efter min Bedømmelse.

Derimod forbinder jeg Ole Eliasen Fløen, at være Bødkersvend hos Johan Rasmussen saalænge, at ikke min Søn Paul Olsen skal begjære hans Forskrivning tilbage i ovennævnte Tidsrum, men fuldmægtig skal være forbunden at gjøre og raade hans Gavn og Bedste i Alt hvad der kjøber til Forretningens Drift. Ligeledes skal han ikke nægte sig for at være Kok nogen Dag, naar det skal være Husbondens Kone eller Børn eller Husfolk gjøre Tjenesten.

Endelig forbinder jeg Ole Eliasen Fløen mig

det at jeg overdrager min Søn med de fornødne Skibe af Tømmer og Timmer, saavidt som Dræningen og Reparationen af Jorden vorder anseet dertil nødvendig og tjenlig.

At dette Forbund maatte vorde opholdt og stadfæstet ufortøvet, bedes herved, og Contrahenterne underskrive samme Kontrakt som Vidnesbyrd herpaa med deres Navne.

Bergen d. 24 Juni 1850.

Til Vidnesbyrd.
Andreas Persen.
Johannes J. Qvam.
med flere flere.

Johan Rasmussen.
Ole Eliasen Flöen.
med flere flere.

Indført i Tingprotocollen d. 29 Juni 1850 Fol. 12

J. Olsen.

Undertegnede Sagfører indgaaer følgende

Forliigskontrakt.

Jeg Christian J. Olsen Kobbersmedemester anlager Jacob Haraldssen en Klage for Bergen Forligelseskommission for at have Kobbersmedeprofessionen paa ulovlig Maade udøvet. Forholdet er passeret i Aaret 1846 som begyndte den 1ste Juni 1850 og bemeldte Jacob Haraldssen paa Grund af Forordningen af 1ste Juni 1850 er pligtig at betale mig som Lavsmester for Kobbersmedelavet i Bergen 10 Rbd, ti Rigsdaler Sølv, til Lavets Kasse, samt Sagens Omkostninger, som ere mig vedkommende, og han erklærer sig villig til at betale mig disse

Derimod forpligter jeg mig som Drengens Fader at holde ham
Klædelig og til enhver Tjeneste og gaae at sørge for at han ikke
forsømmer sin Arbeidstid om Dagen, og i Eiendommelighed
selv at sørge for hans Klæder, og for min Søns Forstand
kommer jeg ansvarlig. Ligeledes lover jeg at holde Ham
skikkelig og lydig og ugift som i ansvar forpligter
sig ikke at forlade Mesterens Hus eller Virksted
uden Mesterens eller hans Fuldmægtiges Tilladelse. Ligesaa
skal jeg være villig til, hvis Mesteren skulde finde
for godt at sende ham bort igjen i sit Hus om Natten.

Bergen den 21te Marts 1851.

Som Drengens Mester
Christian F Olsen

Som Drengens Fader
Carl Larsen

Til Vidnesbyrd
Ole Andreas Fr Olsen.

Indført i Laugsprotocollen den

Schmelck

Lære Contract

Jeg undertegnede Kobbersmed mester C. M. Berge antager
herved til Kobbersmed L. L. Jacobsens Søn Reinhold
August Jacobsen, at lære Kobbersmedkunsten med samme
hos Bødkermester A. Jansen i Kobbersmedalleen, for at
og lære ham i Kunsten herved forbinder han sig til
til Veiledning i en Tid af 4 — fire Aar som tager sin
Begyndelse 1ste Marts dette Aar og slutter Marts 1855. —

Til nærmere Forbindelse forbinder jeg mig til at holde ham
til forrødne Klæder og Skoe, samt Kost, Logie og
Vaskeløn, og ligeledes lovsvorne at holde og

Paa de Blades Vegne Tak og Vedskrivning. —

Bergen den 22 April 1851.

Vi Vidner og Fad
Henrich Møller
Wellein.

J. Borge. Jansen.

Indført i Laugets Protocollen den

Lære Contract

Vi Undertegnede have indgaaet følgende Contract.
Jeg Ole J. Olsen, Kobbersmedmester i Bergen antager Dreng-
en Jens Christian Meyer for at lære hos Kobbersmedprofessionen
i saadant Fornemt og Lære kan falde idi 6 Aar, forbegyn-
den Dagyndelsen fra 24de Juni 1851, og ender 24 Juni 1857.
Ligeden benævnte Lærested følger jeg Drengen med
Kost og Klædning, at Skole Dagen, Vogter, Hos Bom-
ber, i Nattetid, Sengeklæder, samt Tøi og Vedskrivn-
ing.

Jeg Ingeborg R. Meyer, som Drengens
Moder forbinder mig til at forpleie Sønnen
Jens og Kongelaja samt de øvrige Klæder med
Reenelsed og Tilsyn samt Konfirmation med de øvrige
Udgifter med Kommer. Ligeledes underskaar
jeg for at Drengen ingen Utroskab begaaer imod
sin Mester, men er flittig og lydig imod samme
den som er i Mesters Sted og ligeledes ogsaa
sørge som en dreiger Læredreng skommer og
engasere, for dette Øyemed ere vi saa enige.

at Overnævnte Skifte er endeligt og fuldstændig
afsluttet, forsaavidt vi med vor Underskrift
kunne vidne saavidt vore Mænd til Rettertinget
at underskrive.

Sagen Sagebor Meyer Olsen

Bergen d 24 Juni 1851.

Til Vidnesbyrd
N. Wilhelmsen
H. P. Holm
Erindringsmand
Wolff
Contrapro.

Vor Dronningens
Segl.

Sandfort i Sagsprotocollen Side 181.

Schnelle
Sagsfører

Lære Contract

Vi undertegnede Cathrine Catharina Troiseth, Enke efter den forrige Bader og Skræder Mester Jacob Troiseth og Dagligmanden Thomas Ellingsen Myster vedkjender herved at have den 29de September 1851 overenskommet og sluttet følgende

Contract

Jeg Karen Troiseth antager herved Thomas Ellingsens Søn Ellinus Johan Ellingsen af Alder 15 Aar for den Tid i 5 Aar, fra og med Dagen herefter at regne, indenfor hvilken Tid Læredrengen forbinder sig til at opføre sig som en lydig og flittig Lærling bør at gjøre, og Mesterinden sig til at lære ham Barbeer- og Skræder-Profession, samt at holde ham med Kost og Klæder, Vaskning og Sengeleie, saavel i Sygdoms- som Helbredstilfælde, og ikke at bortjage ham uden skriftlig Opsigelse 6 Uger forud, eller Betaling for samme Tid, saafremt Læredrengen ikke skulde have forskyldt sin Plads ved Uskikkelighed eller Forsømmelighed, hvorom Mesterinden skal være Dommer. Til Vidnesbyrd herom have vi underskrevet denne Contract, som skal være os begge bindende.

Bergen d 29de September 1851.

Cathrine Troiseth

Thomas Ellingsen Myster

Vidner
Ole Olsen
Ole Olsen

29 September 1856 at lave det lovlige Kirkesamfund
forandret, og til Forandring deri at anvende
mine Tid samt som egen Ejendom anseet,
Seid og Sinn mig tillade. Ligesaa forbinder jeg
mig til at holde som med Kost og Lagie samt
de forordnede Høytider, Bøn og Sangstund og tillige
at bekjende som Lidt til vore Confirmation,
og gjøre som Tilladelse til at søge Fondage
og Rolin, samt i øvrigt at bruge en saadan
Forsamlingsmaade, at jeg aldrig skal blive
anmeldet med Sag eller Klage uden lovlig
Overtrædelse mine som Lov og Kirkeskik tillader. —

Og jeg Rasmus Illingsen som er Brandmester
Loven, forpligter mig til at holde mine Børn med
de allerede forordnede Sangtider i samt Overhold
og til vore Confirmation, samt at holde samme med
Lydighed og Aandighed. Og tillige bekjender jeg
at tilhøre min Kone at gøre i sin Overhold som
holder sig tro og stadig samt Børn og Tyende
med sin Mesterinde, og med alle de dem
som at bygge og i andre ender som, og at
vore Gode saa sin Mesterinde samt, som
kan med Dag eller med Nat; uden dette
med sandes Tilladelse, og alter i alle Ting
at være som det sig naar og anstaar en
Kristkristen Overdrevning. ——

Til ydermere Bekræftelse som

vi ogsaa lod ligelydende Documenter og begge af os Egenhændigen underskrevne og forseglede i Overværelse af Lr. Hellesøe Hansen

Bergen den 29de September 1851.

Hans Louis Frogsath
med gaaseøren Thor
Tom Laugmoen
H Brown

Ole Pettersen
Gerh Hagelstein
Jacob Frogsath.

Indført i Laugs Protocollen paa dette Sted.

J Schmelck
Laugs Skriver

Lære-Contract

Hvorefter jeg Undertegnede, antager Drengen Elias Madsen, for at lære hannem bovelig Hobbeslager Profession i 5 Aar 6 Uger og 6 Dage efterhinanden paafølgende Aar, der tager sin Begyndelse fra 1ste Januar 1852 og ender 1ste Juli 1857; i hvilken Lære-tid jeg forbinder mig til, at holde Drengen Kiøst, Seng, Steenlighed, to Skjorter og et Par Skoe aarlig, samt lære ham saa meget af ovennævnte Profession, som hans Lone og Forstand kan fatte.

Derimod lover jeg Elias Madsen, som Lærdreng at vise min Mester eller der i hans Sted antagne, som Mestersvend, behørig Lydighed og Agtelse, og i alle Dele, som tilkommer en Lærdreng, uforbrødent at opføre mig i min Mesters Tjeneste og ikke nogensomhelst Sted gaae bortuden min Mesters eller Mesterindes Tilladelse, skulde saadant ske, idetmindste jeg mig den Straf, som

Laugsskriver Schmelck

Loven foreskriver.

Ligeledes bevidner jeg undertegnede Hans Simonsen, som Drengens Fader, at holde nævnte Søn med fornødne Klæder, Confirmations- og Svende-Klæder og Værktøiets Bekostning og i alle Dele tilbørlig ham, som Fuldbyrdelig, at vise sine Forældre Lydighed og Ærbødighed.

Bergen den 16de Januar 1852

For J. C. Dyalland
Michael Andr. Michelsen
som bestyrker Skrivt

Hans Simonsen
med paatr. Pen.

For Vedtægtighed
M. A. Olsen
J. C. Thorenstad

J. Schmelck
Borgerskriver.

Lære Contract

Jeg Undertegnede Georg Wallstrøm, Kobbersmed i Mesters i Bergen, antager herved Drengen Ernst Severin Hansen fra Eurdal i Lære hos mig, for 4 Aar fra 1ste Januar af saa er 6 Aar, fra dette Aar Dagske, at lære og lade ham lære Kobbersmedhaandværket, saavidt hans Anlæg og gode Vilje tillader. I Læretiden maae han være hos ham lydig og tro, samt opmærksom for mine Eiendom, eller hvad der forøvrigt haves ham, samt nøiagtig besørge hvad jeg eller hvem jeg forordner befaler ham og ikke forlade mit Huus og Værksted, det være sig Nat eller

Dag, uden nogen Tilskud. Og imod Lønning og Kost lover jeg ham i Lære-
tiden, Sengested og Kost, samt Klædning og Skytte, hvorfor
han, efter Lærdommens Udløb, skal arbeide som Svend hos
mig, uden Løn i et Aar, som Gjældgjørelse for Klædning
Skytte m m. — Nærværende Contract, udfærdiget i en
Duplo og underskrevne af Lærlingen, samt af Hans Jonas
Wellen, som har antaget sig det for Forsvar. —

Act i Overværelse af Vitterlighed Vedneve:
Bergen den 9de April 1853.

Som Mester
G Waldstrøm

Som Lærling
Einer Seversen Hansen
m p f Wellen

Som antaget Forsvar
J Wellen

Som Vitterlighed som Overværende ved Underskriften
D B Hauge
J Elias sen

Protokolleret den 1 Juni 1853
J Schmelck
Langes Kontor

Undertegnede, have mellem sig truffet følgende Lærecontract:

1) Jeg Kobbersmedmester O A Gundersen, have antaget som Læredreng
Esaias Jørgine Olsen Storm, Andreas Olaf Olsen, i Lære for paa
mit Værksted at lade ham udlære den lovlige Kobbersmed
Profession saavidt hans Forstand og Kræfter kan falde, i
2 er to paa hinanden følgende Aar, at regne fra Sanct Hans
Tid 1853 til Sanct Hans Tid 1855.

2) I bemeldte Læretid forbinder jeg mig som Dreng

Laremesteren at forsyne ham med forsvarlig Kost og Logis, samt, Vaskemiddel, Klæder, Skoe, Linned og Renlighed, saameget han bruger i bemeldte Laretid, samt Fangstland og frie Fodskrivning.

4) Dertimod lover jeg som Dreng i ovennævnte Laretid at vare Mesteren og Mesterinde alle hvem, der maatte blive Foresatte, hörig og lydig i alt hvor Hensynde og ikke vare bort fra min Mesters Huus, hverken Dag eller Nat uden hans Tilladelse, og skulde noget saadant uformodentlig indtræffe, da maae jeg underkaste mig Lovens Hyelser

For at saadant saa lagde Sidst skal holdes, have vi formaaet 2de Borgere af Stand tillegemed at underskrive til Vederlighed, og herom ogsaa 2de ligelydende Documenter er oprettet.

Bergen 30 May 1853

Som Drengens Laremester
Ole A Gundersen

Til Vederlighed
Carl A Lahn
Johan E Dahl

Som Drengens Moder
Jertine Olsen
Johan Johannesen

J Schmelck
Laugsstyrer

Indført den 20de August 1853

Lære-Contract.

Vi undertegnede have indgaaet følgende Contract.

Jeg Ole Olsen Kobbersmedmester i Bergen antager Drengen Knud Pedersen for at lære ham Kobbersmed Professionen saavidt han For-mäar og Evne kan strække udi 5½ Aar som tager sin Begyndelse fra 15 April 1854 og ender 15 October 1859. Hvorved bemeldte Lærling forbinder sig Drengen med Spise, tör Sko, at Vor Bukser, en Skjorte, et Par Strømper, en Vadtrøie, et Fangsttøi Klæder og Ind- og Udskrivning. —

Jeg Peder Knudsen, som Drengens Fader forbinder mig til at holde det övrige at forskaffe Klæder med Renlighed og Tilsyn samt anden Hvad han maatte tiltrænge. — Forövrigt ind-staaer jeg for at Drengen ingen Utroskab begaaer imod sin Mester men er hörig og lydig imod ham eller den som er i Mesters Sted og övrigt opföre sig, som en ærlig og Læredreng sommer og vedtaaer, for Ulydighed eller sig anderledes.

At Contracten saaledes er indgaaet og uvederlig stadfæstet har de stadfæstet di med vores Underskrivt og Segl i formaad bemeldt Maaned og Velbyrdighed.

Bergen den 15de April 1854

Vi Velbyrdighed
Johan Ohrenstein
I Lund

O. L. Olsen

Peder Knudsen Lærdalsøren
v. f. K.

Undertegnede have med hinanden oprettet følgende

Lære-Contract.

1. Jeg Kobbersmed mester O A Gundersen have antaget min Lærling Carsten Anne Johnsdatter Lurdalsveen Sori, Ole Olsen, født under Gaarden Hauge Sor paa Ret Vaagslid, at lade ham lære den lovlige Kobbersmed Profession, saavidt hans Forstand og Naamme kan strække, og at samme skal tage sin Begyndelse første Mandag 1854 og vedvare i 6 eet Aar paa hinanden følgende Aar og ender med 1ste Mandag 1860.
2. I bemeldte Læretid forbinder jeg mig som Drengens Læremester, at forsyne ham med forsvarlig Mad og Drikke samt Reenlighed Vask og Klæder lige saa og sit Indflytning.
3. Ligeledes forbinder jeg mig til at holde ham efter hans Stand en ordentlig Conformation med alt hvad som tilhører, og de første 4 eere Aar, skal mine Klæder og Sko, Lemmed og Fangstjend, saa meget han bruger i bemeldte Lærelid.
1. Dermod lover jeg som Drengens Moder at holde ham de første 2 Aar med de fornødne Klæder samt at kaste hans Uldspinning og Lærebred.
2. Ligeledes indestaar jeg for min Sons Opførsel og Troskab og at han skal vare sine Forældre lydig og lydig og ikke vare ude af Sin Mesters Huus hvorken Dag eller Nat, uden hans Tilladelse. Og skulde noget saadant uformodentlig indtræffe, da maa han undertiden sig Loovens Bydende, og at saadant fra begge Sider

skal holdes, have vi formaaet 2de borgerlige Mænd tilligemed vor at underskrive, og egenlides have vi oprettet 2de ligelydende Documenter.

Bergen d 22de Juni 1854

Paa Lærlingens Vegne
Ingebrigt Ingebrigtsen
C. A. Lahn

Som Drengens Moder
Anne Johnsdatter Lerdalsviken
John A. Endresen

Som Drengens Læremester
C. A. Gundersen.

Assisteret ved Lerdalske Compagnie d 30 Juni 1854
J. Thee

Undertegnede have mellem sig oprettet følgende Contract.

1. Jeg undertegnede Kobbersmedmester L. A. Olsen have antaget som Lærling Lahn Lovise Torvald Sin Ludvig Mikal Torvald for saa vidt Vedkommende at lære den Grovere Kobbersmed profession, saa vidt hans Forstand og Evne kan strække, og at samme skal tage sin Begyndelse d 1 Marts 1854 og vedvare i 5 sammenhængende følgende Aar og ender d 1 Marts 1859.

2. I bemeldte Tidsrum forbinder jeg mig som Drengens Læremester, at forsyne ham med forsvarlig Kost samt et Par Vadmels Klæder aarlig 1 Hoved Fangstpund, saa meget han bruger, 2 Skjorter aarlig samt Indskrivning og Udskrivning ved Laget og betale ham Skolepenge saa længe han bliver conformeret, samt 1 Uge Gaard aarlig til Svingning.

3. Dermed forbinder jeg mig som Drengens Moder at holde ham med Renlighed og Tilsyn med hans Klæder og hvad ellers han behøver samt enhver forhen Trosskab og Lydighed mod sine Foresatte ikke er ude af sin Mesters Huus, hvorken Dag eller Nat uden sin Mesters Tilladelse. Forøvrigt under Kastes saavel Mesters som Lærlings Haandværks Kaares Bestemmelser. —

Dette Contract udstedes herved under vore Hænders Underskrift i Overværelse af undertegnede Vitterlighedsvidner.

Bergen den 1ste October 1854.

Til Vitterlighed
F. Hellemann
H. O. Bottolfsen

Som Drengens Moder
H Torvald

Som Drengens Mester
J Olsen

Lærecontract

Vi undertegnede have indgaaet følgende Contract med hinanden.

1. Jeg Kobberslagermester Petter Pettersen antager herved Drengen Mads Simonsens Søn Elias Madsen, i Lære for i min Værksted at lære ham Lære den hæderlige Kobberslagerprofession saavidt som hans Forstand, og Stemme kan falde, og Somme skal tage sin Begyndelse Novbr 1854 og vedvare i 3½ Aar er tre og et halvt paafølgende Aar og ender Paaske 1858. —

2. — Ligeledes forbinder jeg mig som Drengens Lærermester til at give ham forsvarlig Mad og Drikke, samt 2de Skjorter og 2de Par Skoe aarlig — og Fangstens saameget han behøver, samt Renlighed indtil hans Lære aar ere ud rundne saa og fri Gjennemvandring.

B

3 Dernæst forbinder jeg mig som Drengens Fader at forsyne ham med de behørige Klæder, samt at bekoste ham Skolepenge og Lærebrev. —

4 Ligeledes indestaaer jeg for min Søns Opførsel og Troskab og at han skal være sin Mester, eller hvem der maatte blive hans Foresatte, hørig og lydig og ikke være ude af sin Mesters Huus hverken Dag eller Nat uden hans Tilladelse. Og skulde noget saadant uformodentlig indtræffe, da maae han underrette sig Lovens Bydende og saa vidt paa begge Sider skee kunde, have vi formaa 2de Borgerlige Mænd tilligemed at underskrive dette Lighed, ligesaa have vi oprettet 2de ligelydende Documenter. —

Bergen den 29 September 1854

Til Vitterlighed
F. Boltzé
Jens Farmer

Petter N. Pettersen
som Drengens Fader
Mads Simonsen
m. pr. P.

Lærecontract

Jeg undertegnede Guert Hagelstein, Hobbesnedmester i Bergen antager herved Drengen Thomas Michelsen i Lære hos mig, for at lære og lade ham lære Hobbesnedprofessionen, saavel i mit Værksted i Bergen, som ved min Hobbermølle ved Skolendalen Elv, saavidt hans Anlæg og gode Vejr tillader; og det i seks paa hinanden følgende Aar, der tager sin Begyndelse Michaelis d. 1ste og ophører ved Samme Tid 1859. — I Læretiden gaver jeg Drengen de fornødne Klæder af uldent og Linned samt Skotøi, hvorimod hans Forældre besørger hans Reenlighed samt Lønning, hvortil jeg forøvrigt passende finder. — I Læretiden nyder han Underholdning og Vaskelige, hvorimod Lærlingen skee maae vise strang Troskab og Redelighed, samt være forsigtig med Ild hvad der anforbroes kan, ligesom han maae vise Lydighed, saavel mod mig, som hvem jeg tilforordner; og ikke forlade mit Huus eller mine Værksteder uden min eller mine Foresatte Tilladelse. —

Da Lærlingen er antaget i Søndagsskolen, skal han være pligtig til, nøiagtig at besøge den; og skal han i de sidste to år Læretiden, gives Tilladelse til at besøge Tegneskolen. — Svendestykket bekoster han sig selv; men det fornødne Forskud dertil, udredes af mig; imod at han som Svend, opbygger Beløbet, indtil det er mig godtgjort. — Ind- og Udskrivning i Lauget bekoster jeg.

Som Lærdrengens Fader, vedtager jeg med heri nær-værende Contract; og skal jeg, saavidt gjørlig være til stede ved Opsigelse af min Søn. —

Dette udfærdiget i dupla, i Overværelse af Vidner.

Bergen den 30te September 1854.

Som Mester
Gerdt Hogestuen

Som Lærling
Tomas Mikkelsen

Som Fader
Mikkel Mikkelsen

Til Vitterlighed som Overværende ved Underskrivelsen
Daniel Fosse, J. Berg

Vi Undertegnede have med hinanden oprettet følgende

Lære-Contract

1. Jeg underskrivne Kobbersmedmester C. A. Gundersen her i Bergen have herved antaget Klokkestøbermesteren Niels Fuglens Søn Johan Christian Fuglen i Læren for fem med Kost og Klæder, at lade ham lære den boglige Kobbersmed profession, saavidt han selv forstaar og erfarer kan sige, at samme skal begynde den 1ste Januar 1855 og vedvare i 5 Aar sammenhængende

følgende Aar og endes med 1ste Januar 1860.

2 Ifølge Lærlingeloven forbinder jeg mig som Drengens Læremester, at forsyne ham med fornøden Kost, Klæder, Vaskelige, samt at give ham en Lønning efter Aarene og Tjenesten for hvert Aar saa og Kostpenge og Tjenestefri saa meget han bruger indtil hans Læretid er udrunden, samt Sædelighed forlangt.—

1 Derimod forbinder jeg mig som Drengens Fader eller hvem der underskriver i Faderens Sted, at besørge ham de øvrige Klæder og Reenlighed samt at betale hans Undervisning og Kirkebøger.

2 Ligeledes indestaaer jeg for min Søn Ophørsel og Troskab i Tilfælde af at ikke overholde Pkt 1 bliver opfyldt af mig—at hans Mester skulde maatte udrede eller forskyde ham noget deraf, han da enten ham ei oparbeide det efter hans Læretid er udrunden eller han vil udrede eller tilbagebetale det paa en anden Maade, og at han skal være sine Foresatte lydig og lydig og ikke være ude af Mesters Huus hverken Dag eller Nat uden Mesters eller Mesterindes Tilladelse. Og skulde noget saadant usømmeligt indtræffe da paa hans underskrifte Side Lovens Bydende at saadant paa begge Sider skal holdes skaaret i formaad 2de borgerlige Mænd tilligemed os at underskrive til Vitterlighed, ligeledes have vi ogsaa rettet 2de ligelydende Documenter

Til Vitterlighed
J F Eckhoff
C A Lund

Bergen d. 27 December 1854
Som Drengens Fader der Forsk
J F Rosenberg

Som Læremester
O A Gundersen

Lærecontract

Jeg Johan Rasmussen Kobbersmedmester og Borger her i Staden, og jeg Johan P. Busch som Værge for Drengen Hans Peter Busch 13½ Aar gammel, erklære og vedtage herved at have indgaaet følgende Overenskomst angaaende de Betingelser, hvorpaa jeg J. Rasmussen paatager mig at oplære bemeldte Dreng i Kobbersmedprofessionen. —

1. Læretiden er bestemt til 6 Aar. Den tager sin Begyndelse den 12te April 1856, og ender samme Dato 1862.

2. I bemeldte Læretid forbinder jeg mig til at holde bemeldte Dreng den fornødne Kost, Drikke, Klædning, Reenlighed og Sengeliig, samt betale saavel Ind- som Udskrivning.

3. Forbinder jeg J. Rasmussen mig til at give Hans Peter Busch den fornødne Undervisning i Kobbersmedprofessionen, saa at han ved Læretidens Udløb, for saavidt hans Evne dertil maatte bedrage, kan vorde en dygtig Svend i Kobbersmedprofessionen. —

4. Skal Drengen Hans Peter Busch i bemeldte Læretid udvise Lydighed, Lydighed, Troskab og Flittighed mod sin Mester og alle Dem som have at byde ham, og ikke Dag eller Nat forlade sin Mesters Huus, uden sin Mester eller dennes Kones Tilladelse.

Alt dette saaledes er kommen overeens, bekræftes vi ved vore Haandes Underskrift

Bergen den 3 Juli 1856. Rasmussen

For Ulleberg
N. Mondal
P. Lidsingthon

Som Værge for Drengen
Johan P. Busch

Lærecontract

Jeg Undertegnede Gerot Hagelsteen, Kobbersmedmester i Bergen, antager herved Drengen Gonerius Gundersen hos mig, for at lære og lade ham lære Kobbersmedprofessionen, saavel i mit Værksted i Bergen, som ved mine Kobbermøller ved Modumdals Elv, saavidt hans Evne og gode Vilje tillader, og det i 6 Aar paa hinanden følgende Aar, der tager sin Begyndelse fra St. Hans Dag d.a. og ophører til samme Dag 1862. — I Læretiden giver jeg Drengen de fornødne Hverdagsklæder og Skotøi, hvorimod hans Forældre besørge hans Renlighed og Lapning. — I Læretiden nyder han Underholdning og Opholdelse, hvorimod Drengen skal vise Troskab og Redelighed, samt være forsigtig med Alt hvad der anbetroes ham, ligesom han maa vise Lydighed saavel mod mig som hans øvrige Foresatte, og ikke forlade mit Huus eller mine Værksteder, Dagelevstid, uden min eller mine Forældres Tilladelse. — Om Kostningerne ved Ind- og Udskrivning i Laget udredes af mig, og skal Drengen i de 2de første Læreaar, give Tilladelse at frequentere Tegneskolen; Svendeklædet bekostes han sig selv, men det fornødne Forskud derfor udredes af mig, imod at han som Svend opfylder Beløbet, indtil det er mig godtgjort. — Som Læredrengens Fader vedtager jeg herved nærværende Contract, og skal jeg saavidt gjørlig, virke til samme Gjennemførelse for min Søn.

Bergen den 30te August 1856.

Som Mester
Gerot Hagelsteen

Som Drengens Fader
G. L. Horeland

For Vedkommende som overværende ved Underskrifterne
P. O. Bothelsen. L. C. Dahl

Lærecontract

Paa nedenskrevne Betingelser vedtoges herved at stemme overeens og indgaaet denne Lærecontract paa Dage følgende:

Betingelser:

Jeg Georg Wahlstrøm Kobbersmedmester paa Vadsø antager herved Drengen Emil Johnsen Berteland, Søn af Johan Berteland i Vadsø som mig [illegible]

Laurids bestemt 5 Aar som saa fremvandre følgende Aar, som begge sin Dagmedes St. Hansdag 1856 i hvilken Tid jeg forbinder mig ved ogsaa saa i Kobbersmedgrejer som forsvarlig Jern Arbeid og Reis tillage.

2. Forbinder jeg mig til i samme Jaus Lauritz ved forn. Jern med forsvarlig Kost og Løn, begge Lader Uredskab og Klos som at betale Jaus Ind og Udflytning.

Jeg John Berkeland bifalder herved at forn. Jaus Lauritz Johnsen Berkeland i Lære for Kobbersmedmester Georg Wahlstrøm paa ovenanførte Betingelser, hvilken jeg og forbinder mig til i dette Jaus Lauritz at gjøre som de øvrige forn. Lærlinge og forøvrigt være ansvarlig for at bemeldte Jaus Lauritz i disse 5 Aar saa vel troe, flittig og lydig, samt at fornøde det Arbeide eller de Ærender som maatte blive ham paalagte.

Til ydermere Bekræftelse af denne Contract have vi Contrahenter og 2de Vidner heri med vore egne Hænder underskrevet.

Bergen d. 17de Januar 1857

Som Vidner: Jaus Lauritz Johnsen Berkeland

J. Berstad

G. Christensen

Georg Wahlstrøm

Contract

Mellem undertegnede som med hinanden overeenskommer følgende.

1. Jeg Kobbersmedmester Ole Hansen her i Bergen antager mig som Lærling Kobbersmed Frederik Hesselmann

Stemler Søn Johan Michael Stemler i Lars for mig, for at lade
sam Lars Søn lovlig Lysbrudsmaal og Vielsen forsamidt Sand
Carsand og Hamina Kan falde, og at samme Lyser sin Begyndelse
fra 1ste Januar c: A. og nærmere 5te Søn og at Vielsen
gaa sammesteds følgende Dag og andre 1ste Juli 1861.

2. I Henhold til Lovens forbinder jeg mig som Drengens Fa-
drer: at forsyne Sam med de fornødne Klæder, Mad, Mad
Drikke. Skuelig Sad samt Vaskelogie, Belysn, Sea og Sen
Indskrivning.

3. Fremmed forbinder jeg mig som Drengens Fader, at be-
rette Sam Grundskolen med de dertil fornødne Lærebøger
samt Indskrivning og Lærebrev. — Legalades underskaar
jeg for min Søns Opførsel og Troskab, og at Sam skal
være sine Forældre Lydig og Lydig og ellers være ved at
Sam Mesteren Sam Arbeide Dag eller Vad vidst Sam
eller Forældres Vellæsdelse. — Skulde noget saadant
uformodentlig indtræffe, da maa Sam underkaste sig Lovens
Bestemmelser for at saadant gaa Tabet Sidre skal sættes
Sam vi fremmøde d. 2den Borgerlige Maaned Tilegnes at
at underskrive til Vedkendelse, Legalades som vi ov-
rigt d. 2den Legalydende Documenter.

Bergen den 1ste Januar 1857.

Som Drengens Fader — Som Drengens Værge

Ve Vedkendes — Frederich W. Stemler — O. A. Gundersen

Iver A. Iversen

Lambert Johannesen

Prima

Undertegnede have nu hvinanden oprettet følgende Lærecontract

1. Jeg undertegnede Klokkersmedemester J. A. Olsen haver antaget som Lærling Ingebrigt T. Legreid Myndling Johannes Torstensen Vogt af Haslo Præstegjeld i Sogn for hos mig at lære den lovlige Klokkersmedprofession, saavidt hans Evne og Forstand kan fatte, og at samme skal tage sin Byrdelse til Hvitsø 1864 og vedvare i 5½ paafølgende Læreaar og ophøre til Juni 1862.
2. I bemeldte Læretid forbinder jeg mig som Drengens Læremester at forsyne ham med fornøden Kost samt at Per Vedmeldte Aarlig 3 Skoe og 2 Dongskind, saa meget han til Ordentlighed bruger, 2 Skjorter 2 Par Strømper aarlig og Reenlighed, samt betale hans Ind- og Udskrivningspenge ved Lægget.
3. Dernæst forbinder sig Ingebrigt T. Legreid som Drengens Formynder paa hans Vegne at indestaae for hans Troskab og Lydighed mod sine Foresatte, ellers er ude af sin Mesters Huus hverken Dag eller Nat uden sin Mesters eller Foresattes Tilladelse. Forøvrigt underkaster saavel Mester som Lærling Haandværkslovens Bestemmelser.

Denne Contract udfærdiges herved under vore Haandskrifter i Overværelse af undertegnede Vitterlighedsvidner

Bergen den 24 Juni 1857

Som Drengens Formynder
Ingebrigt T. Legreid
m. p.

Som Drengens Mester
J. A. Olsen

Til Vitterlighed
B. M. Olsen
D. E. Michelsen

Lærecontract

Vi Undertegnede have med hinanden oprettet følgende:

1. Jeg Kobbersmedmester Ole A. Gundersen her i Bergen antager herved Johannes Nielsen Fortheim Søn Niels Johannesen Fortheim i Lære hos mig for at lære ham den ærlige Kobbersmedprofession, for saavidt hans Forstand og Naturel kan strække, og at samme Tager sin Begyndelse første Januar C. A. og ved varer i 6 — seks paa hinanden følgende Aar og endes sidste Januar 1864.

2. I bemeldte Lærested forbinder jeg mig, som Drengens Læremester at forsyne ham med de fornødne Klæder, Skoe, Hovedbeklædning, Mad, Drikke samt Natteleie, Tilsyn, saa og i syge Dage Lægehjælp og Vedligeholdelse.

3. Derimod indestaaer jeg, som Drengens Fader, for min Søns Opførsel og Troskab og at han skal være sine Forestatte hørig og lydig og ikke være ude af sin Mesters Huus hverken Dag eller Nat, uden hans eller Forestatters Tilladelse. — Skulde noget saadant uformodentlig indtræffe, da maa han underrette sig Loven bydende, for at saadant kan bringe Sagen til Rette, hvor til formaaet 2de borgerlige Mænd tilligemed os at underskrive ha Vitterlighed, ligelydende have vi oprettet 2de ligelydende Documenter.

Bergen d. 1 Januar 1860.

Til Vitterlighed	Som Drengens Fader	Som Drengens Læremester
Jens C. Gunderssen	Johannes Nielsen Fortheim	Ole A. Gundersen
Gunder Flood		

Anmeldt ved Lærekontrakter Compagnie
Lyngs d. 25de Januar 1860
H. Thee.

Original

Lærecontract

Vi undertegnede Kobbersmedmester P.O. Bottelsen, Borgerinde i Byen og Carl Andreasen gjøre herved vitterligt, at have indgaaet følgende Contract:

Jeg P.O. Bottelsen antager Drengen Ole Martines Carlsen til Lære hos mig i 6 Aar, og han tager sin Bryggedags Paaske 1858 og fortsætter indtil Paaske 1864. I den Tid holder jeg ham med Logie, Kost, Klæder og Skolin. I ovennævnte Tid skal jeg oplære ham i Kobbersmedhaand værket, saa at, naar han med Flid tager efter Alt, hvad der foreviser ham, kan blive, naar hans Lemmer er tilende, en dueleg Svend. — I den bestemte Læretid skal han engang for Alle hoede Høyers Fortid faa at reise hjem. Han maa opføre sig med Troeskab og Lydighed, og ellers forøvrigt Huset uden nødt Vidende. — Hans Sud- og Klæ-skrivning betales af mig.

Jeg Carl Andreasen overlader min Søn Ole Martinesen til P.O. Bottelsen paa ovennævnte Vilkaar og i bestemte Læretid, og jeg indestaaer for at han opfører sig med Redelighed og Lydighed, samt forøvrigt ansvarlig for Alt, hvad en Fader ifølge Loven har at være ansvarlig for. Alt saaledes med os er indgaaet, bekræftes herved med vore Hænder Underskrift, samt Pr. Vitterlighedsvidner.

Bergen d 4 April 1858

P.O. Bottelsen
Kobbersmedmester

Som Drengens Fader
Carl Hansen Andreasen

For Vitterlighed
O Andr Olsen
Carsten L Wold

Lære-Contract

Jeg Undertegnede, Ole Johan Olsen, Hobbesmedmester i Bergen, antager herved i mit Værksted, Drengen Ole Andreas Bernhard Pedersen Fromviestrandsen, for at lære og lade ham lære Hobbesmedprofessionen saavidt hans Anlæg og gode Villie til lader, og da han er født den 2 Juni 1844 er altsaa Hundrede og Ett og Tyve, og følgelig til sin Fremtid Vel, nyndes at indgaae Contract, saa ere vi forenede om, at hans Læretid skal regnes fra dette Aars Januar Maaned, og udløbe ved Læretsaabningen, Aaret Hundrede og Seksti Tre, altsaa efter Forløb af 4½ Aar siger fire og et halvt Aar. — I Læretiden maae Læredrengen vise Lydighed mod mig eller hvem jeg til forordner, være adlydsom med hvad der anbefales ham og ikke forlade mit Huus eller Værksted, uden min eller mine Forestaldes Tilladelse, ikke være syg Nat eller Dag; og under Forudsætning at han opfører sig som en ærlig Lærdreng, skal han i Læretiden nyde Kost og Logie i mit Huus, samt Otte 8 Speciedaler aarlig; hvorimod han holder sig selv Klædningsstykke, Lømning og Reenlighed. ——— Indskrivning i Lauget bekostes af mig som Mester; med Udskrivning ved Læretidens Udløb af hvem selv. Saavarende Contract udfærdiges in Duplo, og underskrives i Overvær af Vitterlighedsvidner.—

Bergen 24de Januar 1859.

Som Mester
O J Olsen

Som Lærdreng
Ole A B Pedersen

Til Vitterlighed
Daniel Lau
Ole Jørgensen

Lærecontract

Vi underskrevne Velkomdame Maren Louise Frøysetta Enke efter den i Staden afdøde Hobbesmedmester Jacob Frøysetta og Enke Sara Hansdatter gjør vitterlighed at vi den 20 April 1860 er imellem os overeenskommet følgende Contract: — Jeg Maren G Frøysetta antager herved Sara Hansdatter sin Søn Lars Severin Thoresens afdøde 16 Aar gamle mig i 5 Aar siger og skriver fem efter hinanden paafølgende Aar som begynder den 20de April 1860 og endes naar der skrives 19 April 1865, at lære det Lovlige Hobbeslagerhaandværk, og til Fremtidelse der at anvende min Flid saavidt hans egen Ære, Nytte angaaende og Fled vil tillade. ——— Ligesaa forbinder jeg mig til at holde ham med Kost og passende Klæder til ham Tøier som den forordnede Skorsteensfeier og Fangstmand og tillige at forskaffe ham med Lidt Aandt efter Opsiriel og Fortjeneste, samt Frihed at søge Søndagsskolen og Tyende Skolen og tillige for Ud- og Indskrivning af Lauget.

vorde

og jeg Sara Hansdatter Thronsen som er Drengens Moder, forpagter mig til at holde nævnte Søn med de ellers fornødne Gangklæder i Kost Læretid samt Lønning og Pengebidrag. — Tilsige bekræfter jeg at beholde nævnte Søn, at kaare hans Læretid forhverver og troe og flittig samt høre og lyde mine Mesterinde og med alle dem som have at byde og raade over Ham, og ei at forlade hans Mesterinde i Arbeidstiden ved Dag eller Nattetid, uden det er med hendes eller dens i hendes Sted Foresattes Tilladelse og ellers i alle Dele at være som det sig efter og anstaaer en retskaffen Læredreng. —

Til ydermere Bekræftelse have vi egenhændigen underskrevne Overværelse af 2de Vitterlighedsvidner Underskrivet.

Bergen den 20 April 1866

Maren Louise Fougstads
m/ S/K
P A Jacobsen

Til Vitterlighed
F Olsen
L C Nordgaard

Lærecontract

Vi undertegnede Hobbysmedmester John Rasmussen og Spænemagermester Ludvig A Aall have indgaaet følgende Contract med hverandre. —

Jeg J Rasmussen antager herved Hr L A Aalls Søn Bernt Johan Aall til Hobbysmedlære i 5 Aar paa hinanden følgende Aar, som tager sin Begyndelse den 1ste April d. A. og ender saaledes med Slutningen af April 1866. Han bemeldte Tid 5 Aar, forbinder jeg mig til at oplære ham i Hobbysmedhaandværket saaledes, at naar han sine Læreaar har forstaaet, han da som en dygtig Hobbysmedsvend kan vorde antagen, dag saavidt hans Forstand og Flid dertil vil bidrage. Ligesaa skal jeg bemeldte Lærling holde hannem med ordentlig Mad og Drikke, 2 Skjorter hvert Aar, Sko og Forskjæl saavidt han behøver, og betale saavel Fred som Hospitsvæsning

Forresten bekjender jeg L. A. Aall at være Hr. J. Rasmussen
ansvarlig for, at ikke nu Søn Bernt J. Aall skal begaae
nogen overstridig Handling i ovenhavnte Lærdid, der kunde
være hans Mester til nogen Fornærmelse, men derimod
være hans Herre og Lydig saavel mod Mesteren som de have
i Mesters Sted at lyde og raade over ham. Ligesaa skal han
ikke nogen Tid være borte fra Mesterens Huus uden hans
Vilje og dette gjøre Tilladelse. — Endelig forbinder jeg L.
A. mig til at holde min Søn i ovenmeldte Lærdid med de
fornødne Klæder, saaledes at han kan være anstandig
og ordentlig klædt.

At dette saaledes mellem os at være afsluttet og
skal nøiagtig holdes, stadfæstes med vores Hænders Underskrift
hvilken vi have fornøiet underskrevne tvende Mænd
som Vitterlighed herpaa at underskrive denne mellem os
oprettede Lærecontract.

Bergen den 14de April 1861

Til Vitterlighed
P. Wiberg
J. Müller

Rasmussen
Ludvig Aall.

Original

Lærecontract

Vi undertegnede Kobbersmedmester P. C. Bottelsen og Enken
Inger Nielsen gjøre herved vitterligt at have indgaaet følgende
contract — at P. C. Bottelsen antager Drengen Jacob Olai
Nielsen til Lære hos sig i 5 — fem — Aar, og som tager sin Begyndelse
Michaelis 1861 og fortsættes indtil Michaelis 1866. I den Tid
forpligter jeg mig til at holde ham med Kost, og det fornødne Klæde,
og aarlig mig et Par grove Vadmelsbuxer og 2 Skjorter. I ovennævnte
Tid skal jeg oplære ham i Kobbersmedhaandværket saa at han, naar
han med Flid tager sig til Arbeide, kan blive, naar hans Læreaar ere tilende en dygtig Svend.

vorde

Han maa opføre sig med Troskab og Lydighed og ikke forlade Huset uden mit Vidende. Hans Ind- og Udskrivning bekoster mig. —

Jeg Inger Nielsen overlader min Søn Jacob Olai Nielsen til P. C. Bottelsen paa ovennævnte Vilkaar og i Øvrigt lover jeg indskjærpe ham at han opfører sig med Ærlighed og Lydighed.

Alt saaledes med vis i indgaaet, bekræftes herved med vore Hænders Underskrift, samt Byttelighedes Vidner.

Bergen i 15de Octobr. 1861

Til Byttelighed
Hans B. Larsen
Johan P. Bottelsen

Som Drengens Moder
Inger Nielsen
Som Laugvarge
H. Pedersen

P. C. Bottelsen
Skibsmæglersmester

At Originale Contracten er underskrevet Ordlydende bekræftes

J. L. Hansen
Laugsforvalter

Laugscontract.

Vi undertegnede oprette herved indbyrdes følgende Laug at gaae ophævet og indgaaet af dennes Laugscontract paa følgende Conditionerne:

1. Jeg Georg Wachsbühn Bakkersvend antager herved i Bergen antagen Laugsdreng Peter Christoffersen Søn af Christoffer Christoffersen i Laurs Sogn og Præstegjeld, og er hans Læretid herved fastsat til 6 Aar, hvor af de 2 første Aar regnes fra 1ste Januar 1861 i hvilken Tid jeg forbinder mig at oplære hans Kalvesvend paa bedste Maade efter Laugets Love og Reglementer.
2. Forbinder jeg mig i denne Læretid at holde hans Kost og Logie samt Klæder og Klædevarer indtagen i hvad der hører til Confirmationen og at betale hans Ind- og Udskrivning

Jeg Christoffer Christoffersen tilstaaer herved at
have faaet paa mine Vegne af Peter Christoffer-
sen i Leka fra Kaptein Handelsmanden Georg Wahlstrøm
paa opmeldte Landtilegn, hvilken forbinder
jeg mig til at betale ham det paaregnede Tilegn-
ingsbeløb, og for øvrig at være ansvarlig for at
handle som Søn i disse Forhold efterkommer jeg.
Actum Leka og Sig Jeg samt at jeg udfører det forbinder
alle de Forbindtligheder som maatte blive paalagte.
Til ytterligere Bekræftelse af denne Contract
haves to i overensstemmelse af 2de Mænd tilligemed
med deres underskrevne Navne.
Bogen den 5 April 1861.

Som Vidner
O. Berstad
Jacob A. Kirkhorn

G. Wahlstrøm
paa fraværende Eieres Vegne
H. Enichsen
Forretningsfører

Leiecontract.

Mellemmærkede have med hinanden overenskommet
følgende Contract:
§ 1. Gesper ut. Elg Kobbarsund maatte antager
Herr Claus Fredrik Wulff Reimers
i Leka i en Tid af 5 Aar at regne fra St. Hans-
tid dette Aar 1862. til samme Tid Aar 1867. at leie
sam Kobbarsund med alle sine Rettigheder
Land Jagt og Fiskeri, tilligemed Gaarden Sam
saalig Kost i bemeldte Tid tilligemed forbinder
jeg mig til at give sam 2 Kjøerter, 2de Bukser,
fire Skjorter og Rengjørind for hvert Aar i samme
Leietid og tilligemed 1/2 Aar paa Engangsvalen.
§ 2. I denne Tid skal Arrangeren ikke have Ret til an-
det end hvad der udkræves til Kreaturs Føden
allene samt Brændselved til Kjøkkenet, imod at
Arrangeren giver mig Ret
til at benytte Veranger til.
§ 3. Jeg Claus Reimers med mine Børn som Vorgs
til samen herved at forsage paa opmeldte Veiland
beliggende mig i Leka for Kobbarsund Gst. Elg tilligemed
forbinder jeg mig til ovenpeget at opfylde de foranden
allene Contract Punkter, som maatte paalegges
mig samt i Øvrigt være ude af samt Gaarden uden mine
Bygninger nedenfor Stat allene Vej.
Actum Leka den 25 Juni 1862. Kobbarsund Gaard Gst. Elg
Til Vidnerlig Sd { Georg Wahl
P. Wahlstrøm
Som Landing Claus F. W. Reimers
Som samt Fader Johan Reimers

Lærer Contract.

Vi undertegnede have indgaaet følgende Contract:

Jeg Ole J. Olsen Rebslager i Bergen antager mig Drengen Anders Andersen for at lære hans Rebslagerprofession paa bedst mulig Maade og Tjene den saa længe indtil 6 Aar som begynder sig Paagyndelsen den 20 April 1862. og ender 20 April 1868.

Under bemeldte Lærtid forbinder jeg Drengen med Kost, to par Klæder, at gaae Vedkommende Skole, og Gjøre ham Kundig.

Jeg Anders Eskonradsen, som Dreng over Ovenfor forbinder mig at betale for det Øvrige af Klæder med Undertøi og Skotøi samt andet Fjed som maatte tilbringe, samt Confirmationen.

I øvrigt indestaaer jeg for at Drengen ingen Utroskab begaaer imod sin Mester ved at være Ærlig og Lydig imod hans øvrige Hus som er i Husets Brød og i øvrigt opføre sig som en ærlig og Lydig Lærdreng sig tilkommer og indestaaer for dets opførelse i jeg ansvarlig.

At Ovennævnte Forslag er indgaaet og underskrevet af begge Parter i med hverandre Overværelse, og lovet sammen at holde Maned til Maned til Gjensidig Efterlevelse at undertegne,

Bergen d 5te Juli 1862. O.J. Olsen

Anders Eskonradsen =

Til Vitterlighed Tønnes med paa Kolbø Pan
Ole Andreas B Pedersen

Vitnes

Lærecontract.

Jeg undertegnede Gjert Haagestad Rebslagersvend i Bergen antager herved Drengen Anders Andersen fra Sørø at lære og lade lære hans Rebslagerprofession saavidt Arbeidet i Bergen som ved min Rebslagervelten

med Mölleredals Sogn, samt Lunde og gode Hjelpe Tilsvar, og det 6te Sogn som Hjemmet følgende Aar, det begynder sin Bygdelse fra Michaelis 1862 og varer til samme Tid 1868. —

I Contracten giver jeg Vaagmanden Skyldig Klæder og Kost, som Mandfolk bør at have Lønning og Lægning. —

I Contracten nævnes ikke Vinterfodning og Stalddrift, hvormed Contrahenten skal forstaa man ikke Creaturets og Mandskabets samt vores fornødne med Lys Ildebrand, men alene Foder til Creaturet, og ikke Vanskelighed med Lys eller vores Brændselsvarer, Vand eller Mark uden vores eller vores Vandskabs Tilladelse. —

Ombytningen med Jord og Udskrivning i Vaagmandens vores og vores Skal Vaagmanden de 2de sidste Contractsaar gjøre Tilladelse at frequentere Vaagmandsboden. — Vaagmandsboden skal sig selv, men det forudsat Vaagmanden skal vores og vores med at sælge vores Vaagmandsbrød til det vores vores gode Kjøbere. —

Som Contractens Sandhed vores Vaagmanden og Vaagmanden jeg samme underskrevne Contract og skal jeg samme ærlig og redelig at holde til samme Opfyldelse.

Bergen den November 1862.

som Vidner
Gjert Hagelstein
Ole Mellingsæd
F. H. Meyer
Daniel Fejer

som Vaagmand Sandam
Anders Rasmussen
m. p.
F. H. Meyer

Lære Contract

Vi Undertegnede have med hinanden opsrettet følgende:

1) Jeg Kobbersmedmester Ole A. Gundersen her i Bergen har antaget Kromagermester Jacob Leganger Søn Jacob P. Leganger i Lære for paa mit Værksted at lade ham Lære den lovlige Kobbersmedprofession saavidt hans Forstand og Nemme kan fatte; og at samme skal tage sin Begyndelse fra Michaelis d. A. og vedvarer i 6 Aar paa hinanden følgende Aar, og ender ved Michaelis 1866.

2) I bemeldte Læretid forbinder jeg mig som Drengens Læremester at holde ham Kost og Logi, og at give ham til Confirmationen Klæde, Vest og Benklæder, som senere i Læretiden Klædemeds Buxe og en Kjørte for hvert Aar, saa og Fangskind saamegt han bruger i Læretiden, samt frit Indskrivning.

3) Derimod forbinder jeg mig som Drengens Fader at forsyne ham med øvrige Klæder, samt Reenlighed og Lapning, samt at koste hans Udskrivning og Lærebrev.

4) Ligeledes indestaar jeg for min Søns Opførsel og Troskab og at han skal være sine Forsatte hørig og lydig, og ikke være ude af sin Værts Huus hver Dag eller Nat uden hans eller Forsattes Tilladelse. Skulde noget saadant uformodentlig indtræffe da maa han underkaste sig Lovens Bydende, og at saadant fra begge Sider skal holdes have vi Undertegnede 2de Borgerlige Mænd tilligemed os at underskrive og ligeledes have vi oprettet 2de ligelydende Documenter.

Bergen den 10 September 1860

Til Vitterlighed
Jens C. Gundersen
Gunder Flood

Som Drengens Fader
Jacob Leganger

Som Drengens Læremester
Ole A. Gundersen

Lærecontract

Vi Undertegnede have med hinanden oprettet
følgende

1) Jeg Kobbersmedmester O. A. Gundersen her
i Bergen antager herved Ingebregt Olsen
Søn Ole Ingebrigtsen i Lære hos mig for paa
mit Værksted at lade ham lære den Lovlige
Kobbersmed Profession saa vit hans Forstand
og Stemme han satte, og at samme skal tage
sin Begyndelse fra Paaske 1863 og vedvare i
5½ Aar er 5 mager halvt Aar paa hinanden følgen-
de, og endes med Maaned 1868.

2) I bemeldte Læretid forbinder jeg mig som
Drengens Læremester at forsyne ham med Kost,
Logi samt Renlighed og Verdags Klæder Skotøi og
Sengeklæder, samt frit Fad og Uddannelse
derimod betaler han sig selv Lærebrev.

Derimod forbinder jeg mig som Drengens
Fader at forsyne ham med de øvrige Klæder
nemlig til Søndags Brug, og indestaar jeg for
min Søns Opførsel og Troskab, og at han skal
være sine Foresatte Lydig og Lydig, og ikke være
uden ham eller Foresattes Tilladelse i nogen Hen-
seende, skulde noget saadant uformodentlig indtref-
fe, da maa han underkaste sig Lovens Bydende.
At saadant fra begge Sider skal holdes erkjende
vi herved ved vores egenhændige Underskrift, samt
tillige tvende Vitterlighedsmænd ogsaa, og tilligemed
to ved tvende ligelydende Dokumenter.

Bergen den 30 Marts 1863 Som Drengens Læremester
O. A. Gundersen

Som Drengens Fader
Ole Ingebrigtsen
Landsmand
m. k. p.

Til Vitterlighed
H. J. Olsen
Johan F. Gundersen

Vi undertegnede have med hin-
anden oprettet følgende Contract:

1. Jeg Tobaksfabrikant Chr. A. Gundersen
fra Bergen antager herved Tobaks-
fabrikanten Johan M. Berge Søn Michael
A. Berge i Bergen, for den tid Partnerskab
ved Tobaksfabrikation bestaar mellem
os to, imod Halvdelen af Overskuddet
af Handelen, at være Medeier af Tobaks-
fabrikken, som drives under Firmaet
A. Berge i Bergen, saaledes at Partnerskabet
begynder den 1ste Januar 1867
og ophører den 31te December 1867.

2. I bemeldte Partnerskabstid forbinder jeg mig
til at holde Hus og Logie og at betale Hin-
den ½ Spd. aller 60 Sk. for hvert Tilfælde, naar
Hun leier Vogn for Tobaks Bod
og Pakkjør, samt til Befordring af Tøi-
ningstolken og lover jeg at Hun skal have
den, som at bruge Tøiningstolken alle Dage
Hun selv har for mig.

3. Dernæst forbinder jeg mig
til at holde Hus, Bod, Pakkjør,
Lysning og Tilsyn og Ved og Oplysning
samt Lønning og Tøiningstolkens Udgifter

4. Ligeledes indestaaer jeg for min Søns
Opførsel og Troskab og at Hun maaske
ikke skal have Overskuddet forøget og lyde mig
og ikke vende sig bort fra mig til Skade
for Forretningen. Dog skal alle Hvad
andre Hus skal have Overskuddet Tillæg-

skilja. –

Ett Jordabo emellan Ägarna Lemyra Hemman Skal Jordens Jorga uti ägandet 2dr. Lägenheter och Sommarvant 2dr. Skattur och Jordägarens tillgång emellan att underhållas.

Borgen den 29 Juli 1864.

Ett Högtärdigt Ägare J. M. Borge. O. A. Gunderson
Gunder Flood Ägare Ägare
Jens C. Gundersen

Ett Contracten underskrifvades av Undertecknade
Bevittnades Nilsen
Lang af Skrivaren

Lagcentret.

Uti underdånigst Jorga med Sinnen
emellan ägandet följande

1 Jorg Kobberundersökningen O. A. Gundersen
Jord i Borgen Jord antagit Enken Jo-
hanne Andersdotter Nilsen af Jorde
Prestegäld Jon Andreas Hammeren
i Lom, Jordgjord mot Vederlag att
Enken Jord Lom den lagliga Kobberun-
dersökningen samt till Domstolen og
Hammaren Lom skatta, och att samma skal
lägga sig Tagandelse den 1 November
1864 och sedan i 5½ Jord Sinnemas
Jolgande Lag och ända med 24 April 1870.

2 Emedlertid Jordtid Jord binder Jord mig
som Ägaren Lom mästar att gifva Jorn

Kost og Logi samt Rentefrihed og at
selde sine Klæder Metals og Messing
samt frie Indførsel i Sverige
imod Udførsel og Forbrydelse
som sig følger.

1 Dernæst forbinder jeg mig som Vrangen
Maden at gøre Arbeide sine Klæder med
Undtagelse og indestaaer jeg for min
Søns Opførsel og Troskab og at han
skal rette sig efter Skibets Regler og Lø-
dig og ikke gaae ud af sin Mesters
Tjeneste førend Dag eller Natt, uden
Tilladelse
i nogen Henseende.

2 Skulle nogle Punkter indtræffe,
der ikke kan undertrykkes sig Lemand
Vedkommende.

Et Duplicat skal holdes til begge
Sider underskrevet og tegnede Mester-
lig Tilladelse med Underskrift samt op-
rettet tegnede lignende Documenter.

Bergen den 16 Maj 1865.

Som Vrangen Forpligter
Ole A. Gundersen

Som Vrangens Moder med Borge
Johanne Sadur datter Aasen

Som Borge Joseph Josephsen Lund

For Mesterlighed
M. J. Olsen

Jens C Gundersen

Det Contrahenten underskrevne
Bekræftes [illegible]
Vaagsfjorden

Lærecontract.

Undertegnede, Enkemadam Karen L. Torgersen som Værge for sin Datter af dette Ægteskab Pigen Karen Torgersen og Jacobine Jørgensen gjøre vitterligt:
at i dag den 1 Februar 1866 er imellem os oprettet følgende Lærecontract:
Jeg Karen L. Torgersen antager Jomfru Jacobine Jørgensen Datter Theodor Jørgensen af Alderen 13 Aar for at være mig i 5 Aar tjenstvillig, Pigen som efter Forældrene ovenfølgende Aar som begynder den 1 Februar 1866 og ender den 31 Januar 1871. at lære som et lydigt Kobbersmed-Jomfrudyrk og til samme Ende lære den i at anvende min Tid forsvarligt saavel hjemme som ude vil tilbinde.
Ligesaa forbinder jeg mig til at holde Jomfruen Kost og Logie samt de fornødne Klæder og Sko og tilliger, at tilstede hende med det første efter Examen, samt dersom det til at besøge Søndagsskolen og Tegneskolen de 2 to sidste Aar og tilliger for Død og Ildsvåbning mig af denne at og lære samt Arbejdet efterhaanden til Kobbersmed Frederik Johan Knudsen at de Aaren og samt Moderen indgaaet ovenstaaende Contract og jeg Undertegnede Moder Jacobine Jørgensen forpligter mig til at holde Datteren de nævnte Aar Klæder i samt Logiet samt Lysning og Varmelyst og at holde Datteren til Kirkegang og Lydighed i alt sammelegt hvad og

som maatte [illegible] og ikke nyde [illegible]
af Sæbet [illegible] Vedkommende Natmænden
samt Tjenestefolk Tilendelse og i ingen
Sammenhæng som det ogsaa [illegible] Skib-
brudne Varer.

Til Overmer Bekræftelse [illegible] vi
ogsaa 2 to Lige lydende Contracter
af 2de Skibsrederne Bjørnen.

Bergen den 1 Februar 1866.

Til Skibsrederne
R. A. Jacobsen
Halvsten Hjelde

Mads L Drejer
m/f
Fredrik Hansen
Jacobine Jørgensen
m/f

Til Contracten er endelig indgaaet bekræftes

[illegible]
Lægsmanden

Lærecontract

Vi Undertegnede Fabrikssmedmester
P. C. Bøttelsen og Borgerskabsmand
Ole Jensen som Værge for Drengen
Jens Simonsen, gjøre herved Vitterligt
at have indgaaet følgende Contract.

Jeg P. C. Bøttelsen, antager Drengen
Jens Simonsen i Lære hos mig
i 5 Aar som tager sin Be-
gyndelse den 1 Januar 1867 og
fortsettes indtil 1 Januar 1872

I den Tid forpligter jeg mig til at
holde ham med Kost og Logi, og en
Løn af 12 Specidaler om Aaret i den

første halvdel af hans Læretid og 16 Specidaler i den sidste halvdel, i Laden ovennevnte Tid skal jeg opfære ham i Kalkerfmed haandverket saa at han maaer ham med Flid tagen efter alt hvad der formenes ham, kan blive maaer hans Læretid er tilende en dueleg Svend, Ham maae opføre sig med Troskab og Lydighed og ikke forlade Huset uden mit Vidende. Hans Ind og Udskrivning betales af mig. — Jeg Ole Jonesen som Verge for Drengen Hans Jens Simonsen overlader ham til P. O. Battelsen paa ovenanførte Vilkaar og i bestemte Læneaar. Jeg indestaaer for at ham opfører sig med Redelighed og Lydighed samt at holde ham med Rendighed og Fetil at hans Løn bliver benyttet til hans Bekkostning

Att saaledes med os er indgaaet bekræftes herved, med vore Henders Underskrift samt to Vitterlighedsvidner. —

Bergen den 12te Marts 1867

P. O. Battelsen
Ole Jonesen

Til Vitterlighed
P. O. Battelsen
Skreiver

Att Contracten er Ordlydende indført
bekræftes
Ole Thrap
Byfogdskriver

COPIE BOG

1744

